

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebusi, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Restor 28 - Tel. 0432/731190

POSTNINA PLAČANA V GOTOVNI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

1300 LIR

ZA KMETIJSTVO
IN VRTNARSTVO

Ulica Flavija 10, 40100 Trst, Tel. 040/231985

SOBOTA, 30. APRILA 1994

**Kazalo
bo še
malo
počakati**

VOJIMIR TAVCAR

Poglej, pogledaj, kaj je pokukalo izza vogala! Recipročnost kot načelo, po katerem naj bi Italija obravnavala manjšinsko vprašanje.

Mandatar za sestavo prve vlade druge republike se je s to izjavo potegnjenost formulo izognil poglobljanju v vprašanje o spremenjanju italijansko-slovenske meje, ki je nekaterim njegovim volilnim in koalicijskim zaveznikom tako zelo pri srcu. Seveda formula recipročnosti ni izmišljotina, ampak dejansko obstaja in jo mednarodno pravo priznava. Čeprav sta jo tako Italija kot nekdanja Jugoslavija vsakokrat, ko se je pojavila, ogorčeno zavrnili, sta jo vendarle obe državi strogo spoštovali. Od dvojezičnih izkaznic do odpiranja bancnih okenc in novih sol - skoraj vse to sloni na prikritih, vendar trdnih temeljih recipročnosti.

Sedaj jih je mandatar Berlusconi razgalil. Mi smo vedno trdili, da je reševanje manjšinske problematike vprašanje notranjega prava in da so mednarodni odnosi predvsem nekakšno jamstvo, da bodo manjšinske pravice res ustrezale mednarodnim dogovorom in splošno priznanim kriterijem. To smo trdili tudi zato, ker je pač stanje posameznih manjšin različno in je treba probleme reševati z aktivnim pristopom, ne pa z mednarodno lekarniško tehtnico.

Se vedno tako mislimo. Če pa se namerava nova vlada vprašanja italijansko-slovenskih odnosov na področju manjšin lotiti z recipročnostjo, lahko to seveda stori. Sami ji lahko posredujemo nekaj sugestivnih predlogov: lahko bi na primer začela s pravico do rabe materinske na ozemlju, kjer manjšina živi, ali pa z zamenjanim zastopstvom v parlamentu. Ali pa tudi s področjem, ki ga mandatar dobro pozna, to je z uvedbo televizijskih oddaj v slovenscini...

Naj se torej ze veselimo? Kljub kategorični izjavi mandatarja bi vseeno kazalo se malo počakati...

RIM / BERLUSCONI, BOSSI IN FINI

Okvirni sporazum o vladnem programu

Opozicija kritizira predlagani jamstveni odbor

RIM - Vladni program ni več jabolko spora v Kartelu svoboscin. Silvio Berlusconi je včeraj povabil na kosilo glavna zaveznika - voditelja Nacionalnega zavezništva Gianfranca Finija in liderja Severne lige Umberta Bossija in z njima dosegel okvirni sporazum o programu.

Včerajsnji dogovor je bil za Berlusconija nedvomno korak naprej na poti k oblikovanju vlade, najtrsega oreha - kdo bo sedel v notranjem ministristvu - pa le ni strl.

Odbor treh modrih, ki ga je Berlusconi ponudil kot jamstvo, da njegovi podjetniški interesi ne bodo po- gojevali njegovega premierskega dela, ni preprical opozicije. »To ni jamstveni odbor, kvečjemu bi jih lahko imenovali za Berlusconijeve konzulente,« je menil minister za ustavne reforme Paolo Barile. Toda kritike politikov niso zamajale prepričanja ljudi: po raziskavi Doxe 62 odstotkov Italijanov zaupa Berlusconiju.

Na 3. strani

Umberto Bossi (Telefoto AP)

Papeža uspešno operirali po zlomu desne stegnenice

RIM - V rimski bolnisnici Gemelli so včeraj v prvih popoldanskih urah uspešno operirali zlomljeno nogo Janeza Pavla II. Če bo slo vse po sreči, bo papež lahko v nekaj mesecih popolnoma okreval. Zlom noge, do katerega je prišlo v četrtek zvečer med kopanjem, pa bo seveda imel velike posledice na bodočo dejavnost poveljarja katoliške Cerkve. Tako je že odpadel obisk, ki bi ga bil moral včeraj priceti na Siciliji, gotovo pa bo odpadlo tudi papežovo potovanje v Bruselj, ki je bilo predvideno sredi maja. Verjetno zelo kmalu pa bo Janez Pavel II. prevzel v svoje roke najnujnejše zadeve v vodenju Cerkve.

Na 3. strani

V Goraždu razmeroma mirno a Srbi še niso umaknili orožja

SARAJEVO - Bosansko prestolnico so včeraj zapustili predstavniki tako imenovane kontaktne skupine, ki so se v četrtek in petek o možnem premirju ločeno pogovarjali z bosanskimi Srbi in Muslimani. O pogovorih so povedali le to, da so obe strani seznanili z najnovejšimi mednarodnimi mirovnimi pobudami. V Goraždu je zdaj razmeroma mirno, čeprav predstavniki ZN sporočajo, da Srbi se vedno niso umaknili vsega težkega orožja, kot zahteva ultimatum Nata. Streljanje iz pehotnega orožja, ki ga je v mestu občasno še vedno slišati, pa tako kot posnetek AP dokazuje, da se iz okolice Goražda se vedno niso umaknili vsi srbski vojaki.

Na 12 strani

LJUBLJANA

Obisk evropskih parlamentarcev

LJUBLJANA - Odbor za politične zadeve parlamentarne skupščine Sveta Evrope - vodil ga je nemški poslanec Gerhard Reddmann - je včeraj koncal dvodnevno redno zasedanje v Ljubljani. Odbor navadno zaseda v Strasbourgu ali Parizu, včasih pa tudi v državi članici, če se želi seznaniti z razmerami v njej. Na ljubljanskem zasedanju se je odbor ukvarjal z rusko prošnjo za sprejem v Svet Evrope, poleg tega pa je »zaslišal« predstavnike slovenske politike in javnosti. Udeleženci so govorili o tudi domačih temah, goste pa so zanimali zlasti slovenski pogledi na dogajanje na območju nekdanje Jugoslavije. Včeraj so se člani odbora sesli s predsednikom Milanom Kučanom in zunanjim ministrom Lojzetom Peterletom. Predsednik odbora Reddmann je poudaril, da so stališča o razmerah v nekdanji Jugoslaviji precej podobna. Svet Evrope namrec popolnoma podpira mnenje, da ima vsak narod nekdanje Jugoslavije pravico do samoodločbe, strinja pa se tudi z oceno predsednika države Kučana, da je priznanje Slovenije prišlo prepozno.

Odbor za politične zadeve parlamentarne skupščine Sveta Evrope odhaja iz Slovenije z dobrimi vtisi.

Na 15. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Posvet o krajevnih avtonomijah

V kongresnem središču na trzaski pomorski postaji se je včeraj pricel dvodnevni posvet o dezelah s posebnim statutom in krajevnih avtonomijah.

Stran 4

Občinski svet obravnaval krizo

V trzaski občinski dvorani je bila sinoci razprava o krajevni gospodarski stiski, ki so se je udeležili tudi sindikalisti in zastopniki stanovskih organizacij.

Stran 6

Kraje v taborišču Mittelbau-Dora

Prekupčevalci vojaških spominckov ponujajo dele raket V-2 iz zloglasnega taborišča Mittelbau-Dora.

Stran 13

Huda nesreče Barrichella

Na prvem treningu za Veliko nagrado Imole je najboljši čas dosegel Brazillec Ayrton Senna, a trening je minil v znamenju hude nesreče Rubensa Barrichella.

Stran 26

Dolar zdrsnil pod kvoto 1.500 lir

Lira je menjalni teden zaključila z novim rekordom do dolarja, ki pa je resnici na ljubo plačal ceno notranjih težav.

Stran 27

Podjetje

Verde Sgaravatti

Obalna cesta 6/1

TRST

Tel. 040/224177

Okrasno grmičevje.
Velika izbira gorečk,
sezonskega cvetja in povrtine.

Naravna gnojila in proizvodi
za vzdrževanje vseh rastlin.

**Od 1. maja
odprto tudi ob nedeljah**

RIM / ZAKLJUČNA TISKOVNA KONFERENCA

Uspehi in zasluge Ciampijeve vlade

»Novi odnosi med strankami in izvršno oblastjo« - Pomembni gospodarski rezultati

RIM - Predsednik vlade Carlo Azeglio Ciampi je včeraj na tiskovni konferenci v Rimu orisal politične in gospodarske rezultate, ki jih je dosegla njegova vlada. Ena od glavnih zaslug, ki jo je Ciampi poudaril, je uvedba novega odnosa s strankami. Ustava doloca, da stranke prispevajo k določitvi državne politike, ne pa k njenemu v s a k o d n e v n e m u upravljanju, je dejal premier. In njegova vlada je to nacelo uresnicila, to pa tudi po zaslugi »političnih ministrov«, ki so prav tako kot njihovi »tehničniki« kolegi v razpravah znotraj vlade sodelovali s svojimi pogledi, ne pa kot glasniki političnih sil. To pa je bil tudi eden od vzrokov, da je bila Ciampijeva vlada tako strnjena.

Pri nastevanju vladinih zaslug je Ciampi največ pozornosti posvetil gospodarskim vprašanjem in poudaril »ponovno vzpostavljeno ravnovesje temeljnih elementov našega gospodarstva«. Vlada je začela svoje delo »v najbolj akutni fazi recesije«, je poudaril Ciampi, zaključila pa je v fazi izhoda iz krize. Pomembni rezultati njegove vlade so bili tudi »ponovno zaupanje« tržisc ter uspehi v boju tako proti organiziranemu kot proti drobnemu kriminalu.

Z navajanjem podatkov je nato predsednik vlade, ki je zdaj zadolžena samo za tekoče posle, dokler ne bo Silvio Berlusconi sestavil nove, navedel porast notranjega bruto proizvoda, izboljšanje plačilne bilance in znižanje obrest-

ne mere, omenil pa je tudi nekatere krajevne probleme, kot na primer Taranto in Crotone, kjer se vlada ni omejila na reševanje nevitnih gospodarskih sektorjev, pač pa je sprožila sirse pobude. Vse to je bilo moč doseči, je se posebej poudaril predsednik Ciampi, po zaslugi »temeljnega sporazuma o ceni dela«. Glede vprašanja privatizacij se Ciampi ni hotel vmešavati v polemike teh dni, pač pa je poudaril, da so bile privatizacije potrebne tudi kot jasen in dokončen dokaz volje po krčenju javnega dela gospodarstva. Vsekakor so privatizacije bistveno prispevale k reševanju problemov nekaterih velikih grup, kot na primer IRI, ter preprečile nekatere dramatične razplete, kot v zadevi EFIM. Poleg tega pa so »vrnile verodostojnost gospodarski politiki države« ter pozitivno vplivale na tržisca, na borzo, na državne obveznice in na obrestne mere.

Na vprašanja novinarjev je Ciampi se zanimal, da bi se nameraval posvetiti politiki, prav tako je zanimal, da bi kandidiral na skorajšnjih evropskih volitvah.

Tiskovne konference sta se udeležila tudi podtajnik pri predsedstvu vlade Antonio Maccanico in generalni tajnik Andrea Manzella. Slednji je predstavil zaključno poročilo o delovanju Ciampijeve vlade: gre za dve knjigi, je povedal, od katerih prva predstavlja nekakšen »splošen upravno-politični atlas«, druga pa zadeva delo posameznih ministrstev.

Predsednik vlade Carlo Azeglio Ciampi (foto AP)

PROCES CUSANI / DAN PO OBSODBI

Protislovni odmevi na strogost sodnikov

Borrelli svari pred nevarnostjo splošne amnestije

MILAN - Z razsodbo milanskega kazenskega sodišča so v čertek zvečer, malo pred polnočjo ugasnili tudi zarometi medijske pozornosti na procesu proti Sergiu Cusaniju. Toda kazni, ki so jo predsednik Giuseppe Tarantola in prisodni sodnici Marilena Chessa in Giuliana Meroli odmerili poslovnemu, bo najbrž se dalj časa v središču pozornosti, ocenil komentatorjev.

Sodni senat, ki je dvanajst ur tehtal dokaze, argumente tožilca in protiangumentе branilca, se je na koncu opredelil za strožjo kaznjo od tiste, ki jo je zahteval tožilec Antonio Di Pietro. Sodniki so soglasali s tezo javnega tožilca glede glavnih obtožb. Cusanija pa so obsodili tudi zaradi domnenvne milijarde lir podkupnine, ki je bila plačana KPI, medtem ko je Di Pietro za to obtožbo predlagal nekaznivost. Po-

pravili in prilagodili so tudi vsote raznih postavk prisvajanja in bilancne ponaredbe.

Cusanijev zagovornik Giuliano Spazzali, ki je že napovedal takojšnji priziv, je ocenil, da je razsodba »bolj papeška od samega papeža«, medtem ko Antonio Di Pietro, ki je bil med branjem razsodbe vidno živčen, ni hotel komentirati dela sodnikov. Proti razsodbi pa je včeraj »streljal« odvetnik Salvatore Lo Giudice, ki v preiskavi o podkupninski aferi brani bivšega socialističnega tajnika Bettina Craxija. »S Cusanijem je bil včeraj obsojen tudi Craxi,« je menil odvetnik in pojasnil, da se je proces proti Sergiu Cusaniju spremenil »v proces proti političnemu sistemu«. To je po njegovem mnenju zelo hudo, »saj Craxi ne bo več mogel svobodno dokazati svoje nedolžnosti«, ker bo razsodba proti Cusaniju precedens, ki bo pogojeval sklepe drugih sodnih senatov.

Povsem drugačno je bilo raz-

misljanje sefa milanskega državnega tožilstva Francesca Saveria Borrellija, ki je v intervjuju tedniku Panoramii dejal, da med ljudmi opaza »prve znake nestrpnosti zaradi dolžine preiskav o podkupninskih aferah«. Ljudje, meni Borrelli, niso bili »žejni pravice, ampak so hoteli masčevanje«, kar naj bi dokazovalo dejstvo, da so se zabavali, »ker je odletelo veliko kronanih glav«.

Kar zadeva prihodnost presikav o podkupninskih aferah, je Borrelli dejal, da se boji »poskusa splošne amnestije«. Skrbijo pa ga tudi načrti nekaterih krogov vladne večine za spremembo Visjega sodnega sveta, za ločevanje državnih tožilstev od ostalega sodstva in polemike, ki spremljajo prispevek sancesov. »Nekaj teh predlogov močno spominja na znani Gellijev Projekt za demokratični prepored, ki je bil odkrit med dokumenti lože P 2,« je poudaril sef milanskega tožilstva.

EVROPSKE VOLITVE / PO RAZISKAVI PANORAME

Krepitev Forza Italia in DSL

Izgubili pa bi Severna liga, Ljudska stranka in Segni

RIM - Vecina italijanskih volilcev se bo tudi na evropskih volitvah opredelila za iste stranke, za katere je glasovala na političnih volitvah 27. in 28. marca. Tako izhaja iz javnomnenjske raziskave, ki jo je za milanski tednik Panorama izvedla trzaska družba SWG, ki je v obdobju od 12. do 26. aprila anketirala 2.200 ljudi.

Po izsledkih SWG bo 60 odstotkov anketiranih glasovalo tako kot na političnih volitvah, 30 odstotkov anketiranih je neodločenih ali ne bo glasovalo, 10 odstotkov pa se bo opredelilo za drugo stranko.

S političnega vidika pa raziskava kaže, da se tudi v tem primeru utrjuje moč desnega zavezništva in strank napredne koalicije, sibi pa se center. Ob tej dinamiki pa velja opozoriti se na drugo, znotraj teh skupin. Krepijo se

najmočnejši sile, izgubljajo pa sibekeje.

Pojav je opazen zlasti med silami kartela svobosčin, ki bodo na evropskih volitvah nastopile ločeno. Po tej raziskavi naj bi se Forza Italia in Nacionalno zavezništvo okrepila (Forza Italia naj bi pridobila 3 odstotke, NZ pa enega), medtem ko bi Severna liga nazadovala za slab odstotek.

Med silami, ki so se na političnih volitvah predstavile kot Napredno zavezništvo, bi se se najbolj okrepila DSL (slab odstotek), napredovali pa bi tudi SKP in druge progresivne sile (za nekaj desetink odstotka).

Najslabša usoda pa se piše centru. Ljudska stranka naj bi nazadovala za poldrugi odstotek (od 11,1 na 9,5) in slab odstotek glasov bi izgubili tudi Segniji paktisti.

RAZISKAVA SWG

D'Alema popularnejši kot Achille Occhetto

RIM - Achille Occhetto ne bi smel odstopiti, kljub temu pa je drugi mož v stranki Massimo D'Alema najbolj priljubljen voditelj. Tako izhaja iz raziskave, ki jo je trzaska SWG izvedla za milanski tednik Panorama. SWG je anketirala 330 volilcev Naprednega zavezništva.

Na vprašanje, koga bi najraje imeli za liderja naprednega zavezništva, se je 25,2 odstotka anketiranih opredelilo za D'Alema, 21,1 odstotka za Occhetto, 20,3 odstotka za direktorja li-

sta L'Unità Walterja Veltronija, 18,7 odstotka pa za rimskega zupana Francesca Rutellija. Kljub temu pa 56,9 odstotka anketiranih meni, da Occhetto ne sme odstopiti (za odstop je 35,8 odstotka). Vecina (50,4 odstotka) je tudi mnenja, da se Demokratična stranka leve ne sme razpustiti, da bi s tem spodbudila rojstvo Demokratične stranke, medtem ko je za tako rešitev 33,3 odstotka anketiranih, 16,3 odstotka pa ni hotelo odgovoriti ali ni imelo nobenega mnenja.

NOVICE

Novo jamstveno obvestilo sen. Giulio Andreottiju

ASTI - Dosmrtni senator Giulio Andreotti je včeraj prejel se eno jamstveno obvestilo. Poslal mu ga je sodnik iz Astija, ki preiskuje ozadje prodaje nekaterih nepremičnin, last zavarovalne družbe INA. Andreotti je osumljen združevanja v zločinske namene, izkoriščanja javnega položaja in korupcije. Andreotti je ob prejemu jamstvenega obvestila izjavil, da se o zadevi, o kateri raziskuje sodišče v Astiju, ni nikoli zanimal.

Odstop Lidie Turco »prve ženske« v DSL

RIM - Odgovorna za vprašanja žensk pri vodstvu DSL Lidia Turco je včeraj odstopila s te funkcije skupaj s celotnim vsedravnim odborom. Vsedravnna skupščina žensk DSL je odstop sprejela, da bi pospešila razpravo o novi obliki organiziranosti žensk Hrasta.

Poggiolinijeva žena ostane v zaporu

NEAPELJ - Pier Di Maria mora ostati v zaporu vsaj do 30. julija. Sodnik za predhodne preiskave Laura Triassi je sprejela zahtevo tožilcev na račun žene Duilia Poggiolinija, bivšega visokega funkcionarja ministrstva za zdravstvo, ki je obtožen, da je prejel od farmacevtskih družb milijardne podkupnine. Zensko bi morali izpustiti na svobodo zaradi zapadlosti terminov preventivnega pripora, sodnik pa je zdaj te termine podaljšal.

POLITIČNA SCENA

Kot v pregovoru, stara navada železna srajca

VOJIMIR TAVČAR

lih, ki med drugim skoraj ne omejujejo možnosti reklame. Edina dejanska omejitev so le prazne blagajne vseh strank.

Razumljivo je zato, da je dinamična reklamna družba, kot je Publitalia, ki predstavlja finančna pljuca Berlusconijevega televizijskega koncerna, izkoristila priložnost volitev in vsem strankam ponudila svoje storitve. Toda naslovna stran faks, ki so ga dobili progresisti, ni bila na papirju družbe Publitalia, ampak na papirju Berlusconijeve stranke Forza Italia.

Takoj po Mussiju se je oglasil načelnik skupine SKP Famiano Crucianelli. Tudi njegova skupina je dobila podobno ponudbo, prav tako s faks, Berlusconijeve stranke Forza Italia.

Zelo verjetno gre za nerodnost, ki se je tokrat pripetila v Berlusconijevi hiši. Morda je slo nepozornost funkcionarja, ki ni pomislil, da sta in morata biti stranka in reklamna družba dve povsem ločeni stvari. Zanimivo pa je, da je do te nerodnosti prišlo prav dan potem, ko je Silvio Berlusconi dobil mandat za sestavo nove vlade.

Tokratna nerodnost s faksom je posledica dejstva, da je Silvio Berlusconi pri organizaciji stranke Forza Italia izkoristil najboljše Fininvestove organizatorje. Ljudje Publitalie, ki ima pri Fininvestu na terenu najbolj razčlenjeno mrežo, pa so bili kot nalašč za kontaktiranje poslovnih in podjetniških krogov, s katerimi so že imeli stike iz

poklicnih razlogov.

Na pretesen splet med Fininvestom in Forza Italia je že na prvem shodu parlamentarcev Berlusconijeve stranke opozorila sodnica Tiziana Parenti, ki je posvarila pred preveliko vsiljivostjo ljudi Publitalie in zahtevala jasno ločitev. Berlusconi je to obljubil in dejal, da bodo morali ljudje Publitalie izbrati med politiko in poklicem, očitno pa mu se ni uspelo, da bi teh dveh področij ločil.

Vse to seveda ne prispeva k verodostojnosti jamstev, ki jih mandatar je ponudil v četrtek, ko mu je predsednik Scalfaro poveril mandat za sestavo nove vlade. Nasprotno, utrjuje sumnjenice in zaskrbljenost tudi med tistimi, ki nočejo iz muhe narediti konja. Pa ne zato, ker Berlusconi ne bi hotel jasno lociti med podjetjem in politiko, ampak zato, ker je - kot pravi pregovor - stara navada železna srajca. Miselnost in navade je težko spremeniti pri majhnih stvareh. Se teže pa je to doseči pri velikih.

PAPEŽ / PO ZLOMU DESNE STEGNENICE V ČRTREK ZVEČER MED KOPANJEM

Janez Pavel II. dobro preстал kirurški poseg

Novinarji, radovedneži in pacienti pred bolnišnico Gemelli v Rimu (telefoto AP)

RIM / DOGOVOR V KARTELU SVOBOŠČIN

Vladni program ni več jabolko spora

Notranje ministrstvo najtrši oreh

RIM - Vladni program ne bo povzročal preglavic Silviu Berlusconi. Mandatar za premiera, vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini in lider Severne lige Umberto Bossi so se včeraj okvorno dogovorili o glavnih postavkah programa. »Pogovor je bil zelo pozitiven,« je srečanje v rimski srediscni Ul. Dell'Anima ocenil Silvio Berlusconi in z zadovoljstvom dodal, da je to dober obet za oblikovanje vlade. Zadovoljen je bil tudi Gianfranco Fini, ki je dejal, da so med pogovorom razčlenili nekatere se nepojasnjene probleme, medtem ko je bil Umberto Bossi bolj molčec. Očitno ga kosilo - testenine z melancanami, teletina z baziliko, artičoke, sladice in rdece ligursko vino - ki ga je pripravil Berlusconijev osebni kuhar Michele, ni pripravilo do tako dobrega razpoloženja, kot ostala dva sobesednika.

Dogovor o programu, kot je priznal Berlusconi, pa ni bil najtrši oreh, s katerim se mora spoprijeti. Tezave se bodo zacele v torek ali sredo, ko se bodo lotili sestave vlade in porazdelitve ministrstev. Severna liga zahteva zase vrsto najpomembnejših ministrstev, predvsem pa bi hotela notranje ministrstvo, ki je v povojni zgodovini vedno pripadlo ljudem Krscanske demokracije. Palaca Viminala mika Bossija predvsem zato, ker so od nje odvisne vse prefektore (najbolj razčlenjena mreža za nadzorstvo nad teritorijem) in ker jo to ministrstvo, ki organizira volitve in referendum. Viminal dejansko lahko spodbudi ali zavre decentralizacijo oblasti in je lahko motor ali ovira za federalno ureditev države, ki je glavni cilj Lige.

Prav to pa je razlog, zaradi katerega ne Berlusconi ne Fini, pa tudi predsednik republike Scalfaro nočejo, da bi na Viminalu sedel Bossijev človek. Berlusconi je poskušal obiti oviro z namenom, da bi to ministrstvo zaupal trenutno najbolj popularnemu italijanskemu sodniku, milanskemu tožilcu Antoniu Di Pietru. Toda Di Pietro je ze odklonil ponudbo, pa tudi Bossi je bil glede tega zgovoren: »Sodniki naj ostanejo v sodstvu in naj nadaljujejo s svojim delom.«

Problemi se bodo zgostili prihodnji

teden, ko bo Berlusconi z zavezniki začel pogovor o vladni ekipi. Milanski vitez dela je ze poudaril, da zeli proste roke in se je skliceval na 92. člen Ustave, ki premieru pripisuje to pristojnost. Toda Liga ga je s svojim glasnikom Luigiem Rossijem takoj zavrnila: »Stavek zaudarja po Mussolinijevih prijemih.«

Drugo se sporno vprašanje je problem jamstev, da Berlusconi kot podjetnik ne bo pogojeval Berlusconija kot premiera. Mandatar je v četrtek ponudil oblikovanje odbora treh modrih, ki naj bi pripravili zakonski predlog za razumno rešitev vprašanja. Toda dosedanj minister za ustavne reforme Paolo Barile ga je takoj zavrnil, ces da tak odbor ne more biti noben porok, kvejemu bi lahko rekli, da so trije modri kvalificirani Berlusconijski konzultanti. Oster je bil tudi sredinski lider Mario Segni, ki je jamstveni odbor tudi ocenil kot dodatni dokaz, da je »Berlusconi nevaren za italijansko demokracijo«, dvome v neodvisnost odbora, ki ga imenuje človek, ki naj bi bil nadzorovan, pa je izrazila tudi levica.

Ta protislovja pa italijanskih volilcev ne motijo. Po raziskavi zavoda Doxa, ki je anketiral 506 odraslih, ki naj bi bili verodostojen odsev italijanskega javnega mnenja, 62 odstotkov anketiranih zaupa Silviu Berlusconi, medtem ko ima o njem pomisleke 29 odstotkov anketiranih. Berlusconi je v popularnosti presegel dosedanjega premiera Carla Azeglia Ciampija, ki je lani ob podelitvi mandata užival zaupanje 60 odstotkov Italijanov.

RIM - »Operacija je odlično uspela. Papež se počuti dobro.« Tako je povedal prof. Giancarlo Fineschi včeraj dobro uro potem, ko je v kliničnem centru Gemelli v Rimu operiral zlomljeno nogo Janeza Pavla II. S tem so dokocno utihnile najrazličnejše govorice o papeževih zdravstvenih težavah, ki naj bi jih zlom noge se poslabšal. Fineschi je dejal, da bo papež zapustil bolnišnico po 2 do 3 tednih zdravljenja in da bo potem lahko hodil, kot je pred incidentom.

Janez Pavel II. si je zlomil nogo v četrtek zvečer nekaj pred 23. uro med padcem v kopalnici. Radiografije so kmalu ugotovile, da si je prelomil vrat desne stegenice. In tako je včeraj namesto na predvideni obisk na Sicilijo moral v bolnišnico Gemelli, kjer je ze precej domač, saj se je vanjo moral ze šestkrat zateči. Prvic se je to zgodilo 13. maja pred 11 leti, ko je na Trgu sv. Petra nanj streljal turski terorist Ali Agca. Doslej je v tej bolnišnici skupno prezivel 106 dni. Včeraj je vanjo prišel nekaj po 10. uri, ob 13. uri pa je ze bil v operacijski sobi. Kirurški poseg je trajal dobri dve uri. Zdravniki so mu vsadili protezo.

Kot je povedal kirurg Fineschi na tiskovni konferenci ob 17. uri, je Janez Pavel II. poseg dobro preстал in se po njem normalno prebudil iz umetnega sna anestezije. Okrevanje bo zahtevalo svoj čas, tako da si bo moral papež v prvih casih prihoji med drugim pomagati tudi s palico, toda ce bo

šlo vse po sreči, bo potem samostojno hodil. Fineschi pa je pristavil, da se bo moral Janez Pavel II. odpovedati skoraj vsem sportnim dejavnostim, med temi tudi smučanju, ki ga tako zelo ljubi. Lahko pa bo plaval.

O papeževem padcu in njegovih posledicah je na srečanju s casnikarji včeraj govoril tudi glasnik Vatikana Joaquin Navarro Valls. Dejaj, da papež ni nikoli izgubil zavesti, niti takrat, ko je padel med izstopom iz kopeli. Noc po padcu je preživel sorazmerno mirno in je tudi nekaj ur spal s pomočjo lažjih uspavalnih sredstev. Incident pa bo seveda imel zelo velike posledice za prihodnjo papežev dejavnost. Tako je seveda treba črtati obisk na Siciliji, ki bi ga bil moral papež pričeti včeraj. Odpovedati bo prav gotovo treba tudi obisk v Bruslju in sploh v Belgiji, ki je bil na programu od 13. do 15. maja. Glede poznejših obiskov in zunanjih nastopov Janeza Pavla II. pa bodo dokončno odločitev sprejeli v naslednjih dneh oziroma sproti. Navarro je ob tem podčrtal, da incident vsekakor ne bo preprečil vseh papeževih dejavnosti. Po vsej verjetnosti bo najnujnejše zadeve, povezane z vodenjem Cerkve, prevzel prav kmalu v svoje roke ze med okrevanjem v bolnišnici.

Vest o zlomu papežev noge je močno odjeknila po vsem svetu. V klinični center Gemelli pa so ze od včerajšnjih dopoldanskih ur začela prihajati voscila najvisjih političnih in drugih osebnosti.

Sindikati iz FJK in Slovenije za sodelovanje

TRST - Dezelne sindikalne zveze Furlanije-Juljske krajine Cgil, Cisl in Uil, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacija sindikatov '90 so podpisale skupno izjavo o vprašanju odnosov ob meji. V njej je poudarjena nujnost, da Italija in Slovenija prav glede na poskuse pritiskov nekaterih italijanskih političnih sil stopnjujeta prizadevanja za pospešitev procesa evropske integracije in v tem okviru vstopa Slovenije v Evropsko unijo. To je po oceni sindikatov v interesu Furlanije-Juljske krajine, Italije in Slovenije, saj je glavni pogoj za gospodarsko-socialni razvoj prav perspektiva sožitja in ekonomske integracije. Izjava sindikatov z obeh strani meje ugotavlja, da se morajo ob

procesu vstopa Slovenije v EU nadaljevati pogajanja med Italijo in Slovenijo, toda brez pogojevanj. Treba je zavračati in osamiti revansistično logiko, po kateri naj bi spet odprli vprašanje državnih meja, saj bi to samo ustvarjalo hudo in nepotrebno napetost. Odprte probleme pa je treba obravnavati strpnost in z medsebojnim razumevanjem.

Podpisniki skupne izjave se sklicujejo na dolgoletne izkušnje sodelovanja v okviru Skupnosti Alpe-Jadran ter pozivajo Evropsko unijo, naj nadaljuje pogajanja s Slovenijo, pa tudi - vzporedno s procesom pomiritve - s Hrvasko, da bi pri perspektivi k stabilnosti na tem območju in istocasnosti razvoja in integracije.

RIM / PRED VSTOPOM V VLADO

Fini pritrdil Berlusconiju glede vprašanja meje

RIM - Potem ko je mandatar za sestavo nove vlade Silvio Berlusconi ze na prvem srečanju z novinarji tik po prejemu mandata izključil možnost spreminjanja vzhodnih mej Italije, je njegov zaveznik Gianfranco Fini v imenu Nacionalnega zavezništva hitel pojasnjevati, da vprašanje revizije Osimskega sporazuma »ne bo takoj v programu vlade«. Po njegovem mnenju so okrog tega vprašanja nekateri dvignili veliko prahu (Fini ni povedal, ali je mislil na svoje

strankarske kolege ali na nasprotnike), ceprav so dobro vedeli, da mora revizija neke mednarodne pogodbe nujno potekati po diplomatski in bilateralni poti.

O »nedotakljivosti meja« v zvezi z Osimom pa je včeraj govoril tudi general Luigi Caligaris, kandidat Forza Italia na skorajšnjih evropskih volitvah v severovzhodnem volilnem okrožju. Pač pa je general poudaril, da Italija potrebuje »vplivno zunanjo politiko«, tako da bi bila spostovana.

VIDEM / SREČANJE DELEGACIJ SEVERNE LIGE IN LDS

Skupen interes po sodelovanju in vključevanju Slovenije v EU

VIDEM - Včeraj sta se na sedežu Severne lige sestali delegaciji dezelnega vodstva in LDS, ki sta ju vodila dezelni tajnik senator Roberto Visentin in predsednik zunanje politične komisije LDS poslanec Dimitrij Rupel. V obsežni analizi medsebojnih italijansko-slovenskih odnosov je prišel do izraza skupen interes za okrepljeno sodelovanje in vključevanje Slovenije v Evropsko unijo. Prav vključevanje je namrec po mnenju obeh delegacij pogoj za sodelovanje in reševanje vrste perečih vprašanj.

Gostitelji so slovenske sogovornike seznanili z načelnim staliscem osrednjega vodstva Severne lige, ki je ze 22. marca odločno zavrnilo nacionalistično demagogijo in polemiko o osimskem sporazumu. Zavr-

nili so ozemeljske pretenzije in se zavzeli za dosledno evropsko politiko Italije. V torek bodo poslanci Severne lige v

dezelnem svetu Furlanije-Juljske krajine vložili resolucijo, v kateri poudarjajo, da je vključevanje Slovenije v Evro-

psko unijo v gospodarskem in kulturnem interesu dežele Furlanije-Juljske krajine in njenih prebivalcev. (B. S.)

POSVET / VČERAJ IN DANES V KONGRESNEM SREDIŠČU NA TRŽAŠKI POMORSKI POSTAJI

Avtonomne dežele in krajevne avtonomije

Možnosti in problemi, ki jih odpira ustavni zakon 2 iz leta 1993

TRST - »Dezele s posebnim statutom in sistem krajevnih avtonomij« je naslov dvodnevna posveta, ki se je včeraj pričel v kongresnem središču na tržaški pomorski postaji. Posvet prireja deželna uprava Furlanije-Juljske krajine, na njem pa poleg domačih sodelujejo deželni upravitelji iz Doline Aoste, Tridentinske-Južne Tirolske in s Sardinije ter raznovrstni izvedenci. Predmet obravnave so pomembne spremembe, ki jih jih uvaja ustavni zakon stev. 2 z dne 23. septembra 1993. Zakon namreč spreminja statute omenjenih starih avtonomnih dežel na način, da imajo sedaj (podobno kot jo je po prej imela Sicilija) primarno pristojnost za ureditev krajevnih uprav.

Posvet je uvedel predsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Cristiano Degano. Dejal je, da bi študijsko srečanje moralo prispevati k oblikovanju smernic in predlogov o tem, kako konkretno uporabljati nove možnosti, ki jih stirim od dvajsetih dežel v Italiji odpira se omenjeni ustavni zakon. Degano pa se je tudi vprašal, kako se vse to uokvirja v najnovejšo razpravo o novi ureditvi celotne države, oziroma, ali bo razvoj sel v smer večjega regionalizma, kot nekateri želijo, ali pa v smer federativne ureditve, ki jo drugi zahtevajo. »Kakor koli že,« je dejal predsednik deželnega sveta, »ene nevarnosti se moramo izogniti

S posveta o deželni avtonomiji na tržaški pomorski postaji (foto KROMA)

vsi: da bi namreč sedanji državni centralizem zamenjali z novimi centralizmi, sicer različnimi po svojih razsežnostih, toda enako zaprtimi do krajevnih stvarnosti.«

Udeležence je ob otvoritvi pozdravil tudi tržaški župan Riccardo Illy, nakar so stekla dela po predvidenem programu. Prvo strokovno poročilo je prispeval prof. upravnega prava na Katoliški univerzi v Milanu Giorgio Pastori, ki je govoril na temo »Ekskluzivna zakonodajna pristojnost na področju urejanja krajevnih avtonomij med zakonom 142 iz leta 1990 in ustavnim zakonom 2 iz leta 1993«. Pastori je razvil dokaj previdna stališča, saj je v bistvu dejal, da so deželne avtonomije v sedanjem italijanskem judičnem sistemu vedno

relativne, zaradi cesar država slej ko prej ohranja merodajno vlogo.

Zelo zanimivo je bilo nato predavanje, ki ga je imel prof. Paolo Feltrin z Univerze v Catanii. Govoril je o volilnih sistemih v sistemu krajevnih uprav. Feltrin se je dokaj kritično izrazil o nedavni uvedbi večinskega volilnega sistema z neposredno izvolitvijo zupnikov oziroma predsednikov pokrajin. Opozoril je, da takšna ureditev ni kdove kako razširjena v Evropi, poleg tega in predvsem pa je podčrtal, da mora biti volilna zakonodaja skladna s celotno ureditvijo krajevnih uprav, kar se danes ne dogaja. Tako po novi zakonodaji neposredno volimo predsednike pokrajin, kar pomeni, da dajemo tem figuram močno demokra-

tično legitimiteto, po drugi strani pa imajo predsedniki pokrajin zelo malo pristojnosti, ki so povrh slabo opredeljene.

V popoldanskem delu posveta sta predavala prof. Giandomenico Falcon z Univerze v Trentu in prof. Luciano Vandellic z Univerze v Bologni o problemih ureditve krajevnih uprav, tudi na osnovi zakona 142 iz leta 1990, zvrstili pa so se tudi razna krajsa poročila in posegi v razpravo. Med drugimi se je oglašil poslanec Union valdotaine Luciano Caveri, ki je neposredno sodeloval pri oblikovanju in odobritvi ustavnega zakona 2 iz leta 1993 ter se med drugim zavzel za reševanje problemov slovenske manjšine tudi v okviru novih pristojnosti, ki jih dobivajo dežel-

ne in krajevne uprave.

Včerašnjega dela posveta so se med drugimi udeležili predsednik konference deželnih svetov Umberto Carraro, predsednik deželnega sveta Doline Aoste Franco Stevanin, podpredsednik deželnega odbora Tridentinske-Južne Tirolske Franz Pahl in predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Renzo Travanut, ki bo danes uvedel drugi del posveta. Danasnji program predvideva nadalje predavanje prof. Maria Bertolisija z Univerze v Padovi o finančni reformi ter okroglo mizo, za katero bodo razpravljali predstavniki vseh dežel s posebnim statutom. Zaključno poročilo bo podal prof. upravnega prava na Univerzi v Trstu Sergio Bar-

O POLOŽAJU MANJŠINE

Deželni tajnik SSK pisal Scalfaru Berlusconi in Bossiju

TRST - Slovenska narodnostna skupnost v Italiji kot edina od priznanih manjšin v državi se vedno ne uživa primerne zaščite in sploh nima urejenega pravnega statusa. Italija v njenem primeru ne izvaja določil 6. člena lastne ustave, kakor tudi ne številnih mednarodnih obvez (sporazumi med Italijo in bivšo Jugoslavijo, resolucije evropskega parlamenta, dokumenti Sveta Evrope ter KEVS, itd.). Ta neurejeni položaj pa ne predstavlja samo krivice do pripadnikov slovenske manjšine in do skupnosti kot take, temveč objektivno prispeva k njeni postopni asimilaciji, kar siromasi širši prostor, za katerega bi slovenska manjšina morala predstavljati pomembno obogatitev.

Ob začetku nove zakonodajne dobe, ki bo po vsem sodeč pomenil tudi začetek novega obdobja v zgodovini Italije, je politični tajnik stranke Slovenske skupnosti naslovlil na predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara, na predsednika gibanja Forza Italia (in sednjega mandatarja za sestavo nove vlade) Silvia Berlusconi in na glavnega tajnika Severne lige Umberta Bossija pisma s pozivom, naj se v okviru svojih pristojnosti in po svojih močeh zavzamejo, da bi končno prislo do odobritve pravicnega zaščitnega zakona, ki naj bi bil v skladu z republiško ustavo in z mednarodnimi obvezami Italije. Breclj v pismih poudarja, da gre za

dolg, ki ga prva republika ni spoštovala, in izraza pričakovanje, da ga bo čim prej druga. »Na tak način,« je zapisal tajnik SSK, »bi zadoštili pravici, kakor bi tudi utrdili mirno sožitje ter dobrososedske odnose zlasti v obmejnem prostoru. To bi tudi utrdilo ugled Italije v tem pomembnem delu Evrope v času, ki je iz več razlogov posebno delikaten.« Breclj v pismih nadalje pripominja, da je Republika Slovenija v marsicem zgledno zaščitila italijansko in madžarsko manjšino, ki živita na njenem ozemlju, saj so jo evropske oblasti zaradi tega celo pohvalile.

Pismom Scalfaru, Berlusconi in Bossiju je tajnik SSK priložil kopiji zakonskega predloga, ki je bil predložen 22. oktobra 1993 v poslanski zbornici s stev. 3276, in zakonskega osnutka, ki je bil predložen 23. decembra 1993 v senatu s stev. 3276. Gre za predloga za zaščito slovenske manjšine, ki izhajata iz enega in istega prvotnega besedila, ki so ga skupno izoblikovale vse najpomembnejše politične in družbene komponente Slovencev v Italiji. Breclj pripominja, da gre za uravnovešeno besedilo, kot je mogoče razbrati že iz široke pahljace političnih strank, katerim so pripadali zlasti predlagatelji v senatu. Besedilo je tudi v skladu z današnjimi evropskimi standardi o varstvu manjšin. Zato bi bilo zazeleno, da bi ga nova vlada osvojila.

IZ GOVORA LADA POHARJA NA SREČANJU PREKOMORCEV V IZOLI

Obsodba desničarske gonje proti Sloveniji

»Mi smo že dolgo v Evropi« - Sprava predvsem kot vzpostavljane strpnosti in zaupanja

IZOLA - Kot smo že poročali, je na 3. tovariskem srečanju borcev prekomorcev, ki so v enote NOB prisli iz Afrike, Albanije, Grčije in Makedonije, pred več sto udeleženci ob državnem prazniku Dneva upora proti okupatorju - 27. aprila, slavnostni govornik Lado Pohar, podpredsednik slovenske borbovske organizacije, dejal med drugim:

»V zadnjem času smo resno zaskrbljeni glede ocen in dejanj, ki se objavljajo v Italiji po volilni zmagi takojmenovnega kartela svoboščin. Te ocene in dejanja temeljijo na zmotnem prepričanju, da je mlada slovenska država šibka in za vstop v Evropo nezrela. Slovenija je iz nekdane Jugoslavije odšla, ker sodimo tja, kjer smo zgodovinsko vedno bili. Zato ne bomo dovolili, da bi nam članstvo v evropskih

združenjih pogojevale tiše sile v Italiji, ki so jim tuja izročila zavezništva protifasistične in protinacistične koalicije, ali pa menijo, da zanje niso več pomembna.« In se: »Mi smo v Evropi že dolgo, smo v njej danes in bomo imeli naše sedeže v njenih institucijah nedvomno, če ne jutri pa poju-trišnjem, saj kriterije za članstvo že dolgo izpolnjujemo. Zato se bo to zgodilo, pa naj si novopečena desnica pri sosedih misli o tem kar hoče. Evropa in svet je pri rešitvi vseh etničnega sovražništva in etničnega sovražništva ne bosta podpirala in njenih necivilizacijskih ravnanj ne bosta trpela.«

Govornik je v uvodu svojega izvajanja pocastil spomin na vse padle bojevnike prekomorskih brigad in drugih žrtv nacifasizma in izrekel priznanje vsem prekomorcem, dotaknil pa se je tu-

di aktualnih tem sedanjega političnega trenutka v Sloveniji. Omenil je razloge za odstavitev Janše z mesta ministra za obrambo, izrazil je začudenje nad vpletanje Cerkve v njenih predstavnikov v dnevno politiko, se zavzel za popravilo krivic vsem žrtvam vojne in zahteval nedvoumno priznanje narodnoosvobodilnemu boju in vsem njegovim partizanskim udeležencem kar zadeva upoštevanje njihovih pravic socialnega, zdravstvenega in pokojninskega značaja. O spravi je dejal, da jo »razumemo ne le kot dolžno pieteto do vseh žrtv krute preteklosti, temveč predvsem kot vzpostavljane strpnosti in medsebojnega zaupanja v sedanost.« Zato je obsodil »poskus združene skrajne slovenske desnice, da pod plaščem protikorupcijskega zborovanja in ob hi-

steričnem navijastvu nekaterih medijev, poziva ulico v rusenje nosilcev najvišjih javnih funkcij: predsedstva republike, parlamenta in vlade.«

O borbeni poti prekomorcev, ki so prisli iz Alžirije, je govoril Mirko Gabričelj, o tistih, ki so prisli z Bliznjega vzhoda Janko Perat, o tistih iz Albanije, Grčije in Makedonije pa Tone Gosnik. Dobrodoslico sta udeležencem srečanja izrekla izolski župan Zvonko Grahek v imenu občanov in predsednik ZZZ Izola Maksimiljan Sisko.

Pismene prijateljske pozdrave je udeležencem poslal predsednik Republike Slovenije Milan Kučan in med drugimi tudi predsednik deželnega odbora VZPI-ANPI iz Vidma Federico Vincenti. Srečanja se je udeležila tudi delegacija borcev NOB iz Pulja in iz hrvaske Istre.

Kulturni program sta izpolnila moski pevski zbor "Srečko Kosovel" iz Ajdovščine, ki z delovanjem in imenom nadaljuje tradicijo slavnega medvojnega partizanskega zbora, in gledališki igralec Stane Rastresen iz Trsta. Pod vodstvom Klavdija Koloinija je zbor, po uvodni himni, zapel vrsto slovenskih domoljubnih in partizanskih pesmi, ki so pozele navdušen aplavz vseh stotin prisotnih.

Na koncu so udeleženci z aplavzom odobrili izjavo srečanja, v kateri je izražena podpora stališčem in Spomenici ZZZ Slovenije in podpora prizadevanjem predsednika Republike Slovenije »za konstruktivnejše delovanje vseh subjektov Republike Slovenije«. Izjavo je prebral predsednik pripravljalnega odbora srečanja, Enio Sfiligoi.

j.k.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PRAZNIK DELA / OD MEJNEGA PREHODA PRI RABOJEZU PA VSE DO NABREŽINE

ŠOLSTVO / GLEDALIŠČE-ŠOLA

Prvomajska slavlja bodo jutri zajela vso pokrajino

Ponekod bodo povezana s proslavljanjem dneva osvoboditve

Kakor smo že napovedali, bo jutri na Trzaskem več prvomajskih proslav, ki se bodo razvijale v znamenju volje po miru in mednarodnem sodelovanju, v tem sklopu pa predvsem po utrjevanju zaposlenostnih priložnosti.

Osrednja manifestacija v priredbi sindikatov CGIL, CISL in UIL bo sredi Trsta. Zbirališče udeležencev bo ob 8.30 na Sentjakobskem trgu pred cerkvijo, od koder se bo sprevod spustil do Garibaldijevega trga, kjer bodo zbrani upokojeanci, nato pa skozi središče do Trga Unità, kjer bosta ob 10.30 na sporedu slovenski nagovor Darie Gherlani (CISL) in govor vsedržavnega tajnika UILM Luigija Angellettija, čemur bo sledil koncert godbe Verdijevega mestnega gledališča.

Mednarodna prireditev na državni meji

Zborovalci se bodo odpeljali brž zatem do mejnega prehoda pri Rabojezu, kjer bo ob 12.30 na slovenski strani meje (pri Kompasovi zgradbi) mednarodno sindikalno zborovanje, na katerem bodo italijanski, slovenski in hrvaški sindikalisti poudarili voljo po tvornem sodelovanju in sožitju v miru.

Praznovanje v Miljah...

Na obmejno manifestacijo bodo prisli tudi udeleženci prvomajske slavlja v Miljah, kjer bo ustrezno zborovanje ob 11. uri na Marconijevem trgu (govoril bo predstavnik CGIL Riccardo Devescovi), kamor bodo prihodili udeleženci v povorki izpred sedeža CGIL v Ul. Ba-

chiocco (zbirališče ob 10. uri).

...in Devinu-Nabrežini

V devinsko-nabrežinski občini bodo 1. maj proslavili s shodom na glavnem nabrežinskem trgu, kjer bo ob 11. uri govoril zastopnik CISL Flavio Dambrosi in kamor bodo udeleženci pripesacili izpred Ljudskega doma v Križu (zbirališče ob 9.30). Po govoru bo koncert nabrežinske godbe in nastop moskega pevskega zbora »Vesna« iz Križa.

Vsepovsod na Krasu budnice

Po raznih vaseh Vzhodnega in Zahodnega Krasa ter v zgoniski občini bodo jutri tradicionalne prvomajske budnice. Proseka godba bo ob 9.30 pri Bricških, ob 10.30 v Repnicu, ob 11. uri v Zgoniku, ob 11.15 v Salezu, ob 11.30 v Samatorci in ob 11.45 v Gabrovcu.

Praznovanje s kresom v Bazovici

Napredne organizacije iz Bazovice pripravljajo tradicionalno praznovanje s kresom in komemoracijo padlih za svobodo. Zbirališče bo danes ob 21.30 pri Kalu, kjer bodo prižgali kres v spomin na osvoboditev Bazovice, sledil pa bo pohod na hrib Kokos. Jutri ob 7. uri bo budnica z godbo na pihala, nato polaganje vencev k spomeniku padlim vaščanom, nazadnje pa sprevod na bazovski pokopališče, kjer bodo položili venec na grobnico junakov Jugoslovanske armade, ki so padli v bojih za osvoboditev vasi. Prireditelji se nadajo, da se bodo ljudje množic-

no odzvali.

Tradicionalno slavlje DSL v Križu

Danes in jutri bo na vrtu Ljudskega doma v Križu že tradicionalno slavlje v priredbi DSL. Danes ob 15. uri bodo odprli kioske z jedaco in pijačo, ob 17. uri bo nastop domače mladinske plesne skupine SD Mladina in od 19. do 23. ure ples ob zvokih ansambla Sound, jutri ob 15. uri spet odprtje kioskov, ob 17. uri nastop godbe, ob 18. uri govora devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Depangherja in senatorja Darka Bratine, od 19. do 23. ure pa spet ples z ansamblom Sound. Prireditelji bodo tudi uredili razstavo risb, ki so jih izdelali begunčki iz bivše Jugoslavije na vojno temo.

Poziv SKP ob prvomajskem slavlju

Trzaska federacija SKP poziva člane in simpatizerje, naj se množično udeležijo prvomajskih manifestacij in jih idealno povežejo s 25. aprilom. Jutri ob 8.30 naj se zberejo na Sentjakobskem trgu, od koder bodo krenili do Trga Unità, ob 12.30 pa naj svojo internacionalistično obvezo za mir v nekdanji Jugoslaviji potrdijo na mednarodnem praznovanju ob meji med Rabojezom in Skofijami. Popoldne pa naj se udeležijo tradicionalnih ljudskih vesellic v Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija (Ul. Peco 7), Ljudskem domu pri Pončani (Ul. Ponziana 14) in Ljudskem domu v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) ter na dvorišču Prosvetnega doma »Tabor« na Opcinah (tu se bo začelo praz-

novati že danes ob 15. uri).

Prvomajska proslava VZPI/ANPI

Kot usklajena tradicija bo tudi letos krajevna sekcija Vsedržavnega združenja partizanov Italije-ANPI s Proseka-Kontovele priredila na predvečer mednarodnega praznika dela prvomajsko proslavo, ki bo drevi ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Na proslavi bosta sodelovala godbeno društvo »Prosek« in pevski zbor »Vasilij Mirk«. Nekaj misli o tem dnevu in pomenu proslave bo razvil Marij Cuk, na dan 1. maja pa bo ob 8.30 izpred Sošceve hiše na Próseku krenil sprevod z godbo na celu k spomenikoma padlih na Proseku in Kontovelu, kjer bo polaganje vencev. Za jutrišnjo osrednjo manifestacijo v Trstu pa VZPI/ANPI poziva člane, naj se zberejo ob 8.30 na vogalu med Istrsko ulico in Ul. Orlandini.(B.R.)

Polaganje vencev v zgoniski občini

Zgoniski občinski upravitelji in svetovalci se bodo nocoj na predvečer 1. maja hvaležno poklonili spominu padlih borcev v narodnoosvobodilnem boju. Pred zupanstvom se bodo zbrali ob 18. uri, nakar bodo položili vence na spominska obeležja na Proseski postaji, na prosekem pokopališču, v Gabrovcu, Samatorci, Salezu in Zgoniku. (B)

Polaganje vencev v dolinski občini

Občina Dolina bo priredila danes, na predvečer 1. maja, spominsko svečano st s polaganjem vencev.

Zacela se bo ob 18. uri pri osrednjem občinskem spomeniku (zbirališče bo četrte ure prej pred zupanstvom) in se potem nadaljevala v krožni poti s počastitvijo padlih v Dolini, Prebenu, Mackoljah, pri Domju, v Ricmanjih, Borstu (ob spominski plošči pri hišni številki 89 in na pokopališču), v Gročani in se v Boljuncu, kjer bodo ob 19.40 položili zadnji venec.

Proslava tudi pri Sv. Ivanu-Kolonji

Odbor za proslavo 25. aprila od Sv. Ivana in Kolonje priredi danes ob 18. uri pred ploščo padlim za svobodo pred sedežem bivšega Kulturnega društva Zefferino Pisoni v Ul. Orsenigo 7 spominsko slovesnost ob 49. letnici osvoboditve. Na sporedu bodo pričevanja, poezije in kratek nastop godbe.

Mlade sile v podporo 25. aprilu

Skupina mladih, združena v Odboru za 25. april, poziva javnost, naj podpre njeno listino, ki označuje ta datum kot temeljni dan za italijansko republiko. To pa ni le dan osvoboditve izpod fashiistične diktature in nacistične okupacije, temveč tudi simbol neodtujljivih vrednot, kot so demokracija, strpnost, mir in solidarnost. Mladi zavračajo vojno, kršenje civilnih pravic in predsodke, zagovarjajo pa splošno razliknost, zascito sibi-kejsih in obrambo ustave. Kdor zeli podpisati to listino, naj se obrne na pokrajinski sedež ACLI (Ul. sv. Franciška 4/I, tel. 370408).

Dijakinji Prešerna nagrada za žensko vlogo

Prejela jo je Sara Baldè

Slovenski licej Prešeren se je tudi letos odlično odrezal na tekmovanju Gledališče-sola, na katerem že peto leto zaporedoma sodelujejo in tekmujejo trzasko visje srednje sole. Dijakinja 3. klasičnega liceja Sara Baldè (na sliki) je prejela prvo nagrado za najboljšo žensko vlogo. Ocenjevalna komisija ji je podelila nagrado za »precejsnje interpretacijske sposobnosti in za odlične komične utrinke« v vlogi Lady Bracknell v Wildovi komediji Vazno je imenovati se Ernest, ki jo je gledališka skupina liceja Prešeren postavila na oder ob letošnjem tekmovanju.

Nagrade so podelili v četrtek na zaključnem večeru v disko klubu Paradiso. Slovenska dijakinja je bila seveda navdušena nad prestižnim priznanjem, pa čeprav je bila na nagrajevanju takorekoč »osamljena« (soigralci so se izzivljali na solskem izletu v Pragi...).

Povedala je, da je Wildovo delo spoznala leto prej, ko so komedijo prebirali pri uri angleščine. »Kako rada bi igrala vlogo lady Bracknell,« je takrat izjavila profesorici. Dobro leto kasneje se ji je želja uresnicila, povrh pa je se prejela lepo nagrado, ki jo bo gotovo se bolj spodbudila pri njenem gledališkem udejstvanju (Sara namreč sodeluje pri gledaliških skupinah Slovenskega kulturnega kluba in SKD Tabor).

Nagrado za najboljšo gledališko predstavo je prejelo učiteljske Carducci za delo Sergia Tofana Qui comincia l'Avventura, druga nagrada pa je sla klasičnemu liceju Dante Alighieri za postavitev Cowardovega Week-enda. Nagrade za najboljšo mosko vlogo niso podelili, pač pa je komisija podelila posebno priznanje dijaku danteja Federicu Verzeznassiju in dijaku znanstvenega liceja Gali-lei Micheleju Sardini.

SSK / SEJA POKRAJINSKEGA ODBORA

Pozitivna ocena dopolnil k statutu

Kljub poostrenemu ozračju po parlamentarnih volitvah v Italiji in obnovljeni protiosimski gonji, zlasti s strani krajevnih nacionalističnih krogov, je trzaski občinski svet pretekli teden po nekakšnem srečnem spletu okoliščin z veliko večino glasov sprejel po upravni večini predlagane popravke k statutu, ki posredno ali neposredno zadevajo Slovence. Tako je trzaski pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti na svoji predvečerajsnji seji ocenil odobritev omenjenih dopolnil, ki govorijo o priznanju zgodovinske prisotnosti slovenske narodne skupnosti v občini, prepoved razpisa referendumov o ustavnih pravicah, med katere spadajo tudi zascitne norme v korist manjšin, ter možnost, da se pripadniki manjšine lahko obračajo na občinskega pravobranilca tudi v svojem materinem jeziku.

Ne gre sicer za organske zascitne norme, vendar omenjeni popravki v političnem pogledu predstavljajo tih preokret v uradnem zdržanju trzasko občine do svojih slovenskih občanov, ki mora v več ali manj bližnji bodočnosti roditi se druge pozitivne sadove

v smeri sožitja in enakopravnosti obeh tu živcih narodnosti. Priznanje gre vsem, ki so k temu pripomogli, in sicer zupanu, odboru in občinskemu svetu ter se posebno slovenskim svetovalcem Mocniku, Berdonu in Dolencu.

Pokrajinski izvršni odbor SSK je nadalje pozitivno ocenil občuteno in množično udeležbo ljudi na proslavi osvoboditve 25. aprila v Rizarni, kar je dokaz, da so naši ljudje in drugi demokratični sosesčani se vedno živo dovezetni za temeljne vrednote, kot so življenje, svoboda in demokracija, in so proti vsakršnemu nasilju in zaostrovanju razmer.

Enako dovezetnost je zaznati pri nasih ljudeh tudi za oblikovanje bolj demokratične in učinkovite oblike nastopanja slovenske manjšine v odnosu do oblasti za doseg pravic, ki ji pripadajo.

Pokrajinski izvršni odbor stranke Slovenske skupnosti izraza solidarnost delavcem in uslužbencem Arzenala in Zelezarne v njihovem boju za ohranitev proizvodnje v teh objektih, ki jim grozi propadanje, ce ne celo zaprtje.

PROSEK / PO VEČLETNIH PROTESTIH JUSARJEV

Gora kamenja ne zastira več pogleda na zeleni Kras

Avtomobilistom, ki se peljejo po Trbiški cesti od Opcin proti Zgoniku, se že nekaj dni na odseku pri prodajalni pohistva Lanza pri Proseku, odpira na desni strani razgled proti zelenemu Krasu. Se do pred kratkim jim je pogled proti prosekem železniski postaji in kraskim gricem zastiral ogromen rjavkast kup kamenja, ki so ga nagrmadili tjakaj ob gradnji prosekega predora hitre ceste. Zemljišče, ki ga je v ta namen dobilo podjetje Place Moulin v najem, je obsegalo vsega 53 tisoč kvadratnih metrov, je pa last prosekem jesarjev. Po dolgoletnem prizadevanju krajevnega jesarškega odbora so pred nekaj meseci končno začeli z odvajanjem kamenja, zemlje in drugega mate-

riala (tu naj bi nagrmadili vsega kakih 70 tisoč kubčnih metrov zemlje). Umetni hribeček je zacel počasi kopneti, dokler ni pred kratkim popolnoma skopnel.

Uslužbenci podjetja Place Moulin, ki je bilo

zadolženo za odvoz kamenja, so z bagerji zravnali površino, iz katere se sedaj dviga le nekaj počasi kopneti, dokler ni pred kratkim popolnoma skopnel.

se, da bodo površino pravčasno bonificirali, tako kot so to storili onkraj ceste na odseku nad predorom hitre ceste. Po zagotovilih bi morali bonifikacijska dela dokončati do 30. junija letos.

NOVICE

**Podelitev »zvezd«
zaslužnim delavcem**

Od mednarodnem prazniku dela bodo tudi letos zaslužnim delavcem in podjetnikom podelili zvezde za zasluge na delu. Podeljevanje bo jutri ob 10.30 v dvorani Trzasko trgovinske zbornice na Borznem trgu 14. Priznanja bodo letos prejeli Ferrino Bellomo iz Pordenona, Enrico Casciano iz Majana, Giuseppe Gasparotto iz Sacileja, Lepido Giral di iz Porcie, Gastone Kucich iz Trsta, Guerrino Madrusan iz Trsta, Adriana Modolo iz Pordenona, Gianfranco Molon iz Gorice, Claudio Emanuele Munari iz Tržica, Dario Not iz Moggia Udinese, Giovanni Orlando iz Vidma, Giuseppe Pagliari-Consolati iz Trsta, Oscar Patron iz Fontanafredde, Ernesto Petri iz Trsta, Silvano Polmonari iz Gorice, Rino Rosset iz Pordenona, Angelo Vadori iz Morsana, Marino Venier iz Majana, Giovanni Visintini iz Remanzacca in Luigi Zotti iz Trsta.

**Sindikat CGIL
o avtonomiji in novih
poklicnih pravilih**

Konzulta za osnovne sole sindikata CGIL organizira okroglo mizo o temi: Avtonomija in nova poklicna pravila. Glavno poročilo bo imel inspektor ministrstva za izobraževanje Raffaele Iosa. Okrogla miza bo v ponedeljek, ob 17. uri, v prostorih osnovne sole Morpurgo.

**Danes izlet po Krasu
z avtobusom**

Podjetje za turistično promocijo prireja danes ob 14.45, z odhodom izpred Pomorske postaje, avtobusni izlet po Krasu, ki ga bo vodil naturalistični vodnik. Izletniki si bodo ogledali jamo pri Briscikih, botanični vrt "Carsiana" in se druge zanimivosti na Krasu. V nedeljo pa bo na sporedu (z odhodom ob 8.45 izpred Pomorske postaje) pohod po mestu. Udeleženci si bodo ogledali zgodovinsko jedro mesta, cerkve in katedralo pri Sv. Justu.

**Dve milijardi
za gledališče Verdi**

Vlada je dodelila Trzaski občini izredni prispevek v višini 2 milijard lir za prenovitev občinskega gledališča Verdi. Prispevek je namenila iz sklada za kulturne dobrine, ki ga zalagajo davkoplačevalci z odtegljajem 8 promil davka IRPEF. Vprašanje izrednega prispevka je že lansko jesen zastavil podtajnik pri zakladnem ministrstvu Coloni, ko je parlamentarna komisija razpravljala oporazdelitvi sredstev iz tega sklada. Trzaski poslanec je nato vseskozi sledil zadevi, ki je bila v pristojnosti podtajnika pri predsedstvu vlade Maccanicu. Po dokončni odobritvi izrednega prispevka je Coloni izrazil svoje zadovoljstvo nad ukrepom, ki bo pripomogel k hitrejši prenovi pomembne trzasko kulturne hiše.

**Univerza:
podpis kovencije**

V torek, 3. maja, bodo na univerzi podpisali konvencijo med Univero in Trzasko hranilnico za avtomatsko upravljanje raznih tajniških servisov, katerih se poslužujejo univerzitetni študenti.

**Kdor še ni
podpisal
naj pohiti!**

Pri tajnistvih vseh občin na Trzaskem vključno s trzasko, se nadaljuje podpisovanje predloga ljudske iniciative za preureditev državnega teritorija in potenciranje kmetijstva za ponovno vzpostavitev teritorialne, produkcijske in družbene uravnoteženosti, za kar je dala pobudo Konfederacija kmetov Italije. Kot smo že poročali, je akcija za zbiranje overjenih podpisov podprla tudi KZ. Potrebno in koristno bi bilo, da bi tudi pri nas zbrali kar največje možno število podpisov in zato KZ vabi vse tiste, ki se v ta namen ne niso oglasili pri občinskih tajnistvih (in ne le člani KZ), naj to storijo čimprej, kot so to storili že vsi župani na Trzaskem. Za trzasko občino se podpisuje v tajnistvu na Largo Granatieri, prvo nadstropje, soba 214.

ŠKEDENJ-ČARBOLA**Opozicija obtožuje
večino nedelavnosti**

Sredina seja rajonskega sveta za Carbolo, Skedenj, Sv. Ano, Valmauro in Sv. Sergij se je končala predčasno. Vsi svetovalci opozicijskih skupin (Ljudske stranke, DSL, Zavezništva za Trst in SKP) so namreč zapustili zasedanje in sklep protesta proti nedelavnosti večine v tem krajevnom organu.

Svetovalci opozicije so včeraj objavili tiskovno noto, v kateri pojasnjujejo, da so od začetka mandatne dobe vse do danes dejansko sami dajali pobude za vse najvažnejše dejavnosti in sklepe rajonskega sveta, pa naj je slo za javno skupščino proti zaprtju občinske izpostave v Ul. Ronchetto ali pa za predloge za popravilo cest in izboljšanje javne razsvetljave pri Sv. Sergiju. Stranke večine pa vse to spremljajo več-

rat z brezbriznostjo ali pa celo z negativnim zadržanjem oziroma odsotnostjo.

To se je ponovilo tudi na sredini seji. Po uvodnih poročilih predsednika Baldasa je bila med drugim na dnevnem redu izdaja mnenja o nekaterih novih gradnjah. V imenu urbanistične komisije je o razširitvi tovarne Illy v slovenscino poročal svetovalec SSK-ZT Sergij Pettiroso, pozneje pa je v slovenscino govorila tudi svetovalka DSL Jasna Petaros o socialnem centru pri Domju. Kot običajno so predstavniki Alleanze nazionale ob govorjenju v slovenscino zapustili sejo in jo delno tudi motili. Stvar pa je prekipela, ko večina ni hotela pristati na to, da bi v upravnih svet socialnega centra pri Domju imenovali tudi predstavnika opozicije.

DRAGO GASPERLIN

Sinoci je bila izredna seja trzasko občinskega sveta, obravnavali pa so krajevne gospodarske težave s posebnim oziranjem na industrijsko krizo. Pravzaprav ni bila to seja v pravem smislu, temveč zasedanje, na katerem je župan Riccardo Illy podal dalje in tehtno poročilo o vzrokih zdajšnje stiske in njenih zlih učinkih ter o poteh, ki jih gre ubrati za njeno premostitev, nakar so spregovorili in krizo vsak iz svojega zornega kota opredelili predstavniki javnih in zasebnih industrijskih podjetij, sindikatov, pristaniske ustanove, raziskovalnega centra pri Padricah, stanovskih organizacij gradbenikov, obrtnikov, kmetovalcev, pomorskih agentov in špediterjev ter podjetniške valilnice BIC, a tudi univerzitetni rektor in zastopnik Trzasko hranilnice. Ni pa bilo nobenega zastopnika okoljskih občinskih, pokrajinske in deželne uprave, kaj sele kakšnega glasnika Slovencev. In vendar razpolagamo tudi mi, manjšinci, z gospodarskimi dejavniki. Mor-da pa jih ni nihče povabil, kdo ve.

Za izredno sejo je dal pobudo resnici na ljubo načelnik svetovalske skupine Liste za Trst in mestni moze so jo tudi udejanili, saj ne bi mogli ukrepati drugače. Skoda le, da ni pršla iz vrst tistih levih demokratov, ki so vsa ta leta pravilno opozarjali na krize in težave ter na raznovrstne

spekulacije, iz katerih so te težave izvirale. Pustili so se pač demagoško prehiteti. Res pa je tudi, da ni bilo sinočnje zasedanje prav nič in v nice-mer odločilno, saj bodo morali občinski upravitelji zdaj strniti v listino vse ono, kar so čuli, in jo potem predložiti v odobritev skupščini čez kakšno dva tedna. Odobritev ne bo menda noben problem, pač pa se postavlja vprašanje, kdaj bo Občina sklicala gospodarsko konferenco ad hoc, ki jo že dolgo zahtevajo sindikati CGIL, CISL in UIL, katerih zastopniki Bruno Zvech, Luciano Kakovic in Adele Pino so to sinoči znova poudarili rekoc, da ta seja ne more nadomestiti konference.

Župan Illy je po ugotovitvi, da se tako mala in obrobna pokrajina pač težje razvija od tistih, ki so sredi Italije in Evrope, naglasil, da krize ne bo mogoče rešiti zgolj s preuževanjem, privatiziranjem ali zapiranjem tovarn, temveč z iskanjem svežih tržisc v srednji in vzhodni Evropi in se posebnost v Sloveniji in Hrvaški. Meji z njima gre premostiti s svobodnim pretokom ljudi, blaga in tehnologije, nikakor pa ne spreminjati, a v tem sklopu velja izkoristiti prednosti Trsta, ki tičijo v luči, trgovini, financništvu, varovalstvu in znanstvenih raziskavah, a tudi v turizmu in kmetijstvu. Slednjega ni doslej menda omenil v takem slogu še noben trzaski župan.

TRST / MED SINOČNJO IZREDNO SEJO OBČINSKE SKUPŠČINE

Župan temeljito prečesal gospodarsko krizo pri nas

Toda sindikati zahtevajo sklicanje gospodarske konference

Pred župansko mizo so tokrat sedeli sindikalisti in podjetniki (Foto KROMA)

KRAS / SREČANJE DEŽELNIH S KRAŠKIMI UPRAVITELJI

Kraški park bo »posebne vrste«

Upoštevati je treba prisotnost slovenskega človeka na njem

V preteklih dneh sta se deželna odbornika za gozdove in parke Tiziano Chiarotto in za urbanistiko Paolo Ghersina sestala s predsedstvom Kraske gorske skupnosti in s predstavniki kraških občin ter z njimi obravnavala možnosti ustanovitve Kraskega parka. Srečanja se je udeležil tudi podpredsednik deželne sveta Milos Budin.

Deželni odbor že dalj časa pripravlja zakonski predlog o zaščitenih naravnih območjih, med katere sodi tudi precejšen del Krasa. Predstavniki KGS in kraških občin so poudarili, da je treba v primeru Krasa posebej upoštevati dejstvo, da gre pač za močno obljudeno področje, na katerem med drugim živi slovenska manjšina. Prav zaradi tega je treba oblike zaščite oziroma sam park urediti tako, da bo pri tem sodelovalo prizadeto krajevno prebivalstvo prek svojih

neposrednih predstavnikov.

Dezelna uprava se s takšnim pristopom naceroma strinja in je prav zato sklenila, da naveže posebno tesno sodelovanje s KGS, ki je s svoje strani že posredovala vrsto predlogov, ki jih zdaj preučujejo nekateri deželni uradi in izvedenci. V bistvu gre za to, da bi Kras zaščitili na strogo vinkulativen način le na omejenih področjih, medtem ko bi drugod dopuščali možnost razvoja tradicionalnih dejavnosti, kot so zlasti kmetijstvo, obrtništvo in gostinstvo, pa tudi nekaterih inovativnih dejavnosti, ki pa nimajo negativnega vpliva na okolje.

Odbornik Ghersina je na sestanku v skladu s tem podčrtal, da bi moral kraški park biti »posebne vrste«, ter zagotovil, da bo pri načrtovanju in upravljanju parka soudeleženo krajevno prebivalstvo.

BREG / OBIČAJI

Od Ricmanj do Prebenega bodo drevi zrastle »maji«

Drevi bo po breskih vaseh posebna noč. Taka noč, ki prinaša sveže upanje v rodovitnost narave, v bogato letino in zbujajo v človeku veliko carobnih želja. Nočoj se v Bregu postavljajo maji. Starodavno obredje se z nezmanjšanim navdušenjem spet obnavlja, privablja v ze toplejšo spomladansko sapo starejše in mlajše vasčane. Mnogi pa prihajajo iz okoljskih vasi, da ob strani sledijo tem ljudskim obicajem.

Visoka drevesa okrašenih krošenj bodo na prvomajski predvečer okrasila Prebeneg, Boljunec, Borst in Ricmanje, v Dolini se bo istočasno začela majenca s tradicionalnim postavljanjem topola sredi vaske K'luzje. Maj pa bo na vrsti čez teden dni. Prvi bo nočoj, kot po navadi, stal prebeneski maj, saj ga postavljajo že v poznih popoldanskih urah, po njem pa se vasčani podajo se v druge vasi. Najdaljši pa bo verjetno tudi letos obred v Boljuncu: predsinocnjim so se zapeli prvo Barč'co, nočoj pa bodo se pred zacetkom del fantje in mozeje pršli na Gorico, vaski trg, počoj drugo boljunsko pesem In poglej. Druga, najslovesnejša Barč'ca, bo v Boljuncu na vrsti jutri, takoj po kosilu, ko bodo vaski fantje in mozeje pršli na trg praznično oblečeni in s kostonjem cvetom v gumbnici.

Povsod - razen v Borstu, kjer slično kot v Dolini postavijo na vrh »lentjene« česnje - bo majsko drevo temnozeleni bor. Na njem bodo veje krasile pomaranče, limone, ponekod zastavice. Vse te breske vasi pa bo nočoj prevevalo razposajeno vzdušje, vzdušje mladih in starejših prijateljev, ki se zberejo ob očarljivem obujanju starodavnih korenin nasega ljudstva.

Damiana Ota

ČRNA KRONIKA

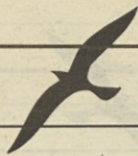
Kabaretist Luciano Bronzi vpleten v prekupčevanje

Na policijskem komisariatu pri Sv. Soboti bodo od ponedeljka, 2. maja, pa do sobote, 7. maja, od 15. do 18. ure na ogled dragoceni predmeti, ki so jih policisti odkrili v trgovini in v skladišču znanega trzasko kabaretista Luciana Bronzija. Agenti so Bronzija aretirali zaradi prekupčevanja ukradenih predmetov, a že včeraj je javni tožilec odredil zanj hišni pripor. Poleg njega so aretirali se 32-letnega Giuseppeja Condella zaradi tatvine v obremenitvah okoliscinah, sodišču pa so prijavili še enajst ljudi zaradi prekupčevanja in tatvine.

Policisti so pršli Bronziju na sled po večmesečni preiskavi v Trstu in nekaterih mestih v Venetu. Z njo so začeli potem, ko je trzaski zbiratelj antikvaričnih predmetov, 41-letni Franco Finzi, prijavil organom pregona tatvi-

no v njegovem stanovanju v Ul. Kandler 41. Tatovi so odnesli 80 antikvaričnih zepnih ur, katerih vrednost je presegala 100 milijonov lir. Policisti so med preiskavo v Bronzijevo trgovino odkrili več ukradenih zepnih ur, poleg njih pa tudi nekatera dela trzasko kiparja Carla Sbisaja, ki so jih bili neznanci ukradli v začetku lanskega leta v njegovem stanovanju v Ul. Aleardi 1.

V Bronzijevo skladišču so našli tudi več drugih zlatih predmetov, za katere sumijo, da so jih tatovi ukradli in nato preprodali Bronziju. Namestnik javnega tožilca Santacaterina je zato odredil zaplenbo skladišča. Uskladiščene predmete so policisti prenesli v komisariat, kjer bo na ogled občanom, da bi le-ti morebiti prepoznali kak svoj ukraden predmet.

KONCERTI / V DUHU SODELOVANJA

Mlade flavtistke iz Kranja so nastopale v Tartiniju

Na koncertu so sodelovali tudi učenci tržaškega konservatorija

V torek je bil v avditoriju G. Tartini koncert, na katerem so nastopale najboljše gojenke razreda kljunaste flavte glasbene šole iz Kranja. Glasbeno srečanje, ki sta ga priredila tržaški konservatorij in Ustanova »Amici del Conservatorio«, odpira možnosti plodnih izmenjav med italijansko glasbeno organizacijo in slovenskimi solskimi strukturami. Koncert je torej omogočil slovenskim flavtistkam iz razreda prod. Mojce Zaplotnikove, da so dokazale svoje zmogljivosti in tako tudi prikazale opravljeno delo. Izbira skladb in kvalitetno podajanje je dokazalo, da lahko postane kljunasta flavta koncertni instrument. Spored je vključeval ob skladbi Surge Pro-

pera Izaka Poša - ki je bil verjetno skladatelj slovenskega rodu - tudi Purcellovo Suito The Fairy Queen, pri kateri je sodelovala cembalistka Nedka Petkova: le-ta poučuje na glasbeni šoli v Kranju. Kranjske flavtistke so ponudile občinstvu se uspešno izvedbo Alpine suite sodobnega skladatelja B. Brittena za tri kljunaste flavte. Na koncertu so sodelovali tudi učenci tržaškega konservatorija s skladbo Concerto a otto J.D.Heinrichena za štiri prečne flavte, violino, violončelo in continuo; v zadnji skladbi sporeda - in sicer Sonata pro Tabula a dieci H. I. Fr. Biberja - pa so skupno z gojenci italijanske ustanove koncertirale tudi kranjske flavtistke.

Luisa Antoni

Razred kljunaste flavte iz Kranja s prof. komorne glasbe na tržaškem konservatoriju Dino Slama

SREČANJE / MED PREDSTAVNIKI ZSKD IN KOPRSKE ZSO

Za premoščanje meja in pregrad

Plodna izmenjava informacij in mnenj ter zanimiv skupen načrt

Na sedežu Zveze kulturnih organizacij v Kopru je bilo v četrtek 28. aprila srečanje med predstavniki omenjenih organizacij - prisotna sta bila tajnica Darinka Koce in predsednik Danjel Božič - in Zveze slovenskih kulturnih društev iz Trsta, ki sta jo predstavljala Boris Pangerc in Nives Kosuta. Srečanja sta se udeležili tudi Danjela Birsar in Darja Samar kot predstavnici združenja Lupusinfabula.

Stiki med obema krovnima organizacijama so od vedno konstruktivni in prijazni. Na rednih, čeprav ne zelo pogostih srečanjih, si organizaciji izmenjujejo dragocene informacije o ljubiteljskem kulturnem delovanju na področjih, ki jih Zvezi pokrivata. To sodelovanje je doslej med drugim tudi omogočilo izmenjavo skupin, gostovanj, posredovanje kulturnih pobud na meddržavnih ravni. Pred kratkim je n.p.r. na Občinski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov v Kopru sodeloval tudi Ostroški pevski zbor F. Venturini od Domja, ki ga vodi Suzana Zerjal, v maju pa bodo novo mladinsko lutkovno predstavo SKD Tabor

Hruske gor, hruske dol v reziji Olge Lupinc uvrstili v spored koprškega Srečanja gledaliških in lutkovnih skupin.

Na četrtkovem srečanju pa je bilo govora predvsem o predlogu, ki bi v teh prijateljskih in plodnih odnosih vneslo veliko novost. Prisotni, in sicer Boris Pangerc, Nives Kosuta, Danjela Birsar in Darja Samar iz Trsta in Darinka Koce ter Danjel Božič, odnosno tajnica in predsednik koprške ZKO, so namreč obravnavali načrt, da bi poleti skupno priredili mladinsko enotedensko bivanje, ki bi se ga udeležili slovenski in italijanski najstniki z obeh strani meja. Posebna kolonija bi skozi neposredno odkrivanje bogatega istrskega kulturnega izročila (glasbe, ljudske literature ipd.) spodbudila predvsem medsebojno osebno spoznavanje jezikovno mešanih udeležencev.

Predlog je naletel na pozitiven odziv, saj so prisotni prepoznali v njem globlji pomen, predvsem kot konkreten prispevek za premoščanje vsakovrstnih meja in pregrad.

Razstava o človekovih pravicah v Škednju

V dvorani KD Ivan Grbec v Škednju so v četrtek odprli zanimivo razstavo, ki jo mednarodna organizacija Amnesty International posveča boju za človekove pravice, proti smrtnim obsodbam in proti izginotju ljudi zaradi njihove politične pripadnosti, ali iz drugih razlogov.

Večer je imel globok pomen; škoda, da se ga je udeležilo malo domačinov, saj je slo za pobudo, ki zeli v svetu braniti interese posameznikov, pa tudi demokracijo in mir.

Razstavo je odprla v imenu domačega društva predsednica Devana Černic, ki je tudi pozdravila gosta, avtorja razstave Salvatoreja Galla, ki je na večeru spregovoril o številnih akcijah mednarodne ustanove za obrambo in zaščito človekovih pravic.

Clanice in pevke ter odbornice društva so za to priložnost pripravile recital pesmi v slovenscini, italijanscini in esperantu, ki govorijo o sožitju in miru med narodi. Lep recital, v katerem so nastopile Roza, Devana, Vilma, Laura, Marija, Dajdi, Anita, Marta in Bianca, so recitatorke zaključile s Presernovo Zdravico, ki so jo tudi podale v treh jezikih.

»Ni prav, če mislimo, da smo mi tukaj obvarovani pred grozotami, ki se dogajajo v svetu« je dejal Gallo. »Tudi tu pri nas je demokracija v nevarnosti. In, če se ne bomo združili v obrambo njenih vrednot, se lahko zgodi tudi nam vse to, kar nazorno predstavljajo slike, fotografije in dokumenti, ki prikazuje razstava«, je se pristavil. Razstava je na ogled se danes, od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

N.L.

SLIKARSKA RAZSTAVA

Consuelo Rodriguez v galeriji Negrin v Miljah

Tržaška pesnica in slikarka Consuelo Rodriguez odpira danes osebno razstavo v galeriji »Negrin« v Miljah. Consuelo Rodriguez, avtorica pesniške zbirke Nausicaa (Campanotto Editore, Videm 1993), se posveča slikarstvu se le nekaj let, vendar je zaradi svoje posebne tehnike in motivike vzbudila v italijanskih kritičnih krogih že precejšnjo pozornost. Slikarski umetnosti se posveča z vso vnemo in pozornostjo; tri leta je obiskovala tečaj za slikanje golote v slikarski soli Annamarije Vites, v Salzburgu se je izpopolnjevala pri prof. Isabelle Quintaille, v muzeju Revoltella obiskuje tečaj proste figurativnosti, ki ga je začel prof. Perizzi, nadaljuje pa ga prof. Porro. Leta 1992 je prejela nagrado »Cesare dell' Acqua« za grafiko in bila posebej omenjena na slikarskem natečaju »Il Carso«.

Consuelo Rodriguez je razstavljal v muzeju Revoltella, v Tržaški turistični ustanovi, v Ferdinandeu, v palači Vivante in se kje. Kritične ocene o njenih grafikah pa so priobčile mednarodna revija za poezijo ZETA, Mondadorijeva Millelire in strokovna revija Andersen. Otvoritev razstave slikarke Consuelo Rodriguez bo danes, ob 18. uri, v galeriji »Negrin« na trgu Repubblica 4 v Miljah. (ris)

Več kot petdeset mopedistov na pohodu po slovenskih vaseh

V nedeljo 24. aprila se je po cestah Brega in Krasa pomikal nenavaden motoriziran sprevod (kot vidimo na sliki M. Magajne). Kakih petdeset mopedistov vseh starosti se je zjutraj zbralo pred gostilno Tul v Mackoljah in se odpravilo preko Doline na

Kras do Medje vasi in nazaj do končne postaje pri Domju ter se pri tem dotaknilo domala vseh vasi tržaške okolice. Nenavaden a nadvse prijeten pohod z mopedi do 50 kubikov sodi v 1. moto show, ki sta ga priredila skupina »Long Slunk« in MK Primotor.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
30. aprila 1994
PIJ

Sonce vzide ob 5.54 in
zatone ob 20.10 - Dolžina
dneva 14.16 - Luna vzide ob
1.00 in zatone ob 9.58.

Jutri, NEDELJA,
1. maja 1994
PRAZNIK DELA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,9 stopinje, zračni tlak 1029,2 mb ustaljen, veter severovzhodnik 25 km na uro, vlaga 45-odstotna, nebo sprejemljivo oblačno, morje mirno, temperatura morja 14,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI
IN OKLICI

RODILI SO SE: Giorgio Rossetti, Walter Marino, Anna Laura Monticcolo, Antilia Tomasini, Milivoj Ivkovic.

UMRLI SO: 62-letni Sergio Eriavez, 89-letna Carmen Michevcich, 57-letna Guglielmina Capello, 85-letni Carlo Ukovic, 72-letni Odorico Calcina, 90-letna Santa Canor, 90-letni Pietro Milocco, 65-letni Dino Cosutti.

OKLICI: knjigovodja Willi Giugovaz in sodna asistentka Michela Mejak, laboratorijski tehnik Gianfranco Scopaz in uradnica Sonia Gregori, uradnik Stefano Scorgia in trgovka Anna Procentese, geometer Armando Sansone di Campobianco in uradnica Elisabetta Buttiglione, siderurški operater Massimiliano Zocchi in uradnica Daria Arochi, zdravnik Paolo Baiocchi in neodvisna delavka Giusy Carciati, uradnik Salvatore Cono Genova in slaščičarka Cinzia Ruzdier, finančni stražnik Adolfo Agostini in gospodinja Michela Rondini.

LEKARNE

Od ponedeljka, 25. aprila, do nedelje, 1. maja 1994.

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (tel. 309114), Ul. Felluga 46 (tel. 390280), Lungomare Venezia 3 - Milje (tel. 274998).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte
od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Lungomare Venezia 3 (Milje).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od

20.30 do 8.30

Largo Piave 2 (tel. 361655).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

ČESTITKE

Danes praznuje v Sesljanu 100. rojstni dan naša draga Ema Pahor - Milic. Se mnogo takih veselih dni ji želijo vsi dragi.

OBVESTILA

SKD I. GRUDEN sporoča, da se je pričelo vpisovanje v poletno središče ZIV ZAV, ki bo od 18. do 30. julija na

igrišču SD Sokol v Nabrežini. Prijavnice dobite pri učiteljicah vrtcev in sol. Za pojasnila tel. na st. 200620.

SLOVENSKI DIJASKI DOM SRECKO KOŠOVEL (tel. 573141) sporoča, da je v teku vpisovanje za POLETNO SREDISCE v Trstu, za letovanje na PTUJU (do 31. maja), letovanje v PORTOROŽU (do 11. junija) in v ZELENEM CENTRU v Vrhopoljah.

SKD VIGRED nadaljuje s sivanjem narodnih noš za Krasko ohcet. Tokrat je na vrsti moska nosa. Vse zainteresirane lahko klicejo na tel. st. 200979 (Silva) za vse informacije.

KRUT sporoča, da zaradi velikega povpraševanja za zdravljenje na Malem Losinju od 20. do 30.6.1994 pripravlja se dodatni avtobus. Informacija na sedežu krožka vsak dan od 9. do 13. ure, razen sobote, tel. st. 360072.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 2. maja, ob 20.30, v Peterlinovi dvorani ob prvi obletnici smrti pesnice Ljubke Sorli na predstavitev njene postumne izdaje pesnitve Krizev pot z izvirnimi upodobitvami Franka Zerjale. Knjigo bodo predstavili prof. Marija Česčut, pisec spremnega besedila Marjan Breclj in avtor slik Franko Zerjal.

OSNOVNA SOLA J. KUGY od Banov v sodelovanju s prostovolci zadruga Ban in SKD Grad obvešča, da bo danes ob 9. ure dalje delovna akcija za ureditev starega kala in čiščenje okolja.

PIHALNI ORKESTER BREG prireja jutri, 1. maja, ob mednarodnem prazniku delavcev tradicionalno budnico po sledečih vaseh dolinske občine: Boršt ob 7.00, Zarezec ob 7.15, Gročana ob 8.30, Draga ob 9.00, Domjo ob 9.30, Boljunc ob 10.00, Dolina ob 10.30, Prebeneg ob 11.00 in Mackotje ob 11.30.

PRISPEVKI

Ob 49. obletnici osvoboditve in v spomin na vse padle v NOB iz Trebč daruje sekcija VZPI-ANPI Trebce 100.000 lir za spominsko sobo Kosovelove brigade v Stanjelu. V isti namen darujeta družini Malalan iz Trebč 100.000 lir za spominsko sobo Kosovelove brigade v Stanjelu.

V spomin na oceta in svaka Severija Kralja darujeta hčeri Alda in Danjela ter svakinja Laura 100.000 lir za Center za rakasta obolenja in 50.000 lir za TFS Stu ledi.

Namesto cvetja na grob Celestine Kuret-Carli daruje Ana Kuret (Log 14) 25.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na mamo Antonio, brata Antona in moza Stanka daruje žena Carmela z družino 50.000 lir za spomenik padlim v NOB na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Alenkinine mame darujejo prijateljice Vida, Jasna, Franka in Nevja 40.000 lir za Sportno solo.

Ob 14. obletnici smrti Danila Ukmarja - Slovenca daruje hči Ljuba z družino 50.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Josipa Furlana darujejo nečaki 25.000 lir za FC Primorje.

Prispevajte
za
Sklad
Albina
Bubniča

Ob izgubi dragega oce-ta Saverija Kralja izrekamo iskreno sozoljačje Fulviji in prizadetim svojcem

družine Pregarc
in Zobec.

KD F. VENTURINI

priredi

GLAS HARMONIKE

mednarodno netekmovalno srečanje godcev na diatonični harmoniko

jutri, 1. maja, ob 14. uri v kulturnem centru A. U. Miro pri Domju

KD SKALA

iz Gropade

organizira danes, ob 20.30

PREDVEČER

1. MAJA

Nastopata uvodoma MePZ Skala iz Gropade ter MePZ Primorec - Tabor s celovečernim koncertom.

Vezni tekst M. Cuk, dirigent M. SceK

Vabljeni!

SKD PRIMOREC

Trebče

vabi na

ZABAVNI VEČER

danes, 30. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

Sodelujejo: otroški pevski zbor od Domja, otroški pevski zbor OS P. Tomazič iz Trebče ter Viky carodej show.

Vabljeni!

KINO

ARISTON - 14.30, 18.05, 21.40 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Trappola d'amore«, i. Richard Gere, Sharon Stone, prepovedan mladini pod 14. letom.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Dangerous Woman - una donna pericolosa«, i. Debra Winger, Barbara Hershey.

NAZIONALE 1- 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Impatto imminente«, i. Bruce Willis, Sara Jessica Parker.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Tombstone«, r. George P. Cosmatos, i. Kurt Russel.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Rapa Nui«, r. Kevin Reynolds, prod. Kevin Costner.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Getaway«, i. Kim Basinger, Alec Baldwin, prepovedan mladini pod 14. letom.

GRATTACIELO - 18.00, 20.00, 22.00 »My Life - Questa mia vita«, i. Michael Keaton, Nicole Kidman.

MIGNON - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'amico d'infanzia«, r. Pupi Avati.

EDEN - 15.30 - 22.00 »Moana, l'amante viziosa« porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 »Beethoven II.«, i. Charles Grondin.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »Il giardino segreto«, r. Agnieszka Holland.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Gli amici di Peter«, i. Emma Thompson, Kenneth Branagh.

RADIO - 15.30 - 21.30 »Femmine perverse«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PRIREDITVE

SKD PRIMOREC - Trebče vabi na ZABAVNI VEČER, ki danes, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Sodelujejo: otroški pevski zbor od

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE KROZEK KRAS

vabi na

PRVOMAJSKO SLAVJE

v Prosvetnem domu na Opcinah

Danes, 30. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri otvoritev razstave in nastop MPZ Tabor iz Opcin, ob 21. uri ples z ansamblom Krt.

Jutri, 1. maja, ob 12. uri odprtje kioskov, ob 17.30 pozdravni govor in nastop godbe na pihala iz Proseka, ob 19. uri ples z ansamblom Krt.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST prireja v sredo, 4. maja, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20 predvajanje filmov Aljose Žerjale in sicer: MANDALA, TIBET, BENETKE, FILM O SLIKARJU BRUMATTIJU IN ENOMINUTNI FILM MOZAIK. Vabljeni!

NABREZINSKA ZUPNIJA vabi ob mednarodnem letu družine na ogled veseloigre »Igra zamenjav ali skupaj je lepše«, ki bo jutri 1. maja v župnijski dvorani, ob 19.30. Igrajo člani gledališkega krožka SSK.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst in Gorica obveščata kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga v ponedeljek, 2. maja, ob 8. uri na OS Bazoviški junaki v Rojanu, Ul. Montorsino 8 - Trst. Kandidati naj prinesejo s seboj osebni dokument.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO v Dolini in nizja srednja šola S. Gregorčič prireja 3. maja, ob 20. uri v dvorani A. Ukmarja - KD F. Venturini pri Domju predavanje dr. V. Scuke na temo: Problem zasvojenosti s prepovedanimi mamili v razvojni dobi.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST organizira 11. maja izlet v Podcetrtek, Olimje (najstarejša lekarna), Jelesov greben in obisk Atomskih toplic. Vpisovanje 3. maja ob 9. uri na sedežu društva, Ul. Cicerone 8, tel. 360324.

SKD PRIMOREC TREBČE organizira izlet v Rezijo v nedeljo, 22. maja. Za vpisovanje se lahko obrnete na odbornika društva v Ljudskem domu v Trebčah, vsak dan od 18. do 19. ure do ponedeljka, 2. maja.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 8. maja avtobusni izlet v Bohinj in Bled. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah 2., 4. in 5. maja od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 226271 ali 299573.

MALI OGLASI

OSMICO v Dolini st. 445 pri zupanstvu ima Boris Lauriha.

OSMICO ima odprto Ferfolja v Medji vasi. Toci domece belo in crno.

OSMICO ima odprto Franc Jelusič do 1. maja v Storjah pri Sezani. Za domačo hrano, pijaco in zabavo je preskrbljeno.

OSMICO ima odprto v Slivnem - Frandoli.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praprotno 18.

OSMICO ima odprto Farma Kraljic v Prebenegu st. 99. Danes in jutri zabava z godci.

OSMICO ima odprto Skrk v Praprotno do vključno 1. maja.

OPEL KADETT - SW CLUB, letnik '91, prevoženih 39.000 km, pomikna streha, avtoradio, megle, elekt. sipe, metalizirano plava, prodam za 14.000.000 lir. Tel. st. 229488.

PRODAM alfa 164, letnik '93, full optional. Tel. ob delovnih urah na st. 228878.

MERCEDES 190E letnik '91, crne metalizirane barve, edini lastnik, full optional, sportni asept, v odličnem stanju prodam. Tel. st. 214107.

VILICAR DETAS ROBUSTUS, diesel, nosilnost 3,5 ton, z dvojnimi prednjimi kolesi, hidropomik vilic desno levo, hidro-menjalnik, obnovljen, prodam po ugodni ceni. Tel. 214245.

DELNISKA DRUŽBA isče agente za Trst, Gorico in pokrajino. Zagotavlja hitro napredovanje in dobre zaslužke. Pismene ponudbe poslati na Marconi D., Ul. Rosani 6/1 - Trst.

NUDIM lekcije iz knjigovodstva. Tel. st. 226314.

NUDIM lekcije iz nemščine in angleščine srednjemolcem ter visokomolcem do 3. razreda. Zainteresirani naj tel. st. 229122 od 8. do 12. ure ter od 14. do 15. ure od ponedeljka do petka.

MLADA gospa izkušena prodajalka, isče katerokoli delo v jutranjih urah. Tel. 211213

OPREMLJENO stanovanje, 85 kv.m, z dvoriščem in vrtom dajem v najem nerezidentom. Tel. st. 420604 po 20.30 ali pustiti sporočilo.

V REKI dajem v najem v prtljicu poslovni prostor 55 kv. m, primeren za predstavništvo s telefonskimi in fax priključki. Tel. v popoldanskih urah na st. 0038551 223604.

ISCEN V NAJEM malo zemljišče - vrt, pribl. 500 kv. m v območju nasleja Sv. Sergija, Domja in okolice. Tel. v večernih urah na st. 281787.

KUPIM golo posest stanovanja v središču Trsta. Lastnik lahko nemoteno živi do smrti v stanovanju, ne da bi placal davke. Tel. st. 630171 v večernih urah.

NUDIM pomoč v gospodinjstvu dva do trikrat tedensko. Telefon 0038667-31261.

ABSOLVENTKA nudi instrukcije iz slovenščine, italijansčine in latinsčine. Telefon 040-350083.

RIBOGONICA AGRO ITTICA GLINSCICA iz Boljunca bo odprta od 6. maja vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30 celo leto. Nudi prvovrstne kanadske losose. Tel. st. 228297.

ISCEN delo kot hišna 2-3 krat tedensko pri družinah. telefon 213282.

ISCENO v najem mašardo ali majhno stanovanje tudi potrebno popravil. Tel. 660645.

MESALEC za beton 220W nujno kupim ali najamem za 2 meseca. Tel. 220669 zvečer.

1. MAJ / SINDIKATI GORICE IN NOVE GORICE

Za prijateljstvo in sodelovanje

Sprevod in nato srečanje na meji

1. MAJ 1994

DELO, SOLIDARNOST, SOŽITJE - MIR

MEDNARODNA IN SKUPNA MANIFESTACIJA GORIZIA - NOVA GORICA OB 10.30 MEJNI PREHOD ERJAVČEVA ULICA

SVOBODNI SINDIKATI SLOVENIJE ZSSS

Lepak, s katerim sindikati vabijo na manifestacijo

KINO

GORICA VITTORIA 17.40-19.50-22.00 »My life«. Nicole Kidman in Michael Keaton. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-22.00-22.00 »Trappola d' amore«.

TRŽIC COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Film bianco«. Rez. K. Kieslowski.

RAZSTAVE

V KATOLISKI KNJIGARNI je postavljena razstava slikarja Edija Zerjale. Razstava je na ogled po urniku knjigarne do 14. maja.

OBVESTILA

SLOVENSKO PLANSKO DRUSTVO vabi člane in prijatelje, da se jutri množično udeležijo prvomajskega zborovanja za delo, solidarnost, sožitje in mir, ki bo v Gorici, na prehodu na Skabrijelovi ulici. Društvo tudi obvešča, da bo 22. maja avtobusni izlet na Golico. Prijave na sedežu ob sredah (11.00-12.00) in četrkih (19.00-20.00).

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ organizira Poletno središče od 27. junija do 22. julija. Informacije in vpis do 31. maja v upravi Dijškega doma, ul. Montesanto 84, tel. 533495.

PRIREDITVE

V KATOLISKI KNJIGARNI bodo danes ob 17.30 predstavili postumno izdajo pesnitve Križev pot Ljubke Sorli, ki je izšla pri Goriski Mohorjevi družbi ob prvi obletnici smrti pesnice. O knjigi bosta spregovorila prof. Marija Cescut in knjižničar Marijan Breclj.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke GORICA IP - Ul. Lungo Isonzo ESSO - Ul. Brass ESSO - Korzo Italia ERG - Ul. Brig. Re AGIP - Ul. d'Aosta TRŽIC MONTESHELL - Ul. Cosulich AGIP - Ul. d'Aosta ESSO - Ul. Boito KRMIN API - Drev. V. Giulia GRADISCE IP - Trg Unità RONKE MONTESHELL - Ul. Redipuglia ERG - na drž. cesti st. 14 DOBERDOB ERG - Palkišce

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI BASSI THEA, Rastel 52, tel. 533349 DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497

POGREBI

Danes ob 10.10 Ottavio Ferman iz splosne bolnišnice v Skočjan ob Soci.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611

oglasil - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

EXPOMEGO / SENČNE STRANI

V okviru sejma tudi društva a ne slovenska

Zanimiva kiparska delavnica

Člani krožka Mittelart in kiparji (foto Studio Reportage)

Stiriindvajseti sejem Expomego se blizu koncu. Za ogled sejemске prireditve sta na razpolago samo še dva dneva: danes in jutri. Poleg tradicionalnih razstavljalcev se na letošnji prireditvi predstavljajo številna goriska združenja, društva in organizacije. V nekem smislu je sejem pridobil na domačnosti. Pod geslom "Meetingorizia" je bila v teh dneh na sejmšču vrsta prireditev, nekaj pomembnejših dogodkov pa bo se danes in jutri. Naj posebej opozorimo na kiparsko delavnico, ki deluje že od odprtja sejma in ki jo bodo jutri odprli za javnost. Pet kiparjev namreč marljivo ustvarja podobe iz nabrežinskega kamna v okviru delovanja krožka Mittelart. Mojstri dleta so Vittorio Balcone, Stefano Comelli, Paolo Figar, Claudio Mrakic in Angelo Simonetti.

Danes popoldne bo za zanimiv program poskrbel

Aeroklub. V konferenčni dvorani bodo ob 17.30 in 20.30 predvajali film, ki so ga posneli ob lanskem letalskem meetingu, ob 19. uri pa bomo, tokrat na pobudo združenja padalcev, prisostvovali skokom s padali.

Ob navajanju pozitivnih ugotovitev ob letošnjem sejmu pa se ni mogoče izogniti tudi ugotovitvam z drugačnim predznakom. Tako Silvino Poletto opozarja na dejstvo, da letos niso prisotni razstavljalci iz Slovenije, Madžarske, Hrvaske. Kje je torej mednarodna usmerjenost goriskega sejma? In se na nekaj bi radi opozorili. Predstavitve goriskih društev, združenj in organizacij je nepopolna. Zaman boste namreč na sejmu iskali katero od slovenskih društev, ki delujejo v Gorici. Organizatorji so povabili marsikoga, Slovencev pa..., kot da nas ni.

SODIŠČE / PRIMANJKLJAJ PRI ZELENEM KRIŽU

Proces odgodili do 23. junija letos

Obtoženci se bodo predvidoma takrat poslužili sporazumnega postopka

Včeraj naj bi se na goriskem okrožnem kazenskem sodišču začelo sojenje proti nekdanjemu predsedniku Zelenega križa Giampieru Liciniu, nekdanjemu ravnatelju Giancarlu Mihichu in Robertu Drusetti, odgovornemu za sedež ustanove v Cervinjanu. Dejansko pa se je postopek prekinil že nekaj minut po začetku zaradi proceduralnih zadev. Nova obravnavna bo, če bo do nje sploh prišlo, 23. junija letos.

Obtoženi Giampiero Licinio je namreč napovedal, da se odpoveduje zagovorniku odv. Ginaldiju in da je izbral novega zagovornika v osebi odvetnika Gimirata, ki pa se zaradi bolezni včerajšnjega procesa ni mo-

gel udeležiti. Licinio je prosil za odgoditev razprave in tudi napovedal, da ima namen prositi za sojenje po skrajšanem postopku. Zagovornik Giancarla Mihicha odv. Nereo Battello je prav tako napovedal, da bo vložil predlog za skrajšani oziroma sporazumni postopek. Podobno misli ravnati tudi tretji obtoženec, (zagovarja ga odvetnik Franz), ki pa se ni sprejel dokončne odločitve.

Ob upoštevanju zgoraj omenjenih proceduralnih vprašanj je sodišče sprejelo sklep o odgoditvi razprave.

Zadeva, ki je obtožence pripeljala na sodišče (zagovarjati se morajo zaradi pomev) je povezana z milijardnim deficitom, ki so ga ob koncu osemde-

set let ugotovili pri Zelenem križu, goriski humanitarni ustanovi. Primanjkclaj je ob koncu leta 1989 odkril Francesco Moise po izvolitvi za predsednika ustanove. Neskladja so pršla na dan med kontrolo poslovanja, oziroma knjigovodskih knjig. Internemu preverjanju je sledila kazenska ovadba, preiskava in končno uvedba kazenskega procesa. Zgleda, da je do milijardnega primanjkljaja prišlo zaradi malomarnega poslovanja in ob neupoštevanju najbolj preprostih kriterijev skrbnega gospodarjenja, oziroma upravljanja.

Na celo Zelenega križa je bil nato postavljen komisar, v poskusu, da se sanira težavno finančno stanje ustanove.

REFERENDUMI / PROTI TELEVIZIJSKIM MONOPOLOM

Za večji medijski pluralizem

Podpise zbirajo na občinah in jutri tudi na prvomajskem shodu

Od včeraj je tudi na Goriskem mogoče podpisati pole za zahtevo po treh referendumih o ti. zakonu Mammì, ki ureja javni in zasebni radiotelevizijski sistem v Italiji. Pobudniki se zavzemajo za večji nadzor in demokracijo na tem ključnem področju za pluralizem in svobodo izražanja. Prvi od treh referendumov teži k prepovedi reklamnih prekinitev med oddajanjem filmov in gledaliskih iger. Drugi predvideva, da je vsak zasebnik lahko lastnik največ ene (in ne treh) vsedržavnih televizijskih mrež. Tretji, da lahko ima vsaka reklamna agencija v zakupu ekonomsko propagando za največ dve vsedržavni mreži.

Podpise zbirajo v volilnih uradih

vseh občin na Goriskem. K podpisovanju pozivata tako DSL kot SKP. Prva v izjavi za tisk poudarja, da ne gre za "povolilno maščevanje" proti Berlusconi, temveč za varovanje demokracije v medijih in podjetniškega pluralizma.

SKP prav tako napoveduje podporo referendumom in vabi vse družbene in politične sile, organizacije in posameznike ter predstavnike tiska, naj tudi na Goriskem oblikujejo enotni odbor za zbiranje podpisov.

Podpise bodo zbirali tudi na jutrišnji prvomajski manifestaciji. V ta namen bodo postavili mizico v Skrabrijelovi ulici od 9.30 do 14. ure. Za podpis je potreben veljaven osebni dokument.

NOVICE

Skok v temo: fotografska razstava o jamarstvu na postaji

V cakalnici na železniški postaji je do 4. maja odprta razstava pod naslovom Skok v temo. Gre za fotografsko razstavo, ki so jo pripravili jamarska skupina Bertarelli, sekcija CAI iz Gorice ter fotografski krožek Lo scambio. Razstavo so pripravili v okviru tedna znanstvene kulture in v sodelovanju s Pokrajinsko upravo.

V Doberdolu bo jutri praznični dan z budnicami

V Doberdolu se ne nameravajo odpovedati tradicionalnemu praznovanju prvega maja, mednarodnega praznika dela. Praznični dan se bo pričel ob zvokih pihalnega orkestra Kras, ki bo jutri že ob 6.30 igral budnice.

Prvomajski koncert mladine SKP

Ob prvem maju, mednarodnem prazniku dela prirejajo mladinci Stranke komunistične prenove jutri popoldne koncert v Doberdolu. Koncert in praznik bo od 15.30 dalje v občinskem parku v Vrtni ulici v Doberdolu. Nastopile bodo glasbene skupine "Blues inside", "Mosquito heads", "Glass of zurkhish" in "Il treno degli specchi". Koncert prirejajo pod geslom "Da premagamo desnico, je treba premagati gospodarje".

V Trzinu novi prostori podjetja za distribucijo Litoranea Editoriale

V ulici Bagni v Trzinu so včeraj slovesno odprli nove prostore podjetja Litoranea Editoriale, ki skrbi za distribucijo časopisov in periodičnega tiska na precejšnjem območju naše dežele. Prostore so zgradili v bližini dosedanjega sedeža in zajamejo približno 1400 kvadratnih metrov pokrite površine. Najsoodobnejša oprema in elektronsko vodenje omogočata hitro, zanesljivo in gospodarno poslovanje. Podjetje, ki je nastalo pred trinajstimi leti zaposluje štirideset uslužbencev. Ima poslovne odnose tudi z našim podjetjem.

Prijateljska nogometna tekma pod pokroviteljstvom Unicefa

Na nogometnem stadionu na Rojcah bodo danes, ob 16. uri, odigrali prijateljsko nogometno tekmo med enajstericami NICDJ (mostvo, ki ga sestavljajo disk jockeyi iz raznih italijanskih krajev) in združenja IPA (mednarodno združenje pripadnikov policije). Pokrovitelj in soorganizator srečanja je ustanova UNICEF, ki bo izkupicek namenila v dobrodelne namene.

Bombe iz prve svetovne vojne

Med zemeljskimi deli na območju pristanišča v Trzinu so spet našli na artilerijske izstrelke, domnevno iz prve svetovne vojne. Tokrat so našli na pet izstrelkov, ki so, kot kaže napolnjeni s smrtonosnim plinom. V bližini so pred kaksnimi šestimi leti našli pravo skladišče nevarnega materiala, saj so takrat odkopali in onesposobili kakih 200 izstrelkov.

JAMLJE / V ORGANIZACIJI KŠD KREMENJAK

Lepo uspel planinsko-orientacijski pohod

Na tekmovalstvu v sklopu proslav ob dnevu osvoboditve kar osemdeset udeležencev

Kulturno in športno društvo Kremenjak iz Jamelj je priredilo 25. aprila, v okviru praznovanja in proslavljanja dneva osvoboditve, ekipni planinsko-orientacijski pohod. V jutranjih urah se je pred poslopjem osnovne šole v Jamljah zbralo 23 ekip, med katerimi so bile 3 mladinske. Vseh udeležencev je bilo točno osemdeset.

Pohod je potekal po pobočjih in zgornji planoti Kremenjaka ter deloma po vaskih ulicah. Tehnično je bil srednje težak. Udeleženci so morali po opisu in s pomočjo narisanih znakov slediti vnaprej zacrtani smeri ter reševati različne naloge: poiskati so morali skrite napise, določati smeri in razdalje, izračunavati matematična vprašanja, poiskati kontrolo in odgovoriti na nekaj vprašanj iz vaske zgodovine.

Po zaključku tekmovalja so se udeleženci priključili ostalemu praznovanju ob spomeniku padlim v NOB in nato na

dvoriščni zakuski. V Jamljah so tokrat prvič priredili množičen planinsko-orientacijski pohod, a zaradi doseženega uspeha lahko predvidevamo, da ne bo to zadnjic.

Vrstni red nastopajočih

ekip: Pipoti I 85 točk, Petelini 84.5, Unifaxi 81.5, Davidi 79.5, Pipoti II 76, Jonatani 70, Vrhovski divjaki 70, Doljanski zelenicarji 68, Semolici 63, Modrasi 54, Lovci 52.5, Vrztotari 52.5, Jelke 48.5, Legise 48, Katine

35.5, Tamare 33.5, Zvezde 33.5, Jolande 28, Naprej 22, Izgubljene duše. Mladinci: Lisice 35, Gamsi 22.5, Patriki 8.

Na sliki (foto Studio Reportage) nekateri med udeleženci po prihodu na cilj

SKLAD FUTURA ZA PRIHODNOST ZAČNITE SKLADATI.

Zanesljivost Kmečke banke in izkušnja zavarovalnice RAS skupaj za Sklad Futura. Načrt dopolnilnega socialnega skrbstva z zagotovljeno osnovno naložbo ali dopolnilno pokojnino, ki se sproti ovrednoti. Osebe Kmečke banke vam je na voljo za vsa potrebna pojasnila. Zagotovite si brezskrbnost s Skladom Futura.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

V sodelovanju z

KOPER / VZDRŽEVALNA DELA

Zgradili bodo nov pomol s privezi

Očistili bodo tudi zaliv Sv. Katarine pri Ankaranu

Podjetje za gradbeništvo in vodno gospodarstvo Hidro Koper je med drugim tudi upravljalec luk v koprski občini. Seveda mednje ne sodi trgovsko pristanišče Luka Koper, ki ima poseben status, pač pa upravlja s potniškim pristaniščem v Kopru ter s komunalnimi privezi za plovila v Kopru, na ustju Badaševce, pri Motelu in v Valdoltri. Letošnji nacrt upravljanja luk, ki so ga pripravili v Hidru, bo koprski IS obravnaval na prihodnji seji.

Za upravljanje z lukami imajo v Hidru posebno službo, ki skrbi za luški red, vodi evidenco privezanih plovil ter nudi usluge uporabnikom privezov. V nacrtu vzdrževalnih del je med drugim predvideno povišanje temeljev dvigala v Kopru, tako da bo možno dvigovanje colnov z večjim ugrezom. Zdaj tega dvigala ni mogoče uporabljati za dviganje bark, ki imajo balastno kobilico večje višine. V mandracu bodo obnovili privezni sistem na vodni strani in pri tem zamenjali

sidrne bloke ter namestili nove verige, tako da bodo privezi poenoteni in zato tudi varnejši.

Za lastnike 200 plovil, ki so privezani v ustju Badaševce, bosta letos razveseljiva novost voda in elektrika, ki so ju napeljali tja, pred kratkim pa so s plavajočim bagrom tudi očistili debelo plast mulja, ki jo je nanesla Badaševica. Zdaj je voda spet globoka dva metra. Na enak način bodo očistili tudi Zaliv sv. Katarine pri Ankaranu. Se nekaj večjih vzdrževalnih in

investicijskih posegov je podjetje Hidro že izvedlo ali jih se bo v letosnjem letu. Med temi je dokončanje sanacije pomola za mednarodni promet v Kopru in obalnega zidu ter popravilo razpadajočega pomola Katarina v Ankaranu. Tudi stari mandrac pred hotelom Triglav je potreben popravila, poleg tega pa nameravajo zgraditi še nov pomol z dodatnimi privezi.

Predvideni prihodki iz te dejavnosti znašajo nekaj nad deset milijonov tolarjev, večino od tega - 9, 6 milijona - bodo dobili od pristojbin za priveze. Ves prihodek bo po predlogu nacrtu porabili za delovanje službe in vzdrževanje opreme, za investicijska dela pa bodo potrebovali dodatnih 58, 2 milijona tolarjev.

Boris Vuk

BOVEC / KLUŽE

Za lepšo podobo bovške pokrajine

BOVEC - Prvomajski prazniki bodo, kot kaže, v ta turistični kraj v dolini Soče privabili precej turistov in izletnikov. Turistični delavci so se za to priložnost dobro pripravili. Nenapisano pravilo v turizmu je, da velikonočni in prvomajski prazniki povedo, kakšna bo poletna turistična sezona.

Za čim bolj privlačno turistično podobo krajev skrbijo poleg turističnih delavcev številni domačini, ki na različne načine skušajo promovirati svoj kraj. Tako je Skupina za ohranjanje kulturne dediščine in domače obrti iz Bovca v kulturnem domu pred kratkim priredila razstavo volnenih tkanin iz domače volne. Razstava

Trdnjava Kluže, ob cesti Bovec-Predel, je spomenik preteklosti (Foto: O'Hara)

je predstavila tudi tren-tarsko ovco, ki je morala v preteklosti dajati ljudem ne le meso in mleko, ampak tudi volno za domačo oblacila in celo - zdravila. Malo ljudi danes ve, da skuta iz ovčjega mleka zelo pomaga pri bolečinah in da so s prvo volno, ki so jo nastrigli z jagenj, zdravili bolečine v sklepih. Na razstavi je bilo moč vi-

deti se mnogo drugega, predvsem pa so hoteli obiskovalcem povedati, kakšno je bilo življenje v preteklosti.

Tudi posebna skupina pri zgodovinskem društvu v Bovcu, ki si je nadela ime 1313, po eni izmed oznak avstrijske vojske na Rombonu iz prve svetovne vojne, pripeva k zanimivi in pestri podobi Bovske. V

stari trdnjavi Kluže pri Bovcu si prizadevajo urediti stalno razstavo, na kateri bi radi razstavili predmete, ki jih zbirajo člani. Zanj ne bi mogli najti boljšega kraja, kot je trdnjava, ki ob globokem kanjonu reke Koritnice že desetletja neurejena in tako rekoč zapuščenca privablja številne radovedneže in ljubiteljske raziskovalce. (V. C.)

POSTOJNA / KNJIŽNICA

Sejem rabljene mladinske literature ni bil živ

Na pionirskem oddelku Knjiznice Bena Zupancica je ta teden potekal sejem rabljene mladinske literature. Kljub simbolični ceni, 100 tolarjev za knjigo, med mladimi ni bilo nikakršnega zanimanja za nakup, saj menda niso prodali niti enega izvoda.

Direktorica knjižnice Alenka Čurk je povedala, da posebnega zanimanja za sejem tudi niso pričakovali, vseeno pa so upali, da se jim bo tako uspešno »znebiti« vsaj dela stare knjižne zbirke, ki jo hranijo v skladišču, ker zanjo na knjižnih po-

licah ni dovolj prostora. Gre za več izvodov približno 30 različnih naslovov mladinskih knjig, tujih in domačih avtorjev, ki jih je knjižnica v preteklih letih dobila od kulturne skupnosti. Knjižnice niso privlačne na pogled, premalo zanimiva pa je tudi njihova vsebina, zato se res ne gre čuditi, da pri mladih bralcih niso vzbudile pozornosti.

Bolj navdušeni pa so bili mladi nad glasbenimi pravljicami in kviz tekmovanji, ki jih je knjižnica pripravila v času počitnic. (M. G.)

PORTOROŽ / PRIPRAVE NA SEZONO

Prenavljajo Lido in Tivoli

Obnova lokalov v središču Portoroža je vredna okrog 400 000 mark

Za družbo Hoteli Palace je letos sicer že ena izdatna nalozba - prenova Grand hotela Palace in hotela Apollo, kljub vsemu so se lotili tudi prenove bara Lido in kluba Tivoli na nasprotni strani ceste. Jeseni naj bi prenovili tudi bliznjino vinoteko, med lokali pa uredili nov trg.

Kot je povedal generalni direktor Hotelov Palace Danilo Daneu je nalozba v prenovi obeh lokalov vredna 400.000 mark, tlakovanje trga pa dodatnih 20.000 mark. Večje spremembe bo doživel Lido, ki ga bodo povsem preuredili. Precejšen kos dosedanjega pro-

stora bodo dali v najem (tu naj bi lokale odprla optik in zlatar), zato pa mu bodo dodali prostore nekdanjega skladišča v zaledju, ki so bili doslej neizrabljeni. Ta del bo pregrajen s spansko steno ter urejen tako, da bo v poletnih mesecih dajal vtis, da je del trga. Tivoli ne bo »utrpel« bistvenih sprememb, zato pa številne manjše. Poleg novih sanitarij, povečanega plesišča in za 15 centimetrov dvignjenih tal na prostoru za sedenje garniture je novost odprt izhod na plažo. Razmislijo se, kaj s prostorom, obrnjenim proti pivnici, ki je bil doslej nekakšna pred-

soba Tivolija. Daneu pravi, da bodo tu najbrž uredili lokal, ki bo odprt podnevi in v nočnih urah. Direktor je se poudaril, da se bosta Lido in Tivoli poslej bolje dopolnjevala. Lido bodo namreč zapirali sele, ko bo v Tivoliju »scena« zažive-la.

Andrej Znidarčič

Novica za obiskovalce portorških nočnih klubov: v Tivoliju bo poslej glasbo »vrtel« D. J. Angelo Korelič, dosedanji D. J. Vojko Vergolin je »prestopil« v klub Venus pod hotelom Riviera.

PIRAN / NASTOP

Piranska skupnost Italijanov nastopa v Paviji

Mesani pevski zbor in literarna skupina piranske Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini danes gostujeta v Paviji pri Vidmu v sosednji Italiji.

Pevski zbor piranske skupnosti deluje od leta 1976 in je v tem času sodeloval na številnih prireditvah v Sloveniji, na Hrvaškem in v Italiji. Na današnjem nastopu v župnijski cerkvi v Paviji bodo piranski pevci v prvem delu programa izvedli nekaj religioznih glasbenih del Beethovna, Handla in Caudane. V drugem delu programa, ki ga bodo začeli z

ljudsko pesmijo Viva Piran, pa bodo Pirancani gostiteljem predstavili bogato radoživo pevsko folkloro naših krajev. Literarna skupina se bo predstavila z recitacijo nabožne pesmi Jacoppo na da Todia, Maria Palaković in Cesarina Smrekar pa bosta brali svoje pesmi. Njuna poezija, pisana v isto-venetskem italijanskem narečju, bo zaključila predstavitev piranske skupnosti v Paviji, ki sodi v okvir rednih obiskov in predstavitev delovanja tukajšnje manjšine svojim rojakom v Italiji. (B. V.)

IDRIJA / PIHALNI ORKESTER

Prvomajsko jutro brez budnice

Najstarejša godba brez denarja

Hude finančne težave, ki že več let tarejo eno najstarejših pihalnih godb v Evropi, idrijski pihalni orkester rudarjev, so vzrok, da prvomajskega koncerta na Mestnem trgu in tradicionalne budnice po idrijskih mestnih ulicah letos ne bo.

Z odločitvijo so včeraj seznanili javnost in idrijske meščane ter se hkrati opravičili vsem svojim ljubiteljem, ki so jih vsa leta vestno spremljali na številnih koncertih, nastopih in drugih prireditvah. Idrijski pihalni orkester neprekinjeno deluje že 330 let. Ohranil se je tudi potem, ko je rudnik živega srebra, ki ga je vsa leta financiral, zaprl svoje rove. Idrijska godba nekaj denarja dobi iz občinskega proračuna in od idrij-

ske krajevne skupnosti, vendar ta sredstva ne zadostajo niti za redno pokrivanje tekočih stroškov 16-članskega orkestra. Lani se je orkester preselil v nove prostore v nekdanji osnovni šoli sredi Idrije, vendar nima finančnih sredstev niti za pokritje najemnine, elektrike in kurjave, kaj sele za povračila stroškov prevozov ter najnujnejših glasbenih pripomočkov, not in za vzdrževanje dokaj dragih instrumentov. Kljub večkratnim pozivom in prošnjam za pomoč odgovor ni niso nasli trajnejše rešitve za ureditev položaja idrijske rudarske godbe s castitljivo tradicijo, za katero bi lahko rekli, da spada med nepogresljive idrijske simbole.

Roman Bric

NOVA GORICA / OBČINE

Drobitev bi jih porinila na rob

Borut Pahor kot protiutež centralizmu predlaga Goriško pokrajino

Na zborih občanov v sedanjih novogoriški občini se je izoblikoval predlog, po katerem naj bi ustanovili kar 20 novih občin.

Takšna drobitev pa utegne postaviti Gorisko na rob gospodarskega, političnega in družbenega življenja v Sloveniji. Če bi ostala Nova Gorica večja mestna občina, dovolj močna, da s svojim vplivom pritegne tudi druge občine in tako postane dovolj močno regionalno središče, bi lahko zadržala nekatere vplivne ustvarjalne pobude do države, je v izjavi za javnost med drugim zapisal poslanec v državnem zboru Borut Pahor. Zato je DZ predlagal, da bi imeli občani tistih občin, ki gravitirajo k Novi Gorici, možnost odločanja med dveh možnostma: ustanoviti

lastno občino ali se vključiti v občino Nova Gorica. Njegov predlog je bil zavrnjen.

Pahor meni, da je zdaj prizadevanje za ustanovitev Goriske pokrajine še toliko bolj pomembno. Če bo sedanja občina, ki ima približno 60 tisoč prebivalcev, razpadla na 20 občin, je treba takoj in zavzeto razmisliti, kako oblikovati Gorisko pokrajino, v katero bi se te združile za urejanje in usklajevanje skupnih potreb in učinkovito upiranje centralističnim pritiskom države. Pahorjevo razmišljanje je zelo podobno tistemu, ki ga je pred nekaj mesecem objavil njegov ustanovitelj sprožil Gorški forum in ga je lani tudi sam predstavil v svoji poznosti odločanja med dveh možnostma: (V. C.)

SEŽANA / GASILSKO DRUŠTVO

Lani opravili kar 1800 ur gasilskih dejavnosti

Junija bodo proslavili stoto obletnico delovanja

Sežansko prostovoljno gasilsko društvo, ki šteje 50 članov, je bilo v preteklem letu zelo aktivno. To kaže tudi podatek, da so za vse aktivnosti porabili 1801 uro. Pomagali so pogasiti 28 požarov, od tega kar tri stavbne, pri gasenju pa so povprečno sodelovali štirje gasilci.

Uspešno so izpeljali akcijo čiščenja ledenice - naravnega in kulturnega spomenika v Kacičah, v kateri je sodelovalo 13 gasilcev in kjer so uporabili pet vozil ter opravili 517 delovnih ur. Na tečaj za izpraznane gasilce se je prijavilo devet kandidatov, uspešno pa so ga opravili štirje. V društvu je živahna tudi družabna dejavnost. Tako so si lani ogledali tehnični muzej

Bistra, bolnico Franjo in Tolminska korita. Na sejm drobnega gospodarstva so približno 600 kvadratnih metrov strehe pokrili s PVC folijo in s tem zascitili stroje in opremo na razstavi. Med letom so pomagali sezanski bolnišnici za zdravljenje in rehabilitacijo pljučnih bolnikov pri prevozu pacientov, ki se zdravijo s speleoterapijo.

Kot nam je dejal predsednik sežanskega GD Leon Jelerčič, pa so se že v lanskem letu začele aktivnosti in priprave na castitljiv jubilej, 100-letnico delovanja društva, ki bodo svoj vrhunec dosegle v juniju s slavnostno akademijo, na kateri bodo najzaslužnejšim podelili priznanja in pohvale za ves

trud v gasilskih vrstah. Tudi v letosnjem letu bodo pomagali gasiti požare, prirejali tekmovanja, izpeljali vsakoletne akcije, veliko skrb pa bodo posvečali pridobivanju novih članov. Takoj po nedavnem stotem obcnem zboru sežanskih gasilcev so v svoje vrste pritegnili 33 pionirjev - mladincev. Sežanski gasilci se lahko ponasajo z novimi prostori, saj so se že v lanskem letu iz starega gasilskega doma preselili v Zavod za gasilno in reševalno službo (nekdanjo vojašnico). Uvedli so dežurstvo vsak četrtek po 18. uri. Na nedavnem obcnem zboru so za novega poveljnika izvolili gasilskega castnika Zarka Ursica.

Olga Knez Stojković

GLEDALIŠČE / PASOLINIJEVA DRAMA V ROSSETTIJU

Svinjak ali kritika pošastne družbe

Zahtevno delo je postavil Federico Tiezzi

BOJANA VATOVEC

Prizor iz Pasolinijevega-Tiezzijevega Svinjaka

Il Porcile (Svinjak) je ena od šestih dram v verzih, ki jih je Pier Paolo Pasolini spisal v šestdesetih letih in po kateri je leta 1969 posnel film z istim naslovom. Delo samo je bilo prvič uprizorjeno na gledališkem odru sele pred petimi leti, drugo odrosko postavitev pa je doživelo letos v režiji Fedrica Tiezzija. Premiera je bila 12. marca v Codroipu, v krajih, kjer je Pasolini preživel mladost in na katere je ostal čustveno navezan.

Glavni junak simbolno groteskne zgodbe je Julian, sin bogatega nemškega industrijca v letih ponovnega gospodarskega vzpona in prvih mladinskih protestov. Neodločni otropeli Julian ne zna ljubiti, pravzaprav sploh ne ve, ali bi živel ali ne, niti vsiljiva ljubezen namenjene zaročenke Idega ne zdrami, le eno skrivno čustvo mu je v veselje: ljubezen, in to prava, telesna, kot odkrije mo pozneje, do prasičev, ki jih redijo na očetovem posestvu. Skrivnost izraza bi očetov tekmeč Herdhitze, da doseže njegov molk o lastnih nacističnih zločinih. Na podlagi obojestranskega izsiljevanja tekmeča ustvarita novo uspešno podjetje, Juliana pa pozrejo prasiči, da od njega ne ostane nič. Ob očetovi obsedenosti s Groszevimi podobami bogatih buržujev s prasičjimi obličji se tako jasno zariše prispodoba prasičje pogoltne meščanske družbe. So-

vraštvo do družbe očetov, prednikov, in obenem istovetenje z njo poudaja se dvojna vloga igralca, ki igra tako Juliana kot očetovega tekmeča, medtem ko se oče v sinovi blodnji prikazuje kot filozof Spinoza, ki se odreka svoji osnovni misli, ker je ustvarila tako pošastno družbo.

V postavitvi Federica Tiezzija ni niti sledu naturalizma, temveč je do skrajnosti poudarjena teatralna nenaravnost. Drama je razpeta med sanjsko pravljicnostjo Julianovega sveta, na katero celo bedi kmečki proletarski angel s perutmi, in groteskno satiricnostjo, s katero je prikazana kapitalistična družba njegovega očeta. Predstava gledalca pritegna zlasti vizualno s prizori, ki včasih priklicajo v spomin spokojno odmaknjenost slik zgodnje renesanse, čeprav je vanje vlit zaznaven satirčni

naboj. Tako ima v celotnih predstavah pomemben vpliv sicer preprosta scena Piera Paola Bislerija, ki nakazuje idilno neoklasično zgradbo s stebroma in arhitravom, medtem ko se na praznem ozadju kdaj pa kdaj prikazuje velike slike v zlatih okvirjih. Sceno dopolnjuje domiselna igra luči Jurajja Salerija, ki posamezne elemente obarva s močnimi, čistimi in hladnimi barvami.

Nerealistični, pravljicni in groteskni koncept predstave se odraža tudi v kostumih Giovane Buzzi, ki se v malih podrobnostih navezujejo na dobo, o kateri pripoveduje zgodba. Vzdušje ustvarja se enovita glasbena kulisa Sandra Lombardija z odlomki iz Mozartovih in Bachovih skladb poleg modernjših The Doors.

Valter Malosti je Julian, zlasti privlačen v

trenutkih igrivosti, in groteskni, parodistični Herdhitze. Sandro Lombardi je melanholično komični oče in resni Spinoza, skrivnostna Olimpia Carlisi z elegantnimi, dovršenimi gibi igra mater, Almerica Schiavo je nežna, malce lutkasta, ne prevec prepričano v Juliana zaljubljenka Ida, Gianpiero Ciccio je očetov priljubljeni in spijonski pajdas Hans Günther, Bruno Bilotta pa kmečki priseljenec italijanskega rodu in z angelskimi perutmi Maracchione, ki v naglasu in fizično spominja na tipične junake Pasolinijevih filmov.

Zahtevno delo, ki je bilo na sporedu v gledališču Rossetti od 27. do 29. aprila, je občinstvo spremljalo z resno zbranostjo, ki je potrebna zlasti pri dolgih monologih, in na koncu nagradilo z navdušenim aplavzom.

USPEŠNA UDELEŽBA GOJENCEV GM

Srečanja glasbenih šol Primorske

Zadnje srečanje bo 7. maja v Ajdovščini

Letosnja, sicer tradicionalna Srečanja glabenih sol Primorske v organizaciji Društva glasbenih pedagogov Primorske, na katerih redno sodelujejo tudi gojenci in pedagogi glasbenih sol Glasbene matice, so potekala od 12. do 22. aprila v Tolminu, Postojni, Gorici, Sezani in v Novi Gorici. Na njih so nastopali gojenci posamezno ali v malih komornih skupinah, na zadnjem srečanju, ki bo 7. maja v Ajdovščini, pa bodo nastopili se solski orkestri, med njimi tudi godalni orkester sole GM "Marij Kogoj" iz Trsta. Na prvih treh (oz. starih, ker je bilo tisto v Tolminu v dveh skupinah) srečanjih v Tolminu, Postojni in Gorici je bilo na sporedu kar 108 točk s skoraj 150 nastopajočimi. Izbrani učenci in komorne skupine s teh srečanj pa so potem pod naslovom "Mladi talenti" nastopili se v Sezani in pod naslovom "Mladi koncertanti" v Novi Gorici. Izven primorskega območja so na srečanjih letos prvič sodelovali tudi učenci in učitelji glasbene sole z Vrhnike.

V priložnostni brošuri oziroma programu je v.d. ravnatelj glasbene sole "Marij Kogoj" GM iz Trsta prof. Bogdan Kralj predstavil vlogo in položaj GM in predvsem probleme, s katerimi se sooča zlasti se v teh zadnjih letih in ki jo hudo finančno bremenijo. Čeprav je res, kot pravilno ugotavlja prof. Kralj, da bi sele podržavljenje sole GM gojencem omogočilo pravico do brezplačnega studija, ki jo

ustava zagotavlja vsem italijanskim državljanom, pa je prav tako nesporno res, da mora sola GM in seveda celotna ustanova preživeti tudi zdaj kot se vedno le zasebna sola, kar pa je poleg italijanske države tudi stvar matične Slovenije in celotne zamejske skupnosti. Utemeljenost njenega obstoja dokazujejo njeni dosežki v tem povojnem času, pa tudi že samo dejstvo, da se ji tudi v italijanskih krogih priznava upravičenost do statusa državnega konservatorija. Zato bi bilo prav, da bi se tudi matična slovenska, in ne le glasbena javnost, bolj zavedala, kakšen narodnostni in kulturni kapital predstavlja ta naša zamejska glasbena ustanova in prispevek prof. Bogdana Kralja v brošuri je namenjen prav temu.

Na vseh dosedanjih srečanjih je skupno nastopilo blizu 30 gojencev glasbenih sol GM iz Trsta, Gorice, Spetra in Zabnicah, sodelovanjem nekaterih pedagogov in spremljevalcev. Po oceni prof. Kralja so bila vsa srečanja mladih glasbenikov na visoki ravni, naši zamejski gojenci pa so se prav tako imenitno odrezali in potrdili po eni strani glasbeno nadarjenost, po drugi pa visoko pedagoško raven proforskega zbora tako na soli "Marij Kogoj" v Trstu kot na soli "Emil Komel" v Gorici in na obeh solah v Spetru, v Beneciji in v Zabnicah v Kanalski dolini. Nenehni razvoj teh srečanj glasbenih sol Primorske pa ze sili k razmišljanju o delni preureditvi tako, da bi srečanja ne bila več tekmovalnega značaja (kot so delno bila doslej) pač pa izključno srečanja po instrumentalnih skupinah (kot je za klavir se zdaj), na katerih naj bi se zbralo čimveč študentov in pedagogov, ki bi se lahko učinkoviteje kot doslej in po instrumentalnih skupinah izmenjevali dogajanja in pedagoške izkušnje.

Sicer pa se povrnimo k letosnjim srečanjem kar zadeva gojence sol Glasbene matice iz vseh treh pokrajin.

Na prvem srečanju v Tolminu v torek, 12. aprila, namenjeno pihalom in komornim skupinam, je GM zastopal le gojenec sole "Emil Komel" iz Gorice, oboist Matija Faganel, ob klavirski spremljavi Andreje Konjedic. V drugi skupini, vedno v Tolminu, namenjeni godalom, kitari, harfi in komornim skupinam, pa so GM zastopali komorna skupina sole "Emil Komel" iz Gorice v sestavi Ana Cernic-flavta, Peter Gus-violina, Verena Cavdek-violončelo, David Bandelli-klavir (mentor Peter Filipčič) ter violinstka Raffaella Petronio iz razreda prof. Marka Biteznika sole "Marij Ko-

goj" iz Trsta s klavirsko spremljavo Tatjane Jerkog.

Na srečanju v Postojni v sredo, 13. aprila, namenjeno izključno pianistom, so solo Glasbene matice zastopali: Karin Jannach in Kristjan Willeit (klavir stiročno) iz razreda prof. Tatjane Zepić iz sole v Zabnicah, Neva Klanjšček iz razreda prof. Beatrice Zonta, sole "Emil Komel" iz Gorice, Stefano Artesi iz razreda prof. Mojce Sisković, sole "Marij Kogoj" iz Trsta, Laura Gariup iz razreda prof. Baggina Delle Vedove, sole iz Spetra, Davide Clodig iz razreda prof. Renata Duriaviga), sole iz Spetra, Aleksandra Pavlovič iz razreda prof. Xenje Brass, sole "M. Kogoj" iz Trsta in Tamara Raseni iz razreda iste profesorice na isti soli.

Na srečanju v Gorici, v četrtek, 14. aprila za trobila, harmoniko, solopetje in komorne skupine so Glasbeno matico zastopali: Mitja Vizintin (harmonika) iz razreda prof. Dorine Kante, sole "E. Komel" iz Gorice, Cristian Vizintin (harmonika) iz razreda prof. Eliane Zajec sole "M. Kogoj" iz Trsta, Matej Leopoli (trobenta) iz razreda prof. Crtomira Nanuta, sole "E. Komel" iz Gorice pri klavirju Guido Michelon), Andrej Budin (pozavna) iz razreda prof. Zorana Lupinca sole "M. Kogoj" iz Trsta (pri klavirju Tamara Raseni), Andrej Petaros (trobenta) iz razreda prof. Zorana Lupinca sole "M. Kogoj" iz Trsta (pri klavirju Tamara Raseni), David Zerjal (harmonika) iz razreda prof. Eliane Zajec sole "M. Kogoj" iz Trsta, Mitja Pernarcich (harmonika) iz razreda prof. E. Zajec sole "M. Kogoj" iz Trsta, Mirjam Pahor (sopran) iz razreda prof. Franke Zgavec sole "E. Komel" iz Gorice, pri klavirju Guido Michelon), Rudi Gorian (bas) iz razreda prof. Franke Zgavec sole "E. Komel" iz Gorice (pri klavirju Guido Michelon) in sopranski tercet (Mirjam Pahor-Chiara Ambrosi in Silvana Vogrič) iz razreda prof. Franke Zgavec sole "E. Komel" iz Gorice.

Na prvem finalnem srečanju v Sezani, 20. aprila, so pod naslovom "Mladi talenti" nastopili pianist Stefano Artesi (sola "M. Kogoj"), Andrej Budin pozavna (sola M. Kogoj) in Cristian Vizintin - harmonika (sola M. Kogoj), ter Matija Faganel oboa (sola E. Komel in sopranski trio Mirjam Pahor, Chiara Ambrosi in Silvana Vogrič (sola E. Komel).

Na drugem finalnem srečanju v Novi Gorici, 22. aprila, pod naslovom "Mladi koncertanti" pa je nastopil basist Rudi Gorian iz sole "Emil Komel" v Gorici.

Jože Koren

ZANIMIVOSTI NA FILMSKEM PLATNU

Pupi Avati: Prijatelj iz otroštva

Prijatelj iz otroštva (L'amico d'infanzia). Izvor: ZDA-Italija 1993. Režija: Pupi Avati. Igrajo: Jason Robards III, Amy Galper, Jim Ortlieb, Robert Swan, Lee R. Sellars, Richard Grubbs, Jim Mullins, Joe Ryan.

Psihološki thriller v svetu televizije in za znan sploh ne more biti dvoma. Znan film torej, ki ga je režiser izdelal v samem kraljestvu kanoniziranih filmskih zvrsti, Združenih državah Amerike. Tja sta se brata Avati (poleg Pupija se Antonio) poslovno vselila in s produkcijsko hiso Duea Film omogočata Italijanom, da pridejo do filma. V '50 in '60 letih so ameriške družbe najraje snemale filme v Italiji (zlata doba Cinecittà), ker so bili stroški znatno nižji. Emigracija v ZDA je novejši pojav, ki pa ni več donosen, saj se stroški sploh ne razlikujejo več. Pred padcem lire na mo-

netarnih trziscih je filmar se prihranil v ZDA vsaj tretjino denarja. Edino (toda zadostno) motivacijo za tako prostovoljno izgnanstvo, nudi omamna obljuba, da ima v Ameriki snemani film veliko več možnosti, da steče po naoljenih kinematografskih progah. Pogoj je le eden: da zgodba prenese značilno ameriško ambientacijo. Avati sam je že ob svojem tretjem čezoceanskem filmu (Bix in Fratelli e sorelle).

V Chicagu anchorman glasbena talk-showa, Arnold Gardner (Jason Robards III), v agonu televizijskih networkov glasno in cinicno izziva posestnike politične in ekonomske oblasti v pravem javnem spektaklu; drugje, v Spencerju, Eddie Greenberg s strupenim tumorjem, ki se je zajedel globoko v zelodec, skozi skromno kamero in ugasle oči povzema na kulisi temne glasbe ostro boleči-

no svojega zapravljenega življenja. Naivne podobe zalovanja za izgubljeno zeno, nicevosti mladostnih želja, nevoščljivosti in revščine, toda saj sta bila nekoč z Arnoldom Gardnerjem sončna sopotnika, dokler se nista njuni poti - in življenji - razvili v diametralno nasprotni smeri. Video posnetki vračajo v zavest vse tisto, kar je bilo pozabljeno in zavrnjeno, nadlego in nesnago spominov in podob s smrtonosno silo. Bolni um se od njih nahrani in izrodi ubijalca.

»Vsak od nas ima skrito in zatrto preteklost, ki jo je hotel pozabiti. Prav ona se tu prebujala in si prisvajala telo prijatelja iz otroštva« (Avati). Preteklost terja dolg kot ga tudi televizijske podobe (in podobe nestetih ameriških dramatičnih znanstvenih filmov), tiste nosilke strupa in razdraženosti, strahov in obsedenosti. Nič nove-

ga v tem, da sta si kino in televizija osvojevala partnerja. To je spet druga zgodba o mrznji med "istokrvecema". Avati, sicer predstavnik italijan-

skega avtorskega filma, je prenesel v ZDA in na njegov naivni trg svojo vzemirjenost, ki je vse prej kot ameriška.

Igor Devetak

JAPONSKA / DESET DNI ZASLUŽENEGA POČITKA

Nenavadno dolge prvomajske počitnice

Največ Japoncev bo odšlo na Havaje, v Hongkong in Korejo

TOKIO - V petek so se z Dnem narave zacele desetdnevne počitnice za Japonce. Kar 66 milijonov jih bo odšlo na pot, med njimi 455 tisoč v tujino, tako da bo ta izjemno dolgi praznični teden zagotovo prinesel rekorde. Po koledarskem naključju si Japonci lahko letos privoščijo deset dni počitnic, od katerih se jim samo dva dneva štejeta v dopust. Nekatera podjetja so se odločila, da bodo zmanjšala proizvodnjo in nekoliko razbremenila prenapolnjena skladišča v obdobju gospodarske ohromljenosti.

Najbolj darežljivi so bili avtomobilski proizvajalci, ki so osebu naklonili precej prostih dni: Honda v dveh tovarnah kar dvanajst, Micubishi v treh tovarnah enajst dni, Nissan deset in Toyota devet prostih dni. Nekoliko skromnejši je bil Suzuki s samo šestimi dnevi, saj mora v preostalih pospešeno delati, da bi lahko izpolnil izjemno povpraševanje po enem svojih manjših modelov.

Tudi v železarstvu si bodo privoščili deset prostih dni, medtem ko si bodo proizvajalci polprevodnikov prizadevali, da bi bilo delovnih dni čim več. Prvic letos so se tudi velike trgovine odločile, da bodo, zaradi slabih prodaj v preteklih letih, za nekaj dni zaprle vrata. Japonci so se torej odločili, da bodo množično izrabili te počitnice. Policija domneva, da se bo na pot podalo kar 66, 7 milijona potnikov, kar je 13, 2 milijona potni-

kov več kot lani. »Tako ugodnega koledarja za počitnice ni bilo že od leta 1988, ugotavlja Japonski potovalni urad (JTB), ki sporoča, da bo kar 455 tisoč Japoncev odpotovalo v tujino, se pravi 20, 5 odstotka več kot lani. Na letališču Narita pri Tokiju pričakujejo v petek več kot 43 tisoč potnikov, dvakrat več kot običajno. Letala so razprodana do zadnjega sedeza. Najbolj priljubljeni so Havaji, ki jim sledi Hong Kong in Južna Koreja ter dva ameriška otoka, tri ure leta oddaljena od Tokia: Guam in Saipan. Japonska letalska družba JAL je omogočila kar 23 dodatnih poletov na Honolulu, medtem ko jih je bilo »lani samo deset«, kot je povedal tiskovni predstavnik te družbe.

Število Japoncev, ki bodo odšli na počitnice, je res večje kot prej, zato pa bodo porabili 15 odstotkov manj kot lani, ocenjujejo pri JTB, kjer

navajajo podatek, da bo vsak posameznik za letošnje počitnice porabil »le« 2.124 dolarjev. Leti proti Evropi, v Francijo in Svico so se zmeraj nekaj posebnega, tja bo poletelo 25 tisoč obiskovalcev (14 odstotkov več kot lani) oziroma 18 tisoč obiskovalcev (6 odstotkov več kot lani).

Policija tudi navaja podatke, da bo večina Japoncev preživela počitnice doma, pri svojih sorodnikih, večinoma manj kot deset dni. Cene v restavracijah, hotelih in zabaviščih bodo seveda med prazničnim tednom poskocile. Tokijski zivalski vrt pričakuje skoraj dva milijona obiskovalcev, več jih bo prišlo samo se na tradicionalni festival Hataka Donmtaku

na otok Kjusu, ki pričakuje 2, 5 milijona obiskovalcev. Tudi novi ministri si bodo lahko nekoliko oddahnili po mukotrpnem obdobju sestavljanja vlade. Toda običajno so v Tokiu, zato, da so ves čas na voljo za morebitne interpelacije spodnjega doma. Cutomu Hata, japonski premier, bo 2. maja začel uradno potovanje po Italiji, Franciji in Nemčiji, ki ga je načrtoval že njegov predhodnik. Vodja diplomacije Kozi Kakizawa se bo od 2. do 8. maja mudil na Bliznjem vzhodu (v Egiptu, Izraelu, Siriji in Jordaniji), finančni minister Hirohisa Fuzi pa se bo od 3. do 5. maja udeležil letnega zasedanja Banke za razvoj Azije v Nici

Pierre Taillefer / AFP

NEKJE V EVROPI

Promenadni koncerti s političnim priokusom

BRANKO ŠOMEN

ne bi začelo s pogovorom o politiki...«

»Politika je religija naše generacije. Komunisti so bili tisti, ki so spremenili religijo v politiko in narobe...«

»Zdaj imamo prvo in drugo...« je rekel poslušalec na moji desni.

»Hadeze je skusal to združiti v eno stranko, vendar mu ni uspelo.« je dodal Rom in si prizgal cigareto.

Godba na pihala, ki je prišla za to priloznost iz Pulja, je končala skladbo. Poslušalci so zaploskali, se prestopili, nekateri so odšli, drugi so stopili bliže, da bi bolje slišali.

Sedemletni fantek se je vrnil s prijateljem. V rokah je držal plastično pistolo.

»Ocka, glej, kaj ima moj prijatelj. Mi boš kupil?«

Pritisnil je na plastičnega petelina in iz plastičnega samokresa je sisknil vodni curek ter pomocil plescu z naočniki desno hlačnico. Intelktualec si je obrisal hlace, jezno pogledal najprej oboroženega otroka, nato njegovega očeta.

»Kakšna vzgoja je to?« »Oprostite, sin ne ve, kaj dela...«

»A je hadezejevski kreten?! Oni ne vedo, kaj delajo...«

»Hej, hej, kaj pa govorite?«

»To, kar mislim. Komunisti niso marali rešnice, ker so se je bali, vi, hadezejevci, pa jo zato, ker se je bojite, prikriva-

te...«

»Kako, vraga, veste, da sem hadezejevec?!«

»Poglejte se v ogledalo! V gumbnici imate znacko.«

»To se nicesar ne pomeni.«

»Seveda, ker ste se razcepili,« je hotel biti natančen Rom.

»To je naša stvar. Ni se cas, da bi nam sodili ljudje, ki niso v naši stranki, ki morda niso v nobeni stranki...«

»Ce bi poznali zgodovino, bi vedeli, da je na koncu vedno sodilo ljudstvo, in to pogosto okrutno...«

Clovek z znacko v gumbnici je za trenutek pomislil. Intelktualec ga je pričakal s srčnim pogledom izza steklenih di-

optrij.

»Da slisim?«

Oce pa je samo pogledal sina in mu primazal zausnico, da mu je plastična igracka od presenečenja padla iz rok. Prijel se je za rdeče lice in zahlipal. Glasbeniki iz Pulja so bili glasnejši. Preglasili so tudi očetovo vprašanje.

»Ste zdaj zadovoljni?!« »Tepete ga, namesto da bi ga vzgajali!«

Hadezejevec se je razjezil.

»Tudi vas lahko vzgojim. S tole roko. Vidi se, da ste liberalci, saj povsod, kjer se pojavite, delate zgago. Ker nimate koncepta.«

»Vi ste ga imeli, pa vam ga je dvojec Manolic-Mesić prevzel...«

»Z njunim odhodom smo se samo okrepili.«

»Zakaj pa ju potem niste že prej vrgli ven?«

Rom se je vrgel v preprij kot sodnik na hokejski tekmi. »Tudman se bo zdaj težko postavil po robu Manoliću, ker preprosto ob sebi nima več svojega Manolića.« Hadezejevec je ostal brez besed, Rom me je pogledal.

»Bolje, da greva v kakšno 'barako' na pijaco.«

Poudaril je besedo »baraka«, saj so se tisti, ki so ustanovili HDZ v baraki, imenovali »barakariji...«

Stopil sem za njim. Glasba se je oddaljevala. Tako ali tako sva se nasla, da bi poklepetala o književnosti, ki je ni, o filmih, ki jih ni, o kavarnem opravljanju, ki pa je... In včasih je dobro oditi s prizorišča prej, preden se zanosni mars ne spremeni v rekviev, v črno maso.

Foto: Romeo Ibršević

Ameriški pujski se mastijo z ostanki hrane

DEPTFORD, New Jersey - S tistim, kar v Philadelphiji zavržejo kot smeti, na prasičjih farmah v New Jerseyju priredijo pravo pojedino za svoje »varovance«. V Philadelphiji so na ta način samo lani prihranili več kot tri milijone dolarjev, poleg tega pa so občutno zmanjšali zadušljivo veliko količino smeti, saj večino ostankov hrane odpeljejo na velike prasičje farme v New Jersey, ki jih radi imenujejo tudi »prasičji predelovalni stroji«.

Rejci prasičev iz New Jerseyja se dvakrat tedensko se pred zoro odpravijo v Philadelphia, kjer poberejo organske odpadke več kot 2000 philadelphijskih gospodinjstev, s katerimi hranijo prasiče na svojih farmah. »Zaradi prasičev niso čistejša samo ulice, tudi za pobiranje smeti potrebimo manj denarja,« je povedala predsednica mestnega sveta Happy Fernandez, ki se zavzema za nenavadno akcijo »zbiranja krme za prasičke iz New Jerseyja«. Za pobiranje smeti plača mesto živinorejcem približno 1, 9 milijona dolarjev letno, kar znese približno 79 dolarjev na tono. To je veliko ceneje, kot pa bi stala predelava iste količine smeti - cena bi se namreč gibala okrog 125 dolarjev za tono. Lani so rejci prasičev pobrali več kot 24 tisoč ton smeti. »Prav dobro se počutim, ko zvečer pred vrata postavim poseben smetnjak z ostanki hrane. Dobro namreč dene, če veš, da hrana ne bo šla v nič, čeprav jo mečes stran,« je povedala Mimi Rhotovsky, gospodinja iz Philadelphie. »Organski odpadki so zelo kakovostna krma, mnogo boljša kot pa na primer koruza, pri tem pa razlike v ceni sploh ne moremo primerjati,« pripoveduje Neil McIntyre, ki vodi zadnjo državno prasičjo farmo in skrbi za približno 2500 prasičev. »V mesto se navadno odpravimo že ob pol starih zjutraj, da se izognemo gostemu prometu. V Philadelphia navadno pošljem dva tovornjaka, ki pripeljeta nazaj približno šest ton krme. Porabimo vse: od kosti, jajčnih lupin, do različnih ostankov zelenjave in sadja, skratka vse, kar ostane pri kuhanju - prasiči namreč pomlatijo prav vse.«

V program je vključenih približno 2000 gospodinjstev, ki ostanke zivil vsak dan stresajo v posebne 20- do 40-litrne posode, ki jih »živinorejski komunalci« praznijo dvakrat na teden. Prasiči torej dvakrat tedensko mislijo, da so se znašli v pravih prasičjih nebesih..

Tom Toolen / Reuter

»Ni več srečanja, ki se

ZDA / PO PETDESETIH LETIH

Nezadovoljstvo zaradi vrnitve nacističnega arhiva

Američani bodo 1. julija arhiv izročili nemškim oblastem

WASHINGTON - Zidovske organizacije so včeraj v Washingtonu se zadnjič poskušale prepričati vrnitev berlinskega nacističnega arhiva, ki je doslej bil v rokah Americanov, 1. julija pa ga bodo slednji morali po 50 letih znova izročiti Nemcem.

Na podlagi dogovorov med ameriskimi in nemskimi oblastmi, bodo Američani lahko obdržali mikrofilme vseh 15 milijonov dokumentov, ki so bili shranjeni v obsežnem arhivu tretjega rajha. Organizacije, ki so se včeraj obrnile na komisijo poslanske zbornice v Washingtonu, trdijo, da je za kopiranje vseh dokumentov potrebno ogromno časa in se boje, da bi medtem stopili v veljavo strogi nemski zakoni o zaščiti zaupnih podatkov. »To preprosto ni res,« je iz Nemčije odvrnil ameriški direktor Berlinskega centra za dokumente David Marwell, ki je

razložil, da so vsak dokument posneli na dva mikrofilma, od katerih bo eden takoj na razpolago v ameriskem Nacionalnem arhivu. Marwell je tudi poudaril, da se je kopiranje dokumentov pričelo že pred 5 leti, zaključilo pa se bo junija.

V zadnjih mesecih se na desetine strokovnjakov ukvarja s kopiranjem dokumentov. Vsak dan slikajo povprečno 40.000 mikrofilmov. Dokumenti so pravi zaklad za zgodovinarje. Zbrala jih je zavezniška vojska takoj po koncu vojne. Listine je odnesla iz nemških, predvsem Münchenskih arhivov. Uporabili so jih predvsem proti nacističnim vojnim zločincem na Nürnberskem procesu, danes pa iz njih črpajo skoraj izključno za znanstvene raziskave. Iz teh dokumentov je najprej razvidno, kako je delovala Hitlerjeva birokracija. V arhivu je mogoče najti strankarske

izkaznice, dosjeje, ki so jih SS morali predložiti pred poroko, »znanstvene« ocene o arijskem poreklu tistih, ki so želeli postati državljani tretjega rajha in se mnogo drugega. Del arhiva vsebuje tudi listine o tujih državljanih, ki so bili na kakšen način vključeni v nacistični sistem (na primer francoski, romunski ali litovski pripadniki SS).

Arhiv se nahaja v zahodnem predmestju Berlina, v dokaj odročnem predelu, kjer so konec 30. let postavili telefonsko centralo. Na koncu dolge brezizhodne ulice stoji vrsta pritličnih hiš z izredno prostornimi kletmi, kjer je med vojno imela svoj sedež obveščevalna služba Gestapo, ki je tu namestila svoje prisluškovalne naprave. Se danes je center strogo zastražen, saj so v preteklosti iz arhiva izginili avtogrami nacističnih voditeljev. Marwell rad

pokaže mapo s slikami in dokumenti o Josephu Mengeleju, zločinskem nacističnem zdravniku, ki je ob koncu vojne izginil in cigar truplo se je pred kakim letom pojavilo v Braziliji. Marwell, ki je takrat bil med strokovnjaki, ki so imeli nalogo ugotoviti istovetnost trupla, se spominja, da so bili dokumenti iz berlinskega arhiva izredno koristni. Na podlagi natančnih zdravniških podatkov shranjenih v arhivu, so strokovnjaki ugotovili, da je truplo zagotovo Mengelejevo. Berlinski center je med drugim sodeloval z lovci na nacistične Simonom Wiesenthalom in Beate Klarsfeld. Od 1. julija pa si bodo morali Marwell in njegovi sodelavci poiskati novo službo, medtem ko bodo dokumenti zaenkrat ostali, kjer so, vsaj dokler ne bodo nemške oblasti sklenile, kam naj jih spravijo.

ZRN / NEZAŠČITENA DEDIŠČINA

Prekupčevalci ponujajo dele zloglasnih V-2

Baje so vdrli v podzemsko taborišče Mittelbau-Dora

BERLIN - Prekupčevalci z nacističnimi »spominčki« so na delu v labirintu rovov in dvoran pod Thürinskim masivom Harz, kjer je bil med drugo svetovno vojno zloglasni podzemski lager Mittelbau-Dora, v katerem so izdelovali rakete V-2. Berlinski Tageszeitung je včeraj zapisal, da so prekupčevalci »z vojaškimi spominčki« ponudili nekemu nizozemskemu zgodovinarju »tehnične dokumente, turbinske crpalke in smerna krilca raket V-2«, ki skoraj gotovo prihajajo iz Thürinskega podzemnega pekla.

Po britanskem bombardiranju baltiskega oporišča v Peenemündeju so proizvodnjo »mascevalnega orožja-2« (Vergeltungswaffen-2) 27. avgu-

sta leta 1943 premestili v globine Harza, kjer so taborištniki v nečloveških pogojih zgradili podzemski labirint, ki je meril 180 tisoč kvadratnih metrov. Trenutno ni znano, kaj so ameriški in sovjetski tehniki pustili v tem podzemskem taborišču, potem ko so nekaj mesecev po koncu vojne razstrelili vhode v podzemlje, kjer so do konca vojne nacisti izdelali kakih 6.000 raket, ki bi morale Hitlerju zagotoviti končno zmago. Krajevne oblasti in policija na tem območju nekdane NDR izključujejo, da se je kdo prebil v podzemlje. Odgovorni za taborišče Mittelbau-Dora so manj kategorični, po njihovem je možno, da kdo krade v podzemlju.

KENIJA / PRETRESLJIVA NESREČA

Potopil se je trajekt

Mrtvih je doslej 70, pogrešajo pa jih več kot 100

NAIROBI - Trajekt poln potnikov se je včeraj potopil v mombaskih vodah. Po uradnih podatkih je v nesreči umrlo vsaj 70 oseb, pogrešajo pa jih več kot 100. Upoštevati je treba tudi dejstvo, da so pristaniške oblasti že priznale, da v resnici ne vedo, koliko ljudi je dejansko prevazal trajekt. Boje se namreč, da so zaradi velikega števila potnikov, ki se zjutraj peljejo s trajektom v službo, vkrcali mnogo več kot 200 oseb, ki bi jih trajekt lahko vkrcal. Oblasti menijo, da je trajekt zjutraj mogoče prevazal celo 10-krat več potnikov, uradna radijska postaja Kbc pa je poročala, da pogrešajo 300 potnikov.

Do nesreče je prislo ob 6.45

zjutraj po krajevnem času. Trajekt, ki je ljudi prevahal s pristanišča Mtongwe, južno od Mombase, na Mombaski otok, se je najprej nagnil na bok, nato pa se je potopil v valove Indijskega oceana. Reševalne ekipe so na obali v Mtongwu že našle 70 trupel, ki jih je naplavilo morje in sedaj čakajo na identifikacijo. Mtongwe se nahaja samo 5 kilometrov južno od Mombase, najpomembnejšega pristanišča v Keniji. Reševalne ekipe, mornarica, pristaniške oblasti in policija isčejo prezivele, vendar se boje, da bi včerajšnja nesreča na morju, ki je v tem desetletju doletela Kenijo.

MODA / NIČ VEČ KOMPLEKSOV ZARADI ODVEČNIH KIL

Pariški kreatorji mislijo na okrogle

V kolekcijah lahko dobite modele do številke 64, včasih pa tudi 70

PARIZ - Debelim so strogo prepovedani motivi velikih roz, vodoravnih crt, pik in se nekaj okrasnih elementov. Če ne upoštevamo teh izjem, je modi za debele vse dovoljeno. Francoski kreator Edmond Boubli je sklenil, da je napočil čas, da so tudi debeli ljudje elegantni, zato je pred nedavnim predstavil linijo za močnejše.

Boubli se je v resnici za ta korak odločil med zadnjimi. Pariški kreatorji so namreč že pred časom sklenili osrečiti najprej francoske, nato pa se evropske debeluhe, potem ko je moda za najtežje že doživela izreden uspeh v ZDA. Debele ženske in moške skusajo pre-

pricati, naj pozabijo na svoje komplekse in naj odkrijejo, da je v oblačenju mogoče uživati. Odbila je zadnja ura za ohlapne srajce v ugaslih barvah in obleke, ki se jim po kroju pozna, da so jih ustvarili za manekenke. Kreatorji so danes končno začeli upoštevati potrebe in telesne značilnosti zelo posebne publike. V Boubli-ovi kolekciji je mogoče dobiti obleke do številke 64, vključno z večernimi oblekami in spodnjim perilom.

Za linijo za okroglejše odjemalce je poskrbela tudi igralka Anne Zamberlan, ki je med drugim napisala knjigo »Debela sem, pa kaj zato?«, ki jo bodo v kratkem objavili. Zamber-

lanova bo predstavila svojo modno kolekcijo do številke 70 v gledališču Cigale v Montmartru prihodnjega 26. maja. Seznam kreatorjev, ki ustvarjajo tudi linije za debele, se neprestano daljša, tako da danes prodajajo linije za obilne celo po pošti. »Zelega bi, da bi ljudje končno razumeli, da so lahko tudi debeli ljudje lepi,« je izjavila Anne Zamberlan in podčrta, da imajo tudi debeli pravico biti zapeljivi, pri tem pa jim lahko pomaga lepo krojena obleka. »Živeti s 130 kilami ni lahko. Lazje bi bilo, če bi se človek nehal skrivati ali celo poudaril svoje telesne značilnosti,« je zaključila kreatorka.

Severna Kitajska je žejna

PEKING - Severna območja Kitajske pesti katastrofalna suša, ki je ne pomniho že več kot 10 let. Pekinska občinska uprava je zato že sprejela stroge ukrepe, tako da bi z varčevanjem omejila porabo dragocene pitne vode. Zaloge pitne vode so skoraj posle, mesto pa dnevno potrebuje vsaj 2, 2 milijona kubčnih metrov vode, tako da oblasti ne vedo, kako bodo kos dramatičnemu položaju v prihodnjem mesecu. V Pekingu traja susno obdobje od oktobra do konca maja, tako da lahko prve plohe pričakujejo sele julija.

RUSIJA / PO 76 LETIH MOLKA

Spet bodo doneli kremeljski zvonovi

Kmalu se bodo oglasili tudi znani Kuranti

MOSKVA - Po 76 letih se bodo danes na pravoslavno veliko soboto ponovno oglasili kremeljski zvonovi, njihovo zvonjenje bo dokončno naznanilo preporod ruskega pravoslavja. Oglasil se bo zvon z najvišjega kremeljskega stolpa, ki ga je dal zgraditi Ivan Grozni v 18. stoletju, njegov zvok se bo spojil z zvonjenjem 22 zvonov, ki jih je 18. marca 1918 dal utišati Vladimir Ilič Lenin, ko je premestil sovjetsko vlado iz Sankt-Peterburga v Moskvo.

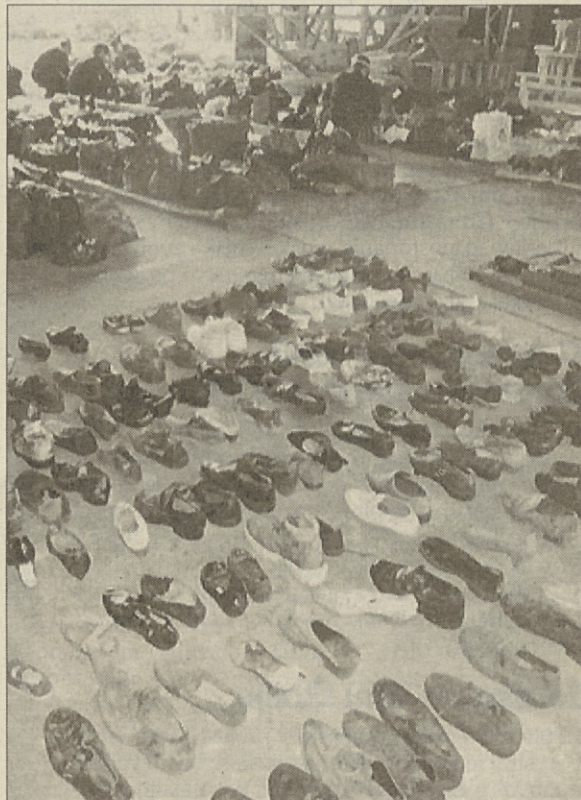
Dve leti so na stroške moskovske občine restavrirali te zgodovinske zvonove, med njimi bo danes nekaj pred polnočjo naznanjal s svojim zamolkim donenjem začetek velikonočne polnočnice tudi 64-tonski zvon, ki ga je leta 1812 ulil mojster Jakov Zavialov in ki je največji zvon na svetu. Zvonovi se bodo spet oglasili jutri, ko bo od 9.30 do 13.30 ruski pravoslavni patriarh Aleksej daroval slovesno velikonočno maso v katedrali Vnebovzetja, ki so jo ponovno posvetili 15. novembra 1992. Sredi maja se bodo vrnili v zvonike se trije zvonovi, ki jih hranijo v moskov-

skih muzejih. Tedaj bo Moskva imela vse svoje nekdane zvonove, ki so jih ruski mojstri ulili med 16. in 18. stoletjem. Med njimi je bil tudi Andrej Cohov, ki je ulil poleg številnih zvonov tudi »carski top«, ki ni nikoli streljal zaradi svojih orjaskih razsežnosti in je sedaj ena najbolj znanih turističnih zanimivosti Kremlja.

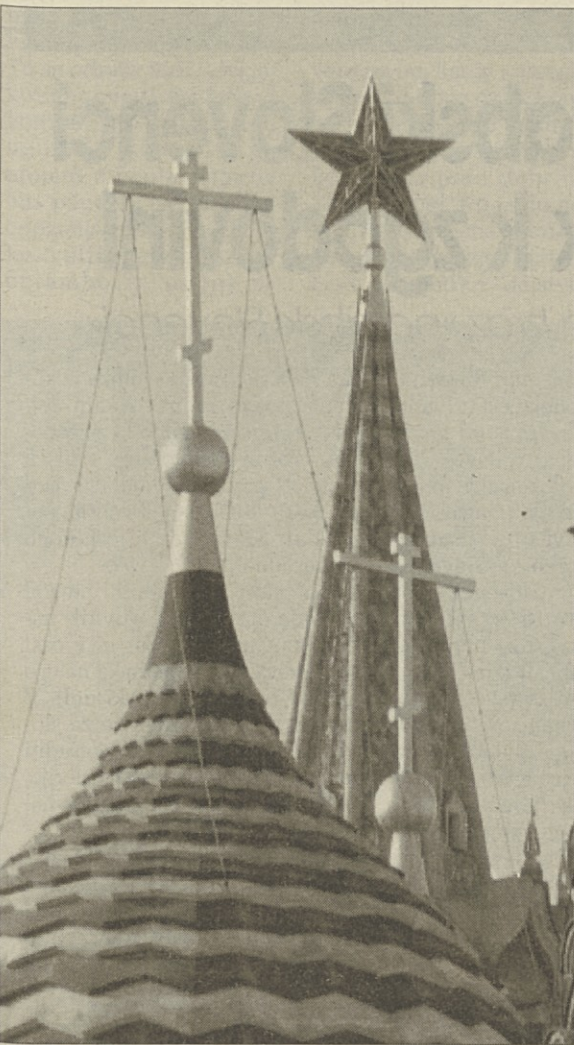
Kot rečeno, so te zvonove restavrirali kar dve leti. Restavratska dela pa niso bila prezahtevna, ker se je tudi prejšnja komunistična oblast zavedala izredne zgodovinske in umetniške vrednosti teh zvonov. Tudi neverjoci Rusi so bili namreč ponosni na svoje zvonove, tako da ni nihče niti pomislil, da bi te zvonove pretočili. Letos pa se bodo ponovno oglasili tudi znameniti Kuranti, 40 zvonov, ki z zapletenim mehanizmom zaigrajo koračnico legendarnega carskega regimenta Preobrazenski in himno Slava. Kurante je utisal Stalin leta 1935, ker ni nobenemu uspelo reprogramirati mehanizma, tako da bi Kuranti zaigrali Internacionalo.

JAPONSKA / NESREČA

Srhljiv prizor

Srhljiv prizor razvrščenih čevljev in drugih osebnih predmetov žrtev letalske nesreči v japonski Nagoji. (AP)

Do kdaj se bodo ob križih bohottle rdeče zvezde? (AP)

POSLANEC A. KHOL (ÖVP)

»Osimo je del povojne ureditve Evrope«

Tudi Avstrija vznemirjena

DUNAJ - Zunanje-politični govornik Ljudske stranke v avstrijskem državnem zboru Andreas Khol (slika) je kot prvi vidni avstrijski politik zavzel stališče do najnovejših izjav italijanskih neofasistov, ki zahtevajo revizijo osimskih sporazumov, sklenjenih v 70-tih letih med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo.

Khol je s tem v zvezi poudaril, da je Osimo »del povojne ureditve v Evropi«, ker pa gre za bilateralen problem med Italijo in državami, ki so nasledile razpadlo Jugoslavijo, ne zeli zavzeti bolj konkretno stališče.

Na tiskovni konferenci ob obisku delegacije Južnotirolske ljudske stranke (SVP), pa je le dodal, da je »tudi za Avstrijo vznemirljivo, da določeni krogi zdaj skušajo to povojno ureditev postaviti pod vprašaj«. Ob tem je se opozoril, da je v Italiji hkrati pojavilo tudi »fasistično, nacionalistično in manjšinam sovražno mišljenje«. Z začudenjem pa da Avstrija zasleduje tudi nekritične oz. celo pozitivne izjave nekaterih političnih voditeljev pri ocenjevanju Musolinijeve diktature.

V prisotnosti delegacije SVP je zunanje-politični govornik ÖVP zato izrazil upanje, da se desnignirani ministrski predsednik Luigi Berlusconi zaveda razsežnosti in morebitnih posledic tega problema ter ob tem zelo jasno

dejal, »da bi spremembe ob vzhodni italijanski meji lahko imele za posledico razpravo tudi o poteku drugih mej v Evropi«. Tak proces pa bil dobil lahko svojo nevarno lastno dinamiko, ki jo potem morda ni mogoče ustaviti.

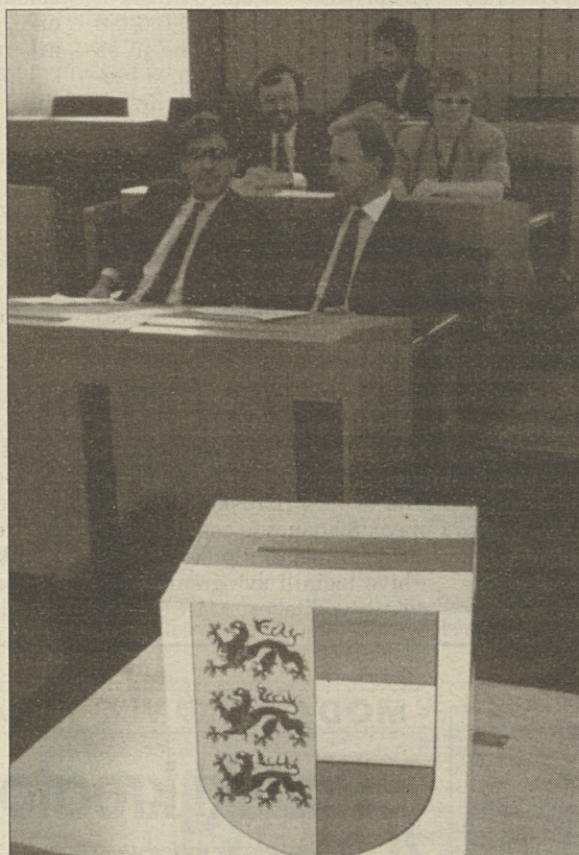
S tem v zvezi je Khol zelo konkretno omenil mejo med Avstrijo in Italijo na Brennerju. Le-to je označil kot »nepravilno«, ob tem pa poudaril, da je tudi ta meja del povojne ureditve v Evropi, ki jo je Avstrija tudi akceptirala. Za slučaj, da bi neofasisti in druge sile okrepile razpravo o Južni Tirolski in skušali izpodkopavati t.i. Južnotirolski paket

oz. avtonomije, potem Avstrija »ne bi gledala zraven«. Nemski narodni skupnosti v Italiji, se posebej SVP je zagotovil, da lahko računajo s polno podporo, če obstaja potreba, »da se demokratične sile zoperstavijo fasističnim pojavom«. (I.L.)

CELOVEC / SVOBODNJAKI PREPREČILI IZVOLITEV ZERNATTA

Dežela Koroška brez izvoljenega glavarja

Trajna »blokada demokracije«? - V ponedeljek tretji poskus
IVAN LUKAN

Volilna žara je bila pripravljena, toda volitev ni bilo.

držal besede oz. prelomil pogodbe (zadnje 20. aprila letos s FPÖ) ter da se je s tem pred vso koroško javnostjo diskvalificiral za prevzem funkcije deželnega glavarja.

Iz Strutzovih besed je jasno sledilo, da hoče FPÖ izsiliti razpis predcasnih volitev na Koroškem, tudi za ceno političnega kaosa v deželi.

Zernatto je na ponovne ostre napade na svojo osebo v okviru tiskovne konference odgovoril, da je »o načinu, kako me hočejo svobodnjaki v javnosti obrekovati«, prizade-

det. Svobodnjaska stranka da se je očitno spustila na nivo, ki ga doslej v koroški politiki ni poznal.

Glede zahteve svobodnjakov, naj se odpove kandidaturi za deželnega glavarja, pa je poudaril, da tega ne bo storil. Dejal je, da bo kot poslovodni deželni glavar prav tako zastopal interese dežele in njenega prebivalstva, uspel pa da tudi ne bo bojkot vlade, saj bo v funkciji ostala stara in le-ta je tudi pripravljena delovati toliko časa, dokler ne bo iz-

voljena nova. »Tudi če bo to stanje trajalo celo funkcijsko dobo«, je dodal očitno prizadet, toda odločen glavar.

Klubska predsednika socialdemokratov Peter Ambrozy in Ljudske stranke Herwig Hofer sta - pred eksodusom svobodnjaskih poslancev - pozvala »razumne politike v FPÖ«, naj le-ti omogočajo izvolitev glavarja in nove deželne vlade.

Pri tem sta nagovorila predvsem beljaskega velepodjetnika Roberta Rognerja, ki je kot neodvisni kandidat sicer kandidiral na Haiderjevi listi, v zadnjih dneh pa večkrat namignil, da je proti stalni blokadi volitev deželnega glavarja in vlade s strani FPÖ. V tem primeru bi celo oddal svoj poslanski sedež, je zagrozil Rogner v intervjuju za avstrijske časopise.

Prvi poskus, cimprej odpraviti »blokado demokracije« (tako je včerajšnje dejanje FPÖ imenoval zvezni poslovodja SPÖ Josef Cap - op.), bodo socialdemokrati in Ljudska stranka storili že prihodnji ponedeljek, 2. maja. Ob 14. uri se bo ponovno sestal deželni zbor, prva točka je spet izvolitev deželnega glavarja, druga pa izvolitev nove deželne vlade.

Korošci bodo - kot že včeraj - spet imeli priložnost, da v okviru neposrednega prenosa (na 2. sporedu ORF) sledijo novemu nadaljevanju medtem že tragično-kabaretične predstave koroških deželnih politikov.

AVSTRIJA

Večina je za pristop k uniji

DUNAJ - Osrednja tema zasedanja državnega zbora prihodnji teden na Dunaju bo pristop Avstrije k Evropski uniji. Predsednik zbora Heinz Fischer (SPÖ) je s tem v zvezi sporočil, da je seja sklicana za sredo in četrtek prihodnjega tedna, na njej pa naj bi se postavile kretnice za izvedbo referendumu o pristopu 12. junija letos. Razprava pa da bo potekala v polnem upoštevanju nasprotnikov pristopa (svobodnjakov in zelenih), je poudaril Fischer.

Kot smo že poročali, je pričakovati kontroverzen in zelo vročo razpravo, predvsem s strani svobodnjakov in zelenih, saj so le-ti napovedali, da bodo izkoristili vsako priložnost za politično argumentacijo proti pristopu k EU.

Volilni boj med zagovorniki in nasprotniki v zvezi z referendumom se bo torej z vso intenzivnostjo pričel prihodnji teden, pri čemer rezultati najnovejših javnomnenjskih povpraševanj potrjujejo, da je trenutno večina Avstrijcev za pristop k EU. Dnevnik »Kurier« obljavlja rezultat ankete, po kateri je že vsak drugi Avstrijec za pristop, za 80 odstotkov je integracija najpomembnejša tema. (I.L.)

NOVICE

Ogorčenje zaradi aretacije novinarke ORF-a blizu Sarajeva

DUNAJ - Avstrijska javnost je ogorčena zaradi aretacije novinarke Avstrijske radiotelevizije (ORF) Veronike Seyr. Stalno korespondentko v Beogradu so pripadniki bosansko-srbske vojske v četrtek popoldne na poti v tv-studio v Sarajevo ustavili in aretirali. Hotela je transmittirati aktualni prispevek o razmerah v Gorazdu po umiku Srbov. Srbski vojniki so ji odvzeli ves filmski material in tudi vso opremo ter jo več ur zasilovali. Aretacijo so opravili s tem, da ni imela srbskega dovoljenja za snemanje v Gorazdu. ORF in sindikat avstrijskih novinarjev so postopanje srbske vojske proti novinarji ostro obsodili, zunanje ministrstvo pa je uradno protestiralo v Beogradu.

Odstopil predsednik Združenih zelenih Avstrije

DUNAJ - Dolgoletni predsednik Združenih zelenih Avstrije (VGO) Josef Buchner je včeraj odstopil iz vseh svojih političnih funkcij. S tem se je končal večmesečni spor znotraj konzervativnega, zelenega gibanja, kateremu zda grozi popoln razpad. Spor je začel tedna doživljal nov višek, ko so trije občinski odborniki VGO v zgornjeavstrijski metropoli Linz izstopili iz gibanja zaradi vse bolj desničarsko usmerjenosti VGO.

Ženska na vrhu škofije

ZELEZNO - Kot prva ženska v protestantski Cerkvi v Avstriji je te dni na Gradiscanskem bila izvoljena duhovnica za superintendentko neke škofije. Gertraud Knoll, tako je duhovnično ime, je stara 35 let, poročena in mati dveh otrok. Poklic duhovnice opravlja že deset let.

PORABJE

Stipkovitseva knjiga Porabski Slovenci pomemben prispevek k zgodovini

V dvojezični knjigi avtor dosledno uveljavlja izraz »porabski Slovenci«

MONOSTER - Zveza Slovencev na Madžarskem je te dni pripravila predstavitev dvojezične knjige Porabski Slovenci, avtorja Ferenc Stipkovitsa. Avtor je predavatelj na Visoki učiteljski soli v Sombotelu, po stroki zgodovinar, z zgodovino porabskih Slovencev pa se ukvarja več kot deset let (slovenskega jezika sicer ne obvlada).

Knjiga, avtorjeva doktorska disertacija, je podnaslovljena kot Dodatki k zgodovini porabskih Slovencev v letih 1945 - 1949. Nastajala je v letih 1980 - 1985 in avtor je na predstavitvi poudaril, da je to pac bil čas, ko raziskovalcem se niso bili dostopni prav vsi pomembni viri, kar se razpravi zelo pozna. Pozoren bralec pa opazi, da so nekatera poglavja pisana »vsečno prejšnjemu režimu«, torej s premalo zgodovinske in politične distance.

Delo je razdeljeno na stiri temeljna poglavja:

Uvod, Od konca vojne do volitev 1945, Ključna narodnostna vprašanja do volitev 1947 in Od usmeritve v levo do nove ustave. V povzetku pa avtor strne svoje razmišljanje takole: »V nalogi sem poskušal slediti dogodkom iz življenja Slovencev v Zelezni zupaniji med leti 1945 - 1949. Celotno moje delo je nastalo s prizadevanjem, da bi lahko prikazal tiste družbene, politične in gospodarske vplive, zaradi katerih so nastopile spremembe v življenju tukajšnjih Slovencev, oz. v kolikšni meri so hoteli in ali so lahko živeli z možnostmi, ki jim jih je omogočilo to obdobje. Ugotovil sem, da slovenstvo zaradi vzrokov, ki niso izhajali iz njega samega, ni moglo odkriti danes znane - a tedaj se komaj vidne - razsežnosti narodnostne politike nove Madžarske. Državotvorni narod mora dati možnosti ne samo za integracijo na njegovem

območju živcem narodnostim, ampak ima tudi dolžnost ustvariti pogoje zanj. Cas, ki je od takrat pretek, potrjuje to trditev.«

Za porabske Slovence je to delo vsekakor velikega pomena, saj je Ferenc Stipkovits prvi madžarski avtor, ki porabske Slovence imenuje izključno Slovenci; avtor torej v nasprotju s svojimi predhodniki, ki so za porabske Slovence uporabljali izraz Vendi (na Madžarskem so tako imenovali slovanske, nemadžarsko govoreče prebivalce pokrajine ob reki Rabi, pozneje pa je s tem poimenovanjem začela manipulirati skupina političnih skrajnežev, ki je hotela iz ekonomskih koristi ustavnoviti novo, t.i. vendsko narodnostno skupnost) dosledno uveljavi izraz Slovenci; to ima tudi velik politični pomen.

Avtor naniza nekaj pomembnih dejstev iz življenja porabske narodnostne skupnosti, njegove-

mu delu pa morda manjka analitična obravnava navedenih dejstev; zanimivo pa bi bilo z zgodovinskega in sociološkega stališa obdelati predvsem obdobje med leti 1949 - 1956, ki je za obstoj porabskih Slovencev bilo mnogo bolj usodno.

Na žalost pa slovenski prevod vsebuje ogromno tiskovnih napak, kar mu vsekakor ni v cast (niti prevajalki, ki je imela nalogo skrbeti tudi za tiskarski del). V madžarskih tiskarnah se za slovenske tiske pač morajo truditi naročniki sami; ce tega ne storijo, je rezultat takšen, kot pri obravnavani publikaciji.

Vsekakor pa je dvojezična knjiga Porabski Slovenci pomemben prispevek k zgodovini slovenskega življa ob reki Rabi in izziv tudi slovenskim zgodovinarjem, da analitično proučijo porabsko preteklo zgodovino.

Valerija Perger

KAKŠEN DRŽAVNI ZBOR HOČEMO?

S parlamentarno prakso nad parlamentarni poslovnik

So spremembe v sestavi parlamenta pred vrati?

LJUBLJANA - Nastanek Liberalne demokracije Slovenije, ki je vsrkala vase tudi celotne poslanske klube parlamentarnih strank, premiki v vladni koaliciji in strankarske novosti, ki so opazne tudi na desnem parlamentarnem strankarskem krilu, ze porajajo tudi prve praktične probleme. Najbolj opazno je, kajpada, nezadovoljstvo opozicije, ki zdaj ze dviguje svoj glas zaradi zanje neustrezne sestave, denimo, parlamentarnih delovnih teles. Pri tem vsi zatrjujejo, da so spremembe glede omenjene sestave nujne. Toda, mnenja glede tega, ali naj se spremembe odražajo v celotni sestavi komisij in odborov, ali le v njihovem vodstvu, so deljena. O tem smo se pogovorili z nekaterimi poslanci.

Jozef Kopse, SNS - Zaradi razporeditve sil - združitve dela demokratov z LDS, ter možnosti, da drugi del ob menjavi koalicije pride v vlado - je potrebno se nekaj časa počakati. Po tem pa bo potrebno v vseh komisijah in odborih državnega zbora preveriti stanje, kajti med tem časom je ta parlament doživel precej sprememb. Slovenska nacionalna stranka se je denimo zmanjšala na stiri poslance, v nekaterih komisijah pa se vedno zaseda več mest, kot bi jih po neki logiki zdaj morala imeti. Po drugi strani pa je združitev de-

nadzor proračuna. Ta telesa bi morala na vsak način obvladovati opozicija.

Jože Pučnik, SDSS - Ob konstituiranju državnega zbora so se stranke medseboj dogovorile za razmerje sil tudi znotraj parlamentarnih teles. Toda, zaradi premikov na političnem področju se je to razmerje sedaj porušilo, zato ga je treba popraviti v skladu z dogovorom. Predvsem je treba znova natančno izračunati proporcionalnost strank v parlamentu glede na število poslancev, ter sprejeti ustrezen odlok o sestavi komisij in

Gabriel Berlič, LDS - Kar se tiče komisije za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb ze drži, da se je razmerje sil znotraj nje malo spremenilo. Zame pa je ilustrativen primer nemskega parlamenta in načina, kako so tovrstne nadzorne komisije tam urejene. Tam se predsedniki komisij menjavajo na pol leta, enkrat je to predstavnik opozicije, drugič pozicije. Nekatero opozicijske stranke pa sploh nimajo predstavnikov v komisiji. Na primer, zeleni v tej komisiji ne sodelujejo, ker želijo, da zadeve ostanejo znotraj komisije, to pa je mogoče le, če je število članov komisije omejeno oziroma čim manjše. Zato so zadeve relativne tudi v svetu. Zdi se mi pošteno, da je predsednik iz opozicije, siceršnja sestava komisije pa je odsljkava sestave parlamenta. Osebo pa mislim, da je večja nevarnost razkrivanja dela služb, ki naj bi jih nadzirali, če komisijo večinsko sestavlja opozicija, saj je njena naloga, da stvari prihajajo na dan, čeprav mislim, da precej stvari s katerimi se ukvarjamo, mora ostati v okviru te komisije.

mokratov, LDS in ekozenih porušila razmere. To se odraža tudi v tej takoiimenovani Bučarjevi komisiji za nadzor nad delom, v kateri bi, po mojem mnenju, morala biti poudarjena značilna opozicijska sestava. Enako velja za odbor za obrambo in odbor za

odborov. Računamo na to, da bistvenih nasprotovanj ne bo, ker je splošno načelo, da opozicija kontrolira represivne organe, vendarle bilo sprejeto s konsezo pred dobrim letom pa pol. Ko bodo na novo postavljena merila, bo vse drugo zgolj stvar čiste aritmetike. Dejstvo

je namreč tudi, da se kar naprej ustanavljajo nove komisije (preiskovalne), zato bi veljalo razmisliti, če ne bi števila članov v teh komisijah zmanjšali. S tem učinkovitost dela, po moji presoji, ne bi nič trpela. Celo nasprotno.

Tone Anderlič, LDS, predsednik komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve - Državni zbor se ne nahaja samo pred težavami aktualnih političnih sprememb, ki zadevajo sestavo parlamentarnih teles, temveč tudi pred problemom ustanavljanja novih poslanskih skupin. Po poslovniku imamo namreč formalno »novo« le samostojno poslansko skupino, drugo pa so poslanske skupine strank, ki so z volitvami prisle v parlament. Se vedno ni razrešeno vprašanje, kako bo s poslanskimi skupinami, predvsem ekozelelenimi. Predvidevamo, da bodo demokrati, ki so pristopili v LDS verjetno imeli poslanski klub v okviru liberalne demokracije. Skratka, do nove prerazporeditve oziroma novega dogovora ne bo nobenih sprememb. Glede na obstoječe predpise pa razen Samostojne poslanske skupine sploh ni mogoče ustanoviti po-

slanske skupine strank, ki se zdaj na novo ustanavljajo in jih začnajo predstavljati poslanci, ki so že v parlamentu.

Torej, če bi hoteli karoli spremeniti, bi najprej morali spremeniti poslovnik državnega zbo-

Jože Jagodnik, ZLSD - Komisija za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb, je bila ustanovljena v skladu z odlokom, ki ga je na podlagi mnenja Kviza sprejel državni zbor in glede na zastopanost strank, je sestava te komisije taka, kot je sestava vseh ostalih komisij. Danes se postavlja tudi načelno vprašanje, ali ne bi bilo boljše, da bi te komisije imele samo po enega člana. Ne glede na to, pa je jasno, da bo pozicija imela prevladujoče število predstavnikov. Nikjer nimamo nimamo ne ustavne ne poslovniške osnove, da bi začeli nenadoma spreminjati tovrsto sestavo parlamentarnih teles. Načelo opozicija - pozicija se lahko nanasa samo na vodenje komisije. Tu so stvari jasne. Tudi osebno se odločno zavzemam, da vodenje komisij in odborov, ki imajo nadzorne funkcije, prevzemajo opozicijski predstavniki. Druga težava pa je način vodenja teh komisij, zlasti tako imenovane Bučarjeve komisije. Ta je problematična, kar je razvidno tudi iz tega, da se predvsem ukvarjamo ne z nadzorom temveč s posledicami tudi našega nenadzora; za aferami in njihovimi produkti.

ra, kar doslej se nihče ni predlagal. Verjetno pa za te primere poslovnika ta hip niti ne kaže spreminjati. Počakati namreč velja na zakon o političnih strankah, ki naj bi uredil tudi statute poslancev, ki so izvoljeni v parlament in tudi njihovo morebitno kasnejše prehajanje iz ene stranke v drugo. Sele potem pa naj bi spremenili tudi poslovnik.

Drug problem pa se nanasa na sestavo komisij in tudi na zdaj ze zelo glasne zahteve, da se poslanska medstrankarska prehajanja odražajo tudi v novi sestavi parlamentarnih komisij. Ob tem je treba povedati, da do določenih sprememb ze prihaja. Konkretno gre za primer predsednika ko-

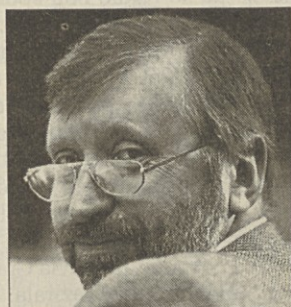
misije za nadzor proračuna, ki jo je doslej vodil Igor Omerza. Glede na to, da je postal poslanec stranke vladajoče koalicije, je tudi sam odstopil z mesta predsednika komisije in ga tako prepustil opoziciji. Glede siceršnjih sestav komisij pa je

Ivanka Mihelčič

Oblast je škandal!

DIMITRIJ RUPEL

Kadar so bili nekdanji (socialistični) funkcionarji in posvečeni razlagalci njihovih pogledov posebno razigrani, so podanikom in oporečnikom zastavljali različna duhovita vprašanja. Na primer: »Kaj bi bilo, ko bi bili vi na oblasti?« Vpraševalci so hoteli reci, da bi bilo slabše, naslovniki takega vprašanja pa so bili v dvojni zadregi: ko bi domnevo jemali resno, bi morali najprej domnevati, da bi bila oblast boljša; hkrati pa bi izdali svojo skrito in nevarno misel, da je oblast mogoče spremeniti, in da se sami potegujejo zanjo. Zato smo takšna vprašanja jemali kot provokacije in skomigali z rameni: Oblast brez komunistov bi bila škandal!

Nakar so, po čudezu, leta 1990 prisli na oblast nekomunisti. Opozicija je ponovila, koalicija in državljani pa so hladnokrvno prenašali sodbo: Oblast brez komunistov je škandal! Po spremembi vlade aprila 1992, ko sta vlado oblikovala LDS in zmerni del Demosa, smo slišali drugačen refren: Oblast brez krščanskih demokratov je škandal! Po volitvah decembra 1992 pa je bilo rečeno: Oblast komunistov, skorejcev in krščanskih demokratov je škandal! Ko je iz vlade odšel Janez Jansa, slišimo novo geslo: Oblast brez Janeza Janše je škandal!

Dve leti bo tega, kar sem bil v daljni Avstraliji predmet hude masaze s strani gospoda Cvetka Faleza, ki mi je v svoji »dobrodoslici« oporekel vse mogoče politične nepravilnosti v Demosu in po njem, nakar je rekel tudi tole: »... takšno vedenje ni le zadeva demokracije, ampak tudi zadeva postenosti. Zakaj in kdo ohranja monopol nekdanjim komunistom v gospodarstvu, nad financami, nad mediji in zdaj se nad vlado? ... Kako naj pozdravljamo novo vlado, ki jo vodi včerajšnji komunist, nekdanji član jugoslovanskega predsedstva?« Vpraševalec je izhajal iz predpostavke, da je v Sloveniji 71 odstotkov katolicanov, ki jih je enačil z Demosom oziroma s Peterletovimi krščanskimi demokrati. Prepričan je bil, da je bil zoper Demos izveden nekakšen državni udar.

Dopustil sem možnost, da so Slovenci večinoma katolici, vendar so volilci SKD namenili le okrog 14 odstotkov parlamentarnih sedežev. Povedal sem, da so v vladi in v predsedstvu se vedno Demosove stranke in Demosovi ljudje kot Jansa, Pučnik, Bavcar, Kacin, Voljc, Tancig, Oman, Plut... navsezadnje pa tudi pisec teh vrstic; Drnovsek je zaslužen, da so iz Slovenije odšli vojaki JLA. Vse zaman. V drugi polovici leta 1992 smo bili vsi komunisti!

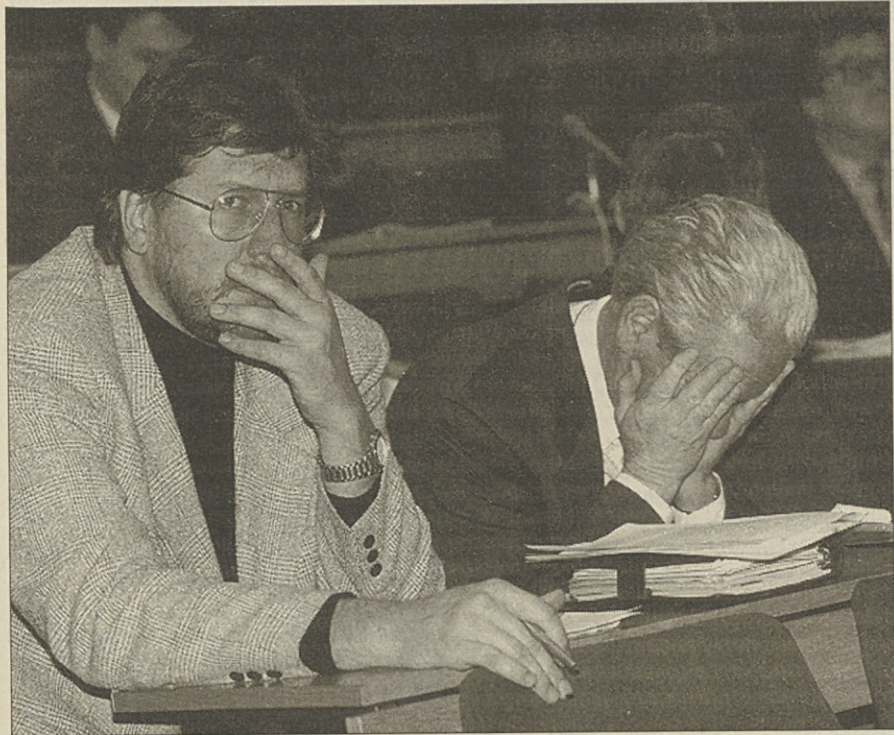
Pred nekaj dnevi mi je zanimivo pismo s podobno vsebino napisal gospod Albin Plahuta iz Nove Gorice, ki mi je zaupal veliko kritičnih misli, zmotnih podatkov in meni neznano vest: »Ko je Jansa odletel, so ZListovci in LDS-ovci bučno praznovali.« Kot se spominjam, so bili (v živo, ze nekaj tednov pa tudi po TV) bučni predvsem privrženci obrambnega ministra! Mož je dodal se sodbo, da je castnik Republika »dokaj hujskaski, neobjektiven ter neverodostojen in prevec levi casopis«. Nato pravi: »...se sprašujemo, kaj bi zeleli? Da bi levicariji vodili, kot nekoč, vse medije? Da bi govorili le tisto, kar je nekomu vseč?« Ob tem sem si postavil dve vprašanji: ali bom se smel pisati v ta casopis; in, ali niso ti moji kritiki presenetljivo podobni tistim, ki so me nekoč prepričevali, da bi bila oblast nekomunistov slabša od njihove.

Zdaj krščanski demokrati predlagajo »monogamno« zvezo SKD-LDS, pri čemer zagotavljajo, da ne bo več »skokov cez plot«, kot so bili obicajni doslej (v parlamentu sta namreč vladni stranki SKD in SDSS najpogostejše glasovali skupaj z opozicijskima SLS in SPS). Denimo, da torej pride do koalicije LDS-SKD. Denimo, da Združena lista pride do spoznanja, da je to škandal! Denimo, da glasuje proti proračunu in za odstavitev finančnega ministra. Denimo, da krščanski demokrati (ali vsaj polovica njihovih poslancev) glasujejo skupaj z ZL. To bi bil ze spet škandal! Denimo, da večina parlamenta (razen LDS) izglasuje nezaupnico Drnovsku. To bi bil res škandal! Denimo, da nastane zmeda. Denimo, da pride do predčasnih volitev. Denimo, da niti Jansa niti SKD ne dobita relativne večine. Denimo, da bo vlado ze spet sestavljala LDS. V vsakem primeru bo škandal!

Opravičilo

23. aprila je v kolumnu pod naslovom Slovenija po podobi don Kihota tiskarski skrat iz »vojvodinje Lidije Hren« (pravilno) naredil »vojvodo Lidijo Hren« (napačno). 16. aprila pa je na istem mestu »duhovite lazi« (pravilno) spremenil v »duhovne lazi« (napačno). Avtorju Dimitriju Ruplu in bralcem se v imenu skrata opravičujemo.

Uredništvo

NOISIEL

Igra besed in teles

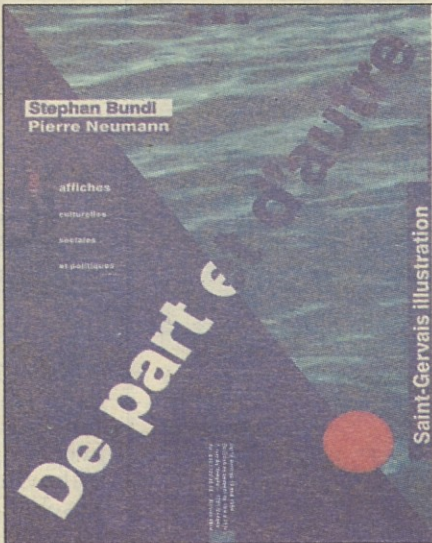
Centre d'Art et de Culture de Marne-la-Vallée, Allée de la Ferme, Noisiel, 77437 Marne-la-Vallée cedex 2, Le K de E; predstava bo 5. maja ob 20.00, informacije po telefonu: 64 / 62 77 77

Po predlogi Kurta Schwitersa, dadaističnega umetnika, sta Olivia Grandville in Xavier Marchand ustvarila plesno-baletno predstavo. Dadaizem sodi med tiste umetniške struje z začetka stoletja, ki so v času svojega nastanka močno razburjale, kasneje pa so ostale bolj spomin in možnost za različne plagiatorje, na osnovi dadaističnih tekstov pa ni nastalo ravno veliko novih del. »Kdor se je enkrat igral z besedami, bo to pocel vse dni...«, je v času izgnanstva v Anglijo zapisal Kurt Schwiters, hanoverski dadaist. Schwiters je ostal znan predvsem po tem, da je v svojih »izdelkih« ustvarjal kolaže nadvse različnih oblik. In ravno od tu sta izhajala Xavier Marchand in Olivia Grandville, ko sta koreografirala in režirala spektakel z naslovom Le K de E. Uro in pol dolga plesna predstava, v kateri bo nastopilo šest plesalcev, poleg njih pa se gledališka komičarka in glasbenik, bo zato gotovo zanimiva in vredna ogleda.

(V. S.)

ŽENEVA

Graffiti in plakati

Saint-Gervais, Rue du Temple 5, 1201 Ženeva, De part et d'autre, razstava je odprta vsak dan od ponedeljka do sobote od 14. do 21. ure, do 15. maja, vstopnine ni; informacije po telefonu: 022/732 20 60

Razstava del dveh mladih švicarskih ustvarjalcev grafitov, ilustratorjev in oblikovalcev plakatov, Stephana Bundija iz Berna in Pierra Neumanna iz Montreuxa, prica o sodobnih poteh umetnosti v majhni državi Svici. Svica, dezela meja, se je po decemberskih volitvah leta 1992 znasla v novem in nepričakovanem položaju. Švicarji nemškega porekla in Švicarji romanskega porekla, ki so doslej živeli v skupni državi z jasno zarisanimi notranjimi mejami, so se znasli sredi Evrope, v kateri so se začele meje spreminjati in ponekod izginjati. Zato je tudi v Svici postalo jasno, da meje niso večne in da bodo spremembe doletele tudi tako stabilno državo kot je Svica. Zato sta se mlada umetnika, ki izhajata iz dveh različnih jezikovnih in kulturnih območij, odločila, da skupaj predstavita svoje delo, v katerem se neposredno odzivata na stvarnost. Plakati, graffiti in ilustracije so tipičen odraz casa in prostora, v katerem živita.

(V. S.)

ZÜRICH

Glamour francoske riviere

Museum für Gestaltung Zürich, Ausstellungsstrasse 60, CH - 8031 Zürich, Edward Quinn, Fotograf, Nizza, razstava je na ogled od 4. maja do 31. julija, odprto od torka do nedelje od 10. do 19. ure, ob četrtkih do 21. ure, informacije na tel. 01/271 69 45

Razstava predstavlja skorajda 150 fotografij irskega fotografa E. Quinna, ki se svojo ženo uvršča med vodilne glamour fotografe petdesetih in šestdesetih let. V tem času je živel na francoski Azurni obali, shajaliscu takratne prominence iz sveta filma, gledališča, showbusinessa, umetnosti in znanosti, njihove portrete in fotografije pa je objavljval v vseh vodilnih evropskih časopisih. Njegove fotografije razkrivajo kopalisko in nočno življenje Cannes, Nice in Monaca, filmskega festivala, utrinke z zabav t. i. vsjega sloja in nenazadnje parado filmskih zvezd in starlet. Med znanimi osebnostmi omenimo samo nekatere; Princ Aga Khan, Kim Novak, Brigitte Bardot, Winston Churchill, Le Corbusier, Liz Taylor, Jean Seberg, Picasso, Ari Onassis, Grace Kelly, Françoise Sagan in drugi.

(M. T.)

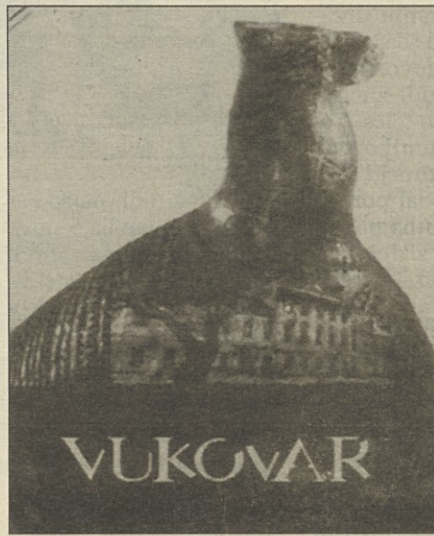
DUNAJ

Vukovar se predstavlja

Kunsthistorisches Museum, Burgring 5, 1010 Wien, Vukovar se predstavlja Evropi in Dunaju, razstava je na ogled do 4. maja, odprto vsak dan razen ob torkih od 10. do 18. ure, informacije na tel. 1/52 177

Multimedijska razstava v dunajskem Zgodovinskem muzeju - organizirali in pripravili so jo v sodelovanju z Zelenimi iz Vukovarja, Avstrijsko - hrvaško skupnostjo iz Dunaja, Mestnim muzejem Vukovar v izgnanstvu in zagrebским Arheološkim muzejem - želi obiskovalcem predstaviti Vukovar kot srednjeevropsko mesto ob Donavi od predzgodovine do danes. Fotografije in dokumentarno gradivo prikazujejo mesto v različnih razvojnih stopnjah (pred vojno, v vojni in v povojnih letih), prav tako pa so razstavljene tudi knjige in časopisi in kar je najpomembnejše - arheološki in muzejski material, ki poleg najdišč iz Vučedola, zibelke evropske civilizacije, prikazuje tudi predmete, najdene v okolici Vukovarja. Na razstavi si je poleg revij in časopisov mogoče ogledati kopico propagandnega protivojnega materiala, ki naj bi obiskovalcem poskusal predočiti, kaj je vojna vihra storila staremu, kultiviranemu in evropsko ustrojenemu mestu. Razstava naj bi poleg Dunaja obiskala tudi druga večja evropska mesta. Na sliki plakat za dunajsko razstavo o Vukovarju.

(M. T.)

KÖLN

Prekletstvo Sfinge

Wallraf-Richartz-Museum, Bischofsgartenstrasse 1, 50667 Köln, Im Banne der Sphinx, razstava je na ogled od 19. junija, odprto od torka do petka od 10. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 11. do 18. ure, informacije na tel. 221/221-23-72

Razstava, ki je nastala v sodelovanju z Musée des Beaux-Arts iz Toursa, predstavlja dela danes javnosti skorajda neznanega francoskega slikarja, grafika in arhitekta Louisa-Françoisa Cassasa, ki je kot avtor številnih, takrat nadvse modnih, slikovnih potopisov zaznamoval konec 18. in začetek 19. stoletja. Po studiju v Parizu je Cassas 1782. študijsko odpotoval v Italijo in Dalmacijo (od tu je znana tudi upodobitev Dioklecijanove palače v Splitu), 1784. pa je pod pokroviteljstvom grofa Choiseul-Gouffiera obiskal Bliznji vzhod; dela, ki so tu nastala, naj bi sprva uporabil kot gradivo za nov potopisni »priročnik«, kasneje pa naj bi jih preselil v arhitekturni muzej, ki ga je Cassas odprl v Parizu. Na razstavi si je moč ogledati preko sto Cassasovih del (nekatera med njimi so prvič predstavljena javnosti) predvsem skic, studij, akvarelov, ki prikazujejo živopisno orientarno pokrajino, spomenike islamske arhitekture, nosnje in utrip vsakodnevnega življenja teh dežel. Zaradi Cassasove natančnosti in izvedenosti predstavljajo njegove risbe in slike za arheologe se danes neizcrpen vir informacij in tako omogočajo številne rekonstrukcije zgradb, spomenikov, trgov in mest, ki so do danes že podlegli zobu časa. (Na sliki: L.F. Cassas, Ogled Sfinge iz Gaze, 1790)

(M. T.)

SLIKARSTVO / GLEDALIŠČE / PLES / FOTO

EVROAGENDA

GLASBA / KIPARSTVO / ARHITEKTURA / FILM

BONN

Med umetnostjo in dokumentarnostjo

Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Museumsmeile Bonn, Friedrich-Ebert-Allee 4, 53113 Bonn, Eli Lotar, razstava je na ogled od 15. maja 1994, odprto od torka do nedelje od 10. do 19. ure, ob ponedeljkih zaprto, informacije na tel. 228/9171-200

Razstava fotografij Elia Lotarja, nastala v sodelovanju s Centrom Geogesa Pompidoua iz Pariza, zaobjema obdobje med leti 1927 - 1937, ko se je ta snemalec, učenec in partner Germaine Krull v Parizu intenzivno ukvarjal s fotografijo. Motive za svoje fotografije je odkrival na pariških ulicah in prav z njimi je uspešno zapolnjeval naraščajoče trzišče ilustriranih revij. Njegove fotografije so odraz urbanega življenja, Lotarja so zanimali predvsem »navadni« ljudi in dogodki, zato fotografije nemalokrat mejijo na dokumentarno fotografijo. Osrednje mesto na razstavi zavzema ciklus reportaznih fotografij o klavnici La Villette; posamezni mnogokrat groteskni prizori kot npr. telečja kopita pred zidom (na sliki), pa presegajo preprostost dokumentarne fotografije. Razstava več kot stotih fotografij in osebne dokumentacije v največjem bonnskem razstavnem prostoru podaja celovit vpogled v Lotarjev fotografski opus in ga postavlja ob bok najvidnejšim fotografom iz obdobja pred 2. svetovno vojno.

(M. T.)

DUNAJ

Slike - sanje - gledališče

Judisches Museum Wien, Palais Eskeles, Dorotheergasse 11, 1010 Wien, Chagall - Bilder, Traume, Theater 1908 - 1920, razstava je na ogled do 12. junija, odprto od nedelje do petka od 10. do 18. ure, ob četrtkih do 21. ure, informacije na tel. 1/535 04 43

Razstava predstavlja manj znana dela slikarja in grafika rusko-židovskega porekla, Marca Chagalla, ki jih je ustvaril v rodni Rusiji med letoma 1908 in 1920. Večina razstavljenih del prihaja iz ruskih muzejev in galerij ter tako ponuja vpogled v Chagalovo snovanje v t. i. ruskem obdobju. Izmed 40. razstavljenih del zavzemajo osrednje mesto stenske slike, ki jih je Chagall naslikal za moskovsko Državno židovsko komorno gledališče. Chagall je do 1920. s slikami opremil tudi notranjost gledališkega poslopja. V Dunajskem židovskem muzeju razstavljena dela ponovno dokazujejo, kako zelo je ruski kolorit vplival na umetnika (Chagall se je rodil v Ljosnu v guberniji Vitebsk), ki je v svojih delih uspel združiti posamezne elemente francoske in ruske avantgarde in nenazadnje njegovo izjemno sposobnost prepleta mistike židovskih legend z lastnimi izkusnjami scenografa in kostumografa, ki je v kasnejših letih deloval v vseh večjih ruskih, evropskih in ameriških gledališčih. Prav ta spoj pa zaznamuje razstavljeni dela, ki se nemalokrat »izneverijo« konceptualni usmerjenosti »zgodnjega obdobja« Chagalovega ustvarjanja.

(M. T.)

BERLIN

Simplicius Simplicissimus

Hebbel-Theater Berlin GmbH, Stresemannstrasse 29, 10963 Berlin, K. A. Hartman: Simplicius Simplicissimus, gostovanje Berlinske komorne opere, dirigent B. Llewelyn Jones, režija H. Akina, 1., 2., 4., 5., 7. in 8. maj ob 20. uri, rezervacije in prodaja vstopnic vse dni v tednu od 15. do 19. ure ali na tel. 30/251-01-44

Nemški skladatelj K.A. Hartman (1905-1963), neoekepresionist, je snov za svojo edino opero Simplicius Simplicissimus iz leta 1934 (zaradi antimilitaristične in socialne vsebine doživi prazgodbo sele v sezoni 1948/49) povzel po istoi-nemskem romanu nemškega pripovednika H.J.C. Grimmshausena, ki pripoveduje o prigradah najdenca Simplicija Simplicissima v času tridesetletne vojne. K.A. Hartman ohranja osnovno zgodbo, vendar pa bolj poudarja vojne grozote, muhasta igro usode in nenazadnje »visjo življenjsko modrost«, ki jo poskuša doseči Simplicius, ko se uma-kne na samotni otok. Ob solistih (M. Pansegrau, C. H. Gerstmann, T. Birschel, J. Sweeney, P. Tavanti, R. von Falken) nastopa tudi zbor in orkester Berlinske komorne opere.

(M. T.)

LONDON

Izziv za obiskovalce

Serpentine Gallery, Kensington Gardens, London W2 3XA, Some Went Mad, Some Ran Away, razstava je na ogled od 4. maja do 5. junija, odprto vsak dan od 10. do 18. ure, informacije na tel. 71/402 6075

Naslov razstave Nekateri so znoreli, nekateri so stekli stran, na kateri se predstavlja stiri-najst mlajših umetnikov iz Anglije, Evrope, ZDA in Japonske je povzet iz eseja o morali srednjega veka, ki ga je napisal britanski umetnik A. Fairhurst. S podobnimi vprašanji, ki zadevajo strah, negotovost, upanje, smrt in fantazijo, se srečuje tudi preostalih trinajst umetnikov, ki se izražajo skozi najrazličnejše medije, od skulptur, instalacij, preko grafike in drugih slikarskih tehnik, vse do fotografije. Organizatorji razstave in kurator Damien Hirst upajo, da bodo razstavljena dela izzvala obiskovalce, da sami poiščejo odgovore na ta vprašanja, hkrati pa jim ponujajo možnost, da si na enem mestu ogledajo najbolj vznemirljiva in nasprotujoča si umetniška dela zadnjih nekaj let. (Na sliki: A. Bickerton, Solomon Island Shark, 1993) (M. T.)

EVROPSKE PRESTOLNICE

With Honors v Berlinu, na Dunaju in v Zürichu

V Berlinu bo 5. maja premiera filma With Honors (Warner Bros), ki ga je režiral Alek Keshishian, v glavnih vlogah pa igrajo Joe Pesci, Brendan Fraser Moira Kelly, Patrick Dempsey in Gore Vidal. Gre za zgodbo o skupini studentov s Harvarda, ki so prisiljeni nanovo ovrednotiti svoja življenjska načela, potem ko se spoprijateljijo z zgovornim klosarjem (Pesci), ki ga je v življenju spremljala nesreča vse do trenutka, ko je našel edino kopijo diplome enega od studentov. With Honors, ki se začne kot komedija, se konča s precej bolj resnobnim razpletom, poseben pečat pa mu daje zelo solidna Pescijeva igra. 6. maja bodo With Honors začeli prikazovati še na Dunaju in v Zürichu. V Zürichu bo istega dne tudi premiera thrillerja Blink, z Madeleine Stowe in Aidanom Quinnom v glavnih vlogah, o slepem dekletu, ki spregleda - in je takoj zatem prica umora. Obenem bo v švicarskem glavnem mestu startal Malice, erotični thriller v slogu Usodne privlačnosti, Sostanovke in Prvinskega nagona, ki ga je režiral Harold Becker, v glavnih vlogah pa nastopajo Alec Baldwin, Nicole Kidman in Bill Pullman. (Na fotografiji: Joe Pesci s svojimi mladimi spoprijatelji v filmu With Honors.)

(I. K.)

GLASBA / ZLATI JUBILEJ PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA

Partizanska pesem ne le v arhivih in muzejih

LJUBLJANA - Za nami je jubilejni koncert Partizanskega pevskega zbora (PPZ) ob njegovi 50-letnici ali zlatem jubileju. Ansambel je bil ustanovljen pred petdesetimi leti, 19. aprila 1944, v Planini nad Crnomljem kot Invalidski pevski zbor. Pred nabito polno dvorano ljubljanskega Cankarjevega doma je Partizanskemu pevskega zboru 19. aprila 1994, torej po petdesetih letih, dirigiral zborovodja Franc Gornik. Solista sta bila tenorist Tone Lovc in harmonikar Tone Bukovnik, povezovalc večera pa igralec Polde Bibic.

Kot gost Partizanskega pevskega zbora je nastopil tudi mladinski zbor Veter pod vodstvom zborovodkinje Urše Lah. Partizanski pevski zbor - v njem je zdaj 48 pevcev - je v prvem delu svojega slavnostnega programa odpel Simonitičeve, Gallusove, Vrabčeve, Pahorjeve, Liparjeve in Srebotnjakove zborovske pesmi za moški zbor, krstno izvedel zborovskih pesmi Naprej Janija Goloba na besedilo Rudolfa Maistra ter Ce zapojemo veselo Bojana Adamica na besedilo Franceta Kosmaka. V drugem delu koncerta pa smo lahko slišali legende slovenske glasbe iz narodnoosvobodilnega boja - zborovske pesmi Radovana Gobca, Cirila Cvetka, Janeza Kuharja, Pavla Sivica in umetniško gotovo najboljso pesem Obroč Marjana Kozine na besedilo Marije Demovšek. Vsekakor je bil to praznik slovenske zborovske pesmi minule dobe, za katero se ni bati, da bi kljub spremenjenim razmeram obležala v arhivih ali muzejih. Za to je poskrbel tudi Partizanski pevski zbor, saj so ob njegovem zlatem jubileju izšle pesmarice, dvojna kaseta in prva zborova laserska plošča. Celoten koncert je na 2. programu prenasala tudi Televizija Slovenija, prav tako je bil celoten posnetek slavnostnega kon-

certa PPZ predvajan 27. aprila - na Dan upora proti okupatorju - tudi na prvem programu slovenskega radija.

Naša partizanska pesem

PPZ je na 197 straneh objavil in izdal tretjo predelano izdajo (1959 in 1980) pesmarice. V njej so zbrane partizanske pesmi za moške zbere (prek 80) tudi iz posebnih izdaj, ki so izšle po drugi svetovni vojni: Partizanska pesem, DZS 1953, Partizanske pesmi, ZKOS 1983, Partizanske pesmi, MPF Celje 1983. Tokrat so dodane še tri pesmi: Ce zapojemo veselo Bojana Adamica (iz leta 1944), noviteta Janija Goloba Naprej, napisana po naročilu PPZ za njegov jubilej, in Zdravljica. Osnovna izhodišča uredništva, v katerem so bili Mitja Gobec, Ciril Cvetko in Franc Gornik, so upoštevala želje izdajatelja pesmarice PPZ in ZZB NOV mesta Ljubljane, naj pesmarica vsebuje izvirne slovenske partizanske pesmi, nastale med NOB, in slovenske ljudske pesmi, ki so jih peli v partizanih in so scasoma pridobile nova, partizansko obarvana besedila. Tem pesmim so dodali še nekaj pesmi tujega izvora, ki so jih peli takrat in so zive se

danes. Izpustili pa so pesmi o Titu, ker so bili mnemja, da jih zbori ne bodo peli. Podobna je bila odločitev glede pesmi iz poglavja »pesmi jugoslovanskih narodov«. Ponatisnjen je tudi uvodni esej dr. Radoslava Hrovatina Slovenska partizanska pesem iz aprila 1980. Na koncu pesmarice, potem ko se izteče vseh 123 pesmi, pa sledijo še opombe k pesmim uredništva, R. Hrovatina in R. Gobca, literatura, abecedno kazalo skladb in začetki besedil ter vsebina (Slovenska izvirna partizanska pesem, Partizanske priredbe narodnih pesmi in dodane pesmi). Po oblikovani naslovnici V. Lakovica je notografijo prispeval Tadej Lenarčič, tisk in vezavo pa Accordia iz Ljubljane. Pesmarica je izšla v nakladi 1.600 izvodov, uvede pa jo popotnica predsednika PPZ Zdravka Krvine in popotnica uredništva. Vsekakor gre v tem založniškem projektu za pionirsko partizansko dejanje v tehasih.

Dvojna kaseta in laserska plošča

Ce je pesmarica Nasa partizanska pesem le malo aktualizirana s samo tremi novimi zborovskimi pesmimi od časov 1941-1945, ko smo se lahko beležili Slovensko glasbo v narodnoosvobodilnem boju, pa je ta diskografski dosežek ansambla PPZ, njegovih številnih dirigentov in spremljevalcev nekaj povsem novega. PPZ je po zadnji vojni kasete (skupaj s ploščami) se izdajal, laserska plošča v založništvu Založbe kaset in plošč RTV Slovenija pa je v zborovem dejanju prav gotovo nekaj novega.

Na obeh nosilcih zvoka (hkrati in enako) je zabeleženih 24 zborov. Vsi so zbrani iz arhiva RTV Slovenija, njihov izbor pa so opravili Mitja Gobec, Franc Gornik in Tomaž Tozon, ki je hkrati tudi urednik izdaje. Od teh je šest zborov spremljanih z godbo milice, sedmim pa je dodal svoj harmonikarski glas Tone Bukovnik. Torej na plošči se devet zborov a

cappella (brez spremljave). V dolgoletni zgodovini delovanja IPZ oziroma PPZ se tako na kaseti in plošči pojavljajo različni (ne pa vsi) dirigenti in zborovodje: Radovan Gobec, Milivoj Surbek, Rado Simoniti, Franc Gornik in Ciril Cvetko. Naslovnico krasijo zgodovinski posnetek ustanovnega IPZ, ki je hkrati s slovensko državno zastavo tudi prepoznavni znak vseh treh edicij PPZ ob njegovi 50-letnici delovanja in letosnjem jubileju. Izid te kasete in laserske plošče pa je se dodatno podprl mestni odbor ZZB NOV Slovenije - Ljubljana.

Tudi pod diskografijo je napisal nekaj uvodnih besedi predsednik PPZ Zdravko Krvina, spremno besedilo k plošči in kaseti, ki pa se ne razlikuje veliko od pesmarice, pa je prispeval Mitja Gobec. Partizanska pesem zato je tudi po teh izdajateljskih dosežkih slavljena PPZ ne bo ostala v arhivih in muzejih, četudi je doživela bistveno spremenjene razmere.

Franc Kriznar

KULTURNO SODELOVANJE / SLOVENCIM NA NIZOZEMSKEM

Široki, multikulturalni, strpni razpravljalci, ki bodo govorili o urbani kulturi in drugem

UTRECHT - Včeraj se je tu začel petdnevni festival neodvisne kulturne in umetniške produkcije iz Nizozemske, Nemčije in Slovenije z naslovom Forbidden fruits of civil society. Manifestacija je odgovor na lanskoletno jesensko prireditev v KeD-u France Preseren, ki je po naključju uvedla poznejše dogodke na Metelkovi.

Prav akterji Metelkove in Indok center so vzpostavili številne stike z neodvisno kulturno produkcijo v svetu. Na festivalu se bo predstavilo stiri deset posameznikov in skupin, ki trenutno predstavljajo t. i. neodvisno sceno v Sloveniji. Od glasbenih skupin so to Hic et nunc, 2227 It's Not for Sale, Res Nullius in Anarcho Art Excorporated, ki se bodo predstavili s songi Bertolda Brechta v izvedbi gledališke igralke Barbare Levstik. Prireditve se je začela z otvoritvijo slikarske in kiparske razstave, na kateri sodelujejo Jure Zadrinar in študenti ALU iz Ljubljane in otvoritvijo fotografske razstave o Me-

telkovi, na kateri bodo svojo umetnost postavili na ogled Iztok Dimc, Miha Fras, Frenk Fidler in Tina Hauser. Slovenska neodvisna filmska produkcija bo v Utrechtu zastopana s produkcijo filmov Emotion filma in avtorskim filmi Damjana Kozoleta. Nocoj ob devetih bo Nizozemcem o urbani kulturi v Ljubljani predaval Miha Zadnikar in verjetno bo bolje razumljen kot je bil septembra v Ljubljani. Andrej Morovic in Matjaz Pikalo bosta nastopila s svojo skrajšano verzijo ljubezenskega dramaleta z naslovom Too much love, kulturno dejavnost pregnance v Sloveniji pa bo predstavil Zare Samouk, ki bo govo-

ril o kulturnih vikendih Vodnikove domacije, njeni izdajateljski dejavnosti, o publikacijah eksil ABC, ki jih ureja sarajevski pesnik in prevajalec Josip Osti in o begunskem casopisu Izl, ki ga vodi novinar in prevajalec Zoran Mutic.

Kar zadeva tematske sklope, je vsebina Utrechta pričakovana: odprta družba, široki, multikulturalni, strpni ustvarjalci, ki bodo razpravljali o urbani kulturi, o »krajnski, svabski« in drugačni zaplankanosti, okostosti, fascioznosti. Bog daj, da bo kaj obrodilo.

Erika Repovž

Z A M E D E N I Z
M E D I J I

Prednosti enajste šole

MARKO KOSNIK VIRANT

V Združenih državah Amerike v mestu Massachusetts je univerza M.I.T. (Massachusetts Institute of Technology), v okviru te univerze deluje Media Lab, ki je veliko raziskovalno središče za razvoj in uporabo novih medijev. Na tej ustanovi imajo ogromno knjižnico in kar

čez polovico vseh knjig v njej predstavljajo knjige s področja znanstvene fantastike. In te knjige, največjo zbirko tovrstnih knjig na vsem svetu, se posebej rad omenja dr. Marvin Minsky, eden od idejnih očetov laboratorija, kadar zeli poudariti, kaksne napore in kaksna sredstva vlagajo na tej ustanovi v preseganje ustaljenih načinov mislenja. Gospod Minsky mora, če se ze ukvarja s poljudnimi razlagami, izkoristiti priliko in kolikor se le da pridobiti javno mnenje, predvsem pa pozornost nadarjene študirajoče populacije, saj je v ZDA vrednost določenega raziskovalnega projekta odvisna tudi od pozicije, ki jo ima ta projekt v akademskem zvezdnem sistemu. V poljudnoznanstvenih razlagah in predstavah tako postaja današnji raziskovalec večji utrganec kot kdajkoli prej. Ce je lik skušanega in jezik kazočega Einsteina se podoba čudaka, ki so ga rojenice dolocile, da bo vsem navkljub samotni bival med genialnostjo in norostjo, potem poskusa Minsky dopovedati, da za nova odkritja dandanes »naravna« odstekanoost ni več zadosti. Iztriranje in prevracanje utečenih predstav mora biti nacrtovano, po možnosti skupinsko, dovoljena in zazeljena so vsa sredstva, od naravnih do kemicih »spodbujeval« intelekta in domisljije do skupinskih seans za podziganje prevratov v misljenju. Nova popularna predstava o raziskovalcu ima poleg psihadelicnih tudi punkovske prvine: mlad raziskovalec izkoristi vsako priliko da sebe in druge preseneti in obrne svet na glavo. Ce je le mogoče sploh ne spi, ce ze spi, pa spi podnevi, da bi v sanjah opravil nočno delo in potem ponoči laze buden sanjal. In kakorkoli ze obrnemo stvari ne glede na to, kako raziskovalci dejansko živijo svoj vsakdan, sredi negotovosti na robu Srednje Evrope nas mora presenetiti, kako da lahko sredi institucije, sredi akademije, tega zadnjega rezervata, o katerem sanjamo, da bi se bil zavetje preglednosti in enciklopedicne urejenosti, nekdo nagovarja k razvratu in bohemstvu. Je obrat res tako preprost? Ali tistim, ki sredi urejenega in visoko informacijsko strukturiranega okolja poskusajo razsiriti meje predstav res manjka samo bridka izkušnja negotovega vsakdanjika iz kaksne od dezel v »prehodnem« obdobju? Ali pa se mogoče floskula o prehodu samo narobe zareka. Da ne gre za prehod iz negotovosti v gotovost, ampak iz zasilne gotovosti v stanje, v katerem clovek sele odkrije nepopisno potrebo po negotovosti? Primera o dveh medijskih laboratorijih, o enem, v katerem dajo ogromno denarja za to, da bi ovrgli kakršnekolj samoumevnosti in navede, in o drugem, vseljudskem laboratoriju, v katerem esperimentatorji trošijo ogromna sredstva samo zato, da bi ustvarili videz stalnosti in preglednosti, nam lahko prav lepo služi za to, da vsaj za las drugače uzremo izjave, za katere polvede iz zares verjame-mo, da jih zelimo slišati: »Rast minimalno odstopa od nacrtovanega..., situacijo popolnoma obvladujemo in nadzorujemo..., raziskovalci obetajo v drugi polovici leta tako in tako toliko in toliko..., prizadevamo si za umirjen dialog in usklajevanje mnenj...« Predstavljajte si za trenutek, v duhu preseganja bolešne želje po ustaljenem in urejenem vsakdanu, ki ga od protireformacijskih vojn sem tako ali tako ni nikdar bilo, naslednje slogane: »Nase prehodno obdobje je najnepredvidljivejše na svetu..., spoznajte dezeli-co, v kateri se ze predšolski otroci kratkocasi-jo z operacijami naključja..., osnutek zakona je se posebej razveselil neodadaistične kritike..., včeraj je govor nekaterih poslancev presegel Bretonove poskuse avtomatskega zapisa«. Vsaj za trenutek se ne obremenjujmo z razlikovanji, ces, nekaj je akademsko življenje, nekaj povsem drugega pa delavski vsakdan ali celo vsakdan brezposelnih delavcev. Paradoksi so sol zivljenja, masaža za vsako glavo in nikakršne potrebe ni, da bi jih omejevali na suhoparno ctivo. Poleg delitve na levo in desno bi morali v živem medijskem laboratoriju izpeljati vsaj se eno razločevanje: na tiste, ki prisegajo na urejeno učno situacijo in na tiste, ki se zelijo spoprijeti kar naravnost s kaotičnimi situacijami. (U) rejenci so trenutno na zmogovitem pohodu, vendar vse bolj kaže, da red, ki ga proizvajajo, ne(u) rejenci uspešno izkoriscajo za uk enakovredno z ostalimi kaotičnimi situacijami. Kaksne prihodnosti za mislece sicer se ni na obzoru, zato pa so možnosti za intimna odkritja s svojo glavo v takem laboratoriju prav neverjetna. In to zastonj!

NA KRATKO

Ave v Egiptu

KAIRO - Po uspešnem nastopu na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov Nasa pesem v Mariboru je komorni pevski zbor Ave iz Ljubljane v torek, 26. aprila zvečer nastopil v tukajšnji državni operi, je sporočilo slovensko veleposlaništvo iz Kaira. Koncert, na katerem je komorni pevski zbor Ave pod vodstvom dirigenta Andraza

Hauptmana predstavil najprej zahtevnejši program, nato pa se slovenske narodne pesmi, je bil zelo dobro obiskan, občinstvo pa je nastop slovenskih umetnikov sprejelo z navdušenjem. Na enotedenski turneji po Egiptu, katere pobudnik je slovensko veleposlaništvo v tej državi, bo zbor Ave nastopil tudi v Port Saidu in v katoliški baziliki v kairski četrti Heliopolis. (STA)

Mariborska Drama na Štajerski jeseni

GRADEC - Tu bo septembra in oktobra v okviru festivala Štajerska jesen vrsta dramskih, opernih, strokovnih in multimedijalnih prireditev. Otvoritvena predstava na festivalu bo premiera dela Dostojevskega-Prokica Ruska misija, ki jo bo uprizorila Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora v režiji Tomaža Pandurja. Delo bodo igrali v petih jezikih. V začetku oktobra bodo v Gradcu pripravili še šest ponovitev. Za uprizoritev Ruske misije je Štajerska jesen namenila 6 milijonov silingov ali skoraj polovico svojega celotnega proračuna. Mariborska premiera Ruske misije pa je odvisna od otvoritve nove gledališke dvorane v Mariboru. (STA)

POLJSKA / VAL STAVK SE ŠIRI

Reforme so ogrožene

Vlada in sindikati še vedno ne najdejo skupnega jezika

VARSAVA - Najnovejši val stavk je Poljski prinesel cel kup težav. Ne gre namreč le za doslej najostrejši preizkus moči med sindikatom Solidarnost in levo koalicijsko vlado Waldemarja Pawlaka, Poljska trepeta tudi za prihodnost gospodarskih reform.

Se pretekli teden so stavkali le rudarji, ki kopljejo rjavi premog, potem pa so se protesti hitro razširili po vsej državi. Znova ponazarjajo prepad med nujnostjo nadaljevanja reform in pomanjkljivo dovzetnostjo delavcev za takšno prestrukturiranje. Vlada hoče z ustanavljanjem holdingov reformirati tudi energijo, sindikati pa iz strahu pred zmanjšanjem števila delovnih mest in omejevanjem pravic sindikatov temu nasprotujejo.

Stalni spopad med močno protikomunističnim in hkrati protiliberalnim sindikatom in na levičarsko tradicijo sklicujočo se vlado, ki se izreka za tržno gospodarstvo, lahko ogrozi prvi gospodarski razcvet, ki ga Poljaki uživajo že več kot

leto. V četrtek so objavili podatke statističnega urada, ki razkrivajo, da je gospodarska rast v prvem četrtletju močno narasla. Število brezposelnih bi lahko ostalo isto, mesečna inflacija, ki znaša 1,6 odstotka, pa je precej pod lanskoletnim povprečjem. Upati je, da letna ne bo presegla 21 odstotkov. Da bi okrepili pozitivne smernice, bi potrebovali več sloge med obema sprtima stranema na Poljskem.

Vlada mora imeti več poslušarja za sindikate in spoznati, da brez njihovega soglasja reforme niso izvedljive. In tudi Solidarnost mora razmisliti, saj se že zelo dolgo postopoma razvija v reformsko coko. Prav zato je njena parlamentarna frakcija z nezaupnico sprožila odstop vlade premierke Hanne Suchocke in utrla pot volilni zmagi levih strank. Zdaj morajo sindikati spregledati, da so reforme v interesu delavcev. Če tega ne bodo spoznali, bo vsak poskus vlade, da bi reforme uvedla, sprožil nove hude spore.

Jacek Lepiarz / dpa

NOVICE

Hatovi vladi ne zaupajo

TOKIO - Japonski premier Hata, ki je po odhodu socialistov iz koalicije sestavljal manjšinsko vlado, se je znašel v neprijetnem položaju: se preden mu je uspelo sestaviti vlado, je Japonska njegovim ministrom izrekla nezaupnico. Casopisi so se razpisali, da manjšinska vlada ne bo mogla odlocati o pomembnih stvareh in zato predlagajo razpustitev spodnjega doma parlamenta in nove volitve takoj po sprejetju proračuna. Hata je ta predlog že zavrnil in izjavil, da bodo volitve sele leta 1997. Uvodničar casopisa Asahi Simbun je zapisal: »Zalostno, vendar ne najdemo besed za vlado, ki je izgubila zaupanje ljudi, še preden je bila sploh sestavljena.« Ministri so svojo verodostojnost zapravili na tiskovnih konferencah, kjer so jih novinarji spraševali, kaj mislijo o službi v kabinetu, ki mu nihče ne napoveduje več kot nekaj mesecev življenja. Vsi po vrsti so odgovarjali, da bodo skušali storiti kar največ, bodoci zunanji minister Kikizava pa je celo dejal: »Odpravljamo se na novo potovanje, vendar želimo, da bi vlada in opozicija sodelovali za dobro japonskega ljudstva.« Asahijev uvodničar je zapisal, da je kabinet izgubil svojo kredibilnost ravno zaradi ljudi, kakršen je Kakizava, ki je liberalnodemokratsko stranko zapustil sele prejšnji teden in ki je za casa Hosokave zahteval njegov odstop in predajo oblasti liberalni demokraciji. (Reuters)

Poostreitev sankcij zoper Haiti

NEW YORK - Varnostni svet OZN je sprejel ameriški predlog za poostreitev sankcij zoper Haiti, kar bi pospešilo vrnitev odstavljene predsednika Aristida. Nova resolucija grozi s popolnim embargom, če vojska oblast ne odstopi v petnajstih dneh. Odstopiti morajo poveljnik vojske general Cedras, njegov namestnik general Biamby in šef policije v glavnem mestu Port-au-Prince Francois, sele nato se bo Aristid lahko vrnil in imenoval novega premiera ter uvedel nove demokratične reforme. Aristid, ki je postavil te zahteve, je jasno povedal, da z vojsko ne bo sklepal nobenega kompromisa. (dpa)

Li Jung Dug je novi južnokorejski premier

SEUL - Kljub bojkotu opozicije so vladne stranke z absolutno večino potrdile novega južnokorejskega premiera Li Jung Duga. 170 poslancev je glasovalo za in le deset proti doseadanemu ministru za obnovo, katerega je predsednik Kim Jung Sam že prejšnji teden imenoval za novega ministrskega predsednika. Narodna skupščina ima 299 sedežev, 172 jih zasedajo poslanci liberalnodemokratske stranke, 96 pa poslanci demokratske stranke. Ostanek je razdeljen med stiri manjše stranke. Li Jung Dug je bil, odkar je na oblasti Kim Jung Sam, tretji minister v vladi, opozicijske stranke pa so njegovo imenovanje na mesto premiera zavrnile, čes da je preveč konzervativen. (dpa)

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA / ZADNJI DAN VOLITEV

Prihodnji predsednik Mandela poziva k spravi

Borza je včeraj delovala popolnoma normalno

JOHANNESBURG - Nelson Mandela, o katerem nihče več ne dvomi, da bo zmagovalac prvih večrasnih volitev v Južnoafriški republiki in njen prvi temnopolti predsednik, je včeraj ocenil, da je glasovanje kljub številnim manjšim zapletom minilo razmeroma mirno.

Vse državljanke je pozval k spravi, med svojimi najpomembnejšimi predsedniškimi nalogami pa je omenil izboljšanje stanovanjskih razmer in izobraževanja.

Poznavalci menijo, da pravilnost volitev potrjuje predvsem južnoafriški finančni trg, ki so ga včeraj odprli, deloval pa je popolnoma normalno.

ZDA bodo pomagale Južni Afriki

WASHINGTON - Ameriški predsednik Clinton je vladi Južnoafriške republike pripravljen odobriti znatno pomoč, s katero bi premostila prehodno obdobje, je v četrtek sporočila Bela hiša.

Po besedah tiskovne predstavnice Dee Dee Myers ZDA odobravajo način, kako potekajo prve večrasne volitve v JAR. Predsednik Clinton je že predvidel precej zajeten program pomoči tej državi, katerega vsebino bodo objavili prihodnji teden. »Zelo si bomo prizadevali, da bi Južnoafričanom pomagali v prehodnem obdobju. Boj za demokracijo ni končan z volitvami, saj se z njimi pravzaprav sele začne,« je dodala predstavnica Bele hiše.

Predsednik Clinton se ne bo udeležil razglasitve novega južnoafriškega predsednika, ki bo 10. maja, zaradi drugih, že prej dogovorjenih potovanj v tujino. (AFP)

Afrikanersko odporniško gibanje

Izvor in politika:

Militaristično skupino, ki se zavzema za ohranitev apartheida, so leta 1973 ustanovili nekdanji policaj Eugene TerreBlanche in šest drugih mož. Illegalno so delovali do leta 1979, ko so nekega afrikanerskega govornika javno namazali s katranom in ga povaljali v perje, in je skupina sodila, da je s tem ogrožen Afrikanerdom, in da je napočil čas za izvršitev njihovega poslanstva. Postali so trn v očesu južnoafriške črnske javnosti.

Pomen:

Člani Afrikanerskega odporniškega gibanja (AWB) nosijo uniforme kaki barve, na njih pa imajo našitke s simbolom, podobnim svastiki. Nasprotovali so vserasnim volitvam, danes pa se borijo za afrikanerski bantustan. Člani skupine so znani kot goreči rasisti, javno pa jih krivijo za hudo politično nasilje nad črnici. S TerreBlanchem na čelu so si pridobili podporo belih skrajnežev in zagrozili z vojno, če njihovi zahtevi po afrikanerski državi ne bo ugodeno. AWB zatrjuje, da ima več deset tisoč dobro oboroženih mož, ki so se urili v njihovih posebnih vojaških taborih.

AP/Wm. J. Castello

Opozicija napada sporazum o državljanem miru

MOSKVA - Skoraj celotna opozicija, ki nasprotuje Jelcinu, je v petek izjavila, da je sporazum o državljanem miru, ki ga v četrtek ni hotela podpisati, sestavni del »propagandne kampanje« predsednika.

Voditelji Ruske izbire, v kateri je združena skoraj vsa opozicija razen skrajnega nacionalista Zirinovskega, so v deklaraciji zapisali, da »najnovejši sporazum ne bo spremenil življenja v Rusiji, čeprav so ga podpisali tako slovesno«. Predsednik Komunistične partije Zjuganov je dodal, da ne izključuje »možnosti predčasnih predsedniških volitev«, čeprav bodo o tem v Ruski izbiri »se razpravljali«.

Izjavo Ruske izbire, ki bo imela svoj ustanovni kongres 19. maja na pobudo

nekdanjega podpredsednika Ruckoja, pa so predstavili Zjuganov, predsednik Kmečke stranke Lapsin, predsednik »proruckistične« Ljudske stranke - Svobodna Rusija Lipicki, predsednik Ruske nacionalne zveze (ROS) Baburin, centristični poslanec in filmski režiser Gavoruhin ter podpredsednik sveta federacije Romanov. Ruckoj sicer ni bil navzoč, čeprav, kot je povedal Lipicki, »v celoti podpira« omenjeno izjavo, naravnano zoper sporazum o državljanem miru. Baburin je zahteval odstop predsednika dume Ribkina (iz Kmečke stranke), ki je podpisal sporazum v imenu spodnjega doma parlamenta, toda Zjuganov in Lapsin sta temu predlogu nasprotovala. (AFP)

O čem pišejo drugje po svetu

O sporazumu o državljanem miru v Rusiji

»Sanktpetersburski zupan Anatolij Sobcak je pravilno pripomnil, da je dejstvo o podpisu sporazuma oziroma sam sporazum pomembnejši kot podrobnosti. Ne smemo pozabiti, da so oktobrski dogodki deželo potisnili na rob prepada. Februarska amnestija za pobudnike upora je okrepila strah družbe za lastno varnost. Vzpostavitev normalnih političnih razmer za premostitev krize je najpomembnejša naloga. Kdo s tem ne računa, prevzema nase veliko odgovornost. Kajti ne podpisati sporazuma pove prav toliko kot podpisati ga.« (Izvestija, Moskva)

O volitvah v Južni Afriki

»Le redki dogodki vzbujajo pri vseh skladne občutke, da gre za nekaj pravičnega in dobrega. Eden takih dogodkov so volitve v Južni Afriki. Odpravljajo režim, ki si ga, tako vsaj upajmo, nihče ne želi več nazaj: samovlado bele manjšine. (...) Brez mednarodnega bojkota Južne Afrike verjetno do volitev sploh ne bi prišlo. Novo politično vodstvo v Južnoafriški republiki lahko danes zapleše svoj prvi ples svobode. Nova zastava in solze veselja ne morejo nadomestiti težkega dela, ki čaka novo vlado. Brez mednarodnega bojkota bi Južna Afrika postala najmočnejša država na Črni celini in bi v mednarodni skupnosti prevzela osrednjo vlogo.« (Haarec, Jeruzalem)

O generalu Roseu in njegovih pripombah, da so se Muslimani pri Gorazdu prezgodaj predali

»Njegove pripombe so morda nediplomatske, vendar so razveseljiv opomin, da so vse strani v tem hudem etničnem konfliktu dvoličnosti krive. (...) Srbi so sicer glavni napadalci, vendar so tudi Hrvati in Muslimani s prevarami in nasiljem stopili na stran krivcev, čeprav mediji o tem manj poročajo, kot bi morali. (...) Roseove opazke so vrgle novo luč na kratkovidnost Bosancev in lahkovernost nekaterih medijev.« (Daily Telegraph, London)

O Berlusconi

»Tezko se je prepricati, da dogodki v Italiji niso skrb vzbujajoči. (...) Vendar je Berlusconi nadarjen. Če bo svoj talent posvetil državi, ne svojim interesom - in to je merilo, po katerem ga bodo najprej ocenjevali -, lahko izpelje nujno potrebne reforme. Njegova vlada bo pravzaprav preizkus političnih usmeritev, ki jih, sicer ne tako dramatično, opazamo tudi v drugih državah. Zavrnitev bolehnih strankarskih masinerij, vzpon novih gibanj, ki se nimajo svojih korenin, in nenadni pojav novih obrazov, ki jih v politiki se nismo videli - vse to odraža nove tokove zahodne demokracije, ki niso zgolj italijanski fenomen.« (The Independent, London)

»Doslej se je Berlusconi izkazal kot podjetnik, ki natančno analizira trg, da lahko ponudi pravilne proizvode. Z istim receptom mu lahko uspe tudi v politiki. Zavedati se mora le, da njegova politika ne temelji preprosto na vprašalnikih in kvotah. (...) Če Berlusconi ne bo uspešno izdelati v prihodnost usmerjenega projekta in ponuditi vizij, lahko kaj hitro postane žrtev lastnega uspeha - in to ne le politično, temveč tudi podjetniško.« (Berliner Zeitung, Bern)

PALESTINSKA SAMOUPRAVA

O velikosti Jeriha v ponedeljek

Palestinci bodo imeli marsikaj, kar imajo le samostojne države

KAIRO - Voditelj PLO Jaser Arafat je po pogajanjih o palestinski samoupravi včeraj odpotoval v Tunis. V Kairo se bo predvidoma vrnil v ponedeljek, ko naj bi z izraelskim premierzom odstranila se zadnji oviro pri uresničevanju sporazuma o palestinski samoupravi: določitev velikosti ozemlja okrog Jeriha.

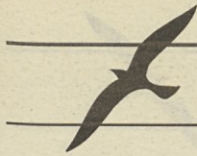
Pomemben korak k miru med Izraelci in Palestinci je bil dosežen tudi s francoskim posredovanjem, saj sta izraelski in palestinski predstavnik v Parizu podpisala sporazum o gospodarskem sodelovanju. Ta bo začel veljati isti dan, ko se bo začel uresničevati sporazum o palestinski samoupravi v Gazi in Jerihu.

Izraelci so po trditvah palestinskih pogajalcev za območje Jeriha pod Palestinsko upravo predlagali 57 kvadra-

tnih kilometrov veliko oze-mlje, Palestinci pa so jim ponudili zemljevid, na katerem je območje Jeriha namenjeno 240 kvadratnih kilometrov ozemlja.

Ko bodo pogajanja med Izraelci in Palestinci končana in se bo začel uresničevati sporazum o palestinski samoupravi, Palestinci sicer ne bodo imeli svoje države, bodo pa imeli marsikaj, kar na to spominja, na primer potne liste, pošne znamke in mednarodno klično številko, pa tudi lastno policijo, letalsko družbo ter radio in televizijo.

Na nadzorni točki severno od Jeruzalema, kjer izraelski vojaki zaustavljajo Palestince, so palestinske ženske, med katerimi je bila tudi nekdanja pogajalka Hanan Ashravi, protestirale zoper izraelsko prepoved vstopa v Jeruzalem za Palestince. (Reuters)

BIH / KONTAKTNA SKUPINA

Diplomati brez besed

V Goražde je krenila britanska enota za odstranjevanje min

SARAJEVO, GORAŽDE - Tako imenovana kontaktna skupina za Bosno in Hercegovino je po dveh dneh pogovorov z bosanskimi Srbi in Muslimani zapustila bosansko prestolnico, ne da bi objavila kakršnokoli vest o dosedanjem delu. Vodja oddelka britanskega zunanjega ministristva za vzhodne države David Manning je pred odhodom iz Sarajeva novinarjem na hitro povedal le, da je skupina Srbe in Muslimane seznanila z najnovejšo mirovno pobudo, pri čemer so izpostavili predvsem potrebo po ustavitvi spopadov in obnovitvi mirovnih pogajanj.

Po besedah posebnega Clintonovega odposlanca za BiH Charlesa Redmana se ni mogoče govoriti o morebitnem (ne) uspehu mednarodne mirovne pobude, saj morata obe strani predloge se preučiti, po njegovem mnenju pa je pomembna novost v predlogih ta, da je nadaljevanje pogajanj povezano z ustavitvijo spopadov.

Predstavnik Mirovne konference o nekdanji Jugoslaviji lord Owen in Thorvald Stoltenberg sta se v okviru priprav na srečanje o BiH, ki naj bi bilo prihodnji teden, v Oslu sesla z ruskim diplomatom Vitalijem Curkinom.

V Goraždu je po doslej znanih podatkih razmeroma mirno. V mestu je približno 500 modrih celad, tja pa so včeraj napotili novo britansko vojaško enoto s približno sto do 150 vojakov, med katerimi so tudi strokovnjaki za odstranjevanje min. Mine bodo skušali najprej od-

straniti z območja okrog crpalisc pitne vode, da bi v mestu obnovili oskrbo s pitno vodo. V prihodnjih dneh naj bi se tja odpravila tudi ukrajinska enota modrih celad.

Toda predstavniki Združenih narodov v Goraždu se bodo morali zdaj spopasti z drugimi in dolgotrajnejšimi problemi. Po prihodu iz te muslimanske enklave skoraj na meji s Srbijo je Ryan Grist, predstavnik Unicefa, dejal, da se boji, da bo Goražde postalo pravi muslimanski geto, saj se je v treh tednih srbskih napadov na zelo majhnem območju nagnetlo veliko beguncev iz sosednjih vasi, ki jih bo treba nastaniti in poskrbeti zanje.

Mesecani so po tritedenskem nenehnem srbskem obstreljevanju se vedno pretreseni, ugotavljajo predstavniki mednarodnih humanitarnih organizacij. Najpomembnejše blago na črnem trgu ni denar, pač pa cigarete.

Domacini so začeli za silo popravljati porušene domove, vendar je v nekaterih predelih mesta tako početje se vedno nevarno, saj se vsi srbski ostrostrelci še niso umaknili z bližnjih hribov, zato je občasno še mogoče slišati streljanje iz pehotnega orožja in eksplozije ročnih granat.

Po besedah predstavni- ce Mednarodnega rdečega kriza so tudi razmere v begunskih centrih precej nevzdržne, saj se mnogi Goraždani z desnega brega Drine ne želijo vrniti domov, ker je frontna crta preblizu in ker ne verjamejo, da se Srbi ne bodo spet vrnili. (AFP, Reuter)

Srbi pregledujejo tudi vozila Unporoforja (Telefoto: AP)

V sarajevskih bifejih smejo po novem točiti le še pivo

SARAJEVO - Od tega tedna naprej je prepovedana prodaja alkoholnih pijač po številnih lokalih, ki so jih v Sarajevu odprli, odkar je napetost v bosanski prestolnici konec februarja nekoliko popustila. Toda natakariji vas se vedno sprašujejo: »Kaj boste popili?« Sredi tedna je sarajevski dnevnik Oslobođenje objavil odlok, ki prepoveduje »prodajo in točenje alkoholnih pijač« v mestnih kavarnah in restavracijah, z izjemo znamenitega »Sarajevskega piva«, ki ga niso nehali variti celo v trenutkih, ko je bilo obstreljevanje najhujše.

Uradna razlaga takšne prepovedi točenja in prodaje pijač je naslednja: »Ni potrebe, da je v mestu toliko barov« ter »pretirano pitje alkoholnih pijač ni primerno v obdobju vojne«, pojasnjuje eden mestnih svetnikov, Musliman Suajo Hadžić, ki je zelo jezen na »vojne dobičkarje«. Odlok je takoj, ko so ga objavili, naletel na številne kritike.

Eden od urednikov Oslobođenja Emir Habul je zapisal, »da bo ta prepoved točenja in prodaje alkohola še bolj napolnila zepe mafije«. Po njegovem »si je prav med prohibicijo« v dvajsetih letih v ZDA »Al Capone nagrabil svoje premoženje«. Pod rdečimi zamenitimi zavesami, ki le za silo prekrivajo razpokane zidove, so plastične mize pri »Azzaru« vedno dobro obložene s kozarci. Bar je na »Aleji ostrostrelcev« in vsak večer obratuje s polno paro do pet minut pred 22. uro, ko se začne policijska ura, ki velja za celotno mesto. Kljub »novi domisljici mestnih oblasti« se 30-letni lastnik Saip močno

trudi, da nihče od njegovih gostov ne bi ostal s praznim kozarcem v rokah. »Pred nekaj tedni so od nas zahtevali plačilo 600 nemških mark, da bi namestili avtomat za pijačo. Racun smo poravnali - toda v odloku, ki je prepovedal točenje alkohola ta teden, so prepovedali prav te avtomate. Ali ni to skregano s pame-tjo?« se sprašuje. Po mnenju 25-letnega Smaja, ki sedi pri mizi, se je mesto odločilo za prohibicijo, ker od prodaje alkohola nima dobička.

»Zdaj prepovedujejo, čež nekaj tednov pa vas bodo že na kolenih prosili, da od njih kupite licenco za ponovno točenje alkohola.« Saipa se posebej preseneča, po kakšnem vrstnem redu se odločajo mestne oblasti. »Namesto da se ukvarjajo z alkoholom, naj bi raje poskrbele za odloke o pokojninah vojakov, ki so bili ranjeni, da bi ljudem zagotovili preskrbo z živili po normalnih cenah, oziroma določili pravila, po katerih naj se ravnaajo krajevne humanitarne organizacije,« se pritožuje.

V sosednjem baru »SSH« vam takoj naticijo kozarec gina ali viskija, za katerega je treba odšteti 10 mark. Domiselna natakarica zatrjuje, »da zaenkrat se niso prejeli uradnega obvestila o prepovedi«. Na tržnici Markale so za steklenico viskija v četrtek na dražbi iztržili 120 mark. »Prepoved gor ali dol, dokler bom imel še kaj alkohola, bom tudi stregel z njim,« sklene Saip. Kajti zanj je najbolj učinkovita tista prohibicija, ki jo na žalost doloca pomanjkanje in zo-per katero ni mogoče storiti nič.

Pascal Barollier / AFP

ZDRUŽENI NARODI

Svet si želi miru v Bosni

V ZN dvomijo, da bodo Srbi in Muslimani sprejeli kompromis

NEW YORK - Kljub ugodnemu razvoju dogodkov, do katerih je ta teden prislo v Goraždu, očitno se niso izpolnjeni vsi pogoji, da bi se bosanska kriza hitro razpletla, menijo diplomatski predstavniki OZN.

Ceprav traja mednarodna zmeda že dve leti, se zdi, da Evropejci in Rusi niso bili še nikoli tako naklonjeni reševanju tega vprašanja za zeleno mizo, ceprav obstajajo močni dvomi, da bo pritisk ZDA dovolj učinkovit. Prav tako je malo verjetno, da bosta obe vpleteni strani - bosanski Srbi in Muslimani - pripravljeni sprejeti kompromis.

Države Evropske unije si želijo uresničiti svoj načrt, ki se opira na omejitveno razdelitev, kakršno so vsilila srbska osvajanja. Toda neprestano poudarjajo, da bodo v zameno zanje storili vse, da bo lahko zavezila republika Bosna in Hercegovina. Muslimani zavračajo tako ovinkarjenje in kljub pritiskom iz Washingtona nepopustljivo vztrajajo pri odpravi embarga na uvoz orožja, kar bi konec vojne nedvomno močno zavleklo.

Rusi, tradicionalni zavezniki Srbov, pa se zdijo zdaj bolj pripravljeni, da pospešijo svoje napore za politično rešitev, zlasti se po dogodkih v Goraždu. Kljub ustanovitvi nove mednarodne skupine, ki naj bi se ukvarjala z vojno v Bosni (sestavljajo jo predstavniki ZDA, Rusija, ZN in EU), se zdi, da ameriški predstavniki niso pripravljeni pretirano pritiskati na Muslimane, kar zlasti poudarjajo v evropskih diplomatskih krogih.

Zadeve se očitno se ne bodo razpletle tako kmalu, saj so Sarajevske oblasti, zlasti njihov veleposlanik pri OZN Muhamed Sacirbej, se naprej

trdno prepričane, da je vprašanje Bosne mogoče rešiti po vojaški poti, kot opozarjajo francoski in britanski predstavniki.

»Dokazi na bojiscih služijo le dejstvu, da nobena stran nima v rokah svoje skorajšnje vojaške zmage,« meni britanski veleposlanik pri OZN David Hannay. Ob tem dodaja, da bi bilo seveda nespametno v naprej postavljati pod vprašaj tiste diplomatske napore, ki jih je zdaj pripravljena vložiti novoustanovljena skupina za Bosno.

Ameriški predstavnik v tej skupini Charles Redman je v četrtek v Sarajevu izjavil, da je navkljub novoustavovljeni skupini »težko se naprej ostati optimist«. Vseeno pa je ob tem pripomnil, da je zdaj mednarodna skupnost »strnila svoje vrste bolj kot kdajkoli prej«, zaradi česar je mogoče pričakovati »nov razvoj dogodka« v mirovnem procesu.

Minuli teden, ko je potekal sestanek o Bosni na sedežu OZN v New Yorku, je Redman močno podvomil, ali je res prislo do strnitve mednarodnih prizadevanj in ali se je možnost za diplomatski preboj zares tako povečala. Zlasti, če bi upoštevali razmerja med poglavitnimi mednarodnimi dejavniki: ZDA, Rusijo in EU.

Ameriška veleposlanica pri OZN je opozorila, da se nacistični embargo na uvoz orožja sicer ne bi smel nanašati na sarajevsko vlado, toda odločno je zanikala možnost, da bi Washington predstavljal kakršnokoli oviro pri reševanju problemov nekdanje Jugoslavije.

»ZDA so se s svojo udeležbo v novoustavovljeni skupini, ki želi k miru v Bosni prispevati po diplomatski poti, o tem zelo jasno opredelile,« je poudarila.

Réné Slama / AFP

HRVAŠKA / VJESNIK JE OBJAVIL PISMO HND

Tuđmanovo izsiljevanje

ZAGREB - Oster spopad med vodstvom Hrvatske demokratične skupnosti (HDZ) in ustanovitelji Hrvatskih neodvisnih demokratov (HND) se je v petek v hrvatskem tisku nadaljeval z odgovorom HND na sporočilo predsedstva HDZ, ki do skrajnosti »demonizira« pripadnike stranke HND.

Nesoglasja se se naprej poglobljajo okrog vprašanja Bosne in Hercegovine in notranje ureditve Hrvatske. »Hrvatski narod ve, ce ze ne po cem drugem, vsaj po krstah, ki so prihajale iz BiH v zadnjih dveh letih, da Tuđman ni vodil, kot zatrjuje sam, 'dosledne, miroljubne in demokratične politike',« pišejo Manoličevići in Mesičevići haendejevci. Trdijo, da so »mednarodni dejavniki prisilili Tuđmana k popolnemu preobratu ter k podpisu washingtonskih sporazumov«. HND trdi, da je Tuđman »prikril tiste, ki so odgovorni za hr-

vasko in bošnjaško tragicno vojno, ter jim omogočil, da se naprej sabotirajo washingtonske sporazume in da prevladujejo v HDZ ter v političnem življenju Hrvatske.«

Mesic in Manolič ter njuni sodelavci so prepričani, da vodstvo HDZ ni sposobno razlikovati med politiko države in politiko stranke. »V opoziciji totalitarne državne oblasti mislijo, da jim je dovoljeno vse,« medtem ko HND misli, da »marsikdo od tistih, ki je okrog Tuđmana, ne more narediti nič, ker je soavtor političnih deformacij v BiH in na Hrvaskem, hkrati pa jim njihovi interesi, tako gmojni kot klanovsko-mafijski, ne dopuščajo, da bi spremenili svojo politiko«. Z ne pretirano izbranimi besedami HND govori o tem, da je ob avtoritarni vladavini predsednika Tuđmana ogrožena avtonomija parlamenta.

Trditev, da HND destabilizira Hrvasko in njen mednarodni položaj, je lažna, njen namen pa je zastrašiti hrvatski narod in državljanstvo, piše HND in vprašuje, »kako lahko predsednik suverene in samostojne države išče v tujini mandat za njeno 'stabiliziranje'«. »To pomeni kolonialni status Hrvatske, ki se spreminja v 'banansko republiko', za katero se hrvatski narod ni boril,« opozarjajo haendejevci.

Nekaj članov Inicijativnega odbora HND si je premislilo in se vrnilo nazaj v vrste HDZ. V pismu HND pojasnjujejo, kako je do tega prislo: »Vsakega posebej so zaslislali in ga podvrgli 'tre-tji stopnji' groženj in pritiskov, ki so jim bili po-dvrženi v predsedniških dvorih in ki jih je izvajal osebno predsednik republike.« Enega od poslancev so odtrgali celo od mrtvaškega odra njegove

Dr. Franjo Tuđman (Foto: Romeo Ibršević)

pokojne soproge in ga skušali prepričati, naj umakne svojo odločitev. HND poziva, naj državljani nikar ne dopustijo, »da bi na Hrvaskem zavlada strah in pogubni molk, ki ga sedanje vodstvo HDZ potrebuje, da bi uvedel avtoritarno vladavino enega«.

Ob vsem tem je presenetljivo, da je hrvatski tisk vse to objavil, saj HDZ menda dobro nadzoruje vse medije. Zagrebški Vjestnik je HND ponudil kar celo stran. Toda državna televizija si o stranki, ki je kot »strela z jasne-ga« tresčila v HDZ - seveda ne upa niti pisniti.

Darko Pavčić

Hrvaško valuto bodo denominirali

ZAGREB - Osnutek zakona o uvedbi kune je že pripravljen, so sporočili na seji hrvatske vlade. Hrvatske dinarje naj bi zamenjali že do konca maja. Po besedah podpredsednika vlade Skegra bo kuna vredna toliko kot sedanjí hrvatski dinar, le da ji bodo odrezali nekaj nicel. Podobno bo tudi z nemško marko, ki je danes vredna 3683 HRD, po menjavi valute pa bo zanjo treba odšteti 3.683 kune. Podprednik vlade je zatrdil, da ne gre za devalvacijo, pač pa za denominacijo. (D.P.)

DELAVSKA SOLIDARNOST / 1. MAJ

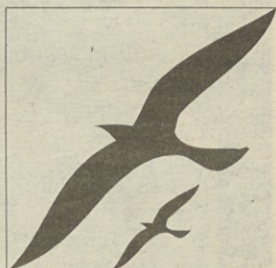
Predstavniki mednarodnih sindikatov v Sarajevu

BRUSELJ - Generalni sekretarji treh mednarodnih sindikatov, Mednarodne konfederacije svobodnih sindikatov (-CISL), Svetovne konfederacije dela (CMT) in Evropske konfederacije sindikatov (CES) bodo za 1. maj odpotovali v Sarajevo ter tako zaznamovali mednarodno sindikalno solidarnost z bosanskimi sindikalisti, so sporočili v izjavi CISL v Bruslju.

»Nasa navzočnost v Sarajevu je simbol naše podpore tistim, ki živijo v najhujših razmerah zaradi vojne, lakote in revs-cine,« je zapisal generalni sekretar CISL Enzo Friso. Evropsko in mednarodno

sindikalno gibanje, je se dodal, je »trdno odločeno pomagati bosanskim delavcem pri obnovi njihovih sindikatov, da bi ti lahko odigrali dejavno vlogo v prihodnosti Bosne in Hercegovine. Po podatkih CISL, ki ima svoj sedež v Bruslju, ta organizacija zastopa 120 milijonov delavcev v 124 državah.

(AFP)

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.05	Radovedni Tacek: Streha
08.20	Lonček, kuhaj!, kisle repa s koruznimi žganci
08.30	Zimska tekmovanja, 18/26 del francoske risane serije
08.55	Crufts 1994, obisk klobučnikov na največji razstavi psov na svetu
09.25	Plesno akrobatska skupina »Flip« Piran
09.45	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
10.30	Zgodbe iz školjke
11.30	Sreča na vrhvi , slovenski mladinski film
13.00	Poročila
13.05	Tednik, ponovitev
13.50	Večerni gost: Borut Lesjak
14.50	Video strani
15.05	Francoska zveza I , pon. ameriskega filma
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Kraljestvo ruskega medveda, 5/6 del angleske pzn serije
18.00	Zaledeneli gozd
18.00	Regionalni program Ljubljana RPL
18.45	TV mernik
19.00	Risanka
19.10	Zrebanje 3 x 3
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Utrip
20.25	Razgledi slovenskih vrhov
21.00	Eurosong '94, prenos iz Dublina
00.00	Poročila
00.15	Sova
00.15	Lovorova ulica, 1/2 del ameriske nadaljevanke
01.00	Petek in sobota
01.40	Video strani

SLOVENIJA 2

12.00	Video strani
	Sova, ponovitev
12.25	Ko se srca vnamejo, 20. del ameriske nanizanke
12.55	Glani osumljenec III., 4., zadnji dela angleske nadaljevanke
	Sportna sobota
13.55	Maribor: Tenis, Davisov Pokal:
	Slovenija - Grčija, prenos
16.10	Milano: SP v hokeju skupine A:
	Nemčija - Rusija, prenos
18.15	Sportni utrinek
18.50	Vodne pustolovščine, 22/24 del angleske p-zn. serije
19.30	TV dnevnik 2
20.05	Moski svet, 3/5 del angleske nadaljevanke
	Pretrgane vezi
20.55	V drugačni luči, 4., zadnji del nemske dok. nadaljevanke
	Rim - konec večnosti?
21.25	Poglej in zadeni
22.40	Sobotna noc:
	Zlata doba Rock'n' Rolla, 6. oddaja;
	Bruce Springsteen: Rojen v ZDA
01.55	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.15	Video strani
09.00	CMT
10.05	Teden na borzi, ponovitev
10.15	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
11.00	Dan slovenske kosarke, reportaža
13.00	Spot tedna
13.05	Video strani
14.30	Borza dela
14.45	Video strani
16.25	Izbjeglicka televizija, oddaja za begunce
16.55	Igre na kotalkah, ameriska sportna serija
17.30	Srce, duša in telo , pon. ameriskega filma
19.00	Ameriskih 10, glasbena oddaja
19.30	Detektiv z Beverly Hillsa, pon. 13. dela am. nanizanke
20.00	Cas nedolžnosti, dokumentarna oddaja o istoimenskem filmu
20.30	Radio FM, 8. del ameriske humoristicne nanizanke
21.00	Morilska sla , angleska kriminalka
	Igrajo: Hywell Bennett, Phillip Madoc, Nicola Beddoe, Fiona Wilkins in drugi; režija Peter Edwards.
22.40	Ulica rumene nevarnosti, pon. 3. dela angleske nanizanke
	Ključna priča
23.35	Spot tedna
23.40	CMT
00.45	Borza dela
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

15.20	Bravo Maestro, kulinaricna oddaja
17.00	Program Discovery
19.00	Obvestila in napoved filmov
19.10	Risanka
19.20	Bravo Maestro;
19.30	TV Akvarij
20.05	Video spoti
20.20	Enooki Jack (One eyed Jack), ameriski film
22.41	Video strani
23.00	Program Discovery
01.00	Adult Channel

RAI 1

6.45	Otroski variete
8.55	Veslanje: Memorial Aloja
11.00	Film: Una Cenerentola a Palm Beach (kom., ZDA '90, i. Nan Visitor)
11.50	Informativna odd: Canal Grande-Gregorettivvù
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Aktualno: Check- up
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Almanah, tednik TG 1, 14.20 Gli incontri di Almanacco
14.45	Sport: IP v kosarki play off
16.30	Nan.: Lenny, 17.00 Intrighi internazionali (i. Ray Lovelock)
18.00	Dnevnik, izzrebanje lota
18.15	Aktualno: Zdravi in lepi (vodi R. Lambertucci)
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: Tutti a casa (vodi Pippo Baudo)
23.05	Dnevnik
23.10	Aktualno: Posebnosti TG
0.05	Dnevnik 1 in vreme
0.15	Filmske novosti
0.20	Film: I dannati di Varsavia (vojni, Polj. '57, r. Andrzej Wajda)
1.35	Film: Guida eroica (vojni, ZDA '40, i. Wallace Beery, Dolores Del Rio)

RAI 2

6.30	Videocomic
6.55	Variete: Mattina in famiglia
7.00	8.00, 9.00, 10.00 dnevnik
10.05	Aktualno: RAI 2 za vas
10.20	Evropski dnevi
10.50	Nan.: Lassie
11.15	Aktualno: Tvoj bliznji
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, rubrika Dribbling in vreme
14.00	Glasba: Scanzonatissima
14.30	Giorno di festa (vodi Sandra Milo)
15.20	Kviz: Un istante e vinci, 15.25 Izzrebanje lota
15.30	Odprti prostor
15.45	Otroska oddaja
17.20	Nan.: Harry in Anderssonovi
17.55	Film: W le donne (glas., It. '70, i. Little Tony)
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Vendetta trasversale (krim., ZDA '89, i. P. Swayze, L. Neeson)
22.30	Nan.: Il commissario Corso
23.25	Dnevnik in vreme
23.45	TGR Evropa
0.15	Informativna odd.: Canal Grande - Gregorettivvù

RAI 3

6.30	Pregled tiska
7.00	Film: Serenata ('56)
9.00	Informativna odd: Canal Grande - Gregorettivvù
9.30	Oddaja o kmetijstvu
11.00	Koncert RAI 3
11.50	Dok.: Pred 20 leti
12.00	Dnevnik iz Milana
12.55	Avtomobilizem F1
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sport: kolesarstvo, 16.00 dresura 62. CSIO, 16.30 tenis, 17.00 odbojka, 18.00 Scusate l'anticipo
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti, sport
19.50	Blob, Filmske novosti
20.30	Aktualno: Ultimo minuto (vodita S. Martone in Maurizio Mannoni)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Variete: Harem
23.45	Variete: Magazine 3
0.45	Dnevnik in vreme
1.15	Variete: Fuori orario. Corse (mai) viste

RETE 4

7.00	Nan. Bradford, 7.45 nad. Piccola Cenerentola, 8.30 Valentina
9.00	Variete: Buona giornata, 9.10 nad. Pantanal, 10.25 Guadalupe, 11.00 Febbre d'amore, 11.50 Maddalena, 12.30 Antonella, 11.30 dnevnik
13.30	Dnevnik TG 4
14.00	Aktualno: Medicine a confronto
15.20	Nad.: Primo amore, 15.50 Principessa
16.20	Aktualno: Perdonami, 17.15 C'eravamo tanto amati, 17.30 dnevnik
18.00	Funari news
19.00	Dnevnik
20.30	Film: Il gioiello del Nilo ('85, i. M. Douglas, K. Turner, D. De Vito)
22.30	Film: I tre ladri (kom., It.-Fr. '54), 23.45 dnevnik
0.45	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Aktualno: A tutto volume, 9.30 Nonsolomoda
10.00	Film: Il coraggio di una madre (dram., ZDA '87)
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Sgarbi quotidiani, 13.40 Amici, 15.30 Antepima
15.55	Otroski variete: risanke in Bim bum bam
17.55	Dnevnik TG 5 - Flash
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 Si o no
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Variete: La corrida (vodita Corrado, A. Elia)
23.00	Variete: Sabato notte live (vodi P. Bonolis)
24.00	Dnevnik
0.15	Nan.: Il ritorno di Missione impossibile
1.15	A tutto volume

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanke
12.20	Aktualno: Tu Italia
12.30	Odprti studio
12.35	Aktualno: Fatti e misfatti
12.45	Nan.: Licia dolce Licia
13.20	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Sport: Wrestling
16.00	A tutto volume
17.00	Nan.: Ultraman
17.30	Variete: Benny Hill
17.40	Sport studio
17.55	Nan.: Power Rangers, I miei due papà, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30	Odprti studio
20.00	Variete: Karaoke
20.30	Film: Fratelli d'Italia (kom., '89, i. C. De Sica)
22.30	Film: Forza di fuoco (fant., ZDA '90)
0.30	Aktualno: Tu Italia
0.40	Sport studio

TELE 4

13.30	19.30, 23.10 Dogodki in odmevi
20.00	Ezopove basni
20.30	Nad.: California

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik
14.05	Film: Catlow (western)
20.30	Film: Arma segreta (krim., '90, i. G. Dunne)
24.00	Film: La prova d'amore (dram., '74)

Koper

14.00	Juke Box, pon. glasbene oddaje, vodi Alex Bini
16.00	Euronews - TV novice
16.10	»Muzej glasbe«, pogovor v studiu o novi seriji oddaj o glasbi
17.10	Odprte strani, oddajo vodi Rosanna T. Giuricin
17.45	V ospredju, avtor Bruno Agrimi
18.00	Slovenski program: Korenine slovenske lipe: Domace obrti na Slovenskem, 4. oddaja: Sodarji
18.30	TV Poper, kabaretno-satiricna oddaja
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	Carobna svetilka, otroški program: BigFoot in divji deček, tv nanizanka; Darovi narave, dokumentarna serija
20.30	Eurosong '94 , prenos iz Dublina vmes Dnevnik Horoskop

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.30	Otroski program, pon.
10.30	Sla po mascevanju, pon. nemskega filma
12.30	Hello Austria, hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Moj Leopold, nemski film
14.55	Stan in Olio
15.00	Otroski program
	Zaklad Rdecega Rackhama
15.25	Duck Tales
15.50	Dinozavri
16.15	Beverly Hills, 90210
17.10	X-Large, mlad. oddaja
18.00	Cas v sliki
18.05	Slika Avstrije
18.30	Nisem vaša mala, komedija
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Eurosong - kariere, po sledeh nekdanjih zmagovalcev
21.00	Grand Prix Eurovision 1994, prenos iz Dublina
00.00	Cas v sliki
00.05	Vesela tolpa , ameriska akcijska komedija
01.55	Porocila
	Tisoč mojstrov

Avstrija 2

13.50	Mojstri jutrišnjega dne: Igor Malinovski: Violina
14.00	Ali imate radi klasiko? Karl Löbl bo predstavil raritete Richarda Straussa
15.30	Lisica, ti si ukradla gosko, komedija
17.00	Zivali iscejo dom
17.15	Ozri se po deželi: Pot v raj - romanje cez stiri najvisje koroske vrhove
18.00	Nogomet
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Prodana domovina , 1. del avstrijskega filma
22.10	Cas v sliki
22.25	Sport
22.55	FBI, am. serija: Brez prizanašanja
00.25	Vojna ledenih gusarjev, ameriski zf film
01.55	Porocila
	Ex Libris

Hrvatska 1

08.45	TV-koledar
08.55	Porocila
09.00	Dobro jutro
10.30	Porocila
10.35	Kapitan Zaspan, 5/13 del risane serije
11.00	Cvekalnica, oddaja za mladino
12.00	Porocila
12.05	Klavirsko tekmovanje
	Dore Pejacevic
13.15	Prizma, multinacionalni magazin
14.00	Porocila
14.05	Prikazni na konjih, avstralski mladinski film
	Igrajo: Beth Buchanan, Bryan Marshall, James Coates, Brian Rooney in drugi; režija Howard Rubie.
15.50	Hisni ljubljenski - Kdo me hoce?
16.20	Beverly Hills, 90210, pon. 7. dela am. serije
17.05	Porocila
17.10	Hrvaska knjiga, dokumentarna oddaja
17.55	TV razstava
18.00	Televizija o televiziji
18.30	Santa Barbara, 701. del ameriske nadaljevanke
19.15	Na zacetku je bila beseda
19.30	Dnevnik 1
20.15	Naj bo vsa ljubezen zate, zabavno glasbena oddaja
21.00	Dublin: Eurosong '94, prenos
00.00	Slika na sliko
00.45	Porocila v nemscini
00.50	Sanje brez meja

Hrvatska 2

15.20	TV-koledar
15.30	Jeeves in Wooster, 8/11 del angl. hum. nanizanke
16.20	Risanke
16.40	Proti toku
17.10	DP Hrvaske v kosarki: 3. tekma koncnice, 1. polcas
18.15	Kosarka, 2. polcas
18.55	DP Hrvaske v rokometu: Badel 1862 Zagreb - Istraturist, 1. polcas
19.40	Rokomet, 2. polcas
20.15	Ljubezen da, ljubezen ne, 16/23 del ameriske humoristicne nanizanke
20.40	Krila na nebu, 7/13 del dokumentarne serije
21.30	Cro Pop Rock
22.55	Nocna izmena: Severna obzorja, 25. del Na programu, 6/7 del Temna stolpnica, am. srhljivka

Madžarska

07.00	Sončni vzhod, jutranji informativni magazin
08.15	Verski program za metodiste
08.23	Vklopi, otroški program
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Panorama
13.05	Kviz
13.55	Ponovitve oddaj
15.12	Bosi, moda in spektakel
15.40	Priporocamo, iz sveta filma na tv
16.25	Volitve na Madžarskem
17.10	Priporocamo, iz tv programa
17.35	Loto
17.40	Usodna vprašanja, politični debatni program
18.30	Kolo sreče
19.02	Storije
19.12	Pravljica
19.30	Dnevnik
20.29	Parabola, politično satirični program
21.05	Kongres se zabava, nemski film
22.43	Minispoti
22.55	Erotika

TV SLOVENIJA 1 17.10
KRALJSTVA RUSKEGA MEDVEDA,
Zaledeneli gozd

Sibirija je dežela ekstremov in superlativov. Tu so največji gozdovi na svetu, morje jelk in borovcev, ki se razteza v loku deset tisoč kilometrov. Volkovi, losi in mošusovi jeleni, vsi prebivalci Sibirije, imajo nekaj skupnega: sposobnost preživetja pri temperaturah, ki se spustijo do 40 stopinj Celzija pod ničlo. Bajkalsko jezero na jugovzhodu je staro prek 20 milijonov let in dom množice nenavadnih bitij. V globini 750 metrov je kamera zabeležila gozdove gob, prosojne ribe in nenavadne rake, ki jih ni mogoče najti nikjer drugje. Tudi Bajkal je kraljestvo belih medvedov, ki v velikem številu prihajajo iz gozdov na lov na obalah jezera.

TV SLOVENIJA 1 21.00
EUROSONG 1994,
glasbena oddaja

Letošnji izbor evrovizijske popevke EUROSONG 94, bo 30. aprila ponovno v Dublinu na Irskem. Slovenija, zaradi preslabe uvrstitve na lanskoletnem izboru, letos ne more sodelovati, kljub temu pa bo slovenska televizija prireditev neposredno prenašala. Iz Dublina bo od 21. ure pa do polnoči izbor v živo komentirala Damjana Golavšek.

TV SLOVENIJA 1 00.05
LOVROVA ULICA,
ameriška nadaljevanka

Scenarij: Michael Henry Brown; **režija:** Carl Franklin; **fotografija:** James Glennon; **glasba:** Harold Wheeler; **igrajo:** Mary Alice, Mel Winkler, Juanita Jennings in drugi.

Nadaljevanka Lovorova ulica predstavlja delavsko družino Arnett, natančneje: en sam vikend v njihovem življenju. V tem kratkem obdobju pa se vendar zgodi vrsta velikih in malih dogodkov, še kako pomembnih za posamezne družinske člane. Tako policistka Yolanda Arnett-Friedman sodeluje pri aretaciji prekupčevalcev z mamili; med bežični opazi svojega mladega nečaka. Sicer pa je Yolanda poročena s socialnim delavcem Michaelom. In pravkar so jo povišali, zato ji člani družine pripravijo slavnostno zabavo. Toda zabava se ne konča, kot je bilo pričakovano, kajti posamezni družinski člani imajo težave in težavice... Avtor nadaljevanke Carol Franklin je tako orisal vrsto aktualnih problemov, od nezaposlenosti do zasvojenosti z mamili in najstniškega seksa. Skratka, družina Arnett živi povsem drugačno življenje kot slavni Huxtablovi. Toda tudi člani družine Arnett premagujejo svoje težave z razumevanjem bližnjih oziroma v svojih najbližjih najdejo oporo in razumevanje. Tako je nadaljevanka Lovorova ulica zanimiva socialna podoba sodobne Amerike, hkrati pa že kar hvalnica družini. V nadaljevanke se zvrstijo človeško prepričljivi liki, kar je nedvomno zasluga režiserja Carla Franklina. Ljubitelji filmov ga poznajo kot avtorja odlične nizkoporačunske kriminalke Izdajalski trenutek, tokrat pa se Franklin predstavlja kot avtor televizijske nadaljevanke. Vsekakor uspešno, zato ne preseneča, da so kratko ameriško nadaljevanke Lovorova ulica predstavili kot poseben televizijski dogodek na londonskem filmskem festivalu leta 1993.

TV SLOVENIJA 2 21.05
V DRUGAČNI LUČI,
...Rim - konec večnosti?

Kdor potuje v Rim, išče sledi velike preteklosti. Veličastna kulisa zbudi v mnogih ljudeh občutek, da so v »večnem mestu«. Film poskuša pogledati v zakulisje. Kaj pomeni Rimljanom živeti v muzeju, kate-rega zakladi vedno bolj propadajo? Kaj je ostalo od vzdušja dni in noči, ki jih je v svojih filmih opisoval Federico Fellini? Njegova soproga, igralka Giulietta Masina, ki nas popelje do njenih skrivnih kotičkov, pravi: »Rada bi bila čarovnica, ki bi s svojo čarobno metlo vsaj za uro vsak dan pometla avtomobile, umazanijo in hrup iz mesta.«

Medtem je svobodno, lahko življenje, ki so ga generacije popotnikov iskale v Rimu, že davno pozabljeno. Nič več ne more prikriti cene, ki jo mesto plačuje za brezmejno rast. Pisatelj in filmski režiser Pier Paolo Pasolini je ubožne četrti okoli mesta imenoval »samomor človeka«. Iz nasprotja med tem svetom, med mirom umetno nasajenih vatikanskih vrtov, in med bliščem nočnega Rima, črpa film svojo privlačnost.

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 11.30

Biti srečen in svoboden

SREČA NA VRVICI, slovenski film, 1977

Scenarij: Jane Kavčič in Vitan Mal po literarni predlogi Vitana Mala
Režija: Jane Kavčič
Fotografija: Mile de Gleria

Glasba: Deco Žgur
V glavnih vlogah: Matjaz Gruden, Nino de Gleria, Matija Tavčar, Andrej Džordžević, Jure Zargi, Nina Zidarič, Polona Rajster, Natasa Rojc, Vesna Jevnikar, Lidija Kozlovic

Bolj kot s pravimi mladinskimi filmi nam zadnja leta distributerji strežejo - zaradi novega načina distribucije - s takimi imenovanimi "family" filmi, torej "družinskimi" filmi, primernimi za najmlajše in najstarejše gledalce.

Zadnji tako značilni filmi so Ocka v krilu, Denis Pokora - ce pa je v eni glavnih vlog se zival n.p. bernardinec - Beethoven 1 in 2 ali orka v filmu Willy - so to spet družinski filmi, kjer zivali opravljajo svojevrstno sociološko - komunikativno vlogo (Beethoven) ali celo ekološko ozaveščujočo (Willy) vlogo.

Vsi našteti filmi so izrazite uspešnice, saj izkoriščajo dejstvo, da se ljudje spet odpravljajo v kino skupinsko - cela družina. Z redkimi izjemami, Willy, so to hkrati tudi komedije, ki nudijo vsakemu profilu gledalcev ravno pravo mero dobro narejene zabave. Sreča na vrvi je bila posneta v času, ko takih fil-

mov vsaj pri nas ni bilo dosti, ob vsej zabavnosti in neposredni sproščenosti - tako značilni za Kavčičeve filme - pa je v Sreči na vrvi vendarle kar precej problemskih zastavkov v odnosih med "mularijo" in odraslimi v urbanem blokovskem naselju ter novofundlandcem Jakobom, ki ga po končanem snemanju filma podarijo deskemu igralcu.

Družina kot osnovna celica je tokrat v ozdaju - v ospredju je pripadnost "klapi", vrstnikom. Prav zato je Sreča na vrvi problematski "mladinski" film z

nekaj ožje izbrano ciljno publiko kot prej nastete ameriške uspešnice. Istotako s z veliko mere zabave mimogrede načne kar nekaj problemov urbanega brezdušnega "blokovskega" vsakdana, v katerem si morajo otroci, skupaj z velikim pasjim prijateljem, izboriti svoj prostor pod soncem, vsem nagajanju nekaterih odraslih navkljub.

Vsekakor velja ta film za najboljšo Kavčičevo delo, ki je imel največ gledalcev pa tudi v tujini se je bolje odrezal kot marsikateri ambicioznejši film.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

08.00 Eurovideo Grand Prix; 11.00 The Big Picture; 11.30 Yol; 13.30 First Look; 14.00 Video; 17.00 Dance; 18.00 The Big Picture; 18.30 Poročila - Weekend Edition; 19.00 Braun European Top 20; 21.00 Eurovideo Grand Prix; 00.00 Video

SKY ONE

08.00 Fun Factory; 12.00 Bill & Ted's Excellent Adventures; 12.30 The Mighty Morphin Power Rangers; 14.00 Tropper John; 15.00 Here's Boomer; 16.00 Hotel; 17.00 Wonder Woman; 17.30 Rokoborba; 18.00 The Young Indiana Jones Chronicles; 20.00 Kung Fu; 21.00 Nerešene skrivnosti; 22.00 Cops I; 22.30 Cops II; 23.00 Matlock

PRO 7

06.30 Ponovitve; 13.00 Nebo nad Afriko; 13.30 Kung-Fu; 14.30 Starsky & Hutch; 15.30 Trupla živijo dlje, am. komedija; 17.25 Booker; 18.25 Sef policije, am. serija; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Stije za Ave Marijo, ital. vestern; 22.35 Black Rain, ameriška akcijska kriminalka

PREMIERE

10.255 Lubezen in led, am. film; 13.35 Čarovništvo, ital. film; 15.10 Nogomet; 18.40 Policaj na robu prepada, am. kriminalka; 19.30 Showbiz; 20.00 Poročila; 20.15 Showtime-Na pomoč, moja mama je zvezdal, am. kom.; 21.45 Usodno poželenje, am. psih. triler

SAT 1

06.30 Ponovitve serij; 10.45 Bogovi so padli na glavo II., južnoafr. komedija; 12.40 Veliki smeh, angl. kom.; 14.15 Človeški faktor, angl. vohunski film; 16.20 Petkrat pet; 16.50 Pojdi na vsel; 17.45 Igra za milijon; 17.50 Poročila; 18.00 Nogomet; 19.20 Poročila; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Ko bo bezeg spet cvetel, nem. glasbena kom.; 22.00 Ohoho moški

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Motorsport, magazin; 10.00 Tenis, ATP turnir iz Madrida, vrhunec; 12.00 K.O. magazin; 13.00 Formula 1, prenos treninga za VN San Marina; 14.00 Tenis, ATP turnir iz Madrida, prenos; 16.00 SP v hokeju: Češka-Norveška, prenos; 19.00 Formula 1, posn. iz Imole; 20.00 SP v hokeju: Kanada-Velika Britanija ali

ZDA-Svedska, prenos; 22.00 Boks, dvoboj profesionalcev; 23.00 Kolesarstvo

RTL

05.30 Ponovitve; 11.35 X-Men; 11.55 Power Rangers; 13.15 Princ z Bel-Aira; 13.45 Polna hiša; 14.15 Step by step, serija; 14.45 Knight Rider; 15.45 A-Team; 16.45 21, Jump Street; 17.45 Beverly Hills, 90210; 18.45 Poročila; 19.10 Kojak, serija; 20.15 Sonce nad džunglo, nem.-ital. pustol. film; 22.05 Blue Steel, am. akcijski triler; 23.55 V soboto zvečer

RTL 2

06.40-16.45 Ponovitve serij; 16.45 Pri sedemnajstih se začne življenje, nem. melodrama; 18.30 Simon Templar: Smrt v sobi 423, 1/6 del angl. serije; 20.00 Poročila; 20.15 Brooklyn Story, češko-slovaška kriminalka; 22.00 Ratom-Jeklena rezila, am. triler

SKY MOVIES

17.00 The Great Waldo Pepper; 19.00 California Man; 21.00 Only The Lonely; 23.00 White Sands

MOVIE CHANNEL

17.00 The Distant Home; 19.00 Housesitter; 21.00 Grand Canyon; 23.15 Sniper

FILMNET +

16.00 Straight Talk; 18.00 Tango & Cash; 20.00 Stop! Or My Mom Will Shoot

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Današnji Show; 19.00 Poročila; 19.30 Življenjski slog; 20.00 Dateline Magazine; 21.00 Serija; 22.00 Poročila; 22.30 Kulturni koledar; 23.00 Jay Leno Show; 00.00 Otroci koruze, am. grozljivka

CNN

09.30 Diplomatic Licence; 10.00 Inside Business; 11.00 Larry King Live; 12.30 International Correspondents; 13.00 Travel Guide; 14.00 Big Story; 14.30 Real News For Kids; 16.00 Science & Technology; 17.00 Showbiz This Week; 19.00 World Business This Week; 19.30 Newsmaker; 20.00 Healthworks; 21.00 Your Money; 21.30 International Correspondents; 22.30 Futurewatch

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.00 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Godci ne poznajo meja; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Radijska igra; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Servisne informacije; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped show; 12.10 Sport; 13.40 Obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.35 Popovka; 17.55 Sponzorirani pogovori; 19.30 Disco club; 21.00-24.00 Evrovizijska popevka 1994.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues, dixieland; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Slovenski oktet; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 Klavirski ciklus; 19.30 B. Godunov (Musorgski); 22.10 Znamenite partiture; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Du, jes? - zabavno in humorno; 11.00 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.05 Terenska akcija; 14.00 Okno v svet; 14.30 Napoved športnega vikenda; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.35-19.00 Sobotni »jam session«; 17.30 Primorski dnevnik; 19.30-23.15 Športna sobota RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.10 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lettera da Luciano; 10.35 Kulturna dediščina Istre; 11.15 Odprti telefon; 12.00 Romagna mia; 13.00 Glasba po željah;

14.45 Mladinska redakcija; 16.00 Hot hits; 18.45 Alfabeto e pentagramma; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00 Dober dan; 8.30 Vreme, horoskop; 9.45 Kam danes v Ljubljani; 10.15 Novice; 10.30 Kultura; 11.15 Angleščina; 12.00 BBC Novice; 13.00 Za domače živali; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosa-nih; 15.15, 18.15 Novice; 18.45 Vreme; 20.00 Country glasba; 02.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Ti, jaz in najin otrok; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Izbor pesmi tedna; 17.00 Oddaja o kulturi; 19.20 Večerni progr. do 24.00.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.15 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bi-striška panorama; 14.10 Iz Slovenskih gor; 14.40 Od Ptuja do Ormoža; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 19.30 Športna sobota; 20.00 Prenos 26. Festivala narečnih popevk Maribor 93; 22.00 Zrcalo dneva - Nočni program.

Radio Študent

9.00 Brain-Drain Radio; 11.00 Re-ignicija; 14.30 Guy klucvsek; 18.00 Saturday Djihad Fever; 19.00 Tolpa bumov; Bob Oster-tag; 20.00 DJ Graffiti & Delavci letijo v raj; Satelit.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.00 Bonton odpira vsa vrata; 9.20 Potpuri; 10.10 Koncert v kato-liskem domu v Gorici; Trio Čajkovskij; 11.50 Orkestri; 12.00 Krajevne stvarnosti; -Ta rozajanski glas - oddaja iz Rezije, nato Orkestri; 12.45 Glasnik Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti; Nediški zvon; 15.00 Tisoč let naših prednikov; 15.30 Soft music; 16.00 Zapis o literaturi; 16.20 Glasba za vse okuse; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci; 18.00 Mla scena: Prosim, vprašajte berlinski zid (r. Janez Povše, 1. nad.); 18.25 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Baby mix; 19.00 Morski val; 20.30 Prenos Jadranskih tekem.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Intel v »sendviču«

Ce se niste kupili računalnika generacije 486 s kakim visjim taktom, potem ne morete uživati ob rabi močnega in hitrega stroja. Toda sleherni tarnanje je tukaj odveč: svoji potrpežljivosti se morate zahvaliti, da boste dobili računalnik za polovico manj denarja kot bi ga sicer, ali da vam bo na voljo za isti denar mnogo boljši stroj. Osební računalnik je pravzaprav IBM-ova iznajdba, vendar pa je »Veliki modri« že zdavnaj izgubil nadzor nad svojim »otročičkom«. Ze zelo dolgo namrec o centralnem procesorju (serija 80 x 86) osebnih računalnikov odloča Intel, o softveru (npr. DOS in Okna) pa Microsoft. Celo popolnim laikom je že postalo jasno, da sta navedeni družbi najbolj donosni na tržišču informacijske tehnologije. Vse druge proizvajalce se najbolj omejuje velikansko tržišče PC aplikacij, ki jih večinoma morajo prevajati tudi tedaj, ko 80 x 86 kompatibilni čipi lahko operirajo z DOS-om ali Okni. Računalniki z novim RISC procesorjem powerPC, ki so ga skupaj razvile družbe Apple, IBM in Motorola, so prva resnejša grožnja Intelovi dominaciji na trgu. Ze takrat, ko je Apple pripravljaj svoje prve tri modele Power Macintosh, ki so precej različni od prejšnjih »macov«, zasnovanih na Motorolini družini procesorjev 680 x 0 in lastnem operativnem sistemu, je Intel storil vse za ohranitev videza, kot da ni pretirano presenečen ali, bog ne daj, zaskrbljen. Samo teden dni prej je namrec, poudarjajoc popolnoma naključno sovpadanje, začel prodajati nov 486DX4 s potrojeno frekvenco med 75 in 99 MHz, takoj nato pa se 90 MHz-cni pentium. Sprožila se je verizna reakcija - brez moderatorja, ki bi jo lahko zastavil. Apple že razvija nove modele s powerPC procesorji in operativnim sistemom System 7 (opustil je razvoj s procesorjem 680 x 0). Prihaja tudi nov IBM-ov model - računalnike »power personal« lahko pričakujemo že v drugi polovici tega leta. V bistvu ta procesor že dobavljajo v računalniku ISC System/6000, poleg tega pa je IBM v letosnjih prvih starih mesecih že dobavil uporabnikom 250.000 powerPC cipov. PowerPC so projektirali za uporabo lastnih aplikacij, skrojjenih po meri njegove močne arhitekture, vendar bodo uporabnikom »macov« in PC-jev zagotovili kompatibilnost s pomočjo posamežnega softvera, ki je prvič dovolj hiter, da lahko pomeni alternativo originalnemu procesorju. Se vedno ni povsem jasno, kako bo powerPC arhitektura delovala z aplikacijami za DOS in Okna, čeprav so dosežani testi se kar »obetavni«. Microsoft bo že kmalu postavil na ogled Okna NT za powerPC računalnike, kot tudi za pentiumske stroje, in novi procesor bo takrat verjetno postal resnična alternativa tradicionalni družini Intelovih procesorjev. Toda to se ni konec težav te družbe: pritiskom »od zgoraj«, kakršnim je Intel izpostavljen zaradi Applevega in IBM-ovega powerPC-ja, so se pridružili tudi pritiski »od spodaj«, ko se je Compaq Computer odločil, da bo odslej kupoval procesorje 486 (»klonirane«) tudi od AMD; ter »s strani« se sam IBM, ko je sklenil podoben sporazum z družbo Cyrix. Vse to bo zanesljivo povzročilo padec cen procesorjev 486 in pentiumov, se posebej tistih z nizjimi takti, kar je najbolj očiten rezultat tega »sendviča«. Verjetno bo blizajšoe se poletje za potencialne kupce računalnikov »dolge in tople«, za transnacionalno skupino Intel pa - blago rečeno - RISCantno!

Esad Jakupović

MIKRO NOVICE

Compaq Computer prodaja svoj novi računalnik Speedy Deskpro XE 466 po 2.000 angleskih funtov - gre za stroj s procesorjem 486DX2 (s podvojeno frekvenco) na 66 MHz, 8 MB-nim pomnilnikom, 525 MB-nim trdim diskom in 14-palnim monitorjem, ki je zaradi izjemnih grafičnih zmogljivosti lokalnih vodil in svoje prilagojenosti standardom Energetske zvezde sijajna rešitev za poslovno rabo.

Siemens je dosegel pomemben uspeh z razvojem DRAM komponent s 256 MB, kar je rezultanta nekajletnega sodelovanja s skupinama IBM in Toshiba, po katerih se bo v drugi polovici desetletja močno dvignilo povpraševanje, kot pravijo poznavalci.

Združenje elektronskih industrij Japonske (EIA) je sporočilo, da se je leta 1993 v tej državi skupna proizvodnja elektronskih naprav (v vrednosti 181 milijard dolarjev) zmanjšala za 5,9 % v primerjavi z letom poprej, zlasti zaradi podaljševanja recesije japonske, ameriške in evropske ekonomije; pri čemer ocenjujejo, da se bo letos proizvodnja spet okrepila, sprico povečanega povpraševanja po mobilni komunikacijski opremi, obenem pa bo produkcija potrošniške elektronike upadla se za 3,3 % (na »vsega« 28 milijard dolarjev), medtem ko se bo prodaja industrijske elektronske opreme povečala za 0,6 % (dvignila na 90 milijard dolarjev).

Gateway 2000 bo v bližnji prihodnosti začel prodajati svoje modeme skupaj s programom CommWorks za Okna (podjetje Traveling Software), ki sicer sam stane 165 funtov.

Victor Company of Japan (JVC), Philips, Sony in Matsushita so skupaj ustanovili Digital Video CD format (zasnovan na japonskem JVC-Philipsovem karaoke CD formatu), ki je sposoben zaobseči 74 minut digitalnega avdio in full-motion videa, primernega za filme, koncerte in izobraževalne programe.

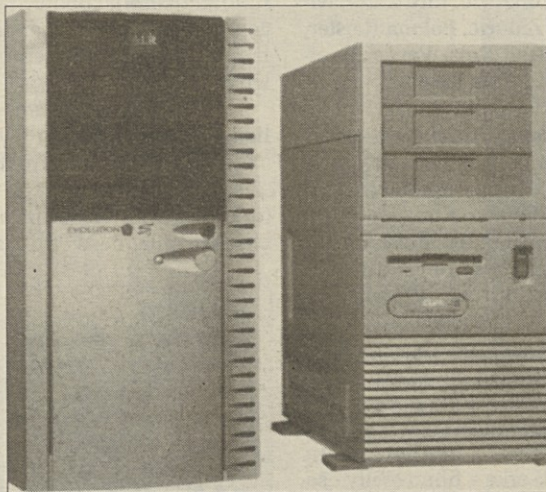
CompuAdd je začel prodajati beleznik Escort 450 Colopro, s procesorjem 486DX2 (50 MHz), 4 MB RAM-a, 340 MB-nim trdim diskom in PCMCIA III priključkom, ki stane 3.995 dolarjev - gre za prvi beleznik z 9, 5-palčnim zaslonom, ki ima aktivno barvno matriko z dvojnim skeniranjem (256 barv pri ločljivosti 640 x 480 pik).

HARDVER Pentium proti 486

Medtem ko se »na vrhu PC« odvija bitka med prvimi računalniki z novim powerPC procesorjem in prvimi z novim pentiumom P54C na 90 megahertzov, se malo nižje, bližje »navadnim« uporabnikom nadaljuje tekmovanje med pentiumskimi računalniki in tistimi, ki imajo DX procesorje s pomnoženim taktom. V tem smislu je značilen primer nenavdne neposrednega primerjanja, ki ga je s svojim oglasom »zagresilo« podjetje Advanced Logic Research (ALR) iz kalifornijskega Irvina: »Cemu ne bi kupili ALR Evolution V ST s kot strela hitrim procesorjem pentium, 540-megabajtnim trdim diskom in grafiko z lokalnim vodilom, namesto sistema Compaq Prolinea MT DX2/66? Cena je približno ista - vendar je ALR za 70 % hitrejši!«. ALR Evolution V ST deluje na 60 MHz (obstoja tudi dražja varianta na 66 MHz), ima 8 MB-ni RAM (siritvev je možna do 128 MB), 256 kB 64-bitni L2 predpomnilnik, dva vmesnika IDE z lokalnim vodilom in večiskalni MULTUS, video VESA VL lokalno vodilo z grafičnim pospeševalnikom in ločljivostjo 1.280 x 1.024, po tri

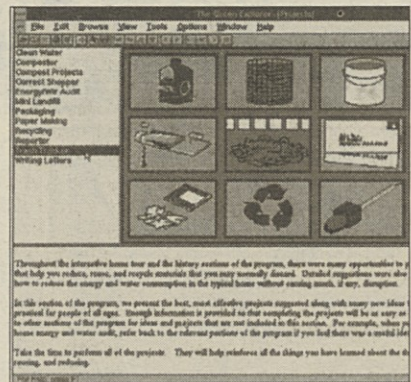
32-bitna razširitvena mesta z lokalnim vodilom in 8 ISA mest (cena: 2.895 dolarjev). Compaq Prolinea MT deluje na 60 MHz, ima 8 MB RAM-a (z možnostjo siritve do 64 MB), 128 kB 32-bitni L2 predpomnilnik, 525-megabajtni trdi disk, standardni IDE vmesnik, video z lokalnim vodilom in ločljivostjo 1.024 x 768 in pet ISA razširitvenih mest (cena: 2.668 dolarjev). Na testih je ALR v primerjavi s Compaqovim sistemom dosegel precej višje zmogljivosti: MIPS (CPU) 31:18; CPU-video-disk (DOS) 648:365; WinMark (Okna) 13:6; Benchmark (Novell) 1, 6 MB:0, 5 MB; ACAD Script (AutoCAD)

278:692 (samo v tem primeru nižja številka označuje boljši rezultat). Vse to seveda ni nenavadno, saj je naprava zasnovana na pentiumu s 64-bitno podatkovno stezo, naprednim oblikovanjem predpomnilnika in integriranim lokalno-vodilnim vmesnikom, ki je boljši kot 486DX2 na 66 MHz. »Nenavadno« je le to, da je samo za 8,5 % (227 dolarjev) dražji od tekmeča. Slednje je v bistvu »pravi argument« ALR in hkrati tudi potrditev, da so se začeli spopadi na področju cen računalnikov s powerPC procesorji, pentiumi in 486DX - seveda v zadovoljstvo kupcev.

SOFTVER Zeleni raziskovalec

Ce vam ni znano, kako bi se resili »odpadkov iz stanovanja, urada ali družbe«, potem vam je na voljo Zeleni raziskovalec (Green Explorer) oziroma »načrt za naravi prijazen svet«, kot je zapisano na ovitku. Nov paket družbe MicroBase Publishing iz Tempea, ki stane 90 dolarjev, je pravzaprav interaktivni softver za Ok-

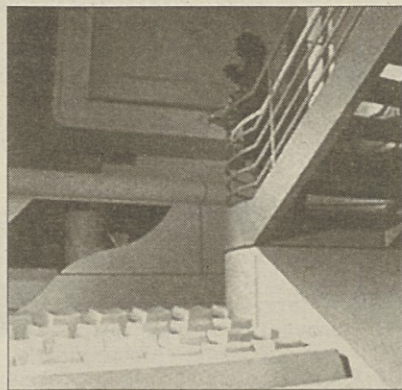
na z več tisoč idejami o zmanjšanju, ponovni uporabi in recikliranju zelo vsakdanje zavrnjenih predmetov in odpadnih snovi. Strukturiran je v več sekcij: »Izlet po stanovanju« vas s pomočjo 250 grafičnih in tekstovnih oken popelje skozi potencialna tveganja v stanovanju in okolici ter izbiro pri razreševanju teh problemov. »Ekoloska baza naslovov« vsebuje na tisoče uporabnih naslovov in sorodnih podatkov, ki so potrebni za »eko-stike« - od proizvajalcev ekoloških proizvodov do vladnih uradov za okoljevarstvo. Sekcija »Projekt« vam omogoča več kot sto »ekoloških«, ki jih lahko izvajate sami ali v sodelovanju z ustanovami in združenji, ki se ukvarjajo z ekologijo - recimo: planiranje porabe energije, graditev komposta ali proizvodnje reciklažnega papirja. V želji, da bi postalo »zeleno raziskovanje« bolj zanimivo, paket vsebuje tudi preizkus ekološkega znanja in »reciklažni kviz«.

MUZEJI

Ce vas je kdaj zamikalo, da bi se sprehodili po računalniku, ko deluje, potem mimogrede malo skočite v Boston, kjer lahko obiščete Računalniški muzej in si ogledate sedanjo, nekaj milijonov dolarjev vredno razstavo »Orodja in igračke: obudovanja vredni osebni računalnik«. Zgodilo se vam bo natanko tisto, kar ste si zaleli - sprehodili se boste skozi 50-kratno povečavo računalnika, ki dokaj dovršeno predstavlja delovanje resničnega računalnika. »Orodja in igračke« uporabljajo standardni (poklonjen) hardver, posebne prilagoditve obstoječega softvera in namensko razvitih aplikacij, da bi pokazali, kako je »računalništvo lahko zabavno tudi v primeru, ce se niste prej nikoli srečali z njim« (Oliver Strimpel, cenjeni direktor muzeja). Razstava je v bistvu namenjena otrokom in družinam, vendar je postala zanimiva tudi za »spodobne uporabnike in osebe iz računalniške industrije,« namiguje David Greschler, direktor razstave. Razdeljena je na sedem različnih »okolij« s 35 delovnimi postajami: Ustvarjanje slik, Pisanje, Ustvarjanje zvokov, Sestevanje, Igranje, Raziskovanje informacij, Izmenjava idej. Različno od drugih muzejev, bostonska razstava omogoča obiskovalcu interaktivni odnos do predmetov. Tako, denimo, postaja pod naslovom »Bodite svoj lastni band« povezuje sistem MIDI (Digitalni vmesnik za glasbene instrumente),

Sprehajanje po računalniku

klaviaturo in enoto z bobni, ki obiskovalcem omogoča komponiranje vsakovrstne glasbe z različno spremljavo, večplastnim instrumentarijem, s popolnim nadzorom nad ritmom, višino in močjo tonov. Muzej so ustanovili 1982. leta - kot »neprofitno organizacijo za zbiranje artefaktov računalniške epoke«. Predmeti so razstavljeni na več kot 2.300 kvadratnih metrih površine. Muzej letno obišče približno 130.000 obiskovalcev, pri čemer komaj čakajo tudi na kakega obiskovalca iz Slovenije. V dobrem desetletju se je namrec računalniški muzej razvil v pravec »zabavni, dvosmerni, narasčajoči center za izobraževanje, ki predstavlja evolucijo, tehnologijo in uporabnost računalništva,« kot je zapisal pisatelj Frederic Paul.

POMOČ

Center za MS podporo

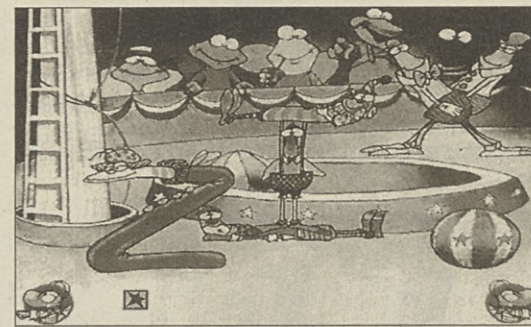

Uspeh v poslovnem svetu je prej ko slej odvisen od stalnega iskanja novih poti znotraj informacijskih tehnologij, ki bi lahko pomagale povečati produktivnost in konkurenčnost na trgu. Čedalje večji pomen programske opreme je spodbudil Microsoft, da se je lotil razvoja razvejanega programa storitev, ki naj pomaga podjetjem pri vzdrževanju in iskanju optimalnih poslovnih rešitev. V tesni »elektronski« povezavi z Microsoftovimi strokovnjaki, pricujoče programe izvajajo posebej usposobljena samostojna podjetja, med katerimi je tudi Skupina Atlantis iz Ljubljane, ki je sicer že nekaj let pooblaščenca za razpečevanje Microsoftovega softvera po Sloveniji. V tem podjetju so osnovali poseben oddelek, imenovan MASC (Microsoft Authorized Support Center ali Microsoftov pooblaščen center za podporo), z nalogo, da posreduje pomoč pri uporabi MS proizvodov, izdeluje systemske resitve, doseganje integriranja sistemov, svetovanja, prilagajanja programske opreme, resitve »na ključ« ter izvaja tehnično izobraževanje in praktično podporo. Očitno MASC Slovenija deluje tudi kot Microsoftov oskrbovalec resitev (MS Solution Provider). MASC je razvil svoj komunikacijski sistem (tel. 126-21-05, BBS 126-20-74), preko katerega lahko vsi uporabniki programske opreme terjajo Atlantisovo pomoč, hkrati s povezavami do posameznih Microsoftovih strokovnjakov, ki so odgovorni za posamezna področja. Storitve MASC Slovenija lahko razdelimo v dve skupini: paketi tehnične podpore za individualne uporabnike in mala podjetja ter vzdrževalne pogodbe za večja podjetja, pri katerih velja načelo, da se je potrebno pravočasno zagotoviti potreben cas. Poleg dejavnosti oddelka MASC je skupina Atlantis pooblaščenca tudi za servisiranje Compaqove in Hewlett-Packardove opreme.

OTROCI

»Abecednik« na CD-ROM-u

Za otroke med stiriimi in sedmimi leti je družba Milliken Publishing na interaktivnem CD-ROM-u pripravila »orodje za učenje«, ki nosi naslov Big Bug Alphabet Book (zelo prosto prevedeno: Abecednik za velike lenuhe). Pricujoča CD-ROM »knjiga« je prva v novi seriji podjetja Milliken Publishing, ki je namenjena predšolskim otrokom. Program omogoča malčkom hitro prepoznavanje abecede s pomočjo razlikovanja posameznih crk preko njihovih duhovitih upodobitev. Crke so zivahna animacija igranja pri učenju, različnih izgovorjav odlične kakovosti, zvočne spremljave in izvirnih verzov. Zavoljo takšne kombinacije avdio in vizualnih učinkov, animacije, zabavnosti in dvosmernih komunikacij, omogoča Big Bug otrokom sijajno interaktivno izkušnjo - za razmeroma skromno ceno: 40 dolarjev. Upajmo, da bodo tudi slovenski otroci že kmalu deležni kakega podobnega doživljanja na CD-ROM-ski način.

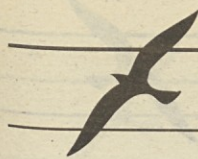

IGRE

Kabelski kanal za igre

V ZDA je začel delovati prvi kabelski Kanal za igre (Game Channel), te dni pa se mu bo pridružil se konkurenčni Kanal za show (Game Show Channel). Game Channel, ki je lani nekaj časa poskusno deloval na znanem Družinskem kanalu (Family Channel), tvori več blokov iger in različnih tekmovanj, v katera igralci vstopajo preko telefona, s tonskim izborom na dotik, pri čemer sleherni poziv stane 4,98 dolarjev. Game Show Channel, ki ga finančno podpirajo velika podjetja, kot sta Mark Godson Productions in Merv Griffin Enterprises, ima seveda mnogo bolj ambiciozne nacрте, zlasti s 41.000 epizodami iger in petimi različnimi napravami za igralce, ki želijo sodelovati v teh programih. Večino teh naprav tvorijo ročne enote (kot je Trakker na sliki) in naprave za priključitev na kabelsko televizijo (ActivCard na sliki). Vse igre bodo kodirane za priključitev katerekoli naprave na sistem, z nakupom katere si posamezni igralci zagotavljajo dostop do interaktivne mreže. ActivCard Network bo predvidoma stal 20, Trakker družbe Trakker Interactive Services pa manj kot 100 dolarjev. InTouch terminale podjetja Interactive Systems bodo prodajali po 250 dolarjev, medtem ko bodo za naprave Zing družbe Zing Systems zaračunavali približno 150 dolarjev. Naročnina bo znašala 25 dolarjev.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V torek, 3. maja, ob 20.30: B. Slade - OB LE-TU OSOREJ (SD).

DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511

V torek, 3. maja, ob 19.30: W. Shakespeare - KRALJ HENRIK IV., za abonma dijaski 4 večerni in izven. Predstava bo se v sredo, 4. maja, ob isti uri, za abonma dijaski 5 večerni in izven.

V četrtek, 5. maja, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE, za abonma dijaski 3 večerni in izven.

MALA DRAMA

V četrtek, 5. maja, ob 20. uri: A. Nicolaj - BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE, za izven in konto.

V petek, 6. maja, ob 20. uri: W. Allen - ZAJGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven in konto. V soboto, 7. maja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

V četrtek, 5. maja, ob 19. uri: J. Golob - MATICEK SE ZENI, J. Gregorc - PERPETUUM, za red četrtek I, izven in konto. Predstava bo se v petek, 6. maja, ob 16.30, za red petek in izven.

V soboto, 7. maja, ob 19. uri: G. Bizet - CARMEN, za izven.

MESTNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKO, tel.: 061/ 210-852

Danes, 30. aprila, ob 19.30: M. Camoletti - PRIDI GOLA NA VEČERJO, za izven in konto. Razprodano!

V torek, 3. maja, ob 19.30: R. Harwood - GARDEROBER, za abonma studentski C.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKO, tel.: 061/ 314-962

KULTURNICA, Zidovska steza 1
Danes, 30. aprila, ob 11. in 18. uri: M. Vogel - O BIBI, KI JE PREHITRO RASLA, za izven. Gostuje LG Kinetikon.

KUD FRANCETA PRESERNA,

tel.: 061/ 332-288

V petek, 6. maja, ob 21. uri: gledališce Ane Monro - VARIETE.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE,

tel.: 063/ 25-332

V sredo, 4. maja, ob 10. uri: A. T. Linhart - TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI, za abonma 2. solski in izven in ob 15.30, za abonma 4. solski in izven. Predstava bo se v četrtek, 5. maja, ob 10.45, za abonma Gimnazija center Celje.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ,

tel.: 064/ 222-681

V torek, 3. maja, ob 9.30 in 10.30: R. Thayenthal - ANA IN KRALJ, KI JE PADEL IZ PRAVLJICE. Razprodano!

V soboto, 7. maja, ob 20. uri: Ray Cooney - ZBEZI OD ZENE.

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR,

tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 8. maja, ob 11. uri: Jan Malik - ZOGICA MAROGICA, za izven.

DRAMA, tel.: 062/ 221-206

Danes, 30. aprila, ob 17. uri: v Minoritski cerkvi A. Dumas - TRIJE MUSKETIRJI, za red upokojenci. Predstava bo se v sredo 4. maja, 20. uri, za abonente in izven.

V torek, 3. maja, ob 21. uri: na Malem odru kabaret XX. stoletja MALA NOCNA KINOTEKA, za izven.

OPERA, tel.: 062/ 221-206

Danes, 30. aprila, ob 19.30: Stein-Bock-Harnick - GOSLAC NA STREHI, za abonente in izven.

V torek, 3. maja, ob 19.30: J. Strauss - PLES KADETOV, za red oranžni, abonente in izven. Predstava bo se v sredo, 4. maja, ob isti uri, za red rumeni, abonente in izven.

Gledališče Rossetti

Od 3. do 8. maja je na sporedu delo H. von Kleista »Il duello«. V glavnih vlogah igrata Gabriele Lavia in Monica Guerritore. Režija Gabriele Lavia. Predprodaja vstopnic je že v teku.

Cristallo - La Contrada

Danes, 30. t. m., ob 15. uri zaključna prireditev s presenečenjem za vse abonente »Abonent postane protagonist«.

PLESIVO PRI KRMINU (Gorica)

V ponedeljek, 2. maja, ob 20.30 bo SSG iz Trsta gostovalo v Gradnikovi kleti z enodejankama S. Becketta »Ne jaz« in »Poslednji trak«. Režija Mario Ursic.

cert : 15 let pevskoinstrumentalne skupine Zvabek.

SKOCJAN

Dvorana Kassl: Danes ob 20.00 - Vigredni koncert, prireja Kulturno društvo Skocijan SPD Vinko Poljanec.

BLED

V soboto, 7. maja, ob 20. uri: v Sportni dvorani Alpski večer '94 Bled.

KOČEVJE

MUZEJ KOČEVJE, Presernova 11

V petek, 6. maja, ob 19.30: večer Kočevskih pesmi.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V nedeljo, 1. maja, ob 18. in 20.30: ameriski film PELIKANOV POROČILO.

V petek, 6. maja, ob 20.30: področno srečanje odraslih folklornih skupin.

V soboto, 7. maja, ob 18. uri: premierni nastop baletnih skupine KUD Karol Pahor Piran.

V nedeljo, 8. maja, ob 18. in 20.30: ameriski film PLEZALEC.

SEZANA

KC SREČKA KOSOVELA, tel.: 067/ 73-355

V torek, 3. maja, ob 20. uri: ameriski film PRI ADAMSOVIH II.

ŽALEC

V četrtek, 5. maja, ob 18. uri: v dvorani Doma II. slovenskega tabora okrogla miza o zasvojenosti.

ratura v Italiji«.

Visoka sola za moderne jezike (Ul. Alviano 15)

V četrtek, 5. maja, ob 17. uri predavanje prof. Janka Kosa na temo »Cankarjev roman«.

Koncert skupine Area
v gledališču Miela

V trzaskem gledališču Miela bo drevi ob 21. uri koncert skupine Area, ki je bila v sedemdesetih letih eden najpomembnejših italijanskih ansamblov rock-folk glasbe, saj je s svojimi štirinajstimi albumi, v katerih so se vplivi dadaizma in konstruktivizma zlivali z rockom, jazzom in ljudsko glasbo sredozemskih dežel, postala pravi mit. Med legendarnimi člani skupine je bil nepozabni in prezgodaj umrli Demetrio Stratos. Ostali trije člani Patrizio Pariselli, Giulio Capiozzo in Ares Tavolazzi so se po dolgoletnem samostojnem delu spet sesli in se ob skupnem nastopu zavedli, da jih na odru se vedno družijo skupni »feeling«.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

NARODNA GALERIJA

Razstava STISKI ROKOPISI iz 12. stoletja avtorice prof. dr. NATASE GOLOB je na ogled do 29. maja v novem krilu Narodne galerije na Puharjevi 9. Razstava CEBEJEV Križev pot je na ogled v Narodni galeriji na Cankarjevi 20.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava slik JOHANNESA DEUTSCHA je na ogled do 15. maja.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD

Razstava fotografij TOSHIKIIJA OZAWA je na ogled do 20. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

V četrtek, 5. maja, bo ob 19. uri otvoritev razstave VLADA STJEPICA Iskanje axis mundi.

GALERIJA PIC LEK, Verovskova 57

Razstava slik ALBINA POLAJNARJA je na ogled do 13. maja.

GALERIJA KLUBA B-51, Gerbičeva 51 a

Razstava fotografij, kolažev in skic Igralec avtorjev ROKA ZRNCA in VASJE AMBROZIČA je na ogled do 8. maja.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava RASHEEDA ARAEENA je na ogled do 13. maja.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava grafik DRAGA HRVAKIJA in DANILA JEJCICA je na ogled do 29. maja.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

V sredo, 4. maja, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik VIDE SLIVNIKER - BELANTIC. Razstava bo na ogled do 24. maja.

KNJIZNICA BEZIGRAD, Glinska ploščad

Razstava otroških ilustracij slikarke ROŽE PISCA-NEC je na ogled do 17. maja.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

V četrtek, 5. maja, bo ob 12. uri otvoritev razstave Muzej solinarstva v krajinskem parku Sečovske soline in Kavčnikova domačija v Zavodnjah. Razstava bo na ogled do 4. junija.

RAZSTAVISCE CICERO DELO, Dunajska 5

Razstava karikatur ALJANE PRIMOŽIČ je na ogled do 5. maja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI,

Trg celjskih knezov 9

Razstava risb in slik METKE KRASOVEC je na ogled do 12. maja.

KAMNIK

HRAM LUŽAR, Kidričeva 6

Razstava slik LOJZETA KALINSKA je na ogled do 15. maja.

KAVARNA VERONIKA

Razstava fotografij MARKA TROBEVSKA je na ogled do 7. maja.

KANAL OB SOČI

GALERIJA RIKI DEBENJAKA

Razstava del na papirju Crtomirja Freliha je na ogled do 14. maja.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34

Razstava slik ALIJE HAFIZOVIČA je na ogled do 18. maja.

MARIBOR

GALERIJA MEDIA NOX, Oroznova 2

Razstava slik in fotografij JASNE SAMARIN je na ogled do 7. maja.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA, Kocljeva 7

Četrta medregionalna likovna razstava je na ogled do 15. maja.

PIRAN

MEDUZA 2, Cankarjevo nabrežje 7

Razstava risb HERMANA PECARICA je na ogled do 6. maja.

TRŽIČ

KURNIKOVA HISA, Kurnikova pot 2

Razstava likovnih del SANDRA PECENKA je na ogled do 26. maja.

PAVLJON NOB

Razstava PIERA CONESTABA Barvni signali je na ogled do 9. maja.

SKOFJA LOKA

GALERIJA FARA

Razstava grafik studentov 4. letnika likovne pedagogike z naslovom IGRA STRUKTUR je na ogled do 12. maja.

ZAGORJE

Razstava KRAJINSKI POUĐARKI - cerkev kot slikarski motiv je na ogled do 13. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trgalerija: na ogled je razstava avstralskih akvarelov Dimitrija Kodriča.

Muzej Revoltella: na ogled je razstava Vidi - Punti di vista.

Galerija Cartesius: Do 5. maja bo na ogled razstava slikarja Carmela Nina Trovata.

Galerija Bernini: se danes, 30. t. m., razstavljajo svoje slike G. Tonetta, L. Rocchetto Carli in M.G. Zoppas Zito.

Galerija Minerva: od 30. t.m. do 9. maja bo na ogled razstava Gianne Lampe.

Studio Tommaso: do 1. maja razstavlja slikarka Anna Moro Lin.

OPČINE

V dvorani HPO je na ogled razstava ob 340-letnici rokopisov zupnije sv. Jerneja.

KOROŠKA

CELOVEC

V Deželni galeriji (Burggasse 8) razstavlja Julius Deutschbauer (do 1. maja); Heimo Zo-

bernig (do 29. maja); Haim Steinbach (do 29. maja).

Univerza - Avla: do 11. maja razstavlja Andrej Trobentar »Atraktor«.

Gostilna »Pri Joklnu« - do 11. maja razstavlja Behzad Hadiahmetović in Franc Scheck.

TINJE

V galeriji Tinje je na ogled razstava slik Milana Volovska iz Argentine.

BOROVLJE

Galerija v gradu: do 8. maja razstavlja Josef Tichy. Galerija Rieser-Celovska cesta: razstavljajo koroski umetniki.

BELJAK

Galerija Widmanneum, Ringmuerstrasse 3- do 2. maja je na ogled spominska razstava slikarja Wernerja Berga.

ROŽEK

Galerija Rozek-Sikoronja: do 22. maja razstavlja Johannes Zechner.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,

tel.: 061/ 222-815

V torek, 3. maja, ob 19.30: ORGELSKI KONCERT STUDENTOV AKADEMIJE ZA GLASBO.

V petek, 6. maja, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, za zeleni abonma. Program: Ramovs, Martinu, Debussy, Rouseel (GD). Ob 20.30: koncert BALANESCU KVARTETA (LD).

K4, Kersnikova 4

V ponedeljek, 2. maja, ob 21.30: koncert HEAVY LES WANTED.

MREŽA ZA METLKOVO

V četrtek, 4. maja, ob 22. uri: v klubu Channel Zero koncert belgijske skupine JUNKFISH.

GRAD TIVOLI

V sredo, 4. maja, ob 18. uri: koncert NEZE GRUDEN - rog.

CEKINOV GRAD

V petek, 5. maja, ob 20. uri, v Muzeju novejših zgodovine: AVDIOVIZUALNO PREDVANJE o popotovanju po Skandinaviji. Predava Janez Rozman.

VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

V sredo, 4. maja, ob 18. uri: mini koncert. Nastopata: DUSAN SODJA - klarinet in TATJANA KAUCIC - klavir.

ČREŠNJEVCI

V soboto, 7. maja, ob 19. uri: v dvorani vile Hold koncert tamburaske skupine Peter Dajko.

ILIRSKA BISTRICA

V petek, 6. maja, ob 23. uri: v klubu MKNZ koncert skupine DIRT iz Anglije s predskupino HELLKRUSHER iz Anglije.

OTOČEC

HOTEL OTOČEC,

tel.: 068/ 321-830

Danes, 30. aprila, ob 17. uri: promenadni koncert Pihalne godbe Papimice Vevce. Ob 21. uri: v paviljonu Jurček plesni večer z ansamblom ROMPOM-POM.

FJK

TRST

Kulturni dom

Zadnji abonmajski koncert GM bo v petek, 13. maja ob 20.30. Nastopil bo MePZ Obala pod vodstvom W. Lo Nigra. Pivovarna Forst

V torek, 3. maja, ob 20.30 polfinalno srečanje trzaskih avtorjev. Nastopa Roberto Felluga.

V četrtek, 5. maja, ob 20.30 »La canzonetta triestina d'epoca« z Liliano Bamboschek in Umberto Lupijem.

9. in 16. maja s pričetkom ob 16. uri bo na sporedu prva izvedba »Minifestivala trzaskih popevke za otroke«, zaključni večer pa bo 23. maja.

Vila Revoltella - Cerkev S. Pasquale

V nedeljo, 1. maja, ob 17.30 koncert z zborom Gruppo musicale strumentale Gruppo incontro.

V nedeljo, 8. maja, ob 17.30 bo nastopil otroški pevski zbor »Vesela pomlad« z Opcin.

Avditorij Muzeja Revoltella

V torek, 2. maja, ob 18. uri srečanje z baritonom Robertom Frontallijem.

MILJE

Gledališče Verdi

Jazzovska koncertna sezona: v petek, 13. maja, ob 20.30 bo na sporedu koncert Hutcherson-Montoliu Duo.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

Mednarodni festival: Donava - glasbena kultura - v torek, 3. maja, ob 20.30 - bo na sporedu koncert, na katerem bosta nastopila Bruno Canino in Antonio Ballista (klavir) ter Zoltan Racz in Zoltan Vaczi (tolkala). Izvajali bodo Bartokove in Ligetijeve skladbe.

V petek, 6. maja bo gost trziškega gledališča Paul Badura-Skoda. Avstrijski pianist bo izvajal Haydnove skladbe.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG

Gostuje od torka, 3. do sobote, 7. maja ob 19.30 v Mestnem gledališču v Ljubljani s predstavo R. Harwooda »Garderober«. Režija Vinko Möderndorfer.

Verdi - Dvorana Tripcovich

Danes, 30. t.m., ob 20. uri (red L) peta predstava Rossinijeve opere »Pepeška« (La Cenerentola). Režija Lü Jia. Predprodaja vstopnic za predstavo pri blagajni Dvorane Tripcovich (9-12 in 16-19).

Ponovitev v torek, 3. maja, ob 20. uri (red H). Naslednja predstava bo G. Verdijeva »Traviata«. Dirigent Tiziano Severini. Trajala bo do 3. junija.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče - Danes, 30. t.m., ob 19.30 - Benjamin Britten »Smrt v Benetkah« (Tod in Venedig). Ponovitev 4. maja ob 19.30.

BELJAK

Studijski oder (Kellertheater): Danes, 30. t.m., ob 20. uri Plesni teater Gerhard Fillei »Daleth«.

GORNJA VAS

Gostilna Hafner: Danes ob 20.00 - Jubilejni kon-

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

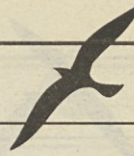
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

V sredo, 4. maja, ob 19. uri: predavanje z naslovom CLOVEKOVA AURA - NEMA GOVORICA SKRITEGA SIJA.

KUD FRANCETA PRESERNA,

tel.: 061/ 332-288

V sredo, 4. maja, ob 20. uri: predavanje ZDENKA LAPAJNETA - Šest držav proti eni soli in dedicem Mladika 1886-1994.

domači šport

Danes

SOBOTA, 30. APRILA 1994

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Standrezu: Imsa Kmečka banka - Debei Bonacic Chioggia Ve

ZENSKA C1 LIGA

18.00 na Opčinah: Koimpex - Car Friulana Vivil Ud; 20.30 v Trstu, »Suvich«: Bor Tombolini - Serramenti Dus. Nov Ve

MOSKA C-2 LIGA

20.30 na Opčinah: Koimpex - Candolini; 20.30 v Gorici, Katoliški dom: Olympia Cdr - Volley Ball Udine; 20.30 v Trstu, »Altura«: Bor Omse - Flebus Assicurazioni

ZENSKA C-2 LIGA

20.00 v Sovodnjah: Kmečka banka - Boem Paretto; 20.30 v Nabrezini: Sokol Indules - Cassa Risp. Gorizia; 20.00 v Martignaccu: Libertas Dels - Breg

1. MOSKA DIVIZIJA

20.30 v Ločniku: Caldini - Naš prapor

1. ZENSKA DIVIZIJA

15.30 v Nabrezini: Sokol - Pallavolo Trieste; 20.00 na Proseku, srednja sola: Kontovel - Breg

KOŠARKA

C LIGA

20.30 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Jadran TKB

D LIGA

20.00 v Gorici, igrišče UGG: Senators - Bor Radenska

PROMOCIJSKA LIGA

18.30 v Gorici, na Rojcah: Petrolifera - Dom La Goriziana; 18.00 v Dolini: Breg - Staranzano; 18.00 v Nabrezini: Sokol Warm - Ferroviario; 18.30 v Biriscikih, dom Ervatti: Cicibona Mingot - Scoglietto; 20.00 v Trstu, Ul. della Valle: Inter 1904 - Kontovel

1. DIVIZIJA

20.00 v Brisikih, dom Ervatti: Polet Metra - Basket Muretto; 15.00 v Trstu, Ul. Gretta: Amatori Basket - Prosek

DRŽAVNI KADETI

17.30 v Rovigu: Libertas Ro - Bor Radenska

NOGOMET

MLADINCI

16.00 v Trstu, igrišče Campanelle: Campanelle - Primorje

NAJMLAJSI

16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Isonzo Turjak

ZACETNIKI

15.00 v Bazovici: Zarja Adriampex B - San Giovanni

CICIBANI

16.00 na Proseku: Primorje - Triestina A; 16.00 v Trstu, Ul. Umago: Ponziana - Breg; 16.00 v Doberdobu: Mladost - San Michele

TENIS

ZENSKA C LIGA

15.00 v Miljah: TC Muggia - Gaja

OVER 35 MOSKI

15.00 v Cordenonsu: Eurotennis - Gaja

ROKOMET

MOSKA C LIGA

20.30 v Campigli dei Berici: Noventa Vicentina - Kras Trimac

Jutri

NEDELJA, 1. MAJA 1994

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Trziču: Monfalcone - Juventina; 16.00 v Miljah: Fortitudo - Primorje

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Bazovici: Zarja - Buiese, 16.00 na Proseku: Vesna - Manzano

2. AMATERSKA LIGA

16.00 pri Domju: Domio - Sovodnje; 16.00 na Padricah: Gaja - Sagrado; 16.00 v Repnu: Kras - Teor; 16.00 v Castionsu di Strada: Castionese - Primorec

NARAŠCAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje - Mont. Don Bosco

NAJMLAJSI

10.00 v Briscikih, Ervatti: Portuale - Bor Farco

ZACETNIKI

10.30 v Bazovici: Zarja Adriampex A - Fortitudo; 10.30 v Doberdobu: Mladost - Gradese

TENIS

MOSKA C LIGA

9.00 na Padricah: Gaja - TC Triestino

KOŠARKA

DRŽAVNI KADETI

16.00 v Briscikih, dom Ervatti: Kontovel Edil-Porfidi - Udine Basket Club

Pojutrišnjem

PONEDELJEK, 2. MAJA 1994

KOŠARKA

POMLAD

16.30 v Briscikih, dom Ervatti: Jadran - Stella Azzurra

KOŠARKA / V ZADNJEM KOLU C LIGE MESTNI DERBI NOCOJ OB 20.30

Le z zmago nad Don Boscom lahko jdranovci še upajo

Jadranovci morajo hkrati upati v senzacionalni poraz Italmonfalconeja doma proti Cittadelli - Zadnja tekma Maura Čuka in Claudia Starca

Jadranova članska ekipa ima pred zadnjim kolom še nekaj možnosti, da doseže napredovanje. Ne glede na nocojsnji razplet pa lahko že zapišemo, da je Vatovčevo mostvo krepko preseglo vsako najbolj roznato napoved in če bo do neverjetnega res prislo (Italmonfalcone bi moral doma zgubiti proti slabi Cittadelli, Jadran pa premagati Don Bosco), bo mo z največjim veseljem odprli se novo poglavje o dodatnih tekmah, ki se vodijo v B2 ligo. Žal pa so možnosti izredno majhne, saj praktično nihče (niti igralci Cittadelle) ne verjame v nov spodrsrlaj trziške ekipe.

DERBI: mestni derbi z Don Boscom je izredno zanimiv, tudi zato, ker ekipi locita dve sami točki na lestvici in ker se bo Garanova peterka na vse načine skušala oddolžiti plavim za tesen poraz iz prvega dela prvenstva. Kdor si pričakuje, da bo Don Bosco igral le za prestiž, se krepko moti, saj so »salezijanci« izredno motivirani in v primeru zmage proti Jadranu in porazu Italmonfalconeja ter Frigore (doma s Caorlami), bi se vse stiri ekipe znasle na drugem mestu z enakim številom točk in pravico do dodatnih tekem bi si prisluzila ekipa z najboljšim obračunom v medsebojnih tekmah, to je Italmonfalcone.

DON BOSCO: Tako kot za Jadran, je pred začetkom sezone, le redkokdo menil, da bodo Tržacani med letosnjimi protagonisti, trener Pippo Garano pa je tudi letos odlično pripravil in vodil svoje mlade fante, ki so kot

novinci v ligi in z eno samo okrepitvijo (mladi dvoimetras Rovere, letnik 75) izpeljali »super« prvenstvo. Brez visokih in težkih igralcev, moč ekipe sloni na hitri igri in zelo agresivni obrambi, glavni aduti ekipe pa so playmaker Olivero, krilo-center Collarini ter »all around« Fortunati. Zgrešeno pa bi bilo misliti, da je dovolj zaustaviti le te tri igralce, saj so razni Babic, Vlacci, Bisca, Furlan in Gaio letos že nekajkrat odločilno prispevali k zmagi svojega mostva.

JADRAN: Po poslovilnem srečanju pred domaćim občinstvom, bosta Mauro Čuk in Claudio Starc odigrala se zadnjo tekmo sploh in Vatovčeva ekipa bo seveda skušala praznovati dogodek s prestižnim uspehom. Jadra-

novci se tudi zavedajo, da bi z zmago zaključili sezono na tretjem, ali celo na drugem mestu, v primeru poraza pa bi zdrknili na anonimno peto mesto.

TAKO JANUARJA: V prvi tekmi so jdranovci le s točko razlike (86:85) premagali Don Bosco, ki je tudi imel zadnjo zogo v posesti, Vlacciju pa sta sodnika dosodila korake in zmaga je ostala doma. Jadranovci so vodili večji del tekme, nekaj minut pred koncem kar za 10 točk. Več zgrešenih prostih metov (Starc je v zadnjih dveh minutah zgrešil kar trikrat v kombinaciji 1+1) in nekaj nerodno zapravljenih zog pa so omogočile gostom, da so nadoknadili skoraj ves zaostanek. Bo danes 1:1 ali 2:0? (Vanja Jogan)

Arena je na prvi tekmi proti Don Boscu dosegel 118 točk

KOŠARKA / ZADNJE KOLO TUDI V DLI

Borovci naj bi se poslovili z zmago

V Gorici se bodo pomerili z zadnjeuvrščenim Senatorsom - Prva tekma, 100:64

Tudi Borovi kosarkarji, ki nastopajo v D ligi, bodo nocoj zaključili letošnjo dolgo in naporno sezono, v zadnjem kolu pa ima Sancinova ekipa veliko priložnost, da na najboljši način konča prvenstvo, saj se bo v gosteh pomerila z zadnjeuvrščeno ekipo Senators iz Gorice.

SENATORS: Zaradi birokratskih napak pri registriranju igralcev pred začetkom sezone so se gorški kosarkarji znašli z omejenim številom igralcev in brez nekaterih boljših posameznikov,

tako, da so se porazi vrstili kot na tekočem traku (proti Sgt so zgbili kar z 99 točkami razlike, 172:73). Senatorsi, ki so dober del tekem odigrali le s petimi ali šestimi igralci in so eno tekmo tudi zgubili brez borbe, ker so se predstavili le v starih (enkrat pa je bila tekma prekinjena, ker je na igrišču ostal en sam igralec), so dosegli letos le dve zmagi (Portogruaro 69:68 in Sgt 75:72) in so že več mesecev obsojeni na izpad iz lige.

BOR: Borovci, ki so v prejšnjem kolu odigrali eno izmed najboljših le-

tosnjih tekem, so v tem tednu redno trenirali, odsotna pa sta bila le Marco Crisma, ki ga tudi nocoj ne bo (delovne obveznosti) ter Stefan Samec (studij), ki pa bo danes v postavi. Vrnil se je tudi Giuliano Rasman, Marko Debeljuh pa bo prišel v postev, le ce bo kdo odpovedal v zadnjem hipu.

NAJVISJA ZMAGA: V prvem delu prvenstva so belozeleni proti ekipi Senators dosegli najvišjo letošnjo zmago (100:63) takrat pa sta bila najuspešnejša Merlin (24) in Carbonara (1). (VJ)

Na sliki: Robi Smotlak

Balinarske vesti

Glede balinarskih turnirjev, ki se ta čas kot na tekočem traku vrstijo v naši deželi, bi omenili dva, na katerih so se naši balinarji dobro obnesli. Na turnirju za Trofejo občine Medea za C kategorijo je nastopilo kar 80 parov. Najboljšo uvrstitev od naših, in sicer 8. mesto, sta dosegla Prosecana Valter Ferluga in Dario Tence, ki pa nastopata za Gajo, ker je padriško-gropajsko društvo včlanjeno v italijansko balinarsko zvezo, medtem ko Primorje ni.

Clani balinarska društva Nabrezina-Aurisina Braida, Sardoc in Aloisio so na pokrajinskem turnirju za trojke D kategorije v Trstu osvojili odlično tretje mesto. Sokolovi balinarji Spetic, Franko in Bagozi pa so bili na tem turnirju osmi.

Še danes vpisovanje za zamejsko prvenstvo v enojkah

Do danes 30. t.m. je čas za vpis za zamejsko balinarsko prvenstvo v enojkah, ki ga prireja balinarska sekcija ZSSDI. Prvenstvo bo v četrtek, 5. in v petek, 6. maja na raznih blainarskih stezah pri naših društvih. Finalni del pa bo pri SD Polet. Za vpisovanje in druge informacije zainteresirani lahko telefonirajo na naslednje tel. številke: 214159 (Aleksij), 220101 (Bruno), 226262 (Maks) ali 327274 (Egon).

Polet na tradicionalnem prvomajskem turnirju v Briscikih

Jutri bo v Briscikih tradicionalni deželni prvomajski turnir za B kategorijo v dvojkah. Na tem velikem turnirju bo od naših društev nastopil Polet. V torek, 3. maja pa se bosta pričela pokrajinski prvenstvi C in D kategorije.

V C kategoriji nastopajo Nabrezina-Aurisina, Polet in Sokol, v D kategoriji pa Gaja in Zarja.

Uspešen nastop borovcev v selekciji najmlajših

Na nogometnem igrišču v Domiu sta se pomerili izbrani selekciji "najmlajših" Trsta in Vidma. Zmagala je bolj solidna in predvsem fizično boljša videmska ekipa, ki pa je dala edini zadetek tik pred koncem srečanja. Tržacani so se urejeno branili in se dobro upirali boljsemu tekemcu. V tržaskih vrstah sta uspešno zaigrala tudi Borova nogometasa, vezni igralec Marko Karis in napadalec Marjan Milčič, kar je nedvomno lepo zadostenje za oba perspektivna nogometasa, njuno društvo in nas mladinski nogomet. (d.gr.)

Krasovci in borovka na 21. trofeji Treh Benečij v Veroni

Krasovi namiznoteniški igralci ne bodo stali prekrizanih rok niti ta konec tedna. Medtem ko se večina mladih Krasovih sil pripravlja na mladinsko državno prvenstvo, ki se bo pričelo prav kmalu, to je že prihodnji teden, se bo nekaj krasovih igralcev udeležilo 21. prvenstva Treh Benečij v Veroni.

Program predvideva nastop v kategoriji dečkov in deklic (Barbara Santini, Kristina Stubelj, Tjaša Gustin), nastop naraščajnikov (Andrea Radini, Gorazd Milic) ter tekmovalja v absolutni kategoriji, kjer bosta nastopila Ana Bersan in Igor Milic.

V igri dvojic bo nastopil Igor Milič s Callegarom (Libertas Latisana), ženske dvojice pa bosta igrali skupaj nekdanji klubski kolegici Ana Bersan in Lara Posega, Bor.

(J.J.)

CSI: visoka zmaga Brežanov

Breg - Fani Olimpia 5:1 (4:0)

Strelci: Martini 3, Baldé 2.

BREG: Franko, Ghiozza, Gregori, Strajn, Baldé, Razem, N. Damin, K. Damin, Klun, Sancin, Scroccaro. Mladi Brežani so v zadnjih srečanjih zares neustavljivi, saj so tudi tokrat brez večjih težav odpravili nasprotnika. Poleg petih zadetkov pa so zadeli tudi tri vratnice in zgrešili vrsto ugodnih priložnosti. Pohvalo pa zasluži tokrat Strajn, ki je dosegel tri zadetke in igral zelo pozrtovalno ter bil stalen trn v peti nasprotnikove obrambe. (E.B.)

ODBOJKA / MOŠKA B2 LIGA

Bo Chioggia peta zaporedna žrtev?

V prvi tekmi so Goričani zmagali s 3:2

Odbojkarji Imse Kmecke banke se bodo v svojem predzadnjem nastopu pred domačimi gledalci pomerili s Chioggio. Gostje iz Veneta imajo na lestvici dve točki manj od Goričanov, obe mostvi pa sta v ligi novinec, zato je njun dosedanji obračun na dvse pozitiven in se teh zadnjih tekem lotevata povsem sproščeno. Soddec po rezultatih preživlja Chioggia obdobje dobre forme. V zadnjih petih nastopih je dosegla štiri zmage, črna piko pa predstavlja poraz v Paeseju proti šibkemu Lunazziju. Vsa igra Chioggie sloni na enem samem igralcu, ki je hkrati najboljši tolkač, sprejemalec in bloker v mostvu! Ze v prvi tekmi v Chioggi je valovcem

Podajalec Marchesini

povzročal največ težav, a je bil v petem setu vidno utrujen in zmaga je pripadla Goričanom. Njega bo treba tudi tokrat izra-

zito pokrivati.

V taboru nase ekipe je ciklus treningov potekal po ustaljenih tirnicah. Le Lutman je zaradi poškodbe opravil en sam trening. Verjetno ga bo danes v začetni postavi nadomestil Paoletti. Imsa Kmecka banka ima se naprej dobre možnosti, da konča prvenstvo na 5. mestu, čeprav tega cilja Goričani izrecno ne zasledujejo, (bolj zdaj razmišljajo o prihodnji sezoni), bi pa bili zadovoljni, če bi ga dosegli. Tudi glede na spored tekem (v prihodnjem kolu bodo igrali pri Lunazziju, nazadnje pa bo v Standrez prisel Lugo) bi prav lahko sklenili sezono z 32 točkami in obračunom sedmih zaporednih zmag.

Salonit Anhovo novi prvak Slovenije

MARIBOR - Salonit iz Anhova je novi državni odbojkarški prvak Slovenije. V tretji, odločilni tekmi, je v Mariboru pred 800 gledalci s 3:1 (15:11, 15:5, 8:15, 16:14) premagal dosedanjega prvaka Viledo.

Primorci so ob podpori številnih navijačev pokazali več želje za zmago in po lanskoletni osvojitvi pokala prisli tudi do toliko pričakovanega naslova prvakov.

Najbolj razburljiv je bil četrti set, trajal je 44 minut, gostje pa so izkoristili drugo zaključno zogo.

ODBOJKA / ZA BOR TOMBOLINI

Priložnost za prestižno zmago

Gostile bodo tretjeuvrščeno Novento Koimpex proti Vivilu računa na točki

Po dveh zaporednih gostovanjih bosta Bor Tombolini in Koimpex spet igrala na domačih tleh. To bo njun predzadnji nastop pred domačimi gledalci.

Zanimivejši bo dvoboj v telovadnici sole Suvich, kjer se bodo borovke pomerile s tretjeuvrščeno Novento, ki se se bori za napredovanje, saj ima le točki manj od Battistija. Gostje morajo torej nujno zmagati. Noventa je na domačih tleh praktično nepremagljiva, a v gosteh je v enajstih nastopih striktr potegnili krajši konec (Fontane 3:2, Battisti 3:1, Ghemar 3:0 in Gemoni 3:1). Plave so proti Kennedyju vendarle dokazale, da se niso povsem izčrpale vseh energij, danes pa se jim ponuja priložnost, da dosežejo prestižno zmago in prekinijo usmeritev, da igrajo proti bolj šibkim ekipam v ligi bolj slabo (izjema je bila tekma s Tarcentom). Trener Kalc bo na tem srečanju lahko računal na doprinos vseh svojih igralcev, razen Gustinijeve.

ve.

»Tokrat hočemo zmagati, ker si po tolikih zaporednih porazih (štiri, op. ur.) ne smemo privoščiti novega«, pred tekmo z Vivilom pravi trener slogasič Franko Drasič. Nasprotnik je sodeč po njegovem položaju na lestvici (12. mesto, 10 točk) povsem v dometu sesterke vzhodnokraskega društva, vendar pa bi bilo napacno misliti, da bo slo le za formalnost. Vivil je sicer že izpadel iz lige, a si hoče pred morebitnimi ukrepi o ponovnih vključitvah v ligo izboriti čimvisjo končno uvrstitev. Treba je upoštevati, da je kar tri od svojih petih zmag dosegel v zadnjih petih kolih, prejšnji teden pa je do zadnjega grenil pot do zmage Gemoni (skupno točke 49:58) za Humincanke). Slogasiče vsekakor želijo dostojno končati sezono. Med tednom so dobro trenirale, danes bodo predvidoma nastopile v popolni postavi, tako da je optimizem povsem na mestu.

NAM. TENIS

Zgoniški učenci so se izkazali

Namiznoteniska federacija je v sodelovanju s trzaskim solskim skrbništvom pripravila v športni palaci v Trstu zanimivo pobudo, ki ji je dala naslov »En dan skupaj s sportno solo ping-ponga«.

Manifestacija je bila namenjena solski mladini, izključno za 4. in 5. razred osnovnih sol. Nova pobuda je naletela na velik odziv med italijanskimi solami (skupno je sodelovalo 96 osnovnosolcev), medtem ko je od slovenskih sodelovala samo COS »1. maj 1945« iz Zgonika. Mladi navdušenci so se v teku sredinega dopoldneva pomerili in spretnostem poligonu v stafeti. Poligon je bil precej zahteven (zato tudi izbira tekmovalcev iz zadnjih dveh razredov osnovnih sol) in je vseboval vrsto zaprek - preiskus moči in spretnosti za loparjem in zogico. Kot je povedala prof. Sonja Milič, so bili udeleženci dobro pripravljeni. Sonja Milič je bila ena od članov organizacijskega odbora, v katerem sta bila še Giuseppe Zorzi, predsednik deželne Namiznoteniske zveze in odgovoren za propagando in razvoj mladih ter pokrajinski predsednik Vinicio Di-vo.

Celodnevno osnovno solo »1. maj 1945« so predstavljali: Gregor Budin, Sara Sardo, Tjaša Gustin, Jasna Milković, Barbara Piculin in Nataša Doglia. Najbolje sta se odrezala učenca 4. razreda Martina Milič in Bostjan Milič, ki sta zasedla 2. mesto. (J.J.)

ODBOJKA / MOŠKA C2 LIGA

Borovci bodo skušali presenetiti tudi Povoletto, ne bo pa lahko

Koimpex proti Mossi z mislimi na finale deželne pokala - Olympia je proti VBU favorit - Bo Soča Sobema po dveh porazih spet zmagala?

V moški C2 ligi ima tri kola pred koncem prvenstva pravo motivacijo samo Bor Omse, ki ima se dobre možnosti za obstanek, medtem ko je Koimpex že dosegel napredovanje, Olympia CDR in Soca Sobema pa imata zdaj svoj cilj pravzaprav samo v tem, da končata prvenstvo ena pred drugo. Bor Omse bo vsekakor izredno težko dosegel danes točki, ki bi ga lahko približali obstanku v ligi. V telovadnici na Alturi se bo namreč srečal s Povolettom, ki je drugi na lestvici in mora zmagati vse tekme do konca prvenstva, da si zagotovi napredovanje. Povoletto je tudi v izredni formi, saj v drugem delu prvenstva se ni utrpel poraza, tako da je nesporni favorit današnjega srečanja. Borovci bodo vsekakor poskusili pripraviti presečenec, kot so ga že pripravili pred dvema tednoma proti Soci.

Za obstanek v ligi je danes bolj pomembna tekma med Fagagno in San Vitom. Če zmaga San Vito bi bilo morda za borovce dovolj, da ena zmaga za obstanek v ligi glede na težke sporede tekem ostalih ekip, ki se borijo pred izpadom. Za borovce pa sta vsaj dve točki vsekakor dosegljivi v zadnjih dveh kolih proti Buii in Mossi.

Koimpex igra danes doma z Mossom. Slogini fantje so v tem tednu trenirali le dvakrat, vseeno pa nočejo popustiti, saj imajo letos se en cilj in sicer osvoji-

tev deželne pokala. Med tednom je počival le Cisolla zaradi poškodbe ramena, danes pa bo na tekmi prirosoten. Današnji nasprotnik ne bi smel biti dorašel slogasem, saj je tudi ze nekaj casa demotiviran, tako da trenira v tej končnici prvenstva le dvakrat na teden. Favorit na današnjem srečanju tako ostaja Koimpex.

Olympia CDR igra danes na domačem igrišču proti videmskemu Vbuju, ki se se bori za obstanek v ligi. Nekje na sredini prvenstva je imela videmska ekipa dober trenutek, ko se je tudi zdelo, da ne bo imela večjih težav, da doseže obstanek. V zadnjih starih kolih pa je Vbu utrpel štiri zaporedne poraze, tako da je zanj obstanek precej vprašljiv, tudi ker ima v zadnjih treh kolih precej zahteven koledar srečanj. Če Olympia igra danes tako, kot zna, ne bi smela imeti večjih težav. Danes bodo prisotni vsi

Za Koimpex in Sočo se je prvenstvo že končalo (KROMA)

igralci, trener Petejan pa bo izkoristil zadnja kola prvenstva, v katerih igralci niso obremenjeni z rezultatom, da bo poskusil menjati postavbo in preizkusil nekatere

nove variante.

Podobna situacija je tudi v taboru Soče Sobema. Po dveh porazih v derbijih z Borom in Koimpexom je namreč za sočane prvenstvo praktično že končano, v zadnjih treh kolih pa imajo na sporedu tri lažje tekme, tako da bi morali osvojiti šest točk in tudi ohraniti prvenstveno mesto na lestvici. Danes igrajo v Porci proti ekipi, ki se se bori za obstanek v ligi in bi ji zmaga pršla se kako prav. Igralci Soče so se tudi ta teden dobro pripravili, danes pa bodo tudi prisotni vsi.

Zelo verjetno pa bodo dobili več priložnosti za igranje tisti igralci, ki so v tem letu igrali manj. A. Maver

ODBOJKA / ŽENSKA C2 LIGA

Kmečka banka se bo v Sovodnjah pomerila z vodilnim Cus Udine

Breg proti demotiviranemu Martignaccu Sokolov nasprotnik se bori za obstanek

Vsi tri nasi predstavniki v ženski C2 ligi imajo danes na sporedu zahtevne nastope. Goriška Kmečka banka igra danes v Sovodnjah proti videmskemu Cusu, ki je prav v prejšnjem kolu dosegel matematično napredovanje v visjo ligo. Vprašanje je zato, kaksna bo sedaj motivacija Videmčank, ki so svoj cilj letos že dosegle. Nasprotno bi lahko rekli za Kmečko banko, za katero bi moralo biti srečanje z vodilno na lestvici zadosten motiv za današnje tekmo. Goričanke so že v prvem delu prvenstva dokazale, da so lahko enakovredni današnjemu nasprotniku, ko so v močno okrnjeni postavi v prvem setu dobesedno nadigrali Cus. Da pa ni Cus nepremagljiva ekipa, kaže že podatek, da je letos kar osem tekem zmagal po tie breaku. Če pa bi te tekme izgubil, bi se zdaj nahajal nekje na sredini lestvice. Na zalost tudi tokrat Goričanke ne bodo nastopile v popolni postavi, saj je Luvisuttijeva praktično že mesec dni odsotna, Brailjeva je bila cel teden službeno odsotna, Cerneva pa ni se popolnoma ozdravela po gripi. Pricakujemo pa lahko, da bodo Goričanke pred domaco publiko pokazale dobro predstavo, obnem pa bo lahko dosegla novi točki, s katerima bi Kmečka banka lahko izboljšala pozicijo na lestvici za kakšno mesto.

Teško nalogo ima danes tudi Breg, ki ga tematika sicer se ni obrodila na izpad iz lige, vendar se zdi, da so igralko že nekaj casa vrigle puško v koruzo. Zato bodo danes tudi težko dosegale točki v gosteh proti Martignaccu, ki spada med boljše ekipe v ligi, čeprav dozivlja v zadnjem obdobju lažjo krizo. Od poraza s Sokolom pred štirimi koly, ko je Martignacco opustil vsako upanje za napredovanje, je namreč ta dozivel se štiri poraze, tudi proti Torriani in Sagradu, ki se nahajajo v spodnjem delu lestvice. Pomanjkanje motivacije se tako očitno močno pozna pri furlanski ekipi, tu pa je tudi priložnost za brežanke, če bodo seveda pokazale večjo borbenost kot v zadnjih kolih. Tudi tokrat bo odsotna poškodovana Vera Stoper, medtem ko je se v dvomu prisotnost Tanje Spacal.

Sokol Indules igra danes v Nabrezini proti Torriani, ki se se bori za obstanek v ligi, zato bo gotovo dal vse od sebe, da odnese domov obe točki. Tako se tudi govori, da najboljša igralka Torriane Pizzamoglio, ki med prvenstvom ni vedno igrala, v tej končnici prvenstva redno trenira, da bi čimbolj pripomogla k obstanku v ligi. Sokolovke pa kljub temu ne bi smele imeti večjih težav, saj je kakovostna razlika med ekipama očitna, poleg tega da imajo Nabrezinke tudi prednost domačega igrišča.

Tokrat bosta na tekmi odsotni Kosutova in Fabijeva, medtem ko bodo ostale igralko na razpolago trenerja Saina. A.M.

Obvestila

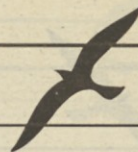
SK BRDINA

organizira v nedeljo, 8. maja avtobusni izlet v Bohinj in Bled. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah 2., 4. in 5. maja od 19. do 21. ure. Informacije na tel. s. 226271 ali 299573.

KD LIPA, SD ZARJA IN SZ SLOGA

prirejajo danes, 30. t. m. v Bazovici tradicionalni prvomajski nočni pohod na hrib Kokos. Zbirališče ob 21.30 pri Kalu ob kresu. Vabljeni!

Planinska odseka SZ SLOGA in SK DEVIN vabita člane na izlet, ki bo v nedeljo, 1. maja v Ilirsko Bistrico ob priliki otvoritve koce na Kozleku. Odhod iz Bazovice ob 8.30 izpred spomenika padlih. Za informacije Viktor - tel. st. 226283 ali Bruno - tel. st. 200236.

NOVICE

Smrt boksarja

LONDON - V četrtek popoldan je za posledicami, ki jih je dobil v torkovem boju za naslov prvaka Velike Britanije v super bantam kategoriji, umrl 23-letni Bradley Stone. Sodnik je boj med Stoneom in Wentonom prekinil v deseti rundi, ko je Stone prejel nekaj hudih udarcev in bil nezmožen nadaljevati boj. V sredo so Stonea, potem ko je pri svojem prijatelju padel v nezavest, odpeljali v bolnišnico, kjer je v četrtek podlegel poškodbam.

Seleševu skrbi očetova bolezen

LONDON - Monika Seleš se se ni vrnila na teniška igrišča predvsem zaradi skrbi za življenje očeta Karolja Seleša, ki ima raka. O tem piše včerajšnji »The Daily Telegraph«, ki pravi, da so očetu Seleševu odkrili raka kmalu po napadu na igralko pred letom dni v Hamburgu. Iz teniskih krogov, ki so bližje Seleševi, zato pravijo, da je treba njeno odlaganje z vrnitvijo na teniška igrišča pripisati predvsem skrbi za očeta, na katerega je izredno navezana.

Tomba bo tekmoval še eno leto Wasmeier napovedal odhod

FIRENCE - »Resno sem razmišljal, da že letos preneham s tekmovalno aktivnostjo, nato pa sem se odločil, da zdržim še naslednjo sezono,« je v zvezi z njegovim nadaljnjim nastopanjem v belem cirkusu včeraj povedal Alberto Tomba na tiskovni konferenci, na kateri so predstavili novo pobudo SportCard, ki bo sportnikom v Italiji omogočala, da se poslužujejo tehničnih in medicinskih storitev, ki so drugače na razpolago samo vrhunskim tekmovalcem.

Odhod iz belega cirkusa pa je včeraj napovedal Markus Wasmeier, presenetljivi dvakratni olimpijski zmagovalec v Lillehammerju. »Pri tridesetih letih obstajajo stvari, ki so bolj pomembne od sporta,« pravi nemški sampion, ki se namerava zdaj bolj posvetiti svoji noseči zeni in 11-mesečnemu sinu, poleg tega pa se bo še bolj kot doslej posvetil svoji poklicni dejavnosti v eni od his, ki izdelujejo sportna oblačila.

Wasmeier je v svoji karieri osvojil tudi naslov svetovnega prvaka leta 1985 v veleslalomu, s SP ima tudi dve bronasti medalji, devetkrat pa je zmagal na tekmah za svetovni pokal.

Nigel Mansel najbolje plačani športnik v Veliki Britaniji

LONDON - Avtomobilski dirkač Nigel Mansel je po raziskavi revije Buissines Age, najbolje plačani športnik v Veliki Britaniji, saj je doslej zaslužil že 67,5 milijona dolarjev. Največ pa je v letu 1993 zaslužil boksar Lennox Lewis, ki je z dvema dvobojema zaslužil kar 15,7 milijona dolarjev. Najbolje plačani Britanec Lennox Lewis (boks) 15,7 milijona dolarjev, 2. Nigel Mansell (avtomobilizem) 11,2, 3. Nick Faldo (golf) 10,5, 4. Paul Gascoigne (nogomet) 4,4, 5. Jackie Stewart (avtomobilizem) 3,7, 6. Nigel Benn (boks) 3,6, 7. Ian Woosnam (golf) 3,3, 8. Gary Lineker (nogomet) 3,0, 9. Colin Montgomerie (golf) 2,9, 10. David Platt (nogomet) 2,7.

Skupno zaslužen denar v sportu: 1. Nigel Mansell (avtomobilizem) 67,5 milijona dolarjev, 2. Nick Faldo (golf) 52,0, 3. Jackie Stewart (avtomobilizem) 51,7, 4. David Lloyd (tenis) 24,0, 5. Ian Woosnam (golf) 21,0, 6. Lester Piggot (konjske dirke) 19,0, 7. Lennox Lewis (boks) 17,2, 8. Steve Davis (bilijard) 13,0, 9. Barry Sheene (avtomobilizem) 11,0, 10. Pat Eddery (konjske dirke) 10,5.

AVTOMOBILIZEM / PRED NEDELJSKO DIRKO FORMULE 1 V IMOLI

Prvi trening v znaku nesreče Barrichella

Najhitrejši Senna pred Schumacherjem in Bergerjem

IMOLA - Na prvem treningu voznikov formule 1 za Veliko nagrado San Marina v Imoli so se dirkaci kot za stavo vrteli na progi, najhuje pa jo je skupil Jordanov voznik Rubens Barrichello (na obeh slikah AP). Brazilčeva nesreča je povsem zasenčila boj za prvo mesto. Po 16 minuah treninga je Barrichello v zadnjem zavoju pred ciljno ravnino, na mestu, kjer se je na prostem treningu zjutraj Miki Häkkinenu razlilo olje, zaneslo s proge in je dobesedno poletel čez zaščitno ograjo iz gum, se odbil od zidne ograje, priletel na nos in se zaradi prevelike hitrosti se dvakrat prevrnil in obstal na glavi. Nesreča je izgledala prav huda, saj je bil dirkalnik popolnoma uničen, Barrichello pa je hitro pomagal zdravnik Sid Watkinson. Brazilec je bil nekaj trenutkov brez zavesti, dobil je nekaj udarcev v obraz, iz katerih je krvavel in se ni mogel spomniti ničesar o nesreči. Prvi pregled je pokazal, da nima nobenih nevroloških poškodb, vendar so ga zaradi nadaljnjih preiskav prepeljali v bolnišnico Mag-

giore v Bologno. Na istem mestu kot Barrichello so imeli težave Damon Hill, Martin Brundle, Olivier Beretta in tudi drugi Jordanov voznik Andrea de Cesaris. Slednjemu je šest minut pred koncem treninga odletela desna zadnja guma.

Za prvo mesto sta se borila Ayrton Senna in Michael Schumacher. Nemec je po prekinitvi zaradi nesreče prehitel Senno in se krog za tem zavrtel v zavoju Tosa. Brazilec je spet prišel na prvo mesto, toda tudi zanj je bila Tosa v tistem trenutku pretežka, k sreči pa je lahko ponovno speljal. Tri minute pred koncem treninga je Brazilec se enkrat izbojšal svoj čas in si privozil 0,467 sekunde prednosti pred Nemcem.

»S svojim nastopom nisem zadovoljen, kajti pogoji so se na progi ves čas preminjali. Niti enega kroga nisem mogel prevoziti, ne da bi se karkoli zgodilo,« je menil Senna, ki je po nesreči obiskal Barrichello. »Prijatelj sva in moral sem izvedeti, kako je z njim. Videl sem ga, zdravnik pa mi je povedal, da najbrž ni nič hujšega. Taka nesreča bi

se lahko zgodila vsakomur.«

V nasprotju s Senno je bil Schumacher zadovoljen s svojo predstavo: »Drugega mesta nisem pričakoval. Zaostajamo pol sekunde, kar ni dobro. Pocasnejši smo kot na testiranjih v Imoli. Po testiranjih smo naredili nekaj sprememb na avtomobilu, vendar se moramo se izboljšati.« Ferrariju spet dobro kaže, saj je bil Gerhard Berger tretji, Nicola Larini pa peti. »Dirkalnik je bil dobro nastavljen in cutil sem, da bi lahko vozil se hitreje, vendar so se pojavile težave z menjalnikom. Najpomembneje je, da napredujemo iz dirke v dirko, kar mi vliva upanje za dobro nadaljevanje sezone,« je po treningu povedal Avstrijec. Med Ferrarijevo voznika se je vrnil J.J. Lehto, ki si je po

poskodbi vratnih vretenc dobro opomogel, sesti pa je bil Heinz-Harald Frentzen, ki je se ugnal izkuse nejsa voznika Damona Hilla in Miko Häkkinena.

Danes se bodo vozniki se enkrat pomerili za najboljši startni položaj na jutrisnji dirki.

Rezultati: 1. Senna (Bra/Williams Renault) 1:21, 548; 2. Schumacher (Nem/Benetton Ford) 1:22, 015; 3. Berger (Avt/Ferrari) 1:22, 113; 4. Lehto (Fin/Benetton Ford) 1:22, 717; 5. Larini (Ita/Ferrari) 1:22, 841; 6. Frentzen (Nem/Sauber Mercedes) 1:23, 119; 7. Hill (VB/Williams Renault) 1:23, 199; 8. Häkkinen (Fin/McLaren Peugeot) 1:23, 611; 9. Morbidelli (Ita/Footwork Ford) 1:23, 663; 10. Blundell (VB/Tyrrell Yamaha) 1:23, 703; itd.

Jasna Milinković

HOKEJ NA LEDU / SP SKUPINE A

Kanadčan Shanahan sam premagal Nemce

Tokrat so se tekme končale brez presenečenja

BOLZEN - Peti dan svetovnega prvenstva v hokeju na ledu skupine A je Rusija sorazmerno nizko s 4:1 premagala Avstrijo, Finska pa Norveško s 5:1.

V četrtek pa so se Kanadčani, ki so favoriti za zlato medaljo, zelo namučili, da so premagali Nemce. Njihovo glavno orožje je bil nedvomno Brendan Shanahan, ki je potem, ko so St. Louis Blues izpadli iz nadaljnje tekmovanja za Stanleyev pokal, v zadnjem trenutku okreplil reprezentanco in dosegel vse tri zadetke za Kanado.

Rusija - Avstrija 4:1 (1:0, 1:1, 2:0)
STRELCI: 1:0 (18) - Smirnov, 2:0 (36) - Bjakin, 2:1 (36) - Kalt, 3:1 (41) - Kovalenko, 4:1 (60) - Kamenski

KAZNI: Rusija 12 minut, Avstrija 12 minut

Norveška - Finska 1:5 (1:1, 0:3, 0:1)
STRELCI: 1:0 (7) - Dahlström, 1:1 (18) - Koivu, 1:2 (25) - Kapanen, 1:3 (26) - Nieminen, 1:4 (28) - Kapanen, 1:5 (47) Hamalainen.

Rezultati četrtkovih večernih srečanj:

Kanada - Nemčija 3:2 (1:1, 2:0, 0:1)
STRELCI: 0:1 (5) - Köpf, 1:1 (9) -

Shanahan, 2:1 (28) - Shanahan, 3:1 (32) - Shanahan, 3:2 (54) - Hilger

KAZNI: Kanada 24 minut, Nemčija 10 minut

Svedska - Francija 6:0 (2:0, 1:0, 3:0)

STRELCI: 1:0 (2) - Hansson, 2:0 (13) - Svensson, 3:0 (22) - Dackell, 4:0 (42) - Johansson, 5:0 (43) - Dackell, 6:0 (44) - Bergqvist.

LESTVICA

Skupina A

Rusija 3 3 0 0 23:4 6

Kanada 3 3 0 0 13:4 6

Nemčija 3 1 1 1 8:5 3

Avstrija 3 0 1 2 4:12 1

Italija 2 0 0 2 1:11 0

V. Brit. 2 0 0 2 3:16 0

Skupina B

ZDA 3 3 0 0 17:6 6

Finska 3 2 1 0 14:8 5

Ceska 3 1 1 1 12:11 3

Svedska 3 1 1 1 12:8 3

Norveška 3 0 1 2 6:14 1

Francija 3 0 0 3 3:16 0

Danasnji spored, skupina A:

Nemčija - Rusija (16.00), Kanada - V. Britanija (20.00); skupina B: Francija - Finska (13.00), Ceska - Norveška (16.00), ZDA - Svedska (20.00) (M. J.)

NBA / ZAČETEK ČETRTRFINALNIH DVOBOJEV V OBEH SKUPINAH

Uspeh Miamijsredi Atlante

Na Zahodu vse po pričakovanju

ATLANTA - Zacele so se tekme končnice in takoj na startu je največje presenečenje pripravil Miami z zmago v Atlanti proti najboljši ekipi Vzhodne divizije. Miami v dosedanjih 11 tekmah v Atlanti ni se nikoli zmagal. Proti nasprotju z napovedmi pričakovanju se je zaključila tudi prva tekma med Orlando in Indiano, saj je Orlando doma ostal praznih rok.

Atlanta (1) - Miami (8) 88:93 (Hawksi so v zadnji četrtini metali porazno - 6:22, v zadnjih 7 minutah pa niso dosegli niti enega koša iz igre; Willis 17 točk in 16 skokov; gostje, ki so v zadnjih 18 tekmah sezone kar tri najstkrat izgubili, so si zmago zagotovili z odlično obrambo; Smith 22, Coles 17, Rice 13)

Orlando (4) - Indiana (5) 88:89 (Orlando Magic zdaj močno tvega, da bo izločen že v četrtfinalnem spopadu; O'Neal 24 točk in 19 skokov. Pacersi so zmagali s trojko Byrona Scotta dve sekundi pred iztekom tekme; Miller 24)

ZAHOD: Za razliko od Vzhodne skupine sta se prvi četrtfinalni tekmi na Zahodu zaključili z uspehom domačih mostev in tako Seattle kot San Antonio sta zanesljivo odpravila Denver oz. Utah.

Seattle (1) - Denver (8) 106:82 (Sonicsi so takoj povedli z 28:14 in brez težav zmagali; Schrempf 21, Payton 20, Kemp 16. Pri Nuggetsih je zadovoljil le Williams - 15 točk)

San Antonio (4) - Utah (5) 106:89 (Tudi Spursi so takoj povedli z 12:2 in Jazzom niso več dovolili, da bi jih ujeli; Robinson 25, Cummings 18. Za Utah je Malone dal 36 točk, nihce drug pa ni presegel meje 10 točk)

Vanja Jogan

O'Nealov Orlando je slabo startal v končnici (AP)

V pokalu UEFA 1994/95 brez ekip iz 10 držav

Med izločenimi tudi Hrvaška

BERN - Nogometne zveze Albanije, Armenije, Azerbajdzana, Belorusije, Estonije, Gruzije, Hrvaske, Latvije, Moldavije in Makedonije v sezoni 1994/95 najbrž ne bodo imele svojih predstavnikov v pokalu UEFA. Tak sklep je Evropska nogometna zveza sprejela zaradi »neustreznih varnostnih razmer, neprimerne infrastrukture in komunikacij« v teh državah. Sklep se ni dokončen, o zadevi pa bo UEFA se enkrat razpravljala julija. Največ ekip, in sicer po štiri, bodo v naslednji sezoni v pokalu UEFA imele Italija, Francija in Nemčija, po tri predstavnike bodo imele Španija, Belgija, Rusija, Portugalska, Nizozemska, Anglija in Romunija. Če bodo ukinjene sankcije, bo imela ZRJ (Srbija in Crna gora) dva predstavnika, in v tem primeru bosta tudi Anglija in Romunija imele samo po dva predstavnika, kot tudi Škotska, Turcija, Avstrija, Grčija, Danska, Svica, Svedska, Poljska, Bolgarija in Madžarska. Slovenija je v skupini z enim predstavnikom skupaj s Finsko, Izraelom, Islandom, Norveško, Ciprom, Ukrajino, Severno Irsko, Malto, Republiko Irsko, Luksemburgom, Ferskimi otoki, Wallesom, Cesko in Slovaško. Ob tem bo v pokalu UEFA sodelovalo se 24 državnih prvakov, ki bodo izključeni iz evropske lige prvakov.

gospodarstvo in finance

FINANČNI TRGI / »UČINEK BERLUSCONI« IZOSTAL

Lira krepko izkoristila popuščanje dolarja, tujci pa zapuščajo borzo

MILAN - V zadnjih dveh tednih se je lira v razmerju do ameriskega dolarja ovrednotila za 3,5 odstotka in ga včeraj potisnila pod mejo 1.600 lir, pod katero zeleni bankovec ni bil že obilnih šest mesecev. Počasno drsenje vrednosti dolarja se je nadaljevalo tudi po začasnem fiksingu Bankitalie, ki ga je »fotografirala« na kvoti 1.593,3 lire, saj je popoldne pristal pri 1.579,5 lire. Tako briljantnega rezultata pa nikakor ni mogoče pripisati uspešnosti italijanske devize, ampak povsem notranjim ameriskim razlogom, ki so zelenemu bankovcu odvzeli tezo tudi v odnosu do ostalih valut. To je washingtonsko centralno banko, mogočno Federal Reserve navedlo k posegu na monetarni trg, ki je dolar kmalu nato potegnil na kvoto 1.592 do 1.593 lir.

Na dlani je torej, da lira ni reagirala

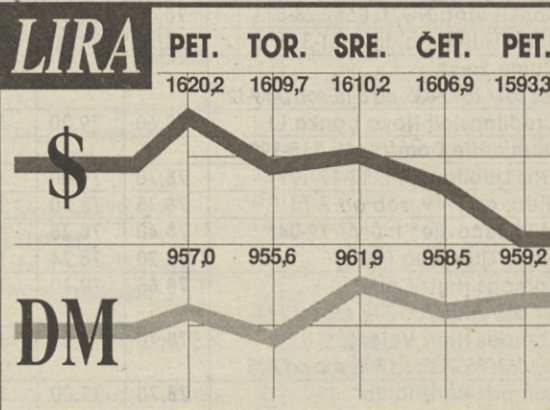
na podelitev mandata za sestavo nove vlade, saj je bila odločitev za Silvia Berlusconija že zdavnaj predvidena. Denarni trg je sedaj bolj zaposlen s pričakovanjem za oblikovanje nove vlade in za objavo njenega ekonomskega programa, lira pa medtem ohranja sorazmerno stabilna razmerja z vsemi glavnimi bankovci. »Učinka Berlusconi« ni bilo niti na borznem trgu, kjer je kazalec Mib nazadoval za 1,07 odstotka (od začetka leta je pridobil 28,9%), Mibtel pa je izgubil 0,62 odstotka. Opazovalci menijo, da si je milanska borza vzela čas za premislek v pričakovanju, da Berlusconi premosti težave, ki ga čakajo pri izbiri članov svojega kabineta. Največ previdnosti so včeraj vsekakor pokazali tuji investitorji, ki v Milanu že več dni postopoma, a neprenehno prodajajo.

SDGZ / ZUNANJA TRGOVINA

Po posvetu o družbi Finest še tečaj za podjetnike

TRST - Kot smo že poročali, bo v ponedeljek, 2. maja ob 17.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/II.) posvet o finančni družbi Finest iz Pordenona, o njenem delovanju in možnostih, ki jih ponuja podjetjem pri njihovih poslih v vzhodnoevropskih državah. Srečanje, na katerem bodo govorili predsednik Finesta Eugenio Del Piero, njegov sodelavec Roberto Pilotto in izvedenec Trčaske kreditne banke Mitja Bavcon, prireja zunanjetrgovinska sekcija SDGZ, ki toplo vabi k udeležbi svoje člane in tudi druge zainteresirane operaterje, saj bodo prejeli tehnično gradivo za morebitne prošnje. Prav zato jih Združenje naproša, naj svojo udeležbo prijavijo v njegovih uradih (Ul. Cicerone 8).

Sekcija za zunanjo trgovino SDGZ pa pripravlja še eno pobudo, tokrat v sodelovanju z obrtno sekcijo, s Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje in s podjetjem Coman iz Bologne. Gre za tridnevni tečaj za podjetnike z naslovom »Tržisca in podjetja proti letu 2000« oziroma za drugi del tečaja, ki je bil že januarja letos. Predavanja bodo 12., 13. in 14. maja ves dan, od 9. do 18. ure, v prostorih Posojilnice na Opcinah, ker pa je stevilo tečajnikov omejeno na 16 oseb, Združenje poziva zainteresente, naj pohitijo s prijavi.

CRT-Banka brani svojo avtonomijo

TRST - V sportni palaci na Carboli je bil sinoči prvi občni zbor delničarjev trzaskе CRT-Banke, potem ko se je bila hranilnica pred časom preoblikovala v tri ločene enote: delniško družbo CRT-Banka, kreditno družbo CRT-Specialcredito in v sklad CRT-Fondazione. Skoraj tisoč delničarjem banke sta poslovne rezultate lanskega leta orisala predsednik njenega upravnega sveta Roberto Verginella in generalni direktor Giuliano Grassi, ki sta izpostavila več kot 58-odstotni porast čistega dobička, ki je dosegel vrednost 13,36 milijarde lir, medtem ko se je bruto presežek povzpел na 71 milijard lir, kar je za 31 odstotkov več kot leta 1992. Gospodarski obračun poslovne dobe se je zaključil s 450 milijardami (+6,2%), skupni znesek upravljanih sredstev pa je dosegel 6.482 milijard lir (+11%). Posebno velik porast je banka zabeležila pri prometu s hranilnimi pismi, ki so z več kot 665 milijardami lir vrednosti dosegla 41-odstotno povisanje, medtem ko so gospodarske naložbe narasle za dobrih 7 odstotkov in prisle na raven 1.234 milijard lir. Po odobritvi bilance se je premoženje banke povisalo na 326 milijard lir (+4,3%), z nedavnim povisanim glavnic pa bo preseglo 400 milijard.

CRT-Banka je z operacijo zvišanja glavnice dobila 5.260 novih delanicearjev, kar po besedah predsednika Verginelle (katerega imenovanje je medtem že potrdila tudi centralna Banca d'Italia) dokazuje tesno vez med banko in njenim okoljem. S povišanjem glavnice se je v banko steklo za skoraj 100 milijard lir novih sredstev, je povedal Verginella, ki se je pred skupščino tudi zahvalil svojemu predhodniku, Pier Giorgiu Luccariniju, za opravljeno delo.

Ko je govoril o perspektivah, se je predsednik upravnega sveta zadržal pri pomenu, ki ga banka pripisuje novim vzhodnoevropskim trgov in posebej izpostavil načrt za ustanovitev mešane banke na Hrvaškem, v kateri bo imela CRT več kot polovico glavnice. Drugi načrti zadevajo sirjenje poslovanja v Avstrijo, na Madžarsko, v Nemčijo in Svico, medtem ko v Sloveniji po odprtju koprškega predstavništva za sedaj niso predvideni nadaljnji koraki. Pac pa je Verginella zanikal casopisne vesti, po katerih naj bi bila v teku pogajanja z ostalimi hranilnicami treh severovzhodnih dežel o ustanovitvi skupnega bančnega pola, in podčrtal, da ostaja v veljavi odločitev o popolni upravni samostojnosti banke, h kateri jo obvezujejo dobri poslovni rezultati zadnjih let in nenazadnje tudi podatek, da ji v Trstu pripada kar 45-odstotni delež vseh vlog.

KMEČKA BANKA / OBČNI ZBOR PRIŽGAL ZELENO LUČ ZA PREOBLIKOVANJE

Ganjeno slovo Ksaverija Leban Novi predsednik je Mirko Primožič

Za podpredsednika izvoljen Joško Sirk, nadzorni odbor pa vodi Silvan Mesesnel

GORICA - S prenovljenimi vodstvenimi organi in z zavirljivimi rezultati lanskega poslovanja se Kmečka banka Gorica sedaj pripravlja na pomemben in zahteven kakovostni premik. Čaka jo namreč preoblikovanje v delniško družbo, kar ji nalagajo novi bančni zakoni, to pa zahteva od nje tudi premoženjsko okrepitev oziroma občutno povisanje glavnice. Ta znasa zdaj komaj 2 milijardi lir, saj je banka konzorcna zadruga, kot delniška družba pa si bo morala zagotoviti 15 milijard lir glavnice.

Toda vrnilo se k četrtkovemu rednemu občnemu zboru, ki je bil 85. od nastanka banke in ki je potekal med delovnimi in slovesnejšimi, celo ganljivimi toni. Kot smo v našem dnevniku že poročali, se je s tem občnim zborom iztekel 27-letni neprekinjeni mandat dosedanjega predsednika upravnega sveta Ksaverija Leban, človeka, ki je svoje delo vtikal v ves povojni razvoj te banke, saj je na vodilnih mestih zavoda delal skoraj celo pol stoletja, od leta 1947. Razumljivo težko je bilo torej slovo od aktivne vloge, ki jo je opravljal, razumljivo ganljive njegove poslovilne besede, s katerimi je bolj od tistega, kar je sam vložil v banko, izpostavil tisto, kar mu je banka in skupnost, ki je nastala okoli nje, dala: »Obogatila je moj značaj in oebnost, zato jo zapuščam s tezkim srcem,« je dejal. Predsednik se ni pozabil zahvaliti vsem po vrsti, pa tudi zunanjim sodelavcem, Konzorciju ljudskih bank FJK in Bančni sekciji SDGZ, »svoji« banki pa je zazelel, da bi premostila vse težave, ki jo čakajo na zahtevni poti preoblikovanja. Zbrani člani so Lebanove besede pospremili z ganljivim aplavzom, potem pa mu je eden izmed njih izrekel zahvalo za vse, kar je naredil, za pokončnost, odločnost, vztrajnost pri delu, ki ga najboljše ponazarja podatek, da je bilo leta 1947 - ko je Veri, tako mu pravijo, prišel v banko - komaj pet uslužbenec, danes pa je njihovo število preseglo stotico. Slovo pa vsekakor ne bo dokončno, saj je občni zbor s prepričljivim aplavzom potrdil predlog, da Ksaverij Leban postane častni predsednik banke.

O glavnih rezultatih lanskega poslo-

vanja Kmečke banke smo v teh dneh že poročali in podčrtali, da je bilo glede na splošni gospodarski zastoj več kot pozitivno. Zavod se je dokolno uveljavil kot goriska banka slovenskega in italijanskega prebivalstva, kar najbolj zgovorno dokazuje podatek, da ji je v gorški in krinski občini uspešno pridobiti zavirljivo visok, 20-odstotni delež vseh bančnih vlog. Lansko poslovno leto se je zaključilo s 3 milijardami 624 milijoni lir čistega dobička, ki ga je občni zbor na predlog upravnega sveta v celoti namenil za potrebe preoblikovanja zavoda in torej v redni in izredni rezervni sklad, z izjemo 94, 5 milijona lir, ki ga bo banka po tradiciji odrinila v dobrodelne namene. Člani banke torej ne bodo prejeli dividend, se več, čaka jih nov napor, ki jim ga zastavlja povisanje glavnice. Kot je pokjasnil direktor Borut Leban, bo povisanje glavnice od 2 na 10 milijard lir izvedeno z izdajo brezplačnih delnic sedanjim delničarjem, preostalih 5 milijard do zastavljenega cilja 15 milijard pa bo izvedeno z dokapitalizacijo, se pravi z izdajo delnic proti plačilu, kjer bodo imeli prvo opcijo delničarji, drugo pa morebitni novi člani bančne družbe. Sedaj mora zavod za začetek procesa preoblikovanja počakati na dovoljenje Bance d'Italia, nato pa bo sklican izredni občni zbor. In tukaj smo že pri nalogah, ki čakajo nove vodstvene organe, izvoljene na četrtkovem občnem zboru. Resnici na ljubo je treba povedati, da je bila skupščini predstavljena ena sama kandidatna lista s privoljenji vseh predlaganih kandidatov za upravni svet in nadzorni odbor in okrog tega se je sprožila daljša, na trenutke tudi polemčna razprava. Vendar so bili nesporazumi razčisceni in pojasnjeni, kandidatna lista, ki jo je predlagalo 38 članov banke, pa je prejela ogromno večino glasov navzočih delničarjev, ki so s svojimi deleži predstavljali skoraj 85 odstotkov glavnice. Po zaključku občnega zbora so bili udeleženci povabljeni na zakuško, medtem ko se je takoj sestel novi upravni svet in iz svoje srede izvolil predsednika, Mirka Primožica, ki prevzema zahtevno dediscino svojega priljubljenega predhodnika.

Vlasta Bernard

Novi vodstveni organi
Kmečke banke:
Upravni svet
Mirko Primožič - predsednik
Joško Sirk - podpredsednik
Borut Leban
Boris Peric
Ivan Miklus
Ivan Terpin
Samo Sanzin

Ksaverij Leban

Nadzorni odbor
Silvan Mesesnel - predsednik
Stefan Bukovec - član
Diego Marvin - član
Lidija Komjanc - namestnica
Igor Komel - namestnik
Častni predsednik banke
Ksaverij Leban

Mirko Primožič

Udeleženci četrtkovnega rednega občnega zbora Kmečke banke (Foto Studio Reportage)

MENJALNIŠKI TEČAJI						
29. april 1994						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	78,50	78,80	11,10	11,20	8,09	8,24
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	78,61	79,10	11,14	11,25	8,07	8,25
Banka Vip NG, t: 065/ 28-511	78,69	78,97	11,12	11,22	8,15	8,23
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	78,70	79,00	11,00	11,25	7,90	8,30
Come 2 us*	-	-	-	-	-	-
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt Nova banka LJ	78,60	79,20	11,12	11,25	8,15	8,35
Dom caffè Domžale*t: 715-199	-	-	-	-	-	-
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	78,70	79,00	11,14	11,20	8,20	8,30
Hida, od 7-19, sob od 7-14	78,75	78,80	11,15	11,17	8,18	8,21
Idila Sečovlje* t: 066/ 79-048	78,40	78,75	11,10	11,20	8,13	8,23
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,70	78,74	11,16	11,17	8,23	8,25
Kompas Hertz Celje*	78,65	79,10	11,13	11,19	8,07	8,23
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Velenje*	78,70	79,00	11,13	11,19	8,07	8,23
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	78,70	79,00	11,13	11,19	8,07	8,23
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Tolmin*	78,70	79,00	11,13	11,19	8,03	8,23
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Bled*	78,70	79,00	11,13	11,19	8,07	8,23
Tel: 064/ 77-180, od 8-12, 17-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Nova Gorica*	78,70	79,00	11,13	11,19	8,07	8,23
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Maribor*	78,55	78,85	11,13	11,19	8,07	8,23
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Kreditna banka Maribor d.d.*	77,95	79,10	11,08	11,24	8,08	8,30
LB splošna banka Celje	78,25	79,35	11,06	11,26	8,00	8,26
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	78,70	79,35	11,15	11,28	8,18	8,28
Libertas Koper* t: 066/ 37-110	78,40	78,90	11,06	11,20	8,12	8,24
Madai NG*, t: 065/ 23-083	-	-	-	-	-	-
Niprom Ljubljana t: 12-61-092	78,60	78,70	11,14	11,19	8,20	8,23
Poštna banka Slovenije*	77,42	78,93	10,84	11,19	7,97	8,27
Publikum Ljubljana, t: 312-570	78,71	78,78	11,15	11,17	8,21	8,23
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	78,50	79,10	11,14	11,20	8,17	8,29
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	78,55	78,95	11,11	11,19	8,00	8,28
Publikum Robič, t: 065/ 85-983	78,58	78,95	11,12	11,20	8,00	8,26
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	78,60	79,09	11,11	11,21	8,10	8,30
Publikum NM, t: 068/ 26-094	78,55	79,14	11,10	11,25	8,14	8,28
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	78,61	79,04	11,14	11,20	8,17	8,25
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	78,68	78,96	11,11	11,22	-	8,23
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	78,60	78,90	11,12	11,21	8,18	8,28
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355	77,60	79,10	10,90	11,24	8,00	8,28
Publikum Sentjur/CE, t: 063/ 743-174	78,60	79,10	11,13	11,20	8,15	8,29
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	78,55	78,98	11,12	11,20	8,13	8,28
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	78,60	79,60	11,11	11,20	8,15	8,29
Shalaby Koper, t: 066/ 25-688	78,36	78,78	11,10	11,18	8,16	8,23
SKB d.d.*	78,50	79,15	11,05	11,30	8,05	8,33
SHP Kranj, t: 064/ 223-700	78,65	78,90	11,13	11,20	8,20	8,27
SZKB d.d. Ljubljana	78,50	79,03	11,08	11,24	8,09	8,29
Tentours Domžale	78,70	79,10	11,12	11,21	8,18	8,35
UBK Ljubljana, t:061/444-358	78,40	79,30	11,09	11,27	8,20	8,32
Upimo Ljubljana, t: 212-073	78,75	78,80	11,14	11,18	8,24	8,28
Tečaj velja danes: * Zaračunavamo provizijo: * *						

NASLOVI MENJALNIC	
A banka d.d., Ljubljana, Slovenska 50, 61000 Ljubljana, del. čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/320-044, faks: 061/302-640	Niprom Ljubljana, Cankarjeva 11, 61000 Ljubljana, del. čas: 8.00-16.00, sobota 8.00-12.00
Banka Noricum d.d. Trdinova 4, 61000 Ljubljana, del. čas: 9.00-12.00 in 14.00-16.30, sobota 9.00-12.00	Postna banka Slovenije d.d., Copova 11a, 61000 Ljubljana, del. čas: (na vseh poštah okoli po Sloveniji) 7.00-19.00, sobota 7.00-13.00, tel.: 061/125-3050, faks: 061/12-53-202
Banka Vip d.d., Kidričeva 7, 65000 Nova Gorica, del. čas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00	Publikum d.d. Ljubljana, Komenskega 28, 61000 Ljubljana, del. čas: 8.30-13.30 in 14.00-19.00, sobota 8.00-13.00, tel.: 061/312-570, faks: 061/1331-050
Bund d.o.o., Smartinska 152, 61000 Ljubljana, del. čas: 8.00-17.00, sobota 8.00-13.00	Publikum Zalec, Titov trg 2, 63310 Zalec, del. čas: 8.00-15.00, sobota zaprto
Creditanstalt - Nova Banka d.d., Ljubljana, Kotnikova 5 (Center Ledina), 61000 Ljubljana, del. čas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1321-174, faks: 061/1325-295	Publikum Sentjur, Ljubljanska 30, 63230 Sentjur pri Celju, del. čas: 8.00-15.00, sobota 8.00-12.00
Come 2 u.s.d., Hertz Ljubljana, Celovska 206, 61117 Ljubljana	Publikum Novo mesto, Prešernov trg 4, 68000 Novo mesto, del. čas: 8.00-13.00 in 14.00-17.00, sobota 8.00-12.00
Kompas Hertz Bled, Ljubljanska 7, 64260 Bled	Publikum Robič, mejni prehod, del. čas: 9.00-21.00, sobota 9.00-21.00
Kompas Hertz Celje, Mariborska 1a, 63000 Maribor	Publikum Kamnik, Glani trg 14, 61240 Kamnik, del. čas: 8.30-18.00, sobota 8.30-12.30
Kompas Hertz Idrija, Lapajnetova c. 65280 Idrija	Publikum Mozirje, Trg OF 3, 63330 Mozirje, del. čas: 8.00-15.00, sobota zaprto
Kompa Hertz Maribor, V. Kraigherja 3 (Hotel Slavija), 62000 Maribor,	Publikum Celje, Miklošičeva 5, 63000 Celje, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00
Kompas Hertz Tolmin, Trg Marsala Tita 3, 65220 Tolmin	Publikum Trebnje, Baragov trg 1, 68210 Trebnje, del. čas: 7.30-15.30, sobota zaprto
Kompas Hertz Velenje, Stari trg 36, 63320 Velenje	Publikum Sevnica, Kvedrova37, 68290 Sevnica, del. čas: 8.00-16.00, sobota zaprto
Komas Hertz Nova Gorica, Delpinova 12, 65000 Nova Gorica	Publikum Maribor, Partizanska47, 62000 Maribor, del. čas: 8.30-18.00, sobota 8.30-12.00
Dom-caffè d.o.o., Ljubljanska 112, 61230 Domžale, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00	Publikum Sentilj, Strihovec 17, 62212 Sentilj, del. čas: 8.30-16.30, sobota 8.30-12.00
Eros d.o.o., Trg OF 6, 61000 Ljubljana, del. čas: 7.00-19.00, sobota 7.00-14.00	Publikum Tolmin, Trg 1. maja 8, 65220 Tolmin, del. čas: 8.00-13.00 in 16.00-19.00, sobota 8.00-12.00
Grahek d.o.o., menjalnica Idila Sečovlje, Podpadno 1, 66333 Sečovlje, del. čas: 8.00-16.00, sobota 8.00-14.00, tel: 066/79-048	Shalaby d.o.o. Koper, Zupanciceva 41, 66000 Koper, del. čas: 7.30-19.30, sobota 7.30-13.00,
Kreditna banka Maribor d.d., V. Kraigherja 4, 62000 Maribor, del. čas: 8.00-17.00, sobota 8.00-11.00, tel.: 062/223-311, faks: 062/224-333, 224-371	SKB banka d.d. Ljubljana, Ajdovščina 4, 61000 Ljubljana, del. čas: 9.00-12.00, 14.00-17.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/1332-132, faks: 061/314-549
LB splošna banka Celje, Vodnikova 2 63000 Celje, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 063/431-000 faks: 063/28-200	Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj p.o., Likožarjeva 1, 64000 Kranj, del. čas: 8.00-16.00
Ljudska banka d.d., podružnica Ljubljana, Miklošičeva 30, 61101 Ljubljana, del. čas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00	Slovenska zadružna kmetijska banka d.d., Ljubljana, Miklošičeva 4, 61000 Ljubljana, del. čas: 6.30-17.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/1253-251, 1253-192, 1254-176, faks: 061/219-396, 216-886
Libertas d.o.o. Koper, Ljubljanska5a, 66000 Koper, del. čas: 8.00-19.30, sobota 8.00-13.00, nedelja in prazniki 9.00-11.00	Tentours, Domžale, Ljubljanska 80, 61230 Domžale, del. čas: 7.30-19.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/711-229, 715-577, faks: 061/713-705
Menjalnica Ilirika Ljubljana, Dunajska 156 (WTC), 61000 Ljubljana, tel.: 061/1688-204, 1688-205, del. čas: 7.30-18.00, sobota 8.30-13.00,	UBK banka d.d. Ljubljana, Trzaska 116, 61111 Ljubljana, p.p. 87, del. čas: 9.00-16.00, sobota zaprto
Menjalnica Hida, Pogacarjev trg 1 (pokrita trznica Ljubljana)	Upimo Ljubljana, Subiceva 1 (ploščad), 61000 Ljubljana, del. čas: 8.30-18.00, sobota 8.00-12.00
Menjalnica Madai Nova Gorica, Gradnikove brigade 45, 65000 Nova Gorica, del.i čas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00	

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 083 z dne 29. 4. 1994 - Tečaji veljajo od 30. 4. 1994 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	93,5043	93,7857	94,0671		
Avstrija	040	šiling	100	1120,1919	1123,5626	1126,9333		
Belgija	056	frank	100	382,8196	383,9715	385,1234		
Kanada	124	dolar	1	94,7849	95,0701	95,3553		
Danska	208	krona	100	2008,7015	2014,7457	2020,7899		
Finska	246	marka	100	2434,2404	2441,5651	2448,8898		
Francija	250	frank	100	2299,2500	2306,1685	2313,0870		
Nemčija	280	marka	100	7880,3508	7904,0630	7927,7752		
Grčija	300	grd	100	—	53,7508	53,9121		
Irska	372	funt	1	—	193,1753	193,7548		
Italija	380	lira	100	8,2200	8,2447	8,2694		
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—		
Japonska	392	jen	100	129,6633	130,0535	130,4437		
Nizozemska	528	gulden	100	7020,6045	7041,7297	7062,8549		
Norveška	578	krona	100	1816,5785	1822,0446	1827,5107		
Portugalska	620	escudo	100	76,6364	76,8670	77,0976		
Švedska	752	krona	100	1704,5199	1709,6488	1714,7777		
Švica	756	frank	100	9268,0806	9295,9685	9323,8564		
Velika Britanija	826	funt šterling	1	197,8992	198,4947	199,0902		
ZDA	840	dolar	1	131,1290	131,5236	131,9182		
Evropska unija	955	ECU	1	152,2799	152,7381	153,1963		
Španija	995	peseta	100	96,7313	97,0224	97,3135		
Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 30. aprila 1994								
št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:				1,500,000	802,291	789,299	1,591,590	
10		106,9721%	105,2399%	106,1060%	150,000	80,229	78,930	159,159

TEČAJ TOLARJA V TUJINI			
27. APRIL 1994			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,10
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,80	9,20
Italija	Kmečka banka Gorica	11,90	12,40
Italija	Trzaska kreditna banka	11,95	12,50

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		
29. APRIL 1994		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1565,00	1610,00
nemška marka	948,00	968,00
francoski frank	275,00	283,00
holandski gulden	840,00	865,00
belgijski frank	45,80	47,25
funt šterling	2370,00	2445,00
irski šterling	2300,00	2365,00
danska krona	240,00	247,50
grška dramma	6,25	6,65
kanadski dolar	1133,00	1168,00
japonski jen	15,45	15,90
švicarski frank	1110,00	1140,00
avstrijski šiling	134,00	138,00
norveška krona	217,00	224,00
švedska krona	202,75	209,00
portugalski escudo	9,00	9,50
španska pezeta	11,50	12,00
avstralski dolar	1116,00	1150,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	11,95	12,50
hrvaški dinar	0,15	0,22

KMEČKA BANKA - GORICA		
29. APRIL 1994		
	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1572,00	1622,00
nemška marka	949,00	971,00
francoski frank	275,00	285,00
holandski gulden	841,00	861,00
belgijski frank	45,80	47,30
funt šterling	2375,00	2445,00
irski šterling	2310,00	2380,00
danska krona	240,00	247,00
grška drachma	6,40	6,90
kanadski dolar	1138,00	1173,00
švicarski frank	1117,00	1140,00
avstrijski šiling	134,20	138,20
slovenski tolar	11,90	12,40

Torek, 3. maja, ob 19.30

LETNI KONCERT ŠTUDENTOV AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI - ORGLE

iz razreda prof. Huberta Berganta G. Frescobaldi - Canzona: Olga Selsek 1. letnik; J. S. Bach - Sonata III. v d-molu BWV 527: Edvard Popit 3. letnik; C. Franck - Fantazija v A-duru: Renata Burdzi 2. letnik; P. Eben - Mala koralna partita: Katarina Arlic 2. letnik; P. Eben - Koralna fantazija II.: Bruno Krajcar 3. letnik; M. Reger - Introdukcija in passacaglia v f-molu: Jože Smrekar 4. letnik; M. Reger - Te Deum: Renata Bauer podiplomski studij Gallusova dvorana, 300 SIT

Torek, 3. maja, ob 20.30

B. Slade: **OB LETU OSOREJ** režija Boris Kobal, igrata Polona Vetrh in Ivo Ban Stihova dvorana, 800 SIT Gostovanji: 9. maja, ob 19.30 v Zalcu in 10. maja, ob 19.30 v Velenju Ponovitve v juniju: 4. in 9. 6., ob 20.30 v Stihovi dvorani

Torek, 3. in sredo, 4. maja, ob 9.30 in 11.30

SLOVENSKA FILHARMONIJA ZA GLASBENO MLADINO SLOVENIJE

Orkester Slovenske fiharmonije, dirigent Simon Robinson, Zoltan Peter, klavir. Program: A. Copland - Rodeo, G. Gershwin - Rapsodija v modrem, M. Ravel - Bolero Gallusova dvorana, zaključeno za GMS

Sreda, 4. maja, ob 19. uri

CENTER ZA DUHOVNO KULTURO ČLOVEKOVA AURA - NEMA GOVORICA SKRITEGA SIJA Teoretični in praktični prikaz aure - Darja Cvek in Leo Ivandič Stihova dvorana

Petek, 6. maja, ob 20. uri

KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA zeleni abonma Dirigent Jerome Kaltenbach, solisti Paolo Calligaris, fagot, Italija; Olga Littman-Skalar in Monika Skalar, violina Program: P. Ramovs - Koncert za fagot in orkester, B. Martinu - Duo concertante za 2 violini in orkester, C. Debussy - Preludij k favnovemu popoldnevu, A. Roussel - "Bakhus in Ariadna" - baletna suita št. 1, op. 43. TV! Gallusova dv., 800, 700, 500 SIT

Petek, 6. maja, ob 20.30

BALANESCU KVARTET Zasedba: Alexander Balanescu, violina; Clare Connors, violina; Bill Hawkes, viola; Caroline Dale, violoncelo Na sporedu bodo priredbe Kraftwerka, Michael Nyman, Alexander Balanescu Ce ste se pripravljani spopasti z novim glasbenim izzivom, vam Balanescu kvartet pripravlja pravo presenečenje! Iz sveta popolne sintetike programiranja in elektronike vas popeljejo v svet akustike. V sodelovanju z Dallas Forum Linhartova dvorana, 1000 SIT, na dan koncerta 1300 SIT

Sobota, 7. maja

EVROPSKI POKAL V STEPUI IN SHOW DANCEU Predtekmovanje od 14. do 19. ure, finale od 20. do 22. ure Gallusova dvorana

Od 9. do 13. maja, ob 19. uri

ZBOGOM, MOJA KONKUBINA Zlati globus 1993! Najbolši film po mnenju mednarodne žirije Canneskega festivala leta 1993! Otvoritveni film našega FilmArtFesta 1993! Režija Cheng Kaige, igrajo Gong Li, Leslie Cheung, Zhang Fengyi Zgodba o dveh igralcih in prosti-tutki... skozi njihovo usodo pa utemeljitelj sodobnega kitajskega filma pripoveduje resnico o večnosti umetnosti in minljivosti politike. Slovenski podnapisi. Linhartova dvorana (9. in 10. 5.) Kosovelova dvorana, 400 SIT

Ponedeljek, 9. maja, ob 10. uri MUZEOFORUM V sodelovanju z Zvezo muzejev Slovenije V4, vabljeni!

Ponedeljek, 9. maja, ob 19.30

ANDRZEJ RATUSINSKI, klavir srebrni abonma - mednarodni mojstrski ciklus Program: J. S. Bach/F. Busoni - Toccata, Adagio in Fuga v C-duru BWV 564, L. v. Beethoven - Sonata št. 7 v D-duru op. 10 št. 3, M. Musorgski - Slike z razstave dvorana Slovenske filharmonije, 500, 300 SIT

Torek, 10. maja, ob 19. uri

LITERARNI VEČER OB OBLETNICI CANKARJEVEGA ROJSTVA Večer primorske ustvarjalnosti bodo priredili člani Združenja književnikov Primorske in kitarist Marko Feri Stihova dvorana, vabljeni!

Torek, 10. maja, ob 20. uri

SKUPINA PRELJOCAJ V ČAST RUSKEMU BALETU (Hommage aux Ballets russes)

Skupina PRELJOCAJ: V čast ruskemu baletu

Foto: Elian Bachini

Parada, Duh vrtnice, Svatba Gostujoča skupina pariske Opere Garnier. Koreografija: Angelin Preljocaj, glasba: Parada - Erik Satie, Duh vrtnice - Carl-Maria Von Weber: Povabilo na ples, Svatba - Igor Stravinski V čast Ruskemu baletu Ruski balet je danes nesporna referenca neke izvirne in mnogoplastne umetniške pustolovščine pod vodstvom Sergeja Djagileva med 1909 in 1929. Dvajset let je ta novodobna skupina nomadov krizarila po Evropi in Ameriki z deli, ki so veljala kot mojstrovine. Ti legendarni baleti, od katerih vsak že s svojim naslovom priključuje v spomin neko afero, podvig ali odkritje, so k sodelovanju pritegnili največje takratne ustvarjalce: Stravinskega, Picasasa, Prokofjeva, Nizinskega, Satieja, Braqua. Tokrat jih počastimo tudi mi, vendar tako, da nas vodi enaka strast, kot je navdihnili njih: strast do odkrivanja, ustvarjanja, tveganja novih oblik sodelovanja z ustvarjalci našega časa. Angelin Preljocaj

Centre culturel français
LJUBLJANA

februarja 1993 V sodelovanju s Francoskim kulturnim centrom Charles Nodier, Ljubljana Gallusova dvorana, 700, 600 SIT, studentje in dijaki 500 SIT

Torek, 10. in sredo, 11. maja, ob 12. do 18. ure

SEMINAR ZA TOLKALA Predavatelj Ales Rendla in Josip Mihelcic V sodelovanju ZKOS - tel. 061 126 20 83 sejna E2

Sreda, 11. maja, ob 20. uri

SARAJEVSKI DNEVI POEZIJE '94 **PORTRET PESNIKA MAKAR DZDARA** Društvo slovenskih pisateljev in Društvo slovensko-bosanskohercegovega prijateljstva Ljiljan organizirata Sarajevske dneve poezije '94. Izbor pesmi in uvodne besede je pripravil Josip Osti, pesmi v originalu in v prevodu bosta brala igralca Mestnega gledališča ljubljanskega Violeta Tomič in Jozef Ropoša. Nastopili bodo tudi slovenski in bosanskohercegovski pisatelji in pesniki, Jani Kovacic in Vlado Kreslin ter orkester kulturnega vikenda otrok iz BiH - Vodnikova domacija. Klub CD, vabljeni!

Cetrtek, 12. maja, ob 19. uri

MAMILA TIRAJO V RAZOSEBLJENJE Predavanje iz cikla Verska kul-

stinstvo pa bo v rokah mojstra Francija Jezerska. Glavni sponzor Revvoz in A banka Gallusova dvorana

Ponedeljek, 16. maja, od 10. do 14. ure

PRAVICE OTROK OB LOČITVI STARŠEV Komisija za otrokove pravice pri ZPMS pripravlja strokovno posvetovanje in okroglo mizo. Stihova dvorana, brezplačne vstopnice pri blagajni CD

Torek, 17. maja, ob 20. uri

POMLADNO OBREDJE DAMIRJA ZLATARJA FREYA Koprodukcija Koreodrama Ljubljana in Cankarjev dom Glasba Igor Stravinski, dramaturgija Ursula Cetinski, svetovalka za antropologijo Sonja Dular, scenografija Andrej Strazišar, kostumografija Ema Kugler, igrajo Stefka Drolc, Jette Ostan Verjup,

Sreda, 25. maja, ob 19.30

LETNI KONCERT APZ TONE TOMŠIČ Gallusova dvorana, 700, 500, 200 SIT

Cetrtek, 26. maja, od 9. do 18. ure

FINANCIRANJE PROJEKTOV SOPROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IN TOPLOTE TER DALJINSKEGA OGREVANJA Delavnica GOPA - Agencije za prestrukturiranje energetike Kosovelova dvorana

Cetrtek, 26. maja, ob 19. uri

SVETNIŠKI UŽITEK Predavanje dr. Tineta Hribarja iz cikla Društva za primerjalno religijologijo E3, 220 brezplačnih vstopnic pri blagajni CD

Cetrtek, 26. in petek, 27. maja, ob 20. uri

P. I. Čajkovski - M. Faric: **LABODJE JEZERO** Produkcija Inart Centra, Ljubljana in koprodukcija Cankarjev dom. Koreografija Matjaz Faric, plesejo Lane Stranic, Goran Bogdanovski, Mateja Bucar, Mojca Kalar, Sanja Neskovic, Marinka Ribic. Scenografija Andrej Kalamar, maska Aljana Hajdinjak, asistent koreografije Sanja Neskovic. Kostumografija Labod Novo mesto. Projekt je podprlo Ministrstvo za kulturo Slovenije, pokrovitelj: Labod, Novo mesto. "Nova, Fariceva upodobitev Labodjega jezera je izvirna, zanimiva in v nekaterih koreografiranih posameznostih odlična." "Faric z izborom glasbe za svoje koreografije pogosto dokazuje, da zelo dobro vzpostavlja mostove med klasično glasbo in sodobnim plesom, tokrat pa je vzpostavil most tudi med baletno klasično in sodobnim plesom." "Premiero so nastopajoče plesalke in en plesalec izvedli presenetljivo dobro. Presenetljivo zato, ker so to klasično solani plesalci, ki so doumeli bistvo sodobne koreografske izrazne zamisli, se z njo brez predsodkov spoprijeli in jo vsi tudi gibno hvalevredno obvladali." Andreja Tauber, Delo, 21. 3. 1994

Linhartova dvorana, 800 SIT

Cetrtek, 26., ob 19.30 in petek, 27. maja, ob 20. uri

KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE modri abonma I in II Dirigent Jurij Simonov, solist Robert Leonardy, klavir Program: D. Zebro - Prebujenje, C. Franck - Simfonične variacije za klavir in orkester, R. Strauss - Burleska za klavir in orkester, H. Berlioz - Fantastična simfonija op. 14. V petek TV! Gallusova dvorana, 800, 700, 500 SIT

Petek, 27., od 9. do 17. ure, sobota, 28., od 8.30 do 17. ure in nedelja, 29. maja, od 8.30 do 12. ure

10. ORFFOV SEMINAR za učitelje razredne in predmetne stopnje - predava mag. Wolfgang Schmitz (Nemčija). V sodelovanju z ZKOS V4

Petek, 27. maja, ob 21. uri

SREČKO KOSOVEL: V MENI, PREVRAT Igra Alojz Svete, izbor Kosovelovih pisem je pripravil Ales Berger. Monodrama. Za Srečkom Kosovelom se je ohranilo 226 pisem in dopisov, neugotovljiv del njegove korespondence pa je bil izgubljen oziroma uničen. Ales Berger je izbral in igralcu ponudil živo pripoved in izpoved o stiskah in zanosih mladega moža. Kosovelova dvorana, 400 SIT

Sobota, 28. maja, ob 20.30

Beth Henley: **ZLOČINI SRCA** Produkcija Cankarjevega doma s sodelovanjem Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice; režija in dramaturgija Vinko MZdemdorfer; igrajo: POLONA VETRIH, Alenka Vidrih, Veronika Drolc in Robert Walzl, prevod in priredba Boris Pintar, glasba Jani Golob, scenografija

Boro Rotovnik, oblikovanje luci Janez Kocjan, kostumografija Majda Kolenik, lektor Joze Faganel. Pokrovitelj IMOS d.d. Ljubljana Stihova dvorana, 800 SIT Ponovitev v juniju: 3. 6., ob 20.30 v Stihovi dvorani

Nedelja, 29. maja, ob 10. uri

VESELOŠOLSKA BUČKARIADA Zaključno državno prvenstvo v znanju iz Vesele sole Pila! Vesela sola vas bo letos popeljala z Bučko na Broadway. V kraljestvu musicalov vas čaka kup zanimivih dogodivščin, nevarnih zapletov in seveda srečnih razpletov. Z vami bodo na Broadway potovali ustvarjalci. Tekst - Milan Dekleva, režija - Boris Kobal, glasba - Peter Ugrin in Milko Lazar, scena in kostumi - Eka Vogelnik, koreografija - Mojca Horvat, igrajo - Lena Andrešek, Gaynor Jakič, Anže Okorn, Maja Končar, Bernarda Oman, Tanja Ribič, Bojan Emeršič, Zvone Hribar, Roman Končar, Marko Okorn, Jurij Souček in otroci plesne skupine Mojce Horvat. V sodelovanju s Pилоm! Gallusova dvorana, vstop prost

Od 31. maja do 4. junija

2. SLOVENSKE MUZEJSKE SEJEM Odprt bo vsak dan od 10. do 18. ure, zadnji dan do 17. ure Zveza muzejev Slovenije Sprejemna dvorana in I. predverje

RAZSTAVE

Do 8. maja

NOVA DANSKA UMETNA OBRT Merete Erbou Laurent in Bitten Hegelund (tekstil) Bente Skjoettegaard in Stee Ibsen (keramika) Peter Svarrer (steklo) Razstava je pripravljena v sodelovanju z Danskim kulturnim inštitutom z Dunaja Galerija CD

Od 12. maja do 12. junija

ČRNO IN BELO dela svetovno znanih konstruktivistov, ki jih je iz svoje zbirke posredoval italijanski umetnik Getulio Alviani Galerija CD

Do 15. maja

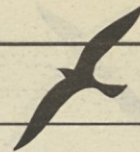
URBANI ZNAK Ljubljanski izveski Avtor Milan Zinaic Mala fotogalerija CD

Od 18. maja do 8. junija

ARHITEKT JURIJ KOBE: TRIJE DETALJI arhitektonska razstava v sodelovanju z Galerijo DESSA Mala fotogalerija CD

INFORMACIJE CANKARJEV DOM - kulturni in kongresni center 61000 LJUBLJANA, Presernova 10, Slovenija CD KKC; fax: +386 (0)61 217-431, 224-279; tel: +386 (0)61 12-58-121 V programu lahko pride do sprememb, zato prosimo, da spremljate naše objave v dnevnem časopisu, na radiu in televiziji. Obiskovalce prosimo, da ne zamujajo pričetka predstav! **CENTER ZA INFORMACIJE IN PRODAJO VSTOPNIC** v Emonskem prehodu (pasaza Maximarketa) je odprt vsak delavnik od 13. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure in ured pred zacetkom prireditve, tel. 061/222 - 815; centrala CD 061/12 58 - 121 (rezervacije samo za skupine). Z vplacilom po položnicah na stevilko ziro računa CD 50100 - 603 - 41427 bomo vstopnice poslali po pošti tudi individualnim obiskovalcem izven Ljubljane. Vračilo denarja za vstopnice odpovedanih prireditve - en mesec! Stevilo vstopnic s studentskim popustom je omejeno, vstopnice pa morajo študentje dvigniti najkasneje dan pred prireditvijo! **Vhod v garazo AVTOHISE iz Emonskega podhoda je odprt tudi po koncu zadnje prireditve v Cankarjevem domu.** **RAZSTAVE** Razstave v CD so odprte vsak dan od 15. do 21. ure. Za Cankarjev dom generalni direktor

Mitja ROTOVNIK Ureja Jane Rudolf

GLASBA

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Ljubljana, Kongresni trg 10
tel. 061 213-554

Ze 3. in 4. maja bo orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta **Simona Robinsona** štirikrat nastopil za Glasbeno mladino Slovenije z izredno popularnim programom. Uvodoma bodo mladi poslušalci lahko spoznali dva očarljiva stavka iz baletne glasbe **Rodeo** ameriškega skladatelja **Aarona Coplanda**, nakar bo sledilo eno najpriljubljenejših del klavirske koncertantne literature - Rapsodija v modrem **Georga Gershwin**a z mladim solistom **Zoltanom Petrom**. Za zaključek pa bo navdušil **Maurice Ravel** s svojim znamenitim **Bolero**m.

Poljski gost - dirigent, ki je našemu občinstvu znan že dolga leta, bo na dveh koncertih za oranžni abonma 12. in 13. maja predstavil v prvem delu dvojje poljskih skladateljev: **Tadeusza Bairda** - enega najboljših sodobnikov te dežele - v mladostni Simfonietti ter poljskega mojstra impresionizma **Karola Szymanowskega** v Njegovi 4. simfoniji za klavir in orkester s pianistom **Andrzejem Ratusinskim**, ki je našo publiko navdušil red leti z izvedbo 5. Beethovnovskega koncerta. Za konec pa bo na sporedu ena najboljših ruskih simfonij: 4. simfonija **Petra Iljiča Čajkovskega**.

Slovenska filharmonija bo 18. maja sodelovala na Večeru slovenskih skladateljev in pod vodstvom **Marka Letonje** izvajala dela **Aleksandra Lajovica**, **Pavla Sivica**, **Aljoja Ajdiča** in **Marka Mihevca**. Kot solista bosta sodelovala saxofonist **Matjaž Drevenšek** in pianist **Adi Bertonec**.

20. maja bo orkester Slovenske filharmonije sodeloval na svečani otvoritvi prenovljenega doma v Gorici in številnim italijanskim poslušalcem predstavil kvaliteto našega simfoničnega muziciranja v skladbah **Mihevca**, **Griega** in **Kreka**. Za modri abonma bo 26. in 27. maja naš orkester ponovno vodil priljubljeni ruski dirigent **Jurij Simonov**, ki deluje v Londonu in je ostal medtem tudi šef-dirigent Belgijskega nacionalnega orkestra. Poleg znamenite in briljantne Fantastične simfonije Hectorja Berlioz, bo uvodoma predstavil fino impresionistično sliko Prebujenja našega skladatelja **Demetrija Zebreta** ter s solistom iz Nemčije **Robertom Leonardyjem** tudi dva krajša, a zanimiva koncerta s klavirjem: Simfonične variacije **Cesarja Francka** in Burlesko **Richarda Straussa**.

GLEDALISCE

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA
Ljubljana, Zupančičeva 1
tel. 061 331-952
Reprize predstav **MATICEK SE ZENI** in **PERPETUUM**: 5., 6., 14., 19. in 24. maja ter 1. junija. Gostovanje v Krškem 3. junija. 31. maja, ob 19. uri - **PREMIERA**: P. I. Čajkovski - **PIKOVA DAMA**

SNG DRAMA LJUBLJANA
Ljubljana, Erjavčeva 1
tel. 061 221-462
3.5. ob 19.30 uri - William Shakespeare: **KRALJ HENRIK IV.**, Abonma DIJASKI 4 VECERNI in IZVEN (konto)
4.5. ob 19.30 uri - William Shakespeare: **KRALJ HENRIK IV.**, Abonma DIJASKI 5 VECERNI in IZVEN (konto)
5.5. ob 19.30 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, Abonma DIJASKI 3 VECERNI in IZVEN (konto)
6.5. ob 17.30 uri - Dušan Jovanović: **ANTIGONA**, Abonma DIJASKI 2 POPOLDANSKI

7.5. ob 19.30 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, IZVEN (konto)
9.5. ob 19.30 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, Abonma DIJASKI 7 VECERNI in IZVEN (konto)
10.5. ob 19.30 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, Abonma DIJASKI 8 VECERNI in IZVEN (konto)
11.5. ob 19.30 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, Abonma DIJASKI 9 VECERNI in IZVEN (konto)
12.5. ob 19.30 uri - William Shakespeare: **KRALJ HENRIK IV.**, Abonma DIJASKI 6 VECERNI
13.5. ob 18.00 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, Abonma DIJASKI 1 POPOLDANSKI
14.5. ob 19.30 uri - Georges Feydeau: **DAMA IZ MAXIMA**, IZVEN (konto)
16.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma PRVA REPRIZA in DIJASKI 11 VECERNI (delno) Gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja
17.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma DIJASKI 10 VECERNI in IZVEN (konto)
18.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma STUDENTSKI PRVI in DIJASKI 11 VECERNI (delno)
19.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma STUDENTSKI DRUGI in IZVEN (konto)
20.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma STUDENTSKI TRETJI in IZVEN (konto)
21.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma SOBOTA in IZVEN (konto)
23.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma PONEDELJEK in DIJASKI 3 VECERNI (delno)
24.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma TOREK in DIJASKI 3 VECERNI (delno)
25.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma DIJASKI 4 VECERNI in IZVEN (konto)
26.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma DIJASKI 5 VECERNI in IZVEN (konto)
27.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma PETEREK in IZVEN (konto)
30.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma DIJASKI 8 VECERNI in IZVEN (konto)
31.5. ob 19.30 uri - Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, Abonma DIJASKI 9 VECERNI in IZVEN (konto)

MALA DRAMA

5.5. ob 20.00 uri - Aldo Nicolaj: **BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE**; IZVEN (konto)
6.5. ob 20.00 uri - Woody Allen: **ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM**; IZVEN (konto)
7.5. ob 20.00 uri - Francois Boyer: **ALI BOG LAJA?**; IZVEN (konto)
11.5. ob 20.00 uri - Bobby Starr: **MOSKI POD POSTELJO**; IZVEN (konto)
12.5. ob 20.00 uri - Aldo Nicolaj: **BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE**; IZVEN (konto)
13.5. ob 20.00 uri - Milan Jesih: **LJUBITI**; IZVEN (konto)
14.5. ob 20.00 uri - Francois Boyer: **ALI BOG LAJA?**; IZVEN (konto)
20.5. ob 20.00 uri - Aldo Nicolaj: **BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE**; IZVEN (konto)

MESTNO GLEDALISCE LJUBLJANSKO
Ljubljana, Copova 14
tel.: 061 210-852, 214-167

13.5. **PREMIERA** Alan Bennett: **BLAZNOST JURJA III.**
Režiser: **Vinko Moderndorfer**
Pisec in igralec **Alan Bennett** je poleg **Alana Ayckbourne**a najpomembnejši sodobni dramatik. Norost kralja Jurja III je njegova najnovejša igra, ki so jo v lansk sezoni z velikim uspehom igrali v osrednjem londonskem gledališču **National Theatre**. Temelji na resničnih zgodovinskih dogodkih in z nove plati osvetljuje kontraverno osebnost angleškega kralja Jurja III. Sredi uspešnega vladanja ga je napadla nenavadna bolezen, ki so jo takrat imeli za norost, današnja medicinska znanost pa jo uvršča med eno od oblik redke bolezni porfirije, ki ima

za posledico res tudi duševne motnje. Bennettova igra je duhovita, natančna in privlačna študija kraljeve bolezni in ozdravitve. Posebno draž ji daje tudi plejada nadvse zanimivih likov, ki so nepogrešljiv del dvornega življenja. Vsak od njih ima svoje interese. Tu je npr. politična spletkarica prestolonaslednika, ki si prizadeva očeta uradno razglasiti za norega in si s tem pridobiti regentstvo. Tu je boj med glavnima strankama, whigovci in torijevci, ki kraljevo bolezen izkoriščata za neusmiljene prepire v parlamentu.

PRESERNOVO GLEDALISCE KRAJNJ
Kranj, Titov trg 6
tel. 064 222-681

3.5. ob 9.00 uri in 10.30 uri - PG Kranj, Robert Thayenthal: **ANA IN KRALJ**, KI JE PADEL IZ PRAVLJICE, zaključeni predstavi za OS I. Grohar Škofja Loka.
4.5. ob 10.00 uri - PG Kranj, Robert Thayenthal: **ANA IN KRALJ**, KI JE PADEL IZ PRAVLJICE, zaključena predstava za OS Lesce.
4.5. ob 11.30 uri in 13.30 uri - PG Kranj, Robert Thayenthal: **ANA IN KRALJ**, KI JE PADEL IZ PRAVLJICE, zaključeni predstavi za OS S. Jenko Kranj.
4.5. ob 16.30 uri - PG Kranj, Matija Logar: **DOSJE**, zaključena predstava za 310 UČNI CENTER TO Kranj.
5.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v Trbovljah.
6.5. ob 20.00 uri - PG Kranj, Ray Cooney: **ZBEZI OD ŽENE**, komedija, gostovanje v Železnikih.
7.5. ob 20.00 uri - PG Kranj: Ray Cooney: **ZBEZI OD ŽENE**, komedija, za IZVEN.
9.5. ob 15.00 uri - PG Kranj, Igor Torkar: **REVIZOR 93**, satirična komedija, zaključena predstava za 310 UČNI CENTER TO Kranj.
10.5. ob 20.00 uri - PG Kranj, Igor Torkar: **REVIZOR 93**, satirična komedija, za IZVEN in KONTO.
11.5. ob 20.00 uri - PG Kranj, Ray Cooney: **ZBEZI OD ŽENE**, komedija, za IZVEN in KONTO.
12.5. ob 16.00 uri - PG Kranj, Ray Cooney: **ZBEZI OD ŽENE**, komedija, zaključena predstava za Gimnazijo Škofja Loka.
13.5. ob 20.00 uri - PG Kranj, Ray Cooney: **ZBEZI OD ŽENE**, komedija, za IZVEN in KONTO.
16.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
17.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
18.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
19.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
20.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
21.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
23.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
24.5. ob 19.00 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, za abonma DIJASKI, gostuje SNG Drama iz Ljubljane
25.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
26.5. ob 20.00 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, za abonma DIJASKI, gostuje SNG Drama iz Ljubljane
27.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
27.5. ob 20.00 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, za abonma PE-TEK I., KONTO in IZVEN, gostuje

SNG Drama iz Ljubljane
28.5. ob 20.00 uri - PG Kranj, Ray Cooney: **ZBEZI OD ŽENE**, komedija, gostovanje v Črnomlju
28.5. ob 20.00 uri - Wolfgang Bauer: **CHANGE**, za abonma SOBOTA I., KONTO in IZVEN, gostuje SNG Drama iz Ljubljane
30.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana
31.5. ob 19.30 uri - PG Kranj, Ivan Cankar: **KRALJ NA BETAJNOVI**, drama, gostovanje v SNG Drama, Ljubljana

ZA NAJMLAJSE

LUTKOVNO GLEDALISCE LJUBLJANA
Krekov trg 2, Ljubljana
Tel.: 061 314 - 962

7.5. ob 11.00 uri Evelina Umek: **MACJA SOLA NI PRAVA SOLA**, IZVEN
Nastopa otroški lutkovni studio Cepetalčki Lutkovnega gledališča Ljubljana
8.5. ob 18.00 uri Svetlana Makarovič: **SAPRAMISKA**, IZVEN
12.5. ob 17.00 uri Evelina Umek: **MACJA SOLA NI PRAVA SOLA**, IZVEN
14.5. ob 11.00 in 18.00 uri Ervin Fritz: **GROFIC PRASIČ**, IZVEN
21.5. ob 11.00 in 18.00 uri Jan Wilkowski: **TRDOGLAVČEK**, IZVEN
27.5. ob 20.00 uri Matjaž Loboda: **PEPELKA** - PREMIERA; Krstna uprizoritev
28.5. ob 18.00 uri Matjaž Loboda: **PEPELKA**, IZVEN

LUTKOVNO GLEDALISCE MARIBOR
Maribor, Rotovski trg 1
tel. 062 26-748

8. 5. : Jan Malik; **ZOGICA MAROGICA** v LGM ob 11.00 uri
15. 5. : Polak - Streda; **KO PRIDE ZVEZDA** v LGM ob 11.00 uri
22. 5. : Jan Malik; **ZOGICA MAROGICA** v LGM ob 11.00 uri
29. 5. : Marjan Pungartnik; **KRALJ FRIDERIK ZOBATI** v LGM ob 11.00 uri
5. 6. : Jana Synkova; **MALA CAROVNICA** v LGM ob 11.00 uri
12. 6. : Jan Malik; **ZOGICA MAROGICA** v LGM ob 11.00 uri
19. 6. : Svetlana Makarovič; **TAKE ZIVALSKJE** v LGM ob 11.00 uri
26. 6. : Marjan Pungartnik; **VODNI MOZ** IN **LEPA POLONA** v LGM ob 11.00 uri

RAZSTAVE

MODERNA GALERIJA LJUBLJANA
Ljubljana, Tomšičeva 14

Do 5. junija
RUDOLF KOTNIK - retrospektivna razstava
Moderna galerija prevzema izbor obsežne retrospektivne razstave, ki jo je pripravila mariborska Umetnostna galerija marca letos. Razstava nam nazorno izostri Kotnikov ustvarjalni lok od akademskih del, figuralike, ki je še pod močnim vplivom učitelja **G. A. Kosa**, prek ciklusov Konj in Fikusov, ko prične slikar razgrajevati figuro, do Kotnikove domislice dvojnih prostorov in razdrtih oblik pa vse do novejših variant skulptoslik in armiranih platen, ki znova vključujejo figuro ter v nekem smislu simbolično povežejo konec z začetkom.
17. maj - 19. junij
KRAJ
Fotografska razstava na temo krajev. Svoj pristop k tej temi predstavlja pet svetovno znanih umetnikov: **Lewis Baltz**, **Jean-Marc Bustamante**, **Willie Doherty**, **Jochen Gerz** in **Angela Grauerholz**.
MALA GALERIJA
12. maj - 12. junij
ANISH KAPOOR
Razstava znamenitega britanskega kiparja indijskega rodu, ki je bil med drugim nagrajen na Beneškem bienalu leta 1990. Razstavo, ki sodi v ciklus "Velika imena sodobne svetovne umetnosti", je pomagal pripraviti britanski svet.

MEDNARODNI GRAFICNI LIKOVNI CENTER
Galerija Tivoli

Do 22.5. **PREGLEDNA RAZSTAVA GRAFIK - DRAGO HRVACKI** IN **DANILO JEČIĆ**

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA
Ljubljana, Mestni trg 5
tel. 061 212-896

Do 15.5. **Johannes Deutch**, računalniška grafika. Na poti h predstavi pred ozadjem resničnosti. Sekvence računalniške slike 1991 - 1993
Johannes Deutch, pripadnik mlajše generacije avstrijskih umetnikov se je posvetil neslutnim možnostim izpeljave svojih slikarskih zamisli z računalnikom. Razstavo ripravljajo v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Avstrije v Sloveniji, Obalnimi galerijami Piran in Muzejem sodobne umetnosti iz Zagreba.
23.5. - 12.6. **Klavdij Tutta**, slike, akvareli, gvaši, objekti. Na pregledni razstavi bo prikazan izbor del iz avtorjeve obsežne produkcije, ustvarjene v zadnjih petih letih.

GALERIJA KRKA
Ljubljana, Dunajska 65
tel. 061 13-14-333

Od 12. maja do 22. junija bo na ogled razstava slik Franca Novinca.

GALERIJA COMMERCE LJUBLJANA, Einspielerjeva 6
tel. 061 13-22-241

Od 4. do 19. maja: **ZHU KUI** - slike
Lepa slovenska pokrajina
Motivi s kitajskega podeželja
Od 23. do 27. maja: Razstava izdelkov predšolskih otrok
VVO Jelka, enota Sneguljčica

OBALNE GALERIJE PIRAN

Galerija Meduza 2 - Piran
Do 6.5. razstava risb **HERMANA PECARICA**
Mestna galerija - Piran
Galerija Loža - Koper in Galerija
Insula Izola
V petek, dne 15. 4. ob 19. uri v Kopru bo otvoritev razstave **ALEKSIIA KOBALA**
Aleksij Kobal sodi med tiste umetnike mlajše generacije, ki so v svojih delih zaznamovali "duh kraja", ki v njem ustvarjajo, tako da so se inspirirali pri specifični krajini in jo - v smislu domišljije projekcije - tudi ustrezno preoblikovali. V Kobalovih slikah (galerija Loža Koper) in študijskih risbah (galerija Insula Izola) torej ne gre za ponazarjanje realnega prostora, ampak za imaginarno, utopično, vizionarsko scenografijo, polno metafor in osebnega doživljanja prostora, ki žarči svojo prvobitno energijo in ga oblija skoraj metafizična svetloba.
Galerija Meduza - Koper
V petek, 22. aprila ob 19.00 uri bo v galeriji Meduza v Kopru odprtje razstave slik Alije Hafizovića. Rojen je bil v Sarajevu, kjer je donekdavno tudi živel in delal. Je umetnik, ki mu ni tuja ne glasbena ne gledališka umetnost in se je aktivno ukvarjal tudi z oblikovanjem, s tokratno razstavo del iz cikla "REZ" pa se nam predstavlja kot likovnik, ki pripada abstraktnemu konceptu likovne umetnosti.

SKUC GALERIJA LJUBLJANA, Stari trg 21
Do 13. 6.: **RASHEED ARAEEN**, kiparska instalacija (London, Anglija)
17. 5. - 5. 6.: **JOZE BARSI**, kipi in časopis Klara Klausberger, prva številka (Ljubljana)
9. 6. - 19. 6.: **FV 112/15**, dokumentarna instalacija (Ljubljana)

SKUC GALERIJA LJUBLJANA, Stari trg 21
Do 13. 6.: **RASHEED ARAEEN**, kiparska instalacija (London, Anglija)
17. 5. - 5. 6.: **JOZE BARSI**, kipi in časopis Klara Klausberger, prva številka (Ljubljana)
9. 6. - 19. 6.: **FV 112/15**, dokumentarna instalacija (Ljubljana)

SKUC GALERIJA LJUBLJANA, Stari trg 21
Do 13. 6.: **RASHEED ARAEEN**, kiparska instalacija (London, Anglija)
17. 5. - 5. 6.: **JOZE BARSI**, kipi in časopis Klara Klausberger, prva številka (Ljubljana)
9. 6. - 19. 6.: **FV 112/15**, dokumentarna instalacija (Ljubljana)

MUZEJI

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE
Ljubljana, Prešernova 20
tel. 218-886, 211-670
fax: 218-846

Na ogled je stalna razstavna zbirka: geološko-paleontološka zbirka, Zoisova zbirka mineralov, Hohenwartova zbirka lupin meh-

kužcev, barjanska in alpska diorama, zbirka ptic, plazilcev, rib in okostij različnih vretenčarjev.

NARODNI MUZEJ Ljubljana, Muzejska 1
tel. 061 218-876
Stalna postavitev arheoloških prazgodovinskih obdobji Narodnega muzeja v Ljubljani bo v maju mesecu (3. - 30. 5. 1994) zaradi preureditve zbirk za obiskovalce **zaprta**.

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ
Ljubljana, Prešernova 20
tel. 061 126 31 58
Na ogled je razstavna zbirka **TEKSTIL** v KMEČKI HISI

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE Ljubljana, Celovška 23
21.4. - 20.6. - Razstava: **Toshiki Ozawa**: Fotografija + računalnik: Popotne skice

5.5. in 12.5. ob 20. uri - Avdiovizuelno predavanje g. Janeza Rozmarna o Skandinaviji
7., 14., 21. in 28. 5. - Tečaj kitajske kulture (osnovne kitajskega jezika, pisanje kitajskih pismenk, kaligrafija in tradicionalno slikarstvo). Tečaj bo potekal ob sobotah od 9.30 - 12. ure. Vodila ga bo akademska slikarka in pedagoginja Wang Huiqin. Informacije in prijave po telefonu 323-968 (Irena Kodrič)
28.5. - 18.6. - Razstava del udeležencev tečaja kitajske kulture
24.5. ob 20. uri - Predstavitev društva za prostovoljno delo **MOST**

POKRAJINSKI MUZEJ MARIBOR
Maribor, Trubarjev dvored 4
tel. 062 21-155

15.4. - 13.5.
MIHA KRISTOF - UMETNOST V ZELEZU, razstava v MIC "Grad" Pokrajinskega muzeja v Mariboru

MUZEJ NARODNE OSVOBODITVE
Maribor, Ulica heroja Tomšiča 5
Tel. 062 211-671
razstavi **SOKOLI** IN **ORLI**, stalna razstava **OKUPACIJA** IN **NARODNOOSVOBODILNI BOJ** NA **MARIBORSKEM OBMOČJU**

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE
Celje, Muzejski trg 1
tel. 063 21-710
Na zavodu za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, Langusova 16, bo od 11. do 31. maja na ogled razstava **PROSIMO, DOTIKAJTE SE PREDMETOV** (Iz življenja v rimski Celeji), ki jo je pripravil Pokrajinski muzej Celje. Prva specialna razstava pri nas, ki skuša kulturno dediščino približati tudi obiskovalcem z motnjami v vidu.

POKRAJINSKI MUZEJ MURSKA SOBOTA
Murska Sobota, Trubarjev dvored 4
tel. 069/21-155
Razstava slik, risb in akvarelov Alojz Eberl 1822 - 1887. Razstava bo odprta do 31. 5. 1994.

POSAVSKI MUZEJ BREŽICE
Do 15. maja: razstava V SVETU LUTK v galeriji POSAVSKEGA MUZEJA BREŽICE.
Razstava bo odprta vsak dan od 8. do 13. ure.

MUZEJI RADOVLJSKE OBČINE
Radovljica, Sivčeva hiša
tel. 064 715-188
GALERIJA SIVČEVA HISA
15.4. do 8.5. razstava slik in ilustracij kitajske slikarke **HUIQIN WANG**

LOŠKI MUZEJ
Škofja Loka
Zbirke Loškega muzeja bodo s 15. 4. 1994 ponovno odprte vsak dan, razen ponedeljka od 9. do 17. ure.

FILATELIJA

Znamke na temo testenin

Po makaronih so dobili ime celo pingvini

Ce pravimo, da znajo naše kuharice pripraviti krompir na sto in en način, moramo priznati, da znajo italijanske gospodinjice na prav toliko načinov pripraviti testenine. Zato ni čudno, da v Rimu najdete muzej testenin. V

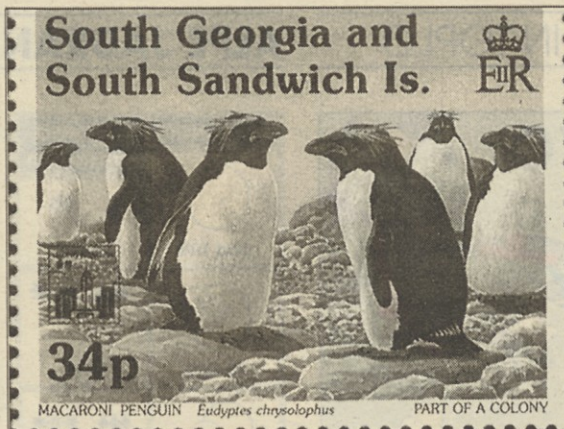
njem hranijo tudi sliko Erminia Scaglioneja »Italijanske testenine v svetlu«, ki so jo uporabili za znamko, posvečeno italijanskim jedem. Znamka je izšla marca letos skupaj z motivom kruha. Kaj ne, ki bodo rekli Kitajci, od

koder pravzaprav izvirajo testenine.

Verjetno se boste tudi vi vprašali, kaj ima s testeninami opraviti pingvin *Eudyptes chrysolophus*, ki se pojavlja na znamkah otočij South Georgia in South Sandwich, saj pingvini vendar ne jedo testenin. Stvar je dokaj preprosta. Ti pingvini so si zaradi čopa - dolgega oranžnega perja na obeh straneh glave, ki binglja proti zadnjemu delu vratu - prislužili zanimivo ime »makaroni pingvini«.

Opozoriti pa vas moram, da je otoska poštna uprava del te izdaje pretiskala z logotipom pomembnega filatelisticnega srečanja v Hongkongu, ki je bilo med 18. in 21. februarjem letos.

Mitja Jancar

»Makaroni pingvini« na znamki južnoatlantskih otočij

Koča na Kozleku bo letos edina nova koča, ki jo bo odprla slovenska planinska organizacija. Planinci iz podgorskih vasi so jo gradili štiri leta.

Na tem 997 metrov visokem hribu nad zgornjo dolino reke Reke bo jutri v veselje filatelistov delovala pošta z dvema uslužbenkama pošte 66250 Ilirska Bistrica. Priloznostni žig in dotisk celine je oblikoval Romeo Volk. Zasluge za to popestritev ima nedvomno Vojko Celigoj iz Primorskega numizmatičnega društva v Ilirski Bistrici.

Zamisel, kako preživeti prvomajске praznike, smo vam dali, odločitev pa bo vaša.

LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico oziroma dajte v kuverto ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Sršen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek: _____

Telefonska številka: _____

Naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Italijanski znamki z motivom kruha in testenin

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Na zunaj boste mirni, v notranjosti pa se boste po nepotrebnem zrlj - tudi zaradi stvari, ki bodo v resnici povsem malenkostne. Izkrčite jih.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ko boste izčrpali repertoar svoje potrošniške domisljije, boste zaznali nenavadno praznino. Pa ne, da se tako počutijo tudi resnični bogataši?!

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V svoji odprtosti boste nekemu zaupali več, kot bi bili smeli, a ker bo imel kosmata usesa, bo več kot pol preslišal - ali pa bo slisal drugače.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Mnenje, ki ga boste imeli o svojih sposobnostih, bo nadvse slabo, zato boste zapravili priloznost, ki bi vam lahko odprla vrata v rajski svet. Pa jutri.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ker vam ne bo popolnoma jasno, kaj se kuha za vašim hrbtom, vas bo mučila radovednost. Izkoristili boste svoje zveze ter potipali navzgor in navzdol.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Priznali boste, da je gnezdece prehladno, življenje v njem preveč enolično, sestanovalec pa preveč lagoden, da bi bilo smiselno cakat na njegovo pobudo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vzvičjali se boste v lepote, ki bi vam jih lahko pričaralo bogastvo, ki bi ga iztržili v zameno za svoje prepovedano odkritje. V mislih kar uživajte.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V posteljo vas bo položil najsibkejši, najbolj nedolžen virus. Ker pa boste ohranili vsaj pamet, ga boste obšipali s svežim sadjem. Tablet nikar!

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ne boste se več toliko mučili z mislimi o možnem neuspehu, zato vam občasni zastoji ne bodo vzeli volje. Vidite: največje ovire so vedno v notranjosti.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ne bo vam slo v glavo, čemu na lepem tolikšno zanimanje za vas, zato boste pomislili, da gre za grdo salo, ki naj bi dokazala vaše črne domneve. Oh, jej!

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Nikar preveč ne skrbite zaradi trenutne finančne suše. Vedite, da ste preveč sposobni in vestni, da bi vas lahko doletelo kaj resnično hudega.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Dvomi vam bodo dali misliti, da le se niste vsega pretresli. Mrzlično boste iskali vzrok, vendar vam ga ne bo uspelo odkriti. Vsaj ne z razumom.

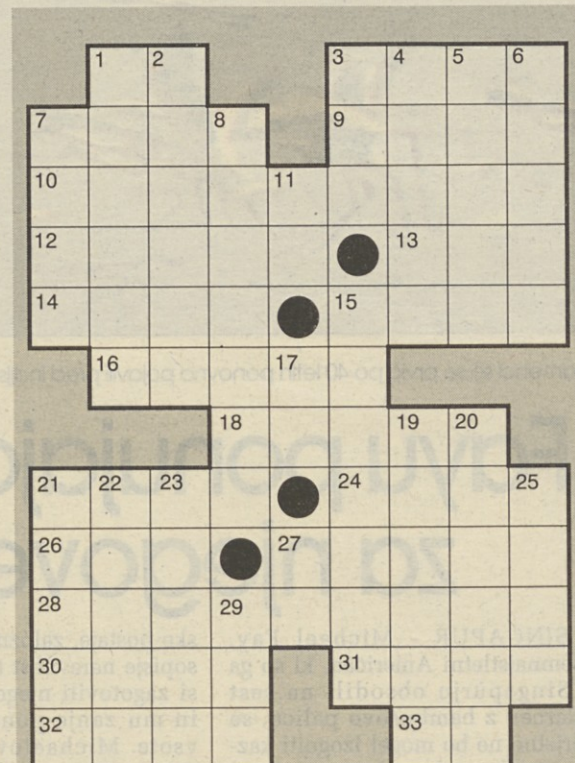
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. zacetnici slovenskega kartografa Kozlerja, 3. ime slovenskega kemika Samca, 7. kdor orje, 9. plitko slano jezero brez odtoka v osrednji Aziji, 10. gora v Ziljskih Alpah, visoka 1893 metrov (dve besedi), 12. vzor, 13. angleski otok v Irskem morju, 14. slovenski literarni zgodovinar (Josip), 15. pokrajinsko središče v Ekvatorialni Gvineji, 16. pristanisce ob edinem zalivu izraelske obale, 18. ime italijanskega pisatelja Collodija, 21. nočna ptica, 24. mednarodno združenje letalskih prevoznikov, 26. rimska boginja jeze, 27. opatija na Bavarskem, 28. udelezenka maratona, 30. hrvaški skladatelj (Krst), 31. otok ob Sumatri v Indoneziji, 32. roman francoskega pisatelja Zolaja, 33. avtomobilska oznaka Kranja.

Navpično:

1. odmor, 2. pokrajina na skrajnem severozahodu Tanzanije, 3. duhovnik zaratuške religije, 4. prijeten vonj, 5. merska enota za drago kamenje, 6. pojav na travi ob zelo hladnih jutrih, 7. nepravilni oči, 8. pripadnica organizacije, 11. ime ameriškega filmskega igralca Pacina, 15. moški pevski glas, 17. solmizacijski zlog, 19. leseno ogrodje za brajdo, 20. daljša oblika ceskega moskega imena Ota, 21. ime slovenskega pesnika Gregorčiča, 22. morska riba, 23. velik plazilec z otoka Komodo, 25. španski književnik (Leopoldo), 27. latinski veznik, 29. izraelska luka.

Vodoravno: PK, Maks, orac, Aral, Cegla gora, ideal, maratonska, Odač, Nias, Nana, KR
Navpično: 1. odmor, 2. pokrajina na skrajnem severozahodu Tanzanije, 3. duhovnik zaratuške religije, 4. prijeten vonj, 5. merska enota za drago kamenje, 6. pojav na travi ob zelo hladnih jutrih, 7. nepravilni oči, 8. pripadnica organizacije, 11. ime ameriškega filmskega igralca Pacina, 15. moški pevski glas, 17. solmizacijski zlog, 19. leseno ogrodje za brajdo, 20. daljša oblika ceskega moskega imena Ota, 21. ime slovenskega pesnika Gregorčiča, 22. morska riba, 23. velik plazilec z otoka Komodo, 25. španski književnik (Leopoldo), 27. latinski veznik, 29. izraelska luka.

RESITEV

Danes goduje

Jožef Cottolengo

Jožef Cottolengo se je rodil leta 1786 v mestecu Bra pri Torinu. Mati ga je naučila usmiljenja do revežev in bolnikov, tako da je že kot petleten otrok zatrdel, da bo hišo napolnil z ubožci in neboljnjimi. Tako voljo je ohranil vse življenje.

Leta 1811 je postal duhovnik, nato pa nadaljeval studij na univerzi v Torinu. Čez nekaj let je tudi doktoriral.

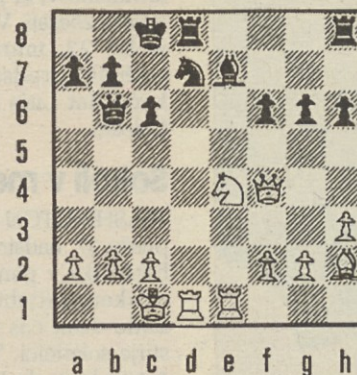
Ko je postal kanonik v torinski cerkvi sv. Rešnjega telesa, je takoj poiskal zanemarjene reveže v župniji in jih podpiral na najrazličnejše načine. Zanje je potrošil vsa razpoložljiva denarna sredstva, ki pa jih je le redkokdaj zmanjkalo, saj so ljudje kmalu opazili usmiljenost »dobrega kanonika« in mu redno prinasali darove.

Ob tragični smrti neke jetične matere, ki je zaradi bolezni ni hotel sprejeti noben državni zavod, je Jožef spoznal, da mora ljudem, ki nimajo nikogar in si ne morejo pomagati, pripraviti zavetišče. Najprej je najel dve hiši v Torinu, nato pa zavod preselil na obrobje mesta. Imenoval ga je Dom božje previdnosti. V njem so našli zavetje gluhi, hromi, blazni in bolni. Za vse te nesrečnike je ustanavljal »družine«, v katerih so se počutili kot doma. Stregla so jim dobra dekleta pod vodstvom Marije Nasi Pullini - to je bil zacetek verske družbe sester sv. Vincenca Pavelskega.

Jožef Cottolengo je umrl 30. aprila leta 1842. Njegova ustanova se deluje, redovnice pa se imenujejo kottolengince.

(Vir: Leto svetnikov)

ŠAH

Unzicker - Wust / Bavarska 1946

Nasprotnika sta rokirala na veliko stran in prednost bega, ki je na potezi, se kaže v pretnjah po črni diagonali h2 - b8 in odprti d in e liniji. Vpad bele dame varuje črni skakac, vendar pa kljub temu najde beli »ključ«, ki odpre črno pozicijo in črni kralj se znajde v ognjemetu belih figur!

Resitev naloge

Napad na črnega kralja pricena beli z žrtvijo trdnjave za ključno obrambno figuro 1.Td7! Kd7: /na 1...Td7: sledi 2.Db8 mat/ 2.Sf6+! Se ena odlična poteza, ki dokazuje belo premoč na linijah in diagonalah! Pot do črnega kralja je odprta. 2...Lf6: 3.Dg4 mat!

Silvo Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1947

Politična nezadovoljnost
in prvomajsko
razpoloženje

Odsli iz vladne hiše skupno na tribuno pred Narodno galerijo. Odhod se je začel z zamudo ene cele ure. Stal med Avsičem in Lidijo, kar je tudi značilno. Tisti, ki so videli lanko, so rekli, da je letosnja krajsa in manj bogata, odpadla so motorna vozila, letos je bil spored v znamenju petletke. Videli sem nekatere dele sprevoda, ki so bili razgibani in glasni, mladina skoraj na polovico, sicer pa so bili po večini v spremljevalni starosti, nerodni, brez pozdrava in dviganja klobuka mimo tribune, videl sem ljudi, ki so celo rdeče zastave nosili, ki so imeli zaklenjene obraze, mračne oči in ki so prav gotovo preklinjali mimo narodne vlade.

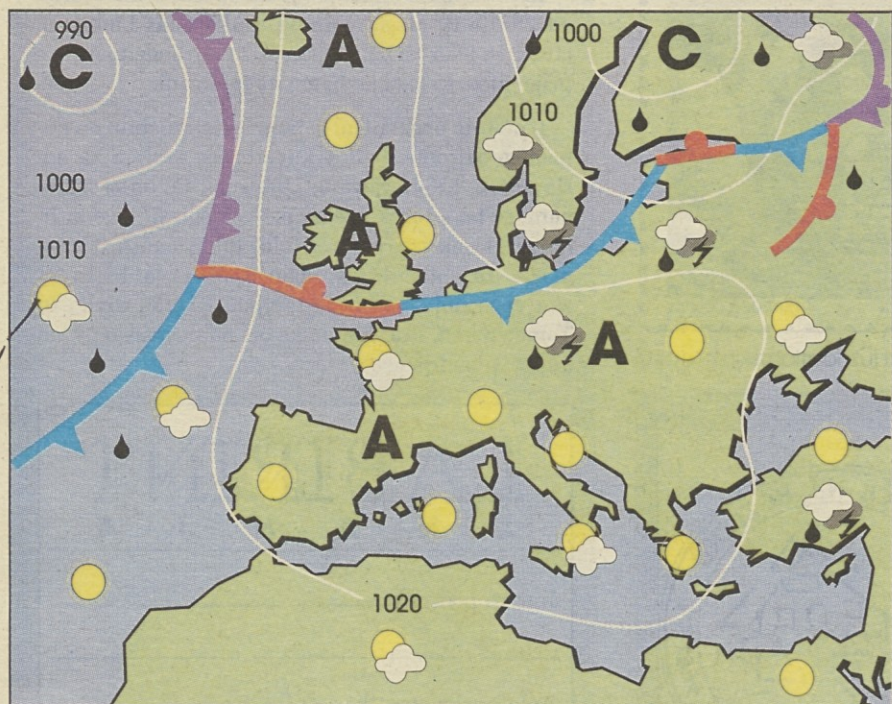
Osebnost me je povorka dobro razpoložila, v ljudeh sta se vendarle posrečeno vezala osebni temperament in narodna zvestoba, lepo vreme in dolžnostno marširanje, politična nezadovoljnost in prvomajsko razpoloženje... Proti večeru so se prižgale žarnice po vsem Tirolju, vsele so celo v drevesnih krošnjah. Po stezah sotori s prigrizki, godba in ples. Čudno: vse to veselje je čutno, senzualno veselje, oči vseh teh ljudi stremijo po zgolj užtku in po opoju vsake vrste...

Tako je 1. maj 1947 doživel in v svojem dnevniku zapisal Edvard Kocbek.

PREBLISK

Dlje prideš s klobukom v roki kot na glavi.
nemski pregovor

EVROPA / VEČINOMA SONČNO IN TOPLO

Vremenska slika:

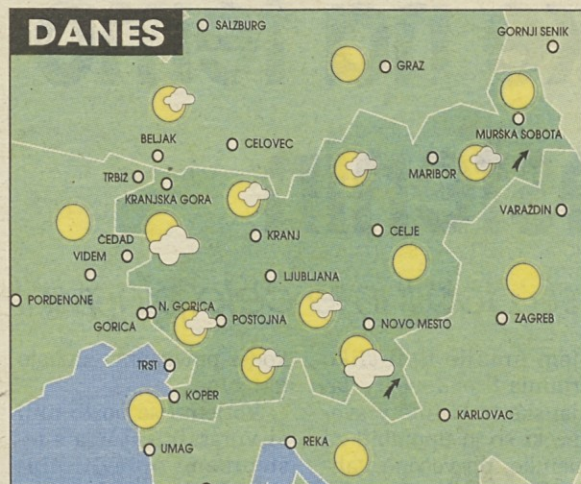
Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. V visinah priteka k nam s severovzhodnimi vetrovi tople zrak.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod RS

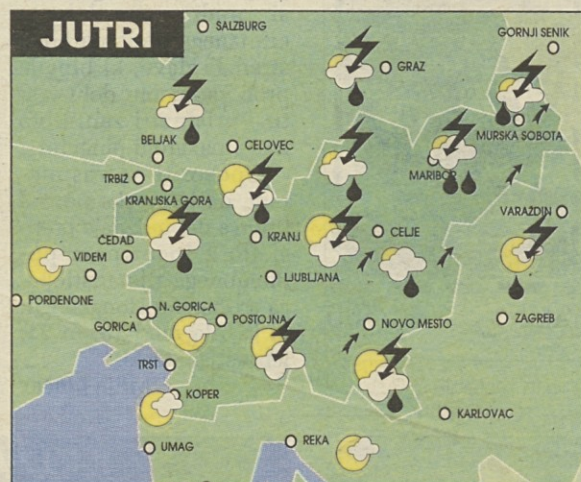
ALPE JADRAN / SONČNO IN ZELO TOPLO

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Sončno in toplo bo. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 10, na Primorskem 15, najvišje dnevne od 22 do 27 °C.

Sosednje pokrajine: Tudi v sosednjih pokrajinah bo prevladovalo sončno vreme.

V Sloveniji: V nedeljo bo sprva sončno, popoldne pa bodo v severnih in vzhodnih krajih posamezne nevihte.

Obeti: V ponedeljek se bo spet zjasnilo. Malo hladneje bo.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	11/2
TRST.....	17/2
CELOVEC.....	11/2
BRNIK.....	10/2
MARIBOR.....	14/2
CELJE.....	11/2
NOVO MESTO.....	11/1
NOVA GORICA.....	14/2
MUR. SOBOTA.....	13/2
PORTOROŽ.....	17/2
POSTOJNA.....	12/1
ILIRSKA BISTRICA.....	13/1
KOČEVJE.....	11/1
CRNOMELJ.....	12/1
SLOV. GRADEC.....	10/1
RATEČE.....	8/1
VOGEL.....	6/1
KREDARICA.....	-2
VIDEM.....	12/2
GRADEC.....	12/2
MONOSTER.....	13/2
ZAGREB.....	15/2
REKA.....	17/2

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	6/1
STOCKHOLM.....	11/1
MOSKVA.....	10/2
BERLIN.....	13/2
VARSAVA.....	6/1
LONDON.....	6/2
AMSTERDAM.....	8/1
BRUSELJ.....	10/2
PARIZ.....	11/2
DUNAJ.....	11/2
ZÜRICH.....	8/2
ZENEVA.....	7/2
RIM.....	13/2
MILAN.....	12/2
BEOGRAD.....	7/1
BARCELONA.....	14/2
ISTAMBUL.....	11/1
MADRID.....	10/2
LIZBONA.....	17/3
ATENE.....	17/2
BUCAREST.....	9/2
MALTA.....	13/2
PRAGA.....	7/2

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 4.51, zšlo pa ob 19.08. Dan bo dolg 14 ur in 17 minut. Luna bo vzšla ob -, zšla pa ob 8.54.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste so večinoma suhe in normalno prevozne. V dopoldanskem času je za cesto čez Vršic priporočljiva zimska oprema. 1. in 2. maja od 17. do 21. ure velja splosna prepoved za tovorna vozila.

SNEŽNE RAZMERE

FURLANIJA-JK	
Piancavallo	—/— cm
Forni di Sopra	—/— cm
Zoncolan	—/— cm
Trbiz	—/— cm
Nevejsko sedlo	30/300 cm
Sauris	—/— cm
VENETO	
Sappada	30/70 cm

SNEŽNE RAZMERE

SLOVENIJA	
Golte	—
Kanin	do 250 cm
Krvavec	50 cm
M. Pohorje	—
Pokljuka	—
Rakitna	—
Rogla	—
Soriska planina	—
Velika planina	—
Vogel	od 100 do 120 cm

PUMOVANJE

Danes: ob 7.09 najnižje 47 cm, ob 14.11 najvišje 22 cm, ob 19.16 najnižje -1 cm, ob 00.38 najvišje 34 cm.

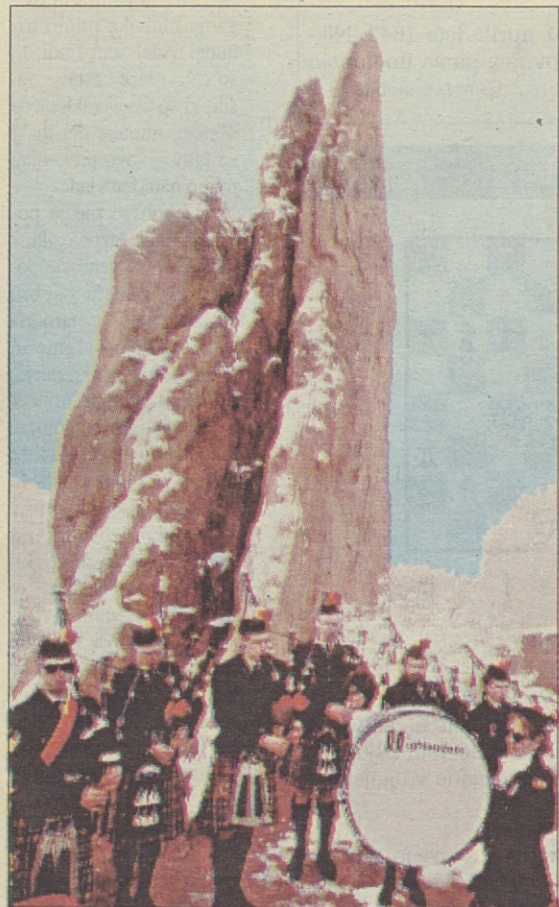
Jutri: ob 8.01 najnižje -38 cm, ob 15.41 najvišje 20 cm, ob 21.03 najvišje 5 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Prepovedano mesto propada

PEKING - Prepovedano mesto s cesarsko palačo, ki so ga po komunistični znagi leta 1949 odprli za javnost, dobesedno propada zaradi milijonov turistov. Kot je zapisal tehnik (v angleščini) Beijing Weekend, dnevno obišče Prepovedano mesto najmanj 10 tisoč turistov, tako da so z recnim prodrom oblikovani mozaični liki na ulicah skoraj povsem izginili. V parku stočno prenaša kupe smeti 700 let star bor, ki ima med suhimi vejami se kakih deset zelenih igel. Bronasti kipi jerjavov in levov so iz dneva v dan tanjši, ker jih turisti med ogledom božajo. Oblasti ne vedo, kako bi zaustavile to propadanje. Za sedaj so se omejile na podražitev vstopnic, turistov pa je še vedno preveč.

Dudlarju v slovo

Pepel britanskega dudlarja Gordona Speisa so njegovi tovarši raztresli v Colorado Springu in mu zaigrali v slovo. (AP)

Ubili šefa
policije
v Tijuani

CIUDAD DE MEXICO - Federica Beniteza, šefa policije v severnomehiškem mestu Tijuani, je skupaj z drugimi policisti ubila skupina kriminalcev, ki ji je nato uspelo zbežati. V Tijuani je bil 23. marca ubit mehiški predsedniški kandidat Luis Donald Colosio.

Sokoli v mestu

WASHINGTON - Na napušču 37. nadstropja nebotičnika v pennsylvanijskem Pittsburgu se bodo vsak čas izvalili stirje sokolci. To je že četrto leto, da Boris in Nataša gnezdit na stolpnici naftne družbe Gulf.

Pepel v orbiti

WASHINGTON - Nasa je včeraj sporočila, da so pred časom v zemeljsko orbito ponesli pepel Gena Roddenberryja, avtorja znane znanstvenofantastične televizijske nanizanke »Star Trek«.

Plamenci v Bombaju

Plamenci so se prvič po 40 letih ponovno pojavili pred indijskim Bombajem, ki je ovit v tančico smoga. (Telefoto AP)

Fayu ponujajo bajne vsote
za njegove spomine

SINGAPUR - Michael Fay, osemnajstletni American, ki so ga v Singapurju obsodili na šest udarcev z bambusovo palico, se verjetno ne bo mogel izogniti kazni, morda pa bo udarce prenesel za spoznanje bolje, saj kaže, da bo zaradi njih nemara celo obogatel. Medtem ko mladenič v zaporu caka na pomilostitev, ki je skoraj gotovo ne bo, ameriške televizij-

ske postaje, založniške hiše in časopisje naravnost tekmujejo, da bi si zagotovili njegove »spomine«, in mu zanje ponujajo ogromne vsote. Michaelova mati, gospa Randy Chan, je izjavila, da so družino zasuli s ponudbami. Čeprav ni omenila vsot, je zelo verjetno, da fantu ponujajo na stotine dolarjev. Gospa Chan je dodala: »Upam, da bo denarja

vsaj toliko, da bomo poravnali ogromne stroške, ki smo si jih nakopali, da bi resili Michaela.« Kot je znano, so fanta kljub temu obsodili na šest udarcev z bambusovo palico, štiri mesece zapora in visoko globo, ker je z razpršilcem pomazal nekaj avtomobilov. Resil bi ga lahko le singapurski predsednik Ong Teng Ceong, ki pa tega ne namerava.